Ἡ γυναῖκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Ὁ Φερνὰντ Γκραβὲ καὶ ἡ Τζόαν Μπλονιὲλ
εἰς τὸ νέο φίλμ «Ὁ Βασιληᾶς καὶ ἡ θεατρινούλα» ποὺ ἐγύρισαν στὸ Χόλλυγουντ

Π
9

Ἡ γυναῖκα

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
ΔΡΑΧΜΑΙ ΔΥΟ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
2
ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1937
Ἀριθμὸς φύλλου 22
Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα: Παλαμήδου 4

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΒΟΪΒΟΔΑ

ΤΟΥ ΕΜ ΓΚΕΪΜΠΕΛ

Τὸ σπίτι τοῦ βοϊβόδα βρίσκεται χτισμένο μέσ' στὸ δάσος, στὸ βάθος τοῦ δάσους. Τριγύρω ὅλα εἶνε σκεπασμένα ἀπὸ πυκνὸ χιόνι.

Ἡ κόρη τοῦ βοϊβόδα κάθεται μπρὸς στὸ τζάκι καὶ κεντάει τὸ νυφιάτικο πέπλο της. Ἀκούει τὸν θόρυβο ποὺ κάνει ὁ ἀέρας μέσ' στὸ τζάκι καὶ σκαλίζει τὴ φωτιά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπαίνει μέσα ἡ γρηὰ τῶν δασῶν, ποὺ φέρνει πάντα κακὰ μαντᾶτα.

— Καλησπέρα, ἀγαπημένη μου κόρη, τῆς λέει. Ἦρθα νὰ σοῦ πῶ ἕνα τραγουδάκι.

—Τί νὰ τὰ κάμω τὰ τραγούδια σου; τῆς ἀποκρίθηκε ἡ νέα. Ὁ καλός μου θἄρθη σὲ λίγο νὰ παντρευτοῦμε. Θὰ σοῦ δώσω ψωμὶ καὶ κρασί, γιὰ νὰ γυρίσῃς μιὰ ὥρα ἀρχήτερα στὰ δάση σου...

Μὰ ἡ γρηὰ τῆς λέει:

—Ἔχεις καιρὸ ἀκόμα μπροστά σου ὥσπου νὰ παντρευτῇς. Ὁ καλός σου δὲν θὰ γυρίσῃ πίσω. Τὸ δάσος εἶνε πυκνὸ καὶ ὁ δρόμος εἶνε πολὺ μακρύς... Ὁ καλός σου πῆρε κατὰ λάθος ἄλλο δρόμο καὶ χάθηκε!...

—Γιατί μὲ βασανίζεις μὲ τὶς ψευτιές σου; φωνάζει κλαίγοντας ἡ κόρη. Ὁ καλός μου θὰ μοῦ μείνῃ πιστός, θὰ μὲ στεφανωθῇ. Μοῦ τὸ ἔταξε... Ὅταν βγοῦν κόκκινα τριαντάφυλλα κάτω ἀπ' τὰ κάτασπρα χιόνια, θὰ κάνουμε τοὺς γάμους μας...

Ἡ νέα μιλάει μὲ δυνατὴ καὶ σταθερὴ φωνή. Κατὰ βάθος ὅμως εἶνε ἀνήσυχη. Ὁ ἀέρας σφυρίζει παράξενα στὸ τζάκι. Ἡ γρηὰ κάθεται κοντὰ στὴ φωτιὰ κι' ἀρχίζει τὸ μοιρολόϊ της:

—Ἐνῷ ἐρχόμουν ἐδῶ συνάντησα κοντὰ στὴ χαράδρα τρεῖς λύκους ποὺ οὔρλιαζαν μὲ ματωμένη γλῶσσα. Παρακάτω εἶδα στὴν κορφὴ ἑνὸς δέντρου τρία κοράκια ποὺ ἔκρωζαν κι' ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους: «Θὰ φᾶμε καλὰ σήμερα». Ὅταν ἔφτασα στὴν παγωμένη λίμνη εἶδα ξαπλωμένο ἀπάνω της ἕνα ὄμορφο παλληκάρι, μὲ μιὰ βαθειὰ πληγή, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε στάξει ὅλο τὸ αἷμα του.... Μέσα στὸ ἄσπρο χιόνι εἶχε ἀνθίσει ἕνα κόκκινο τριαντάφυλλο... Μὲ καταλαβαίνεις τώρα; Μακρὺς εἶνε ὁ δρόμος καὶ πυκνὸ τὸ δάσος!... Ὁ καλός σου δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ κοντά σου!...

Τὸ μοιρολόϊ τελείωσε... Ἡ γρηὰ ἔφυγε.... Ἡ φωτιὰ ἔσβυσε στὸ τζάκι...

Ἡ νέα στάθηκε ἀκίνητη καὶ δὲν εἶπε τίποτα. Μὰ τὰ μάγουλά της ἤτανε κατάχλωμα. Κι' ὅσο πιὸ δυνατὰ σφύριζε ἔξω ὁ ἄνεμος, τόσο πιὸ δυνατὰ ἔκρωζαν τὰ κοράκια!...

Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες ἡ μοναχοκόρη τοῦ βοϊβόδα πέθανε ἀπ' τὸν καϋμό της!...

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΣΟΥ

Μὴ φεύγεις, στάσου
ἀκόμα, ἀκόμα·
δὲ βλέπεις; παίρνει
ψυχὴ τὸ χῶμα
ποὺ ἔχεις πατήσει!

Τὸ ξεροδέντρι
τὸ περιζώνει
ζωῆς πνοοῦλα
καὶ καμαρώνει
σὰν νἄχῃ ἀνθίσει.

Στ' αὐτιά μου φτάνει
τοῦ ὄχλου ἡ ἀντάρα,
σὰν κελαϊδίστρα
γλυκειὰ κιθάρα
ποὺ ἀπαλοπαίζει.

Τὰ πάντα ἀλλάζει
τοῦ Ἔρωτα ὁ νόμος
Νόημα πῆραν
τ' ἄψυχα, ὁ δρόμος
γιορτῆς τραπέζι...

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

Οἱ γυναῖκες ἄλλοτε καὶ τώρα

(Δυὸ γέροι ἀπόστρατοι ἀποτραβηγμένοι σὲ μιὰ γωνιά, βλέπουν τοὺς νέους καὶ τὶς νέες ποὺ διασκεδάζουν, κάνουν τὶς κρίσεις των καὶ θυμοῦνται τὰ παληά τους).

Α' Γέρος.— Πῶς ἀλλάξαν τὰ γοῦστα τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν ἐποχή μας ὥς σήμερα!

Β' Γέρος.— Καταλαβαίνω τί ἀπάνω-κάτω θέλεις νὰ πῇς. Ἄλλες γυναῖκες ἄρεσαν τότε, ἄλλες ἀρέσουν σήμερα.

Α' Γέρος.— Σὲ ὅλα, φίλε μου, εἶνε μόδα.

Β' Γέρος.— Σὰν νὰ ἔχῃς δίκηο. Ἔβγα στὸ δρόμο σήμερα μὲ τὰ ὑπερύψηλα κολλάρα ποὺ φοροῦσε ὁ μακαρίτης ὁ στρατηγὸς Μαυρομιχάλης, θὰ σὲ κυττάζουν ὅλοι σὰν παράξενο φαινόμενο.

Α' Γέρος.— Τὸ ἴδιο θὰ πάθῃς ἂν πάρῃς στὸ μπράτσο σου μιὰ παχειὰ γυναῖκα καὶ βγῇς μαζί της στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος.

Β' Γέρος.— Ὄχι πάλι καὶ ὑπερβολές· μιὰ πολὺ χοντρὴ γυναῖκα ἦταν πάντα καταδικασμένη.

Α' Γέρος.— Ναί, μὰ δὲν ἔκανε τὴν ἴδια φριχτὴ ἐντύπωσι ποὺ κάνει καὶ σήμερα. Μποροῦσε καὶ νὰ βρεθῇ κάποιος ποὺ νὰ τοῦ ἀρέσῃ.

Β' Γέρος.— Τὸ ἴδιο καὶ τὰ ὑπερύψηλα κολλάρα. Δὲν ἦσαν τῆς γενικῆς ἀρεσκείας, μὰ δὲν ἔκαναν τὴν ἴδια ἐντύπωσι ποὺ μποροῦσαν νὰ κάνουν καὶ σήμερα, γιατὶ ὅλος ὁ κόσμος ἐπὶ τέλους φοροῦσε ψηλὰ κολλάρα.

Α' Γέρος.— Ὅπως καὶ σὲ ὅλον τὸν κόσμο, ἂν δὲν ἄρεσαν οἱ πολὺ παχειές, ἄρεσαν ὅμως ἀσφαλῶς οἱ ἀρκετὰ στρογγυλεμένες.

Β' Γέρος.— Ἀπόδειξις τούτου καὶ ὁ ρουχισμὸς τῶν γυναικῶν ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Φοροῦσαν τουαλέττες ποὺ τὶς ἔδειχναν παχύτερες ἀπὸ ὅ,τι ἦσαν.

Α' Γέρος.— Ἐνῷ σήμερα δὲ φοροῦνε σχεδὸν τίποτα.

Β' Γέρος.— Πρὸ ὀλίγων ἀκόμα ἐτῶν, στὰ χωριά, ὅταν ἀκόμα δὲν εἶχε φτάσει ὥς ἐκεῖ ἡ μόδα τῆς σιλουέττας, οἱ ἀδύνατες γυναῖκες φοροῦσαν πέντε-ἕξη μεσοφόρια, γιὰ νὰ φαντάζουν γιὰ παχειές, γιατὶ παχειὰ ἦταν συνώνυμο τοῦ ὡραία στὴν ἀντίληψι τοῦ ἐπαρχιώτη.

Α' Γέρος.— Μὴ μοῦ πῇς ὅμως πὼς σοῦ ἀρέσουν μερικὲς σημερινὲς τσιλιβῆθρες!

Β' Γέρος.— Πάντα κακὸ εἶνε ἡ ὑπερβολή. Ὅπως τότε οἱ γυναῖκες ὀβούζια ἦσαν φριχτὲς καὶ ἀπαίσιες, ἔτσι καὶ σήμερα ἀξιοδάκρυτες εἶνε οἱ γυναῖκες... μὲ εἴκοσι φθινόπωρα καὶ ἄνοιξιν καμμίαν, ὅπως ἔλεγε ὁ ποιητὴς τῆς ἐποχῆς μας, ὁ Παράσχος. Ἡ ἀλήθεια βρίσκεται πάντα στὴ μέση.

Α' Γέρος.— Αὐτὸ εἶνε. Πάντα οἱ ἄνθρωποι ἀκολουθῶντας τὴ μόδα, φτάνουν στὴν ὑπερβολή. Τότε ὑπῆρχαν ὡραῖες καὶ συμμετρικὲς γυναῖκες, ποὺ γιὰ νὰ ὑπερβάλουν τὴ μόδα, φορτωνόντουσαν μὲ τουρνούρια καὶ διάφορες ἄλλες πρόσθετες καμπυλότητες, κινδυνεύοντας ἔτσι νὰ μᾶς φέρουν τὴν ἀηδία. Ἔτσι καὶ σήμερα, οἱ γυναῖκες ἔπαψαν νὰ τρῶνε, γιὰ νὰ κάνουν σιλουέτα. Ἴσως καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κηρύγματα γιὰ τὴ χορτοφαγία καὶ τὶς βιταμίνες, δὲν εἶνε ἄλλο τίποτα παρὰ ἐφεύρεσις τῶν γυναικῶν, γιὰ νὰ συμμορφώσουν τὰ σώματά τους μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς μόδας. Ἀπόδειξις πὼς ἐπὶ κεφαλῆς ὅλης αὐτῆς τῆς διαιτητικῆς σταυροφορίας εὑρίσκεται μιὰ γυναῖκα.

Β' Γέρος.— Τότε λοιπὸν οἱ γυναῖκες θὰ κόστιζαν περισσότερα σ' ἐμᾶς τοὺς ἄντρες.

Α' Γέρος.— Γιατὶ ἤθελαν νὰ καλοτρῶνε γιὰ νὰ παχαίνουν.

Β' Γέρος.— Ἔννοια σου καὶ οἱ σημερινὲς δὲν κοστίζουν λιγώτερα. Μπορεῖ νὰ εἶνε φτηνότερες στὸ φαΐ, μὰ ξεπαραδιάζουν τοὺς ἄντρες σὲ ἄλλες φαντασίες τους.

Α' Γέρος.— Πάντα ἡ γυναῖκα ἦταν ἀντικείμενο πολυτελείας.

Β' Γέρος.— Τότε ἤθελαν καὶ περισσότερο ὕφασμα, οἱ τουαλέττες θὰ ἦσαν ἀκριβώτερες. Σήμερα κατήργησαν καὶ τὸ καπέλλο.

Α' Γέρος.— Μὰ τότε δὲ βρισκόντουσαν ὅλην τὴν ὥρα στοὺς δρόμους, οὔτε ἔπαιζαν χαρτιά, οὔτε κάπνιζαν.

Β' Γέρος.— Τὸ κάπνισμα χρησιμεύει γιὰ νὰ τὶς ἀδυνατίζῃ ἀκόμη περισσότερο.

Α' Γέρος.— Ὅσο ὅμως καὶ ἂν λέμε πὼς ἡ ἀλήθεια βρίσκεται στὴ μέση καὶ πὼς σὲ ὅλες τὶς ἐποχὲς ἄρεσαν οἱ γυναῖκες ποὺ δὲν ἦταν οὔτε πολὺ παχειές, οὔτε πολὺ ἀδύνατες, δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ πῇς πὼς σὲ ἐποχὲς ἀκόμα παλαιότερες ἀπὸ τὴ δική μας, δὲν ὑπῆρχε προτίμησις γιὰ τὴν παχειὰ γυναῖκα. Ἀπόδειξις πὼς ὅλα τὰ παλιὰ πορτραῖτα ὡραίων γυναικῶν τῶν παλιῶν δασκάλων τῆς ζωγραφικῆς, μᾶς παρουσιάζουν γυναῖκες ἀρκετὰ εὔτραφεῖς.

Β' Γέρος.— Τότε φαίνεται πὼς σ' ἐμᾶς τοὺς ἄντρες ἔκανε ἐντύπωσι τὸ ποσὸν καὶ ὄχι τὸ ποιόν.

Α' Γέρος.— Δὲ βαρυέσαι, μιὰ ὡραία γυναῖκα εἶνε πάντα ὡραία, σὲ ὅλες τὴς ἐποχὲς καὶ μέσα ἀπὸ ὅλα τὰ καπρίτσια τῆς μόδας. Οἱ συρμοὶ εἶνε μονάχα γιὰ μερικὲς νοστιμοῦλες, ποὺ θέλουν νὰ παραστήσουν τὶς ὡραῖες. Αὐτὲς συμμορφώνονται, γιὰ νὰ μᾶς ἀπατήσουν, μὲ τὰ γοῦστα κάθε ἐποχῆς.

Β' Γέρος.— Γιὰ πές μου ὅμως τώρα τὴν ἀλήθεια. Ἐσὺ ποιὲς προτιμᾷς; Τὶς γυναῖκες τὶς φανταχτερὲς τῆς ἐποχῆς μας, ἢ τὶς σημερινὲς... σκιές!

Α' Γέρος.— Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀρνηθῶ, πὼς ἂν καὶ ἔμεινα ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μου, μ' ἐπηρέασε κάπως ἡ σημερινὴ γενικὴ νοοτροπία. Μὰ πές μου καὶ ἐσύ, ποιὲς προτιμᾷς;

Β' Γέρος.— Ποιὲς νὰ προτιμήσω, ἔτσι ὅπως κατήντησα τώρα; Ὅποιες καὶ νὰ προτιμήσω, τὸ ἴδιο κάνει. Θυμᾶσαι πὼς ἄλλοτε μοῦ ἄρεσαν καὶ τὰ ταξίδια; Κάθε χρόνο πήγαινα καὶ στὴν Εὐρώπη.

Α' Γέρος.— Γιὰ νὰ μελετᾷς τὶς γυναῖκες;

Β' Γέρος.— Ἴσως καὶ γι' αὐτό.

Α' Γέρος.— Καὶ γιατί ἔπαψες νὰ πηγαίνῃς;

Β' Γέρος.— Γιατί, φίλε μου, δὲν ὑπάρχει πιὰ... συνάλλαγμα!

Π. ΧΟΡΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΦΦΕ ΚΑΙ ΤΣΙΓΑΡΟΥ

Ἕως τώρα ἐγίνοντο τρελλοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ φτώχεια ἢ ἀπὸ πεῖνα. «Τρελλάθηκε ἀπὸ τὴν πεῖνα», ἔλεγαν συχνὰ γιὰ κανένα φτωχὸ ποὺ ἐλάβαινε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Δαφνί. Ἰδοὺ ὅμως ὅτι ἕνας δυστυχὴς ξυλουργὸς στὴ Δράμα ἐτρελλάθη γιατὶ ἔγινε πλούσιος, σὲ μιὰ ἡμέρα. Δηλαδὴ τί πλούσιος; Ἐκέρδισε σαράντα χιλιάδες δραχμὲς ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του. Καὶ ἔλεγε κάποιος συμπολίτης:

— Ἂν αὐτὸς ὁ μαραγκὸς ἐκέρδισε σαράντα χιλιάδες καὶ τρελλάθηκε, τότε τί πρέπει νὰ παθαίνουν ἐκεῖνοι ποὺ κερδίζουν ἑκατομμύρια;

Τὸν λόγον μοῦ φαίνεται τὸν ἔχουν οἱ ψυχίατροι.

⁂

Διάλογος μεταξὺ δύο φίλων :

— Ἤθελα νὰ ἦτο ἡ πεθερά μου σημαία.

— Γιατί;

— Γιὰ νὰ τὴν... κρεμάσω!...

⁂

Ἠξεύραμε ἕως τώρα σπεῖρας διαρρηκτῶν καὶ κλεπτῶν οἰκιῶν, χρηματοκιβωτίων, ἐκκλησιῶν, κοτετσιῶν καὶ... καρδιῶν ἀκόμη ὡραίων καὶ ἀμυάλων κυριῶν. Ἰδοὺ τώρα ὅμως, ὅτι ἀνακαλύπτεται καὶ ὁλόκληρος σπεῖρα κλεπτῶν ὑπομονητικῶν Μάνθων. Δὲν εἶχαν ἀφήσει γάϊδαρο γιὰ γάϊδαρο οἱ ἀφιλότιμοι. Ἀλλ' ἐλογάριαζαν χωρὶς τὸν γαϊδουρολάτη, ποὺ αὐτὴν τὴν ὥραν ἦτο ἡ ἀστυνομία. Καὶ ἐπῆγαν στὸ φρέσκο.

⁂

«Τὴν ἀγαποῦσε, μᾶς πληροφορεῖ τὸ ἀστυνομικὸν δελτίον, πολύ». Καὶ ἐπειδὴ τὴν ἀγαποῦσε πολύ, τῆς ἐδάγκωσε τὸ ἕνα αὐτί. Ἐρωτικὰ φαινόμενα μετὰ λύσσης.

⁂

Στὶς προθῆκες τῶν κεντρικῶν ἀνθοπωλείων, στὰ ὑπαίθρια τῆς λεωφόρου Κηφισιᾶς καὶ τῆς Ὁμονοίας καὶ στὰ κινητὰ ἀνθοπωλεῖα—γαϊδουράκια, ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των οἱ πασχαλιές, φίνα καὶ ἐκλεκτὰ τῆς ἀττικῆς γῆς προϊόντα, ποτισμένα μὲ ὅλην τὴν χάριν τῆς φύσεώς της. Μοσχοβολοῦν καὶ ἀναστατώνουν μὲ τὸ γλυκὸ χρῶμα των τὰ μάτια τῶν κυριῶν ποὺ τρελλαίνονται γι' αὐτές. Καὶ βλέπει κανεὶς στοὺς ἀθηναϊκοὺς δρόμους διαρκῶς φορτωμένες κυρίες μὲ πασχαλιές. Ἄνθη δηλαδὴ μέσα στὰ ἄνθη. Κῆποι ζωντανοί. Πασχαλιὲς μέσα στὶς πασχαλιές. Χάρμα ματιῶν.

⁂

Ὁ Γκοῦπερ εἶναι ὡραιότερος ἢ ὁ Γκέϊμπλ; Δυὸ θήλεα εἰς κάποιον συνοικισμὸν συνεπλάκησαν μεταξύ των περὶ τοὺς δύο γόητας τῆς σκηνῆς καὶ καρδιοκατακτητάς.

Συλληφθέντα ὡδηγήθησαν εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμῆμα καὶ ὁ ἀστυνόμος, ἀκούσας τὴν ἀφορμὴν τοῦ καυγᾶ, ἔκαμε τὸν σταυρόν του τρίς.

— Πήγαινέ τες, εἶπε στὸν ἀστυφύλακα ποὺ τοῦ τὶς εἶχε ὁδηγήσει, σ' ἕνα παπᾶ γιὰ νὰ τὶς διαβάσῃ...

ΝΙΤΣΕΒΟ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΠΩΣ ΤΡΕΛΛΑΙΝΟΜΑΣΤΕ

Ἕνας ἄνθρωπος τρελλάθηκε στὴ Δράμα ἀπὸ τὴν πολλὴ χαρά του. Τὰ καθέκαστα τὰ ξέρετε. Ἤτανε ξυλουργὸς καὶ ἔφτιανε κοντάρια σημαιῶν γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἑορτή. Καὶ ἐπειδὴ σὲ δεκαπέντε ἡμέρες — τόσο πολλὰ ἔφτιαξε—ἐκέρδισε σαράντα χιλιάδες δραχμές, δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ σὲ τόση εὐτυχία. Ἔχασε τὸν νοικοκύρη. Καὶ τὸν πήγανε στὸ φρενοκομεῖο.

Τόσο εὔκολα τρελλαινόμαστε λοιπόν; Ἔτσι φαίνεται. Ἕνας χάνει τὴν περιουσία του καὶ τρελλαίνεται, ἄλλος κερδίζει μιὰ περιουσία καὶ τρελλαίνεται κι' αὐτός. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀντοχὴ τοῦ μυαλοῦ μας, ποὺ τόσο ὑπερηφανευόμαστε γι' αὐτό. Τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ λύπη του, τρελλάθηκε ἀπ' τὴ χαρά του. Καὶ εἶναι ν' ἀπορῇ κανένας, πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποὺ ἀγοράζουν λαχεῖα καὶ πᾶνε νὰ κερδίσουν τὸ ἑκατομμύριο — ὅλοι γιὰ τὸ ἑκατομμύριο πᾶνε —χωρὶς νὰ λογαριάζουν τί τοὺς περιμένει. Κάποιος μοῦ ἐξήγησε τὸ φαινόμενο:

— Εἶναι τὸ ξαφνικό, κύριε ποὺ τρελλαίνει. Ὁ ξυλουργὸς τῆς Δράμας τρελλάθηκε, ἐπειδὴ δὲν περίμενε ποτὲ νὰ κερδίσῃ ἀπ' τὴ δουλειά του σαράντα χιλιάδες, μέσα σὲ δεκαπέντε ἡμέρες. Ποτὲ ἡ δουλειά του δὲν τοὔδωσε τέτοια κέρδη. Μεροδοῦλι, μεροφάϊ. Τὸ κέρδος λοιπὸν τοῦ ἦρθε ξαφνικό. Ταμπλᾶς. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μ' ἐκείνους, ποὺ ἀγοράζουν λαχεῖα. Ὅλοι περιμένουν νὰ κερδίσουν τὸν πρῶτον ἀριθμό. Τόσο εἶναι βέβαιοι μάλιστα, πού, πρὶν κερδίσουν ἀκόμα, ἔχουν κανονίσει πῶς θὰ διαθέσουν τὰ κέρδη τους. Ἂν τύχῃ καὶ κερδίσουν, αὐτὸ τοὺς φαίνεται φυσικό. Πῶς νὰ τρελλαθῇ λοιπὸν ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ κερδίζει τὸ λαχεῖο, ἀφοῦ ὅλη του τὴ ζωὴ περιμένει νὰ τὸ κερδίσῃ;

— Κ' ἐκεῖνοι ποὺ παίρνουν μιὰ μεγάλη κληρονομία—τὸν ἐρώτησα—πῶς δὲν τρελλαίνονται ;

— Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ποὺ νὰ μὴν περιμένῃ μιὰ κληρονομία στὴ ζωή του.

— Καὶ ὅταν δὲν ἔχῃ ποιὸν νὰ κληρονομήσῃ;

— Μὴν ξεχνᾶτε, κύριε, ὅτι ὑπάρχει πάντα ὁ ἄγνωστος θεῖος τῆς Ἀμερικῆς. Αὐτὸς εἶναι ὁ γενικὸς θεῖος, ποὺ περιμένουμε νὰ τὸν κληρονομήσουμε ὅλοι μας. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν τρελλαίνονται ὅσοι θὰ ἔπρεπε νὰ τρελλαίνωνται ἀπὸ λαχεῖα καὶ κληρονομιές. Ἡ εὐτυχία τους εἶναι κάτι, ποὺ τὸ περιμένουν. Δὲν τοὺς ἔρχεται ξαφνική. Ἀπομένουν λοιπὸν ἐκεῖνοι, ποὺ γιὰ τὸν ἕναν ἢ τὸν ἄλλο λόγο, δὲν περιμένουν οὔτε ἀπὸ λαχεῖα, οὔτε ἀπὸ κληρονομίες. Εἶναι οἱ ἀπαισιόδοξοι δηλαδή, ποὺ τὤχουν πάρει ἀπόφαση νὰ πεθάνουν φτωχοί, ὅπως ὁ ξυλουργὸς τῆς Δράμας. Αὐτοί, ὅταν τοὺς ἔρθῃ τὸ ξαφνικὸ κέρδος, τοὺς χτυπάει κατακούτελα. Τρελλαίνονται ἀσφαλῶς.

Ἔτσι ἢ ἀλλιῶς, τέλος πάντων, τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι δὲν πρέπει νἄχῃ κανεὶς μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὸ μυαλό του. Εἶναι μιὰ μηχανή, ποὺ χαλάει πολὺ εὐκολώτερα καὶ πολὺ συχνότερα ἀπὸ τὴ μηχανὴ τοῦ ρολογιοῦ. Καὶ δυστυχῶς οἱ ρολογάδες τοῦ μυαλοῦ εἶναι οἱ χειρότεροι ρολογάδες. Ποτὲ δὲν καταφέρνουν νὰ μᾶς διορθώσουν τὸ ρολόγι τοῦ κεφαλιοῦ μας. Ὅταν τοῦ σπάσῃ μιὰ φορὰ τὸ ἐλατήριο ἢ τοῦ στραβώσῃ ὁ ἄξονας, εἶναι γιὰ καλὰ χαλασμένο. Τὸ μόνο εὐχάριστο εἶναι, ὅτι ἐνῷ μ' ἕνα χαλασμένο κοινὸ ρολόγι δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ἕνας ἄνθρωπος τὴ δουλειά του, μὲ χαλασμένο τὸ ρολόγι τοῦ μυαλοῦ του, τὴν κάνει θαυμάσια. Κάποτε μάλιστα τὴν κάνει πολὺ καλύτερα. Ὑπάρχουν χιλιάδες ἄνθρωποι, μὲ χαλασμένα τέτοια ρολόγια, ποὺ τὰ καταφέρνουν καλύτερα στὴ ζωή τους ἀπὸ κείνους, ποὺ ἔχουν στὸ κεφάλι τους ἕνα χρονόμετρο.

Τὸ ὅτι τρελλαινόμαστε λοιπὸν τόσο εὔκολα δὲν εἶναι καὶ μεγάλη δυστυχία.

— Ἂς μοῦ πέσῃ τὸ λαχεῖο — ἔλεγε ἕνας πρακτικὸς ἄνθρωπος—κι' ἂς τρελλαθῶ.

Τὸ δυστύχημα εἶναι, ὅτι μερικοὶ τρελλαίνονται χωρὶς νὰ τοὺς πέσῃ τὸ λαχεῖο. Καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ πιὸ δυστυχισμένοι τρελλοί.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ἀνώνυμος Ἑταιρεία
«ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»
Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα Παλαμήδου 4
ΤΗΛ ΓΡΑΦΕΙΩΝ 30.461
ΤΗΛ.ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 30.297
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ γυναῖκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΡΟΖΑ ΑΝΤ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
2
ΑΠΡΙΛΙΟΥ
1937
ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Α'
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2
Ἀριθμὸς φύλλου 22

ΗΡΩΪΔΕΣ ΤΟΥ 1821

ΣΟΦΙΑΣ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΣΟΥΛΙΩΤΙΣΣΕΣ: ΜΟΣΧΩ ΤΖΑΒΕΛΛΑ

Δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Χόρμοβο, δὲν εἶν, ἡ Λαμ-
[ποβίτσα,
νὰ πάρῃς σκλάβους τὰ παιδιά, νὰ πάρῃς
[τὶς γυναῖκες :
Εἶνε τὸ Σοῦλι τὸ κακό, στὸν κόσμο ξα-
[κουσμένο
ποὺ πολεμοῦν μικρὰ παιδιά, γυναῖκες καὶ
[κορίτσια,
ποὺ πολεμᾷ ἡ Τζαβέλαινα σὰν ἄξιο παλ-
[ληκάρι.
Βαστᾷ φυσέκια στὴν ποδιὰ καὶ τὸ σπαθὶ
[στὸ χέρι
καὶ μὲ ντουφέκι σισανέ, ἐμπρὸς ἀπ' ὅλους
[πάει.

Ἔτσι τραγουδιέται ἀπὸ τὴ Λαϊκὴ Μοῦσα ἡ ἡρωϊκὴ γυναῖκα τοῦ Λάμπρου Τζαβέλλα, ἡ Καπετάνισσα Μόσχω· καὶ μαζύ της ὅλες οἱ θρυλλικὲς Σουλιώτισσες ποὺ τὰ κατορθώματά τους, λέει ἕνας ξένος ἱστορικός, θὰ ἦσαν ἀπίστευτα ἂν δὲν ἦσαν τόσο ἐξακριβωμένα καὶ τόσο κοντινὰ ποὺ ζοῦν ἀκόμα καὶ μᾶς τὰ διηγοῦνται ἄνθρωποι ποὺ τἄδανε μὲ τὰ μάτια τους.

Ἡ ἱστορία τοῦ Σουλίου εἶναι μιὰ ἀξέχαστη ἐποποιΐα ποὺ διαβάζοντάς την, λέει ἕνας ἄλλος ξένος πάλι ἱστορικός, θαρρεῖς πὼς εἶναι θρύλλοι ἀρχαίων μυθικῶν χρόνων ποὺ κατὰ λάθος ἀνακατεύθηκαν μὲ νεώτερα γεγονότα.

Καὶ τὴν ἱστορία αὐτή, τὴ στολίζουν, ἀνάκατα κι' ἰσότιμα μὲ τἀντρίκια, πολλὰ γυναικεῖα ὀνόματα, ποὺ σὰν λαμπρότατα ἀστέρια στολίζουν μὲ τὴ φωτεινή τους ἀνάμνησι κάθε ἀπόκρημνη κορυφὴ τῶν βουνῶν τοῦ Σουλίου.

Ἐδῶ ἡ Κιάφα μὲ τὴ Μόσχω καὶ τὶς τετρακόσιες συντρόφισσές της, ἀντίκρυ τὸ Κοῦγκι μὲ τὶ Χάϊδω, παραπέρα τὸ Ζάλογγο μὲ τὶς ἑξῆντα ποὺ σύραν τὸ χορὸ τοῦ θανάτου, ἀπέναντι ἡ Ρινιάσα μὲ τὸν πύργο τοῦ Δημουλᾶ καὶ τὴ Δέσπω καὶ πιὸ πέρα τὸ Βουλγαρέλι καὶ τὸ Σέλτσο μὲ τὴν Ἑλένη Μπότσαρη.

Ἕνα στεφάνι βουνῶν ποὺ ἡ κορφή τους ἀγγίζει τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ πόδια τους περιβρέχει ὁ Ἀχέροντας, ποὺ συμβολίζουν τὰ δυὸ ὅρια ποὺ κλείνανε τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ τὰ κατοικοῦσαν: τὴ Λευτεριὰ καὶ τὸ Θάνατο....

Ἔτσι στὴ σειρὰ θὰ τὶς πάρουμε τὶς περίφημες αὐτὲς βουνοκορφές, κάθε μιὰ μὲ τὴν ἱστορία της καὶ τὴν ἡρωΐδα της. Μὰ πρωτήτερα, γιὰ νὰ νοιώσωμε καλλίτερα κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες αὐτὲς καπετάνισσες, ἂς δοῦμε γενικὰ ἀπὸ ποιὸ κόσμο κι' ἀπὸ ποιὸ εἶδος ζωῆς ἐξεπήδησαν, ποιὲς αἰτίες καὶ ποιὸ περιβάλλον τοὺς ἔδωκαν τὰ φτερὰ καὶ τὴ δύναμι ν' ἀνυψωθοῦν ὥς τὸ θρύλο.

Οἱ Σουλιῶτες προφυλαγμένοι ἀπὸ τ' ἀπάτητα βουνὰ ποὺ διάλεξαν μόνοι τους, ἀφίνοντας τὰ εὔφορα κατοχώρια, νὰ κτίσουν τὶς ἀετοφωλιές τους, ἦσαν λαὸς ἐλεύθερος, ποὺ διοικοῦσε μόνος του τὴ ζωή του, ὅπως ὥριζαν οἱ ἄγραφοι Νόμοι καὶ τ' ἀπαράβατα ἔθιμά τους... Περιστοιχισμένοι ἀπὸ χίλιους κινδύνους καὶ ζῶντας κατάμονοι, δίχως ξένες ἐπιμιξίες, μέσα σὲ μιὰ ἄγρια μαγευτικὴ φύσι, ἀνάπτυξαν ἕνα ἰδιαίτερο ἀτομικό, κοινωνικὸ καὶ πολιτικὸ βίο. Ἡ ἀσχολία τους ἡ μοναδικὴ ἦταν ἡ ἄμυνα. Ἐμπόριο, βιομηχανία καὶ τέχνη, τὰ ἅρματά τους... Καλλιεργοῦσαν τὸ λίγο χῶμα τῶν βουνῶν τους, ποὺ τ' ἀγαποῦσαν τόσο πολύ, γιατὶ τὸ χιλιοπότιζαν μὲ τὸν ἱδρῶτα καὶ τὸ αἷμα τους, βόσκαν λίγα κοπάδια στὶς ἄγριες πλαγιές τους καί, τὸ περισσότερο, κάναν γιουρούσι στοὺς τούρκικους κάμπους καὶ κέρδιζαν τὴ ζωοτροφὴ τῆς χρονιᾶς. Τὸν ἄλλο καιρὸ τὸν περνοῦσαν στὴν ἄσκησι, στοὺς ἀγῶνες, στὴν πάλη, στὸ δίσκο, στὸ πήδημα, στὴ σκοποβολή. Κι' ἐποίκιλλαν τὴ ζωή τους μὲ τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χορούς, ποὺ ἦσαν κι' αὐτοὶ πολεμικοί, γοργοί, ζωηροί, ἀνάλογοι μὲ τὸ ἦθος τους. Πολλὰ παλληκάρια παίζανε λύρα καὶ φλογέρα κι' ὅταν δὲν ὑμνοῦσαν τὴ δική τους λεβεντιά, τραγουδοῦσαν παθητικά, τὴ μελαχροινὴ ὠμορφιά, τὰ μαῦρα μάτια καὶ τὴ λυγερὴ κορμοστασιὰ τῶν γυναικῶν τους. Ἐλεύθερος λαὸς εἶχε κι' ἐλεύθερες γυναῖκες, μὲ τὰ δικά τους κι' αὐτὲς προνόμια. Ζοῦσαν μαζὺ μὲ τοὺς ἄντρες, παίρνανε μέρος στὰ πολεμικὰ παιχνίδια τους καὶ στὰ γλέντια τους, σὰν νεώτερες Σπαρτιάτισσες, κι' ἀπολάμβαναν ἀπόλυτο σεβασμὸ καὶ τιμὴ ἀπὸ τοὺς ἄντρες. Τὶς ἔβλεπαν σὰν συναγωνίστριες καὶ συντρόφισσες τῆς ζωῆς τους, μὰ καὶ σὰν μάννες ποὺ γεννοῦν παλληκάρια.

Σουλιώτισσα στὴ βρύση

Ὅποιος σκότωνε γυναῖκα, καταδικαζόταν νὰ συντηρῇ, μὲ δικά του ἔξοδα, τόσους πολίτες, ὅσα παιδιὰ μποροῦσε νὰ γεννήσῃ ἂν ζοῦσε, ἡ γυναῖκα ποὺ σκότωνε. Μὰ καὶ ἁπλὸ μάλλωμα κι' ἁπλῆ παραφορὰ ἐνάντια σὲ γυναῖκα ἦταν ἀσυνείδητη πράξη.

Κι' αὐτὸ τὸ προνόμιο οἱ Σουλιώτισσες τὸ μεταχειριζόντουσαν συχνὰ γιὰ νὰ συμβιβάζουν τοὺς ἄντρες ποὺ μάλλωναν. Ἔμπαιναν μέσ' τὸν καυγᾶ — βέβαιες πὼς ὅλοι θὰ τοὺς σεβασθοῦν — καὶ μὲ τὴ γλύκα καὶ τὴν τρυφερότητά τους μὰ καὶ μὲ τὸν ἔλεγχό τους συχνά, ἐχώριζαν τοὺς ἄντρες κι' ἀπότρεπαν ἐμφύλιους τσακωμοὺς ποὺ θὰ παράβλαφταν τὴν πολύτιμη ἑνότητα ποὺ χρειαζόταν τόσο στὸ Σοῦλι. Στὴ μάχη ξέρομε πὼς τοὺς συνώδευαν πάντα. Τοὺς ἔφερναν φαγητὸ καὶ πολεμοφόδια καί, μὲ τὴ στάμνα στὸ χέρι, γύριζαν ἀπὸ μετερίζι σὲ μετερίζι νὰ ξεδιψάζουν τοὺς κουρασμένους πολεμιστές. Τοὺς ἐνεψύχωναν μὲ τὴν παρουσία τους καὶ συχνότατα πολεμοῦσαν μαζύ τους σὰν τὸ καλοῦσε ἡ ἀνάγκη. Στὴν ὑποχώρηση ὁ ἐχθρὸς φοβόταν περισσότερο τοὺς ὀγκόλιθους ποὺ κυλοῦσαν πάνω τους οἱ Σουλιώτισσες, παρὰ τὰ βόλια τῶν ἀντρῶν τους. Ἔτσι, συμμεριζόμενες τὴ ζωὴ τῶν ἀντρῶν, ξέρανε νὰ ἐχτιμήσουν τὴν ἀνδρεία καὶ τὴν παλληκαριά τους. Ἄλλωστε οἱ γυναῖκες, μαζὺ μὲ τ' ἄλλα τους προνόμια εἶχανε καὶ τοῦτο: Νὰ κρίνουν ὕστερα ἀπὸ τὴ μάχη τὴ διαγωγὴ τῶν ἀντρῶν, νὰ ἐπαινοῦν τοὺς γενναίους, νὰ σατυρίζουν καὶ νὰ ντροπιάζουν τοὺς δειλούς, νὰ παίρνουν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ χέρια τὰ ὅπλα ἀπὸ τοὺς ἀνάντρους. Πῶς νὰ μὴν ξεχύνωνται λιοντάρια ἀκράτητα, στὶς μάχες τὰ παλληκάρια! Πῶς νὰ λιγοψυχήσουν καὶ νὰ ντροπιαστοῦν μπρὸς στὰ ὄμορφα, μὰ καὶ αὐστηρὰ μάτια τῶν γυναικῶν ποὺ τοὺς παρακολουθοῦσαν! Ἀλλοίμονο στὸν ἄντρα ποὺ δείλιαζε. Ἡ ἴδια του γυναῖκα γινόταν ἡ πρώτη καὶ φοβερώτε ἐρινύα του. Τὸν ἤλεγχε πικρά, τὸν πε φρονοῦσε, καὶ τὸν ἔσπρωχνε ἔτσι σὲ μ νέα μάχη ν' ἀποπλύνῃ τὸ αἶσχος ποὺ ρίξει σ' αὐτὴν καὶ στὰ παιδιά της, ἔσ κι' ἂν ἐπρόκειτο νὰ τὸ πληρώσῃ μὲ τ ἴδια του τὴ ζωή. Λίγο σκληρὸ θὰ φα ἴσως τοῦτο, γιατὶ εἶναι πιὸ ἀνθρώπινο κ πιὸ γυναικεῖο ἡ συμπόνια κι' ἡ ἀφοσίωση, παρὰ ὁ Σπαρτιατικὸς αὐτὸς ἡρωϊσμός. Ἴσως δὲν τὶς νοιώθουνε πολλὲς γυναῖκες τὶς Σουλιώτισσες, ὅπως καὶ καμμιὰ μάννα δὲ θὰ δικαίωνε ποτὲ τὴ Θεανὼ τὴ Σπαρτιάτισσα, μητέρα τοῦ Παυσανίου, ποὺ ἔβαλε τὴν πρώτη πέτρα γιὰ νὰ κτισθῇ ζωντανὸς ὁ προδότης γυιός της. Μὰ ὅλα πρέπει νὰ τὰ κρίνωμε σύμφωνα μὲ τὴν ἐποχή τους καὶ τὸ κοινωνικό τους φόντο. Τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, ἡ ζωὴ καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἀνάγκη, ἡ ὑπέρτατη ἀνάγκη τῆς Λευτεριᾶς, κάναν τὶς ἡρωϊκὲς αὐτὲς γυναῖκες νὰ πνίγουν τὸ φίλτρο τους μπροστὰ στὸ καθῆκον καὶ νὰ θυσιάζουν τὸ ἀγαπημένο τους «ἄτομο» χάριν τοῦ Συνόλου καὶ τῆς Ἰδέας ποὺ ἦταν τόσο βγαλμένη ἀπ' τὴ ζωή. Ἰδιαίτερα ἡ Σουλιώτισσα γυναῖκα δὲν μποροῦσε ἡ ἴδια νὰ ζήσῃ σὰν εἶχε δειλὸ ἄντρα.

Στὴ βρύση ποὺ πήγαινε νὰ γεμίσῃ τὴ στάμνα της, ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ παραχωρῇ τὴ σειρά της στὶς ἄλλες γυναῖκες, κι' ἂν ἤρχονταν κι' ἄλλες καὶ σ' αὐτὲς καὶ νὰ γεμίσῃ τελευταία ἂν δὲν ὑπῆρχαν ἄλλες περιφρονημένες. Πῶς νὰ βαστάξῃ τέτοια ντροπή; Τέτοιες γυναῖκες στέκανε πλάϊ στοὺς ἄντρες τοῦ Σουλίου, γι' αὐτὸ μπόρεσαν 50 ὁλόκληρα χρόνια νὰ κρατήσουν ἀνάμεσα στὴν πανελλήνια σκλαβιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς μικρῆς ἐλεύθερης γ ς τους καὶ νὰ γίνουν ὁ πρῶτος μικρὸς ρῆνας τῆς μεγάλης λαϊκῆς μάζας ποὺ νησε τὴν ἐπανάσταση τοῦ 21.

Δυὸ ξακουσμένες «φάρες», ὅπως λέγαν Σουλιῶτες τὶς πατριαρχικὲς οἰκογένειές υς, κρατοῦσαν τὰ σκῆπτρα στὸ μικρὸ οῦλι. Οἱ Τζαβελλαῖοι κι' οἱ Μποτσαραῖοι. ἄποτε εἶχαν καὶ τὶς ἀντιζηλίες τους, μὰ μπρὸς στὸ μεγάλο κίνδυνο, ξεχνοῦσαν τ' ἀτομικὰ πάθη κι' ἑνώνονταν ἐνάντια στὸν ἐχθρό. Κι' ἔκαναν θαύματα τότες. Κι' ὁ μεγάλος κι' ἐπικίνδυνος αὐτὸς ἐχθρός, τὸ ξέρουμε ὅλοι, στάθηκε γιὰ 50 ὁλόκληρα χρόνια ὁ Ἀλῆ Πασᾶς ποὺ τὄβαλε πεῖσμα του νὰ δαμάσῃ τ' ἀτίθασο Σοῦλι κι' ἀπὸ ἐγωϊσμὸ μὰ κι' ἀπὸ φρόνηση. Ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνη καὶ γιὰ τὴν ἴδια του ὑπόσταση, ἡ ἐλεύθερη ἐκείνη «λυκοφωληά», ὅπως τὴν ἔλεγε. Μὰ οἱ προσπάθειές του μένανε ἄκαρπες. Κι' ὅπου δὲ μπόρεσε νὰ κάμῃ τίποτε ἡ ἀνδρεία, βάλθηκε νὰ τὰ καταφέρῃ μὲ τὴ σειρά της ἡ πονηριά.

Ἔστειλε ἕνα εὐγενικὸ γράμμα στοὺς Σουλιῶτες ὅπου, ἀνάμεσα σ' ἄλλα κολακευτικὰ λόγια, τοὺς «φιλοῦσε τὰ μάτια» καὶ τοὺς καλοῦσε νὰ πολεμήσουν μαζύ του ἐνάντια στ' Ἀργυρόκαστρο, τάζοντάς τους διπλὸ μιστὸ γιατί, λέει, διπλὰ ἦσαν κι' ἐκεῖνοι πιὸ ἀντρεῖοι ἀπὸ τοὺς Ἀρβανίτες του. Οἱ Σουλιῶτες κατάλαβαν τὸ δόλο, μὰ δὲν σύμφερνε ν' ἀρνηθοῦν ἢ νὰ δείξουν πὼς φοβήθηκαν. Γι' αὐτὸ ἔστειλαν 70 μόνο παλληκάρια, μὲ ἀρχηγὸ τὸ Λάμπρο Τζαβέλλα, ποὺ τὸν συνώδευε, νεαρὸς ἀκόμη ἔφηβος, ποὺ πρωτόβγαινε κείνη τὴ φορὰ στὸν πόλεμο, ὁ γυιός του ὁ Φῶτος. Ὁ Ἀλῆς τοὺς δέχτηκε μὲ ἐξαιρετικὲς τιμές. Ἀγῶνες καὶ χοροὶ δόθηκαν γιὰ τὴν ὑποδοχή τους κι' ἐνῷ ἀνύποπτοι ἄφησαν κι' ἐκεῖνοι τὰ ὅπλα καὶ λάβαν μέρος στὰ παιχνίδια, ἕνας κύκλος Ἀρβανιτῶν θεατῶν ποὺ τοὺς περιστοίχιζε, σφιγγόνταν ὅλο καὶ πιὸ στενὰ ὥσπου τοὺς ἔπιασε καὶ τοὺς ἔδεσε μαζὺ μὲ τὸν ἀρχηγό τους. Μόνο ἕνα παλληκάρι γλύτωσε καὶ κολυμπῶντας στὸ ποτάμι ἀνάμεσα ἀπὸ βροχὴ σφαῖρες, πῆρε τὰ βουνὰ κι' ἔφερε τὴν εἴδηση στὸ Σοῦλι. Τὴν ἄκουσαν οἱ Μποτσαραῖοι κι' οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ καὶ πῆραν τὸ τουφέκι. Μὰ τὴν ἄκουσε κι' ἡ Μόσχω Τζαβέλλα, ἡ γυναῖκα τοῦ Λάμπρου κι' ἐμάζωξε κι' αὐτὴ τὸ δικό της ἀσκέρι. Τετρακόσιες γυναῖκες πιάσαν μαζύ της τὰ πλαϊνὰ ὑψώματα τῆς Κιάφας γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ἄντρες καὶ νὰ ὑπερασπίσουν τὶς γρηὲς καὶ τὰ παιδιὰ ποὔχαν μεταφερθῆ ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τους. Σὲ λίγο καταφτάνει ὁ Λάμπρος Τζαβέλλας σταλμένος ἀπὸ τὸν Ἀλῆ, ποὺ τὸν ξεγέλασε πὼς θὰ τοῦ παραδώσῃ τὸ Σοῦλι.

— Ἐμπρὸς στ' ἅρματα, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, φώναξε μόλις πάτησε τὸ ἐλεύθερο χῶμα.

— Μὰ ὁ Φῶτος ὁ γυιός σου, εἶναι στὰ χέρια τοῦ Ἀλῆ, τοὖπε ἕνας.

— Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ συλλογιστῶ τὸ παιδί μου τώρα, ἀπάντησε σταθερὰ κι' ἐκύτταξε τὴ γυναῖκα του ποὺ, ὡπλισμένη καὶ περιτριγυρισμένη ἀπὸ τὸ μικρὸ στρατό της, εἶχε σταθῇ πλάϊ του.

Κι' ἡ ἡρωΐδα Μόσχω δὲ δίστασε κι' αὐτὴ νὰ τονώσῃ τὰ λόγια του:

— Τὸ παιδί μου, εἶπε, εἶναι παιδὶ τοῦ Σουλίου καὶ σὰν γλυτώσῃ τὸ Σοῦλι, γλυτώνει καὶ τὸ παιδί μου, καὶ σὰν χαθῇ τὸ Σοῦλι, ἂς χαθῇ καὶ τὸ παιδί μου κι' ἐγὼ ἡ ἴδια.

Καὶ στάλθηκε τὸ γράμμα τοῦ Λάμπρου στὸν Ἀλῆ, ποὔχε τὰ περίφημα αὐτὰ λόγια ποὺ ξέρομε ἀπ' τὴν ἱστορία :

«Εἶμαι ἐδῶ γιὰ νὰ διαφεντέψω τὸν τόπο μου ἐνάντια σ' ἕνα κλέφτη σὰν κι' ἐσένα. Ἂν ὁ γυιός μου, νέος καθὼς εἶναι, δὲν εἶναι εὐχαριστημένος νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸ Σοῦλι, αὐτὸς δὲν εἶναι ἄξιος νὰ λέγεται γυιός μου».

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 23ην ΣΕΛΙΔΑ]

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζόγα
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 38576

ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΑΝΟΙΞΙΣ

ΜΑΘΕΤΕ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΑΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΙΝΕΤΕ ΝΕΕΣ

Ἡ ὠμορφιὰ δὲν ἀποκτᾶται μόνο μὲ καλλυντικὰ

ΠΟΛΛΕΣ φορές, μὲ περιέργεια ἐξαιρετικὴ διαβάζομε τὰ μυστικὰ τῶν ἀστέρων, τὰ μυστικὰ δηλαδὴ τῶν γυναικῶν ποὺ μᾶς καταπλήσσουν μὲ τὴν ὠμορφιά τους.

Θὰ θυμᾶστε τί ἔλεγε σὲ ἄρθρο της πρὸ ἡμερῶν ἡ Μιστεγκέτ. Τὸ μυστικὸ τῆς ζωτικότητός της εἶνε οἱ πρωϊνοὶ περίπατοι στὸν κῆπο της. Ἡ μέθοδος εἶνε ἁπλῆ καὶ προσιτὴ σὲ κάθε γυναῖκα. Καὶ ἂν δὲν ἔχωμε δικό μας κῆπο, ἔχομε ὅμως τὸ ὕπαιθρο, τοὺς δρόμους, τὰ δάση, τὸν Ὑμηττό μας, ποὺ ἀπέχει μόλις μιὰ ὥρα, τὴν Πάρνηθά μας, τὴν Πεντέλη, τὰ ἀκρογιάλια μας.

Πρέπει νὰ κατανοηθῆ μιὰ γιὰ πάντα, ἀγαπητὲς ἀναγνώστριες πώς τὸ βάδισμα καὶ δὴ τὸ γρήγορο βάδισμα εἶνε τὸ καλλίτερο γύμνασμα, τὸ πιὸ φυσικό, τὸ πιὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ὠμορφιὰ τοῦ σώματος καὶ γιὰ τὴν ἰσορροπία του.

Ὁ πολιτισμὸς μὲ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας μᾶς ἀναγκάζει νὰ ἀποφεύγωμε τὸ περπάτημα γι' αὐτὸ καὶ παρουσιάζουν οἱ μῦς μας ἕναν ἐκφυλισμό, θὰ λέγαμε.

Ὑπάρχουν γυναῖκες νέες, ποὺ τὰ ἐπαγγέλματά τους τὶς καταδικάζουν σὲ ἀκινησία. Δὲν κάνουν οὔτε ἕνα χιλιόμετρο τὴν ἡμέρα. Αὐτὸ εἶνε ἔγκλημα, γιατὶ ἡ ὀρθὴ στάσις ἢ ἡ καθιστὴ προκαλοῦν ἐπιβράδυνσι τῆς κυκλοφορίας καὶ ἀδυνατίζουν ὅλο τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος, ἐνῶ συσσωρεύουν λῖπος σὲ ὡρισμένα μέρη. Καμμιὰ δίαιτα δὲν μπορεῖ νὰ διορθώση τὸ κακὸ τῆς ὀρθοστασίας ἢ τῆς καθιστικῆς ζωῆς. Πολλὲς γυναῖκες λεπτὲς βλέπουν ξαφνικὰ νὰ πρίζωνται τὰ πόδια τους, νὰ φουσκώνουν τὰ πίσω τους μέλη, ἐνῶ ὅλο τὸ ἄλλο των σῶμα μένει λεπτό... Καὶ νὰ σκέπτεται κανείς, πώς ὅλα αὐτὰ εἶνε συνέπειες τῆς καθιστικῆς ζωῆς.

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Δὲν παραγνωρίζομε τὶς δυσκολίες ποὺ μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίση κάθε γυναῖκα γιὰ νὰ βρῆ καιρὸ εὔκαιρο, δικό της καιρό. Μιὰ μέρα ὅμως τὴν ἑβδομάδα πρέπει νὰ τὴν κλέβετε ἀπ' ὁποιεσδήποτε ἀσχολίες. Ἀπὸ τὸ σπίτι σας, ἀπὸ τὶς ἀσχολίες σας, ἀπὸ τὴν οἰκογένειά σας ἐν ἀνάγκη, καὶ νὰ τὴν ἀφιερώνετε στὴ φύσι, στὴν ὑγεία σας, στὴν ὠμορφιὰ τοῦ σώματος καὶ τοῦ νοῦ σας. Γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ βρίσκει κανεὶς ὅταν σὰν ἄσωτος υἱὸς ξαναγυρίση στὴν ἀγκάλη τῆς φύσεως, αὐτῆς ποὺ ἔχει τόσες ὠμορφιὲς νὰ μᾶς προσφέρη.

Ὀργανῶστε τὶς Κυριακάτικες ἐξορμήσεις σας πρὸς τὴν φύσι. Ἤδη τόσος καὶ τόσος κόσμος ἔμαθε νὰ ζῆ τὶς Κυριακὲς στὴ φύσι.

Ντυθῆτε ἁπλᾶ καὶ ὡραῖα. Δὲν ὑπάρχει τίποτα πιὸ ἀστεῖο, ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπῃς τακουνάκια καὶ ὑφάσματα γιὰ πόλι, ἐπάνω στὸ βουνό.

Γιὰ τὸν χειμῶνα σᾶς χρειάζονται ἄρβυλλα καλοφτιαγμένα καὶ γιὰ τὴν ἐποχὴ τώρα παπούτσια δίσολα. Ὕστερα σᾶς χρειάζεται ἕνα λευκὸ μπλουζάκι μὲ κοντὰ μανίκια, ἕνα-δυὸ μάλλινα πουλόβερ καὶ μιὰ φούστα φαρδειά, ἤ, ἂν προτιμᾶτε, κυλόττα. Μὴν φορεῖτε ποτὲ κορσέδες ἢ ὁτιδήποτε μπορεῖ νὰ σᾶς ἐμποδίση τὴν κυκλοφορία.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΑΤΕ

Μὴν περπατᾶτε οὔτε μὲ μικρὰ βηματάκια, οὔτε καὶ νὰ σέρνετε τὰ πόδια σας, περιμένοντας κάθε δέκα λεπτὰ καὶ μιὰ κατάλληλη θέσι γιὰ νὰ καθίσετε. Αὐτὸ δὲν λέγεται βάδισμα.

Τὸ βάδισμα πρέπει νὰ εἶνε γοργὸ καὶ συνεχές, χωρὶς στάσεις. Γιὰ τοὺς ἀρχάριους κάθε ἕνα χιλιόμετρο μπορεῖ νὰ γίνεται μιὰ ὀλιγόλεπτος στάσις. Ὅταν κάνετε ἕνα τέταρτο γιὰ νὰ διανύσετε ἕνα χιλιόμετρο, θὰ πῆ ἤδη πώς περπατᾶτε ἀργὰ καὶ ἄρα τὸ βάδισμα δὲν θὰ σᾶς εἶνε ἐπωφελές. Πρέπει νὰ φτάσετε τὰ ἔξη χιλιόμετρα τὴν ὥρα. Εἶνε ἕνα ἁπλὸ ζήτημα συνηθείας.

— Γιατὶ νὰ βιαζώμεθα θὰ μ' ἐρωτήσετε. Ἔχομε μιὰ μέρα στὴν διάθεσί μας, γιατὶ νὰ μὴν ἀπολαμβάνωμε χαζεύοντας;

Βέβαια, κι' αὐτὸ εἶνε μιὰ εὐχαρίστησις. Μὴν περιμένετε ὅμως μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν νὰ ἀνανεωθῆ ὁ ὀργανισμός σας, νὰ γυμναστοῦν τὰ ὄργανά σας, νὰ λεπτύνη ἡ σιλουέττα σας. Τότε μόνο τὸ βάδισμα δίνει ἀποτελέσματα, ὅταν τὸ πάρετε σὰν σπόρ. Πρέπει νὰ ξοδέψετε λίγη ἐνεργητικότητα, ν' αὐξηθοῦν οἱ ἀναπνευστικές σας κινήσεις, νὰ δυναμώσουν οἱ μυϊκές σας κινήσεις, νὰ λυώσουν τὰ περιττὰ λίπη. Μόνο ἕνα γρήγορο, ρυθμισμένο βῆμα, μπορεῖ νὰ φέρη ἕνα τέτοιο ἀποτέλεσμα.

Ἐκεῖνο δὲ ποὺ θεωρεῖται ἰδεῶδες, εἶνε οἱ ἀναβάσεις, τὸ βάδισμα σὲ δύσκολες ἀνηφοριές, μέσα σὲ δάση, ἐπάνω σὲ βράχια, καὶ μὲ τὸ σακκίδιο στὸν ὦμο. Αὐτὸ λέγεται πραγματικὰ σπόρ.

Δὲν ὑπάρχει ὡραιότερη ἀπόλαυσις καὶ προσιτώτερη σὲ ὅλους τοὺς νέους καὶ τὶς νέες. Ἡ Ἑλλάς. εὐτυχῶς, εἶνε γεμάτη ἀπὸ ὡραῖες τοποθεσίες, ἀπὸ βουνὰ καὶ δάση. Μιὰ μικρὴ καλὴ παρέα, ἕνα πρόγραμμα, καὶ ἡ Κυριακάτικη ζωὴ ἔγινε ἀμέσως ὡραία.

Τὸ περπάτημα τῆς ἔδωσε τὴν ὑγεία, τὴν ὠμορφιά, τὸ χαμόγελο...

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΒΑΔΙΣΜΑΤΟΣ

Μᾶς μένουν νὰ ποῦμε λίγα λόγια πάνω στὴν τεχνικὴ τοῦ βαδίσματος. Πολλὲς γυναῖκες κουράζονται στὸ περπάτημα, γιατὶ δὲν ξέρουν νὰ σταθοῦν καλά. Δὲν στέκονται ἴσια, δὲν ἀναπνέουν καλά, σέρνουν τὰ πόδια τους ἢ χτυποῦν τὰ τακούνια τους, πρᾶγμα ποὺ ἐπιδρᾶ δυσάρεστα στὸ κεφάλι.

Πρὶν ἐπιχειρήσετε νὰ περπατήσετε πολλὲς ὧρες, πρέπει νὰ συνηθίσετε νὰ περπατᾶτε ὅπως πρέπει. Ἀρχίσετε ἀπὸ μικροὺς περιπάτους, μαθαίνοντας νὰ στηρίζεσθε στὶς μύτες τῶν ποδιῶν μᾶλλον. Ἡ πιὸ κακὴ συνήθεια εἶνε νὰ σέρνωμε τὰ πόδια καὶ νὰ μὴν ξεκολλοῦμε ἀμέσως τὰ τακούνια μας.

Τὸ βῆμα μας γιὰ δρόμο πρέπει νὰ εἶνε συνεχές, τακτικό, νὰ σηκώνεται τὸ πόδι κανονικά, καὶ τότε δέκα λεπτῶν δρόμος ἰσοδυναμεῖ μὲ ὡρῶν ποδαρόδρομο, χωρὶς σύστημα. Τὸ καλὸ βάδισμα δίνει ἐλαστικότητα στὸ σῶμα, τοῦ ἀφαιρεῖ τὰ περιττὰ λίπη καὶ κάνει τοὺς πνεύμονας νὰ ἀναπνέουν κανονικά. Ἐὰν αἰσθανόμεθα μεγάλη κούρασι, αὐτὸ θὰ πῆ πώς ἀφήσαμε τὸ σῶμα μας νὰ μουδιάση, τοὺς μῦς μας νὰ ἀδρανήσουν, νὰ ἐκφυλισθοῦν, νὰ ἀτροφήσουν.

ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ

Μποροῦμε νὰ ποῦμε, πώς τὸ ποδήλατο εἶνε ἡ καλλιτέρα συμπλήρωσις τοῦ βαδίσματος, ὅπως τὸ καθωρίσαμε.

Τὸ ποδήλατο, περιφρονημένο κάπως ἐξ αἰτίας τῶν ἄλλων μέσων συγκοινωνίας, ἄρχισε νὰ προσέχεται ἰδιαιτέρως, ὡς σπὸρ ὑγιεινότατο.

Οἱ μῦς ποὺ μπαίνουν σὲ κίνησι ἐξ αἰτίας τῶν «πεντὰλ» εἶνε σχεδὸν ἴδιοι σὰν αὐτοὶ ποὺ ἐνεργοῦν κατὰ τὸ βάδισμα.

Καὶ τὸ βάδισμα, ἀλλὰ περισσότερο ἀπ' ὅλα τὸ ποδήλατο, διορθώνουν τὸ πόδι, τὸ λεπτύνουν, κανονίζουν τὸ γόνατο, τὸν «κοῦ ντὲ πιέ», τὴν κλείδωσι. Ἐπίσης κινοῦν τοὺς λίγο ὀκνηροὺς μῦς τῶν μηρῶν, τῶν νεφρῶν, τῶν ὄπισθεν.

Τὸ ποδήλατο, ὅπως καὶ τὸ βάδισμα, γρηγορεύουν τὴν ἀναπνοή.

Κυριακὴ στὴ φύσι μὲ τὰ πόδια ἢ μὲ τὸ ποδήλατο, στὴ φύσι, λοιπόν, ὅλες γιὰ τὴν ὑγεία μας, τὴν ὠμορφιά μας καὶ τὴν διασκέδασί μας.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΔΟΝΤΙ ΤΟΥ ΛΑΜΑ

Οἱ βουδδισταὶ τοῦ Θιβὲτ εἶνε πολὺ θρησκόληπτοι ἄνθρωποι. Νὰ μιὰ χαρακτηριστικὴ παράδοσίς τους:

Ἕνας νέος ποὺ πήγαινε συχνὰ στὶς Ἰνδίες εἶχε ὑποσχεθῆ στὴ μητέρα του νὰ τῆς πάρη ὅταν θὰ γύριζε στὴν πατρίδα του ἕνα ἀπὸ τὰ ἅγια ἐκεῖνα λείψανα ποὺ εἶχαν στὴν κατοχή των οἱ ἱεροφάνται, οἱ μάγοι καὶ οἱ ἀσκηταὶ ἐρημῖται τῶν Ἰνδιῶν. Μὰ πάντα τὴν τελευταία στιγμὴ ξεχνοῦσε τὴν ὑπόσχεσί του καὶ γύριζε στὴ μητέρα του μὲ τὰ χέρια ἄδειανά.

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ὁ νέος εἶχε ξαναπάει στὶς Ἰνδίες εἶχε ξεχάσει καὶ πάλι νὰ πάρη γιὰ τὴ μητέρα του ἕνα ἅγιο λείψανο. Κι' ὅταν τὸ θυμήθηκε ἦταν πολὺ ἀργὰ πιά, γιατὶ εἶχε περάσει τὰ σύνορα τῶν Ἰνδιῶν. Στενοχωρημένος τότε γιατὶ θὰ λυποῦσε τὴ μητέρα του, εἶδε ἐνῷ περνοῦσε στὸ δρόμο τὸ σκελετὸ ἑνὸς ψόφιου σκυλιοῦ, ποὺ τὸ εἶχαν πετάξει μέσα σ' ἕνα χαντάκι. Μιὰ ἰδέα τοῦ κατέβηκε τότε. Πλησίασε τὸ σκελετὸ τοῦ σκυλιοῦ καὶ ἀπέσπασε ἕνα δόντι ἀπὸ τὰ σαγόνια του!

Ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι του, ἡ μητέρα του ἔτρεξε νὰ τὸν προϋπαντήση καὶ τὸν ρώτησε ἂν θυμήθηκε αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ τῆς φέρῃ ὅ,τι τῆς εἶχε ὑποσχεθῆ. Ὁ γυιός της τῆς ἔδωσε τότε τὸ δόντι τοῦ σκυλιοῦ λέγοντας:

—Πάρτο μητέρα!... Εἶνε τὸ δόντι τοῦ Λάμα, τοῦ μεγάλου μαθητοῦ τοῦ Βούδδα!...

Ἡ γρηὰ τὸ πῆρε μὲ μεγάλη συγκίνησι, φώναξε τὶς γειτόνισσες, ἄναψε τὰ καντηλέρια καὶ τὰ θυμιατὰ μὲ τὰ ἱερὰ ἀρώματα καὶ ἄρχισε νὰ τὸ προσκυνᾷ!

Μαζὺ μ' αὐτὴ εἶχε πιστέψει κι' ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος πὼς πράγματι τὸ δόντι αὐτὸ ἦταν τοῦ Λάμα, τοῦ μεγάλου μαθητοῦ τοῦ Βούδδα. Τόση δὲ ἦταν ἡ πίστις καὶ ἡ λατρεία τοῦ λαοῦ, ὥστε στὸ τέλος πολλοὶ ἄρρωστοι πήγαιναν καὶ προσκυνοῦσαν τὸ... ἅγιο λείψανο κι' ἀποκτοῦσαν τὴν ὑγεία τους.

Καὶ ὁ γυιὸς τῆς γρηᾶς ποὺ ἔβλεπε μὲ τρόμο τί γινότανε, μὰ καὶ ποὺ φοβότανε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθεια, ἔφυγε στὸ τέλος ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ δὲν ξαναγύρισε πιά!...

ΓΙΑ ΝΑ ΨΥΧΟΛΟΓΕΙΤΕ...

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Θέλετε νὰ μάθετε τὸν χαρακτῆρα τῶν γυναικῶν; Παρατηρήσατε τὶς προτιμήσεις των στὰ χρώματα. Αὐτὴ τὴ συμβουλὴ τοὐλάχιστον δίδει ἕνας Ἄγγλος ψυχολόγος σ' ἕνα τελευταῖο του βιβλίο, ὁ ὁποῖος κατόπιν εἰδικῶν μελετῶν κατέληξε στὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

«Οἱ γυναῖκες—λέγει—ποὺ προτιμοῦν τὸ γαλάζιο χρῶμα ἔχουν τρυφερὴ καρδιά. Εἶνε εὔθυμες καὶ ἀφελεῖς. Γίνονται στοργικαὶ σύζυγοι καὶ ἐξαίρετες μητέρες.

»Οἱ γυναῖκες ποὺ ἀγαποῦν τὸ ζωηρὸ κόκκινο χρῶμα εἶνε ὑπερήφανες, ὑψηλόφρονες, ἀριστοκρατικὲς καὶ ἄτεγκτες στὸ ζήτημα τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς. Εἶνε κάπως ψυχρὲς στὸν ἔρωτα καὶ οὔτε ζηλιάρες εἶνε.

»Ὅσες προτιμοῦν τὸ πράσινο χρῶμα εἶνε ἄστατες καὶ ἰδιότροπες καὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ τάξι οὔτε στὴ ζωή των, οὔτε στὶς ἰδέες των. Περίεργες ἐκ φύσεως κ' ἐλαφρόμυαλες, ἀρέσκονται τρομερὰ στὴν κακογλωσσιά. Στὸν ἔρωτα παραμένουν συνήθως πιστές, πρᾶγμα ποὺ δὲν τὶς ἐμποδίζει ἐν τούτοις νὰ εἶνε ζηλιάρες καὶ γκρινιάρες. Ἔχουν μεγάλη ἐπιτηδειότητα στὰ χέρια τους καὶ εἶνε μοναδικὲς στὴν κατασκευὴ χειροτεχνημάτων.

»Ὅσες προτιμοῦν τὸ βαθὺ κόκκινο προδίδουν φίλεργο χαρακτῆρα. Οἱ γυναῖκες ποὺ ἀρέσκονται σ' αὐτὸ τὸ χρῶμα εἶνε βίαιες καὶ παράφορες, ἀλλὰ δὲν ἔχουν τὶς περισσότερες φορὲς κακία. Ὁ θυμός των δηλαδὴ περνᾷ γρήγορα. Μεγαλώνουν τὰ παιδιά τους χωρὶς σύστημα καὶ τὸ σπίτι τους ἀντηχεῖ συχνὰ ἀπὸ φωνὲς κι' ἀπὸ κλάματα.

»Ὅσες ἀγαποῦν τὸ βιολὲ χρῶμα εἶνε προικισμένες μὲ φαντασία ποὺ ἐπιζητεῖ τὰ ἀλλόκοτα καὶ τὰ ἀδύνατα. Ὀκνηρὲς καὶ ἀργοκίνητες, εἶνε φίλες τῆς πολυφαγίας καὶ τῆς λιχουδιᾶς. Ἁπλὲς φαινομενικά, πεθαίνουν ἐν τούτοις γιὰ κολακεῖες καὶ περιποιήσεις. Ὡστόσο εἶνε ἔξυπνες καὶ ἀγαποῦν πολὺ τὰ γράμματα.

»Τὰ ἴδια περίπου γνωρίσματα διακρίνουν καὶ ὅσες ἀγαποῦν τὸ μὼβ χρῶμα, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι οἱ τελευταῖες χαρακτηρίζονται ἀπὸ μιὰ μεγαλείτερη λεπτότητα καὶ εὐγένεια».

ΑΠΟ ΟΛΟΝ...

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

...ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Οἱ φίλοι τῆς κυρίας Σίμπσον

Ἡ γενέτειρα πόλις τῆς Κυρίας Σίμπσον εἶναι ἡ Βαλτιμόρη. Στὴν πόλι αὐτὴ ἔχει δημιουργηθῆ τελευταίως μία λέσχη «Φίλων τῆς Κυρίας Σίμπσον» μὲ ἑπτὰ χιλιάδες μέλη.

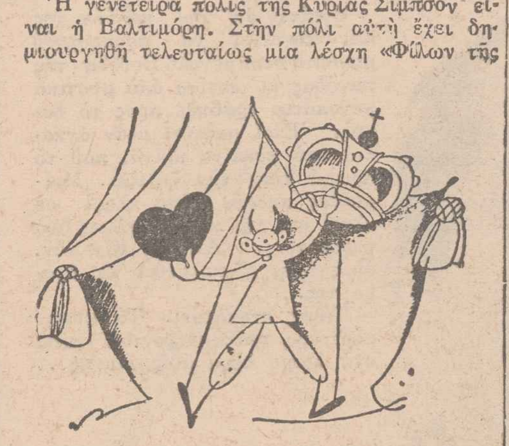

Ἕνας ἀπὸ τοὺς «φίλους» ἀγόρασε τὸ σπίτι αὐτῆς ποὺ παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας. Τὸ σπίτι αὐτὸ θὰ μεταβληθῆ σὲ μουσεῖο καὶ θὰ περιέχῃ ντοκουμέντα, κειμήλια καὶ φωτογραφίες ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ τοὺς ἔρωτες τῆς κυρίας Σίμπσον.

Μιλοῦν μάλιστα γιὰ τὴν δημιουργία ἑνὸς κουκλοθεάτρου, τὸ ὁποῖον θὰ παριστάνῃ σκηνὲς ἀπὸ τὴν ζωή της. Τὸν κ. Μπάλντουϊν καὶ τοὺς ἐπισκόπους ποὺ ἐπίεσαν τὸν Ἐδουάρδο τὸν 8ο νὰ παραιτηθῆ, θὰ παρουσιάζουν ὑπὸ μορφὴν... διαβόλου.

Ἡ καρδιὰ τῶν Γιαπωνέζων

Τὸ ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς τῆς Ἰαπωνίας ἐπεφορτίσθη νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ κάνῃ διάφορες στατιστικὲς γιὰ τὶς ἀρρώστειες. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐρεύνησε ὅλα τὰ νοσοκομεῖα τῆς χώρας τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου καὶ ὅλες τὶς κλινικές. Τὸ συμπέρασμα εἶναι πὼς οἱ Γιαπωνέζοι εἶναι ὁ λαὸς ποὺ ὑποφέρει λιγώτερο ἀπὸ κάθε ἄλλον ἀπὸ καρδιακὰ νοσήματα, ἐνῷ στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερικὴ τὰ καρδιακὰ νοσήματα καὶ γενικὰ οἱ ἀρρώστειες ποὺ προέρχονται ἀπὸ κακὴ λειτουργία τοῦ αἵματος προκαλοῦν τοὺς περισσοτέρους θανάτους. Ἐπὶ 100.000 θανάτων, οἱ 7 μόλις ὀφείλονται σὲ καρδιακὰ νοσήματα ἢ σὲ καρκῖνο. Ἀπὸ τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ἡ Ἰταλία ὑποφέρει λιγώτερο ἀπὸ καρδιακὰ νοσήματα. Ἔχει 8 θανάτους ἐπὶ 100.000. Κατόπιν ἔρχεται ἡ Γαλλία, ὅπου οἱ καρδιακοὶ ἀναλογοῦν 15.3 στοὺς 100.000 ἀσθενεῖς.

Τὸ πρωϊνὸ τῶν καλεσμένων

Ἕνα πρωϊνὸ ἀπροσδόκητο, ποικίλο, καλοσερβιρισμένο εἶναι ἡ καλύτερη, ἡ ὡραιότερη ἔκπληξις ποὺ ἔχετε νὰ προσφέρετε σὲ ξένους ποὺ φιλοξενεῖτε γιὰ λίγες μέρες.

Ὅσο κι' ἂν σᾶς λένε πὼς παίρνουνε ὅ,τι δήποτε γιὰ πρωϊνό, ἐσεῖς δῶστε τους τὴν μιὰ μέρα τσάϊ, τὴν ἄλλη καφέ, τὴν ἄλλη γάλα ἢ σοκολάτα. Μιὰ μέρα παρουσιᾶστε μικρὰ ζεστὰ ψωμάκια μὲ φρέσκο βούτυρο, τὴν ἄλλη μπριὸς μὲ μέλι καὶ τυρὶ ἢ ψιλὲς φέτες ψημένες, μὲ γλυκὸ κυδῶνι ἢ νεράτζι. Μιὰν ἄλλη μέρα κάνετε σάντουϊτς μὲ κρέας λεπτὸ μέσα ἢ μὲ κοπανιστή, μαρούλι ἢ καὶ ψιλὲς φέτες ντομάτα.

Δὲν ξέρετε πῶς ὑποχρεώνετε τὸν ἄλλον ὅταν ξυπνῶντας τὸ πρωΐ τοῦ παρουσιάζετε ἕνα τέτοιο ζεστὸ καὶ περιποιημένο πρωϊνό, ἐπάνω σ' ἕνα μικρὸ τραπεζάκι στρωμένο μὲ χρωματιστὸ ἀνοιχτὸ τραπεζομαντηλάκι. Ἔτσι ἐκδηλώνετε μιὰ προσοχή, μιὰν ἀγάπη. Ἔτσι διαθέτετε καλὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ ἡμέρα τους ἀρχίζει μὲ χαρά.

Κάτω ἀπὸ τὸ ἀμπαζοὺρ

Μιὰ καλὴ ἰδέα γιὰ σᾶς, ἀγαπητὲς ἀναγνώστριες: νὰ φτιάξετε μόνες σας ἕνα πρωτότυπο ἀμπαζοὺρ μὲ τιποτένια ἔξοδα. Θὰ ἔχετε βέβαια καμμιὰ κομψὴ γυαλίτσα. Πλύνετέ την καὶ γεμίστε την νερό, μέσα στὸ ὁποῖο θὰ ρίξετε μερικοὺς κόκκους περμαγκανάτ, ἔτσι ὥστε τὸ γυαλὶ νὰ πάρῃ χρῶμα γκρενά.

Ἀγοράστε ἀπὸ ἕνα κατάστημα ἠλεκτρικῶν εἰδῶν μιὰ ντούγια ποὺ θὰ φέρῃ μιὰ ἀμπούλα καὶ τὴν ὁποίαν θὰ ἐφαρμόσετε στὸ στόμιο τοῦ βάζου. Κατασκευάστε μόνες σας ἕνα ἀμπαζοὺρ ἀπὸ ταφτὰ γκρενά. Τοποθετῆστε το σ' ἕνα κατάλληλο μέρος καὶ θὰ μείνετε καταγοητευμένες.

Ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ παιδιοῦ

Θέλετε νὰ γίνῃ τὸ παιδί σας ἄξιο καὶ δυνατό; Ἀφῆστε το νὰ ἐπιχειρῇ, νὰ δρᾷ.

Σπρωγμένη κάθε μητέρα ἀπὸ ἕνα αὐθόρμητο αἴσθημα, τρέχει νὰ τὸ βοηθήσῃ ἀμέσως μόλις τὸ δῇ νὰ σταματᾷ ἐμπρὸς σὲ μιὰ δυσκολία. Ἂν ξέρατε ὅμως τί κακὴ ὑπηρεσία τοῦ προσφέρετε... Ἀφῆστε το νὰ ἀμφιβάλλῃ, νὰ ἐπιχειρῇ μόνο του. Πόσες φορὲς δὲν ἀκοῦμε τὴν ἀπελπισμένη του ἔκκλησι: «Ἐγὼ μόνος μου θέλω, μόνος μου, ἀφῆστε με.»

Κι' ἂν τὸ παιδί σας δὲν ζητᾷ νὰ δράσῃ, εἶναι γιατὶ δὲν ἔμαθε, γιατὶ τοῦ κόψατε, τοῦ πνίξατε τὴν ἀνάγκη τῆς πρωτοβουλίας μέσα του. Ἔμαθε νὰ τὸ ὑπηρετοῦν, νὰ μὴν τὸ ἀφίνουν νὰ κοπιάζῃ, νὰ προσπαθῇ γιὰ τίποτε. Στὸ χέρι σας ν' ἀλλάξετε τὶς κακὲς αὐτὲς συνήθειες τοῦ παιδιοῦ.

Ἡ μεγάλη παιδαγωγὸς Μοντεσσόρι λέγει: «Ἐκεῖνος ποὺ διδάσκει στὸ παιδὶ νὰ τρώῃ, νὰ πλένεται, νὰ ντύνεται μόνο, ἀντιμετωπίζει μεγαλύτερες δυσκολίες καὶ χρειάζεται μεγαλύτερη δόσι ὑπομονῆς, παρὰ ἂν ἔκανε μόνος ὅλες αὐτὲς τὶς δουλειές.»

Μὰ ὑπάρχει μεγαλύτερη χαρὰ ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπετε τὸ παιδί σας νὰ δρᾷ, νὰ αὐτενεργῇ, νὰ γίνεται ἀπὸ κουκοῦλι πεταλουδίτσα, ποὺ δοκιμάζει τὰ φτερὰ στὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς, ποὺ μαθαίνει νὰ τὰ βγάζῃ πέρα μόνο...

Δοκιμᾶστε ἀπὸ σήμερα νὰ τὰ βάλετε νὰ ἐκτελέσουν τὸ ἁπλὸ αὐτὸ καθῆκον: Τὰ παιδάκια σας θὰ βάζουν καὶ θὰ βγάζουν μόνα τὰ παπουτσάκια τους. Σᾶς φαίνεται μικρὸ πρᾶγμα; Καὶ ὅμως, θὰ δῆτε τὴν πρώτη μέρα πόσο κόπο θὰ νοιώσουν. Ἡ ὥρα θὰ περνᾷ καὶ τὰ νεῦρα σας θὰ «μαμουνιάζουν», θὰ ἦταν τόσο εὔκολο νὰ τὰ βοηθήσετε. Ὄχι, σταυρῶστε τὰ χέρια, κυττάζετε ἀλλοῦ, κάνετε ὁ,τιδήποτε, ἀλλὰ ἀφῆστε τα νὰ τὰ βγάλουν πέρα μόνα των.

Ὁ ἄνδρας στὸ νοικοκυριὸ

Ἀπὸ πέρυσι ἄρχισε μία περίεργη σταυροφορία στὸ Παρίσι: Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ προετοιμάζωνται γιὰ τὸ νοικοκυριὸ ὅπως καὶ γυναῖκες. Τὴν ἀρχὴ τὴν ἔκανε ἕνας συγγραφεύς, ὁ Ζὰκ Μπριντὲλ μὲ τὸ πολύκροτο ἔργο του «Νέα Σπιτικά».

Μὴν νομίζετε πὼς πρόκειται γιὰ ἄγονες θεωρίες, γιὰ φιλολογία καὶ γιὰ ἀπιθανότητες. Κάθε ἄλλο, ἐδῶ περνοῦμε ἀμέσως ἀπὸ τὴν θεωρία στὴν πρᾶξι. Χαμογελᾶτε. Ζήτημα συνηθείας, κυρίες μου, αὔριο μάλιστα θὰ μᾶς φαίνεται σπουδαιότατον.

Στὴν Μασσαλία ἄρχισε νὰ λειτουργῇ σχολὴ οἰκοκυρικῆς γιὰ ἄνδρες: Ἐκεῖ μαθαίνουν πὼς φτιάχνουν τὶς κλειδαριές, τὰ ἠλεκτρικά, τὶς βρύσες τῶν σπιτιῶν τους, πὼς φτιάχνουν ἐπιπλάκια κ.τ.λ. Ἕως ἐδῶ καλά, θὰ πῆτε... Μὰ ὄχι, θὰ προχωρήσωμε ἀκόμα, πρὸς χαρὰν τῶν μοντέρνων καὶ στραβομουτσούνιασμα τῶν ἀνδρῶν τῶν λεγομένων ὀπισθοδρομικῶν (αὐτῶν δηλαδὴ ποὺ μόλις ἀκούσουν καμμιὰ νέα ἐνασχόλησι τῶν γυναικῶν στὴ δημιουργικὴ ζωὴ τοῦ τόπου γκρινιάζουν λέγοντας: «Δὲν ἄνε, λέω γώ, στὰ σπιτάκια τους νὰ μαν[illegible]ροῦν λίγες κάλτσες...»)

Λοιπόν, οἱ ὀπισθοδρομικοὶ θὰ φρίξουν μαθαίνοντας πὼς στὴν Μασσαλία λειτουργεῖ ἀπὸ τὸ 1936 σχολὴ μαγειρικῆς γιὰ νέους. Καὶ οἱ ἐγγραφὲς ἦταν τόσο ἀθρόες, ποὺ ἀμέσως ἔγινε καὶ δευτέρα καὶ τρίτη σχολή. Οἱ μητέρες τῶν νέων αὐτῶν δηλώνουν πὼς εἶναι ὑπερευχαριστημένες. Ὅταν θὰ γίνουν αὔριο σύζυγοι, θὰ μποροῦν νὰ ἐξυπηρετοῦν τὸ σπίτι τους ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες. Θὰ μοιράζωνται τὶς δουλειὲς καὶ δὲν θὰ γίνεται αὐτὸ τὸ ἄδικο νὰ γυρίζῃ ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴν ἐργασία της καὶ μόνη της νὰ καταπιάνεται νὰ βάλῃ τάξι σ' ἕνα ἀνάστατο σπίτι.

Κι' ἔτσι ἡ κουζίνα, σύμβολο ἐπὶ αἰῶνες τῆς γυναικείας δράσεως καὶ ταπεινώσεως μαζί, θὰ πάψῃ νὰ τῆς ἀνήκῃ ἀποκλειστικά, θὰ γίνῃ ἕνα ἁπλὸ ὄργανο ἐξυπηρετήσεως τῆς οἰκογενείας. Ὤ, τὰ ὡραῖα πρακτικά μας χρόνια!

Ἡ «Γυναῖκα» γιὰ τὶς ἄνεργες

Λάβαμε ἕνα γράμμα συγκινητικὸ ἀπὸ μιὰ καλή μας φίλη, ἡ ὁποία μᾶς ζητεῖ νὰ τὴν συμβουλεύσωμε τί δουλειὰ νὰ βρῇ καὶ πῶς νὰ τὴν βρῇ. Τὸ περιοδικό μας ποὺ στέκεται σὰν φίλη κάθε γυναίκας καὶ σὰν προστάτης ὅλων τῶν γυναικείων δικαιωμάτων, ἐμπρὸς σὲ τέτοιες περιπτώσεις σκέπτεται πὼς κι' αὐτὸ θὰ βοηθήσῃ τὶς ἀδελφές του. Γι' αὐτὸ ἡ Διεύθυνσις θ' ἀφιερώσῃ σύντομα στήλη δωρεάν, ὅπου θὰ γράφεται ποιὲς φίλες μας ζητοῦν ἐργασία καὶ τί προσόντα διαθέτουν.

Μέσα στὸ πλῆθος τῶν ἀναγνωστριῶν μας καὶ ἀναγνωστῶν μας θὰ βρίσκωνται ἀναμφιβόλως ἄνθρωποι ποὺ θὰ ἤθελαν καὶ νὰ ἐξυπηρετηθοῦν καὶ νὰ δείξουν τὴν ἀλληλεγγύη των πρὸς τὶς ἀδελφές των, ποὺ βρίσκονται σὲ δύσκολη θέσι καὶ ζητοῦν μὲ τὸ τίμιο μέσο τῆς ἐργασίας νὰ βγάλουν τὸ ψωμί τους καὶ τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν τους. Ἂς εὐχηθοῦμε πὼς θὰ γίνῃ ἔτσι μιὰ καλὴ ἀρχὴ ἐκδηλώσεως ἀλληλεγγύης μεταξὺ τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος.

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Μιὰ μηχανὴ ποὺ μετράει τὸν ἔρωτα!

ΖΟΥΜΕ στὴν ἐποχὴ τῶν ἀριθμῶν. Οἱ ἐπιστήμονες κατορθώνουν νὰ μετροῦν τόσο τὴν ἀπόστασι μεταξὺ τῶν ἄστρων ὅσο καὶ τὸ διάστημα μεταξὺ τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης, τὴν ταχύτητα τοῦ ἀνέμου, καθὼς καὶ τὴν πυκνότητα τῆς ὁμίχλης. Ὑπολογίζουν τὸν ἀριθμὸ τῶν βὸλτ τοῦ κεραυνοῦ ποὺ καίει ἕνα δέντρο, καὶ μετροῦν ἀκόμα πόσα σπειριὰ ρυζιοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ γεμίσουν μιὰ μπουκάλα.

Καὶ τώρα ἀγγέλλεται μία νέα μέτρησις: Ἕνας Ρουμᾶνος σοφὸς ἔφτιαξε μιὰ καινούργια μηχανή, ποὺ θὰ μπορῇ νὰ μετράῃ τὸν... ἔρωτα! Πρόκειται, ὅπως ἀναφέρουν οἱ σχετικὲς πληροφορίες, γιὰ ἕνα εἶδος ἐκκρεμοῦς μὲ βαθμολογημένη κλίμακα, ποὺ «δείχνει μὲ τὴν ἁπλῆ ἐπαφὴ τὰς νευρικὰς ἀντιδράσεις καὶ τὸν βαθμὸ τῆς συγκινήσεως τοῦ ἐξεταζομένου ἀτόμου, ὅταν βρίσκεται ἐμπρὸς εἰς τὸ ἀντίστοιχον πρόσωπον».

Ὅσοι ἐπίστευαν ὅτι θὰ μποροῦσαν τοὐλάχιστον νὰ κρατήσουν μέσα τους μυστικὴ μιὰ γωνίτσα τοῦ ἑαυτοῦ των—τὴν γωνίτσα τῆς καρδιᾶς—βλέπουν τώρα ὅτι εἶχαν γελασθῆ! Ὄχι, δὲν ὑπάρχει πιὰ οὔτε αὐτὸ τὸ μυστικὸ καταφύγιον γιὰ τὶς ἐνδόμυχες σκέψεις μας!

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Ρουμάνου σοφοῦ ἔχει τὴν ἀξίωσι νὰ μετρήσῃ τὸν ἔρωτα, τὴ φιλία, τὴ συμπάθεια, τὸ πάθος!.... Τί ἀστεία ἰδέα!... Ἕως τώρα μόνο τὰ μικρὰ παιδιὰ ἐδοκίμαζαν νὰ μετρήσουν τὴν ἀγάπη τους, ὅταν ἀπαντῶντας στὴν συνηθισμένη ἐρώτησι τῆς μαμᾶς ἢ τοῦ μπαμπᾶ: «Πόσο μ' ἀγαπᾷς;», ἄνοιγαν διάπλατα τὰ χεράκια τους καὶ ἀπαντοῦσαν: «Τόσσσο!».

Ἐδοκίμαζαν ἐπίσης νὰ μετρήσουν τὸν ἔρωτα καὶ μερικοὶ ἀφελεῖς ἐρωτευμένοι, ὅταν, μαδῶντας τὰ φύλλα μιᾶς μαργαρίτας, τῆς ἀπηύθυναν τὸ αἰσθηματικὸ ἐρωτηματικό τους: «Μ' ἀγαπάει... λίγο;... πολύ;... μὲ πάθος;... καθόλου;...». Μὰ τὴν ἀλήθεια, θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανείς, ὅτι ὁ Ρουμᾶνος καθηγητὴς Μαριξένου δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὴν μέθοδο, γιατὶ ἡ μηχανὴ τῆς... ἐρωτομετρίας εἶχε ἤδη ἐφευρεθῆ ἀπὸ πολὺν καιρό!

Καὶ τί ὡραία μηχανὴ πραγματικά! Δροσερὴ καὶ ὁλόλευκη, μὲ μιὰ χρυσὴ καρδοῦλα στὴ μέση, ἔδινε τόσα προσχήματα γιὰ περιπάτους, γιὰ ρεμβασμοὺς στὰ ἀνθισμένα χωράφια...

Ἆ! Θὰ πῆτε ἴσως ὅτι ἡ μέθοδος αὐτὴ δὲν εἶχε τίποτα τὸ ἐπιστημονικό. Αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα «λίγο... πολύ...» καὶ οἱ ἀπαντήσεις τῶν φύλλων τῆς μαργαρίτας ἦταν μᾶλλον ἀόριστα πράγματα, ἐνῷ τώρα θὰ μποροῦμε νὰ ξέρωμε ἀκριβῶς περὶ τίνος πρόκειται.

Μὲ τί ὅμως θὰ μετριέται ὁ ἔρως καὶ ἡ συμπάθεια; Ὄχι, βέβαια, μὲ ὀκάδες, οὔτε μὲ τὸ μέτρο, οὔτε μὲ τὶς λίτρες... Ἐγὼ θὰ συνιστοῦσα μᾶλλον ὡς μονάδες τῶν ἠλεκτρικῶν μετρήσεων, ποὺ ἐκφράζουν τὴν ἕλξι, τὴν ἔντασι ἢ τὴν ἀντίστασι. Ἐκτὸς ἂν ἐφευρεθῆ μία νέα εἰδικὴ μονάς, παραδείγματος χάριν τὸ «συμπαθειόμετρον». Ἔρως καὶ μετρικὰ συστήματα... Νὰ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀπρόοπτες ἐκδηλώσεις τῆς προόδου!

Εἶνε φανερό, ὅτι ἡ νέα ἐφεύρεσις θὰ ἁπλοποιήσῃ πολλὲς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μεταξύ τους. Τὰ ψέματα δὲν θὰ πιάνουν πιά. Στὸν ὑποψήφιο μνηστῆρα, ποὺ φλογίζεται περισσότερο ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς κοπέλλας, παρὰ ἀπὸ τὴν ἴδια, καὶ ποὺ τὴν διαβεβαιώνει μὲ ὅλη τὴ θέρμη του: «Σ' ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ κάθε τι στὸν κόσμο!» αὐτὴ θὰ μπορῇ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἐξέτασι στὸ ἐρωτομετρικὸ ἐκκρεμές:

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ τὸ αἴσθημά σας δείχνει μόνον ἕνα τέταρτο τοῦ μιλλιαμπέρ!

Ἴσως μάλιστα δὲν θὰ ἐπιτρέπωνται καθόλου οἱ γάμοι, ἂν προηγουμένως οἱ μελλόνυμφοι δὲν περάσουν ἀπὸ τὸ δημοτικὸ ἐρωτόμετρον, τὸ ὁποῖον θὰ πρέπει νὰ δείξῃ τὸ καθοριζόμενον ἀπὸ τὸν νόμο κατώτατον ὅριον ἀμοιβαίας συμπαθείας. Ἔτσι δὲν θὰ ὑπάρχουν πιὰ οὔτε συζυγικὲς προδοσίες, οὔτε οἰκογενειακὰ δράματα!

Οὔτε δράματα; Χμ! Αὐτὸ δὲν εἶναι ἐντελῶς βέβαιον. Ἡ ἀνθρώπινη καρδιὰ εἶνε τόσο εὐμετάβλητη, ὥστε τὸ ἐκκρεμὲς τοῦ Ρουμάνου καθηγητοῦ δὲν θὰ δείχνῃ τὸν ἴδιον ἀριθμὸ οὔτε ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Ὑπάρχουν μάλιστα καὶ καρδιὲς τόσο ἀσταθεῖς καὶ πολυτάραχες, ὥστε τὸ ἐκκρεμὲς θὰ ταλαντεύεται διαρκῶς στὴν ἐπαφή τους, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ σταματήσῃ πουθενά, ὅπως κάνει καὶ ἡ βελόνα τῆς πυξίδος στὴν προσέγγισι ἑνὸς μαγνήτη.

Ἀλλά, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα πολλὰ κεφάλαια, ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἐδῶ τὴ μεγαλείτερη σημασία δὲν εἶνε ἡ ποσότης τῆς συμπαθείας, ἀλλὰ ἡ ποιότης της. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάῃ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ μᾶς ἀγαποῦν πολύ, ἀλλὰ μᾶς ἀγαποῦν μὲ ἄσχημο τρόπο!

Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἔπειτα ἀπὸ ὅλα αὐτά, θαρρῶ πὼς βρίσκω προτιμότερη τὴν μαργαρίτα... Μ' αὐτὴν μπορεῖ κανεὶς νὰ μαδήσῃ δυὸ φύλλα μαζί, ὅταν φοβᾶται μήπως καταλήξῃ σὲ δυσάρεστη ἀπάντησι... Δὲν εἶνε ἐπιστημονικὴ ἡ μέθοδος; Ναί, ἀλλὰ εἶνε τόσο γλυκειά... Τὸ νὰ πιστεύῃ κανεὶς ὅτι ἀγαπιέται, εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς εὐτυχίας...

ΜΙΡΕΪΓ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΙΝ ΧΑΜ

ΚΑΤΩ ἀπὸ τὸν Μαγιάτικο οὐρανό, τὴν ὥρα ποὺ ἡ μέρα διαδέχεται ἀπότομα τὴν νύχτα, οἱ ἐλαφρὲς κινέζικες πιρόγες κυλοῦν μαζὶ μὲ τὰ ὁρμητικὰ νερὰ τοῦ Μεκόγκ, ἐνῷ οἱ ψαράδες τραγουδοῦν γλυκὰ τραγούδια.

Χωριάτες κατεβαίνουν ἀπ' τὰ βουνά, φέρνοντας στοὺς κατοίκους τοῦ Λονὰγκ Πραμπὰγκ τὰ προϊόντα τους. Στοὺς δρόμους, ποὺ ἄρχιζαν νὰ παίρνουν ζωή, συναντοῦσαν μερικοὺς Εὐρωπαίους, ἐξαντλημένους ἀπὸ μίαν ἄγρυπνη νύχτα.

Νὰ ὅμως καὶ μερικοὶ ντόπιοι νέοι ποὺ γυρίζουν κι' αὐτοὶ αὐτὴ τὴν ὥρα στὰ σπίτια τους, γιατὶ τὴ νύχτα εἶχε γίνει ἕνα «Νγάου» στὸ σπίτι μιᾶς ἀπὸ τὶς ὠμορφότερες κοπέλλες τῆς πολιτείας. Ὅλη τὴ νύχτα, μὲ τὸ φῶς τῶν ἄστρων καὶ τῶν δαυλῶν τραγουδοῦσαν τὴν ὠμορφιὰ καὶ τὶς χάρες τῶν μαζεμένων κοριτσιῶν, κι' αὐτὲς τοὺς ἀπαντοῦσαν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Κι' ἔτσι, κάτω ἀπὸ τὰ πλατύφυλλα δέντρα εἶχαν ἀρχίσει ἀρκετὲς ἐρωτικὲς ἱστορίες.

Στὴν ἀρχὴ ὅμως τοῦ δάσους, λίγα βήματα πιὸ πέρα ἀπὸ μιὰ παγόδα, μιὰ καλύβα φτιαγμένη ἀπὸ μπαμποῦ φαίνεται ἔρημη. Δὲν ἀκούεται κανένας θόρυβος, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν ποὺ κάνουν οἱ μαϊμοῦδες, καθὼς κυνηγιοῦνται ἀπ' τὴ σκεπὴ στὴ διπλανὴ μπουγκανβίλλια, καὶ ξεφωνίζουν σὰν θυμωμένα παιδιά.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ θόρυβοι ξυπνοῦν τὴν Κὶν Χάμ. Ἀνασηκώνεται κι' ἀκουμπάει μὲ τὸν ἀγκῶνα της ἀπάνω στὴν ψάθα ποὺ τῆς χρησιμεύει γιὰ κρεββάτι καὶ φαίνεται σὰν νὰ γυρεύῃ κάποιον δίπλα της. Τὸ βλέμμα της μισοσβύνεται μπροστὰ στὴ μοναξιὰ τῆς κάμαρας. Ἡ μνήμη τῆς ξανάρχεται, καὶ μαζὶ μ' αὐτὴν ὁ καϋμὸς ποὺ δὲν τὴν ἔχει ἀφήσει πιὰ ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Ζὰκ ἔφυγε γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴ Γαλλία! Πῶς θἄθελε ἡ Κὶν Χὰμ νὰ γνωρίσῃ τὴν χώρα αὐτήν, γιὰ τὴν ὁποία τόσο συχνὰ τῆς εἶχε μιλήσει ὁ φίλος της! Καὶ πρὸ πάντων τὸ Παρίσι τὴν προσελκύει σὰν αἴνιγμα. Τὸ Παρίσι μὲ τὰ ἐκτυφλωτικὰ φῶτα του καὶ τὰ μαγαζιά του ποὺ ξεχειλίζουν ἀπὸ ὤμορφες τουαλέττες.

Τὸ μυαλό της, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ εἶχε ἀφαιρεθῆ ἀπ' τὸν πόνο, ξανακλείνεται ξαφνικὰ κι' ἡ Κὶν Χὰμ ἀπευθύνει μιὰ σύντομη προσευχὴ στοὺς προστάτες Θεούς της. Ἕνα ἐλαφρὸ ἄρωμα λιβανιῶν ξεχύνεται στὸν ἀέρα, ἕνα θυμιατήρι καίει στὰ πόδια ἑνὸς χρυσοῦ Βούδδα, ποὺ στέκεται ἀκίνητος κι' ἀνεξιχνίαστος, σὰν μιὰ προσωποποίησι τῆς αἰώνιας ζωῆς.

Ἡ Κὶν Χὰμ ξέρει νὰ συγκρατῇ τὸν πόνο της. Τὰ μικρὰ γυμνά της πόδια τρέχουν ἐπάνω στὶς ψάθες χωρὶς νὰ κάνουν τὸν παραμικρὸ θόρυβο. Καὶ ὅμως, πῶς βαραίνουν τὴν καρδιά της οἱ ἀναμνήσεις τοῦ ἔρωτός της!

Ὅταν ὁ Ζὰκ τὴν εἶχε ἀγοράσει, κατὰ τὴ συνήθεια τοῦ τόπου της, τίποτα δὲν τὴν ἔκανε νὰ προβλέψῃ πὼς ἔμελλε νὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Κι' ὅμως, τὸν εὕρισκε ὡραῖον. Ἐκεῖνο ποὺ τῆς φαινόταν ὑπέροχο στὸ πρόσωπό του, ἦταν τὰ βαθυγάλανα μάτια του, μάτια ποὺ μόνο οἱ λευκοὶ Θεοὶ μποροῦν νἄχουν. Τῆς ἄρεσε νὰ καθρεφτίζεται μέσα τους. Τῆς φαινότανε πὼς ἦταν φτιαγμένα ἀπὸ ἕνα θαυμαστὸ νερό, ποὺ ἀντικαθρέφτιζε τὸν οὐρανό. Ἔπαιζε κλείνοντάς τα μὲ τὰ μακρυὰ λεπτὰ δάχτυλά της, γιὰ νὰ τὰ δῇ νὰ ξανανοίγουν, λαμπερὰ σὰν πολύτιμα πετράδια. Οἱ μαῦρες βλεφαρίδες τους, ἐλαφρὰ καμπυλωμένες, ἦταν ἁπαλὲς στὸ ἄγγιγμα, σὰν πούπουλα μικροῦ πουλιοῦ. Κι' ἀκόμα τὴν ἐμάγευε τὸ δέρμα του, ποὺ διατηροῦσε μιὰν ὠχρότητα, μ' ὅλο ποὺ ἦταν ἡλιοκαμμένο. Καὶ ἡ Κὶν Χὰμ ἀγάπησε στὴν ἀρχὴ τὴ σωματικὴ αὐτὴν ὠμορφιὰ τοῦ κυρίου της.

Γρήγορα ὅμως εἶδε ὅτι ὁ Ζὰκ ἦταν ἀληθινὰ ἀξιαγάπητος καὶ γιὰ ἄλλους λόγους. Στὰ ἐρωτικὰ καὶ λάγνα παιγνίδια τους δὲν ἦταν ἕνας ἀφέντης, ἀλλὰ ἕνας σύντροφος εὐγενικός. Τί ψηλὸς ποὺ φαινότανε δίπλα της ὁ Ζάκ! Τὴν ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά του σὰν παιδὶ καὶ τὴν σήκωνε μέσα στὶς κάμαρες τοῦ σπιτιοῦ γελῶντας καὶ ἀπειλῶντας την πὼς θὰ τὴν ἔρριχνε στοὺς δράκους νὰ τὴν φάνε. Ἐκείνη προσπαθοῦσε νὰ ἐλευθερωθῇ, γελῶντας κι' αὐτή, τόσο ποὺ κάποτε τῆς ἐρχότανε δάκρυα. Ἀλλὰ ἕνα φλογερὸ φιλὶ τῆς ἔκλεινε τότε τὰ χείλη.

Ἡ Κὶν Χάμ, θαμπωμένη ἀπὸ τὸ αἴσθημα ποὺ γεννιότανε μέσα της, θέλησε νὰ κάμῃ μιὰν ἔκπληξι στὸν ἀγαπημένο της κύριο: Ἔμαθε κρυφὰ νὰ διαβάζῃ... Ἐκεῖνος πάλι, ἐνθουσιασμένος, διεσκέδαζε καλλιεργῶντας τὸ παρθένο ἐκεῖνο ἔδαφος, ποὺ διψοῦσε ἀληθινὰ γιὰ μάθησι, καὶ λίγο λίγο, ἡ Κὶν Χὰμ δηλητηριάστηκε ἀπ' τὴν ἱερὴ πηγὴ τῆς ξένης γνώσεως.

Ἡ Κὶν Χάμ, ἐλαστικὴ σὰν μιὰ μικρὴ τίγρις, ἄγγιζε περνῶντας τὸν Ζάκ, καὶ τὸ κορμὶ ἐκεῖνο τοῦ ἀσιατικοῦ εἰδώλου ξυπνοῦσε στὴ σάρκα τοῦ κυρίου της ζωηροὺς πόθους. Ἐκείνη δὲν τοῦ ἀρνιότανε τὸν ἑαυτό της, γιατὶ ἀγαποῦσε τὸν ἔρωτα ὅπως τὴν ἀγαποῦν οἱ ἁπλὲς ψυχές. Καὶ καθὼς ἦταν μικροκαμωμένη κι' εὔθραυστη, χανότανε σχεδὸν μόνο στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀγαπημένου της, ποὺ τὴν ἔπαιρνε μακρυά, στὶς χῶρες τῶν ὀνείρων.

Ἡ Κὶν Χὰμ παραδομένη ὁλόκληρη στὶς ἀναμνήσεις της, ξαναβλέπει τώρα μιὰν ὑπέροχη σκηνὴ ἀπὸ τὴν παληά της εὐτυχία...

Ἕνα βράδυ, ὁ Ζὰκ εἶχε γυρίσει κουρασμένος. Ξαπλώθηκε στὸ ντιβάνι, καὶ στὸ σκοτάδι τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀκίνητο σὰν μορφὴ ἀγάλματος. Ἡ Κὶν Χὰμ ἔκαιγε μερικὰ μικρὰ ἀρωματικὰ ραβδιά, καὶ οἱ καπνοὶ πλημμύρισαν τὸν ἀέρα, δημιουργῶντας μιὰ νέα ἀτμόσφαιρα μέσα στὴν κάμαρα. Ὁ Ζὰκ ἀποκοιμήθηκε, μ' ἕνα εὐτυχισμένο χαμόγελο στὸ πρόσωπό του.

Ἡ Κὶν Χὰμ τὸν κύτταζε ὥρα πολλή, καθὼς ἦταν τόσο ὡραῖος μὲ τὴν γαλάζια πυτζάμα του. Γονάτισε δίπλα του καὶ κόλλησε τὰ χείλη της ἐπάνω στὸ χέρι τοῦ φίλου της, ποὺ ἦταν κρεμασμένο ἔξω ἀπὸ τὸ ντιβάνι. Καὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, κατάλαβε πὼς ἀγαποῦσε τὸν ξένο γιὰ πάντα.

Μιὰ ἀνησυχία ὅμως ἄρχισε νὰ τὴν κυριεύῃ. Ὅταν θὰ ἐτελείωναν τὰ ἔργα, στὰ ὁποῖα ὁ Ζὰκ ἦταν μηχανικός, τί θὰ ἔκανε τάχα; Θὰ ἔφευγε πάλι γιὰ τὴν πατρίδα του, γιὰ νὰ ξαναβρῇ τὶς Εὐρωπαῖες γυναῖκες, ποὺ ἦταν πάντα προκλητικές, κοκέττες καὶ φλύαρες, ἀλλὰ ποὺ ἤξεραν νὰ ντύνωνται μὲ τόσο γοῦστο.

Ἡ Κὶν Χὰμ προσπάθησε νὰ μάθῃ, καὶ ρώτησε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸν Ζάκ. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν τῆς ἔδωκε καμμιὰν ὁριστικὴ ἀπάντησι, καὶ τότε ὁ καϋμὸς μπῆκε μέσα στὴν καρδιὰ τῆς Κὶν Χάμ.

Γιατὶ ἡ Κὶν Χὰμ δὲν μοιάζει μὲ τὶς ἄλλες ἀδελφές της τῆς χώρας τοῦ Μεκόγκ, ποὺ ξέρουν νὰ κάνουν ὅλες τὶς κινήσεις τοῦ ἔρωτος, χωρὶς νὰ τὸν αἰσθάνωνται, καὶ ζοῦν κοντὰ στοὺς κυρίους τους σὰν ὤμορφα ζῶα; Ναί, γιατὶ αὐτὴ νὰ γίνῃ ἀληθινὴ γυναῖκα κοντά του; Δὲν εἶχαν, λοιπόν, ἀρκετὴ δύναμι οἱ Θεοὶ τῆς Ἀσίας, ὥστε νὰ τὴν προστατέψουν ἀπὸ τὰ μάγια τοῦ Γάλλου Θεοῦ;

Ἡ Κὶν Χάμ, σὰν ἐρωτευμένη γυναῖκα, ἔγινε ζηλιάρα. Παρακολούθησε τὶς ἐπισκέψεις ποὺ δεχότανε ὁ Ζάκ. Ὅταν τύχαινε νἄρχεται στὸ σπίτι του μιὰ εὐρωπαία, αὐτὴ ἔμενε σωριασμένη στὰ πόδια τοῦ μεγάλου Βούδδα, καὶ τὸν ἱκέτευε προσφέροντάς του ρύζι γιὰ θυσία. Τῆς φαινόταν ὅτι ἡ λευκὴ αὐτὴ ἔκανε τὸν φίλο της ὀνειροπόλο, καὶ πώς, μετὰ τὸ πέρασμά της, μιὰ θλῖψι πλανιότανε στὸ βλέμμα τοῦ Ζάκ. Ὑπῆρχε, λοιπόν, γι' αὐτὸν ἕνας ἄγνωστος κόσμος, ἀπ' τὸν ὁποῖον ἦταν ἀποκλεισμένη αὐτή, ἡ φτωχὴ κόρη τοῦ Μεκόγκ;

Ὅταν κάποια ἀπ' τὶς καταραμένες αὐτὲς γυναῖκες τὸν ἐκύτταζε μὲ μεγάλη ἐπιμονή, ἡ Κὶν Χὰμ κατέβαζε τὰ βαρειά της βλέφαρα ἀπάνω ἀπ' τὸ μυστήριο τῆς μαύρης, ζηλιάρικης ματιᾶς της. Κι' ὅμως, ἤξερε ὅτι ἦταν ὡραία, ψηλὴ καὶ λιγερή, ὅμοια μὲ ἄγαλμα ἀπὸ ἀνοιχτόχρωμο μπροῦτζο!

Ἀλλὰ ἡ Κὶν Χὰμ ἔκρυβε τὴν ζήλεια της γιὰ νὰ μὴν δυσαρεστήσῃ τὸν Ζάκ.

Ἕνα βράδυ, βαρειὰ σύννεφα τῆς καταιγίδας κυλοῦσαν στὸν οὐρανό. Ἡ Κὶν Χὰμ ἀπὸ βδομάδες ἔνοιωθε τὴν συμφορὰ νὰ πλησιάζῃ. Ἕνα κρυφὸ ἔνστικτο τὴν προειδοποιοῦσε πὼς ἡ χαρά της ἔμελλε νὰ πεθάνῃ, σὰν ἕνα λουλοῦδι καμμένο ἀπ' τὸν πολὺ φλογερὸ ἥλιο. Ἡ ἀγωνία βασάνιζε τὴν μικρὴ κόρη τοῦ Μεκόγκ.

Τέλος ὁ Ζάκ, ποὺ τὰ μάτια του εἶχαν μιὰ παράξενη γλύκα, τῆς εἶπε τὴν φρικτὴ ἀλήθεια... Θὰ ἔφευγε σὲ δυὸ μέρες... Δὲν θέλησε νὰ τῆς πῇ τὴν εἴδησι πρωτήτερα, ἐπειδὴ φοβήθηκε μήπως τὴν δῇ νὰ πονέσῃ....

Ἡ Κὶν Χάμ, σὰν θερισμένο στάχυ, ἔπεσε χάμω, χωρὶς νὰ βγάλῃ οὔτε ἕνα παράπονο. Ὅταν ξανάνοιξε τὰ μάτια της, εἶδε τὸν Ζὰκ σκυμμένον ἀπάνω της μὲ ἀγωνία. Τοῦ χαμογέλασε γιὰ νὰ τὸν καθησυχάσῃ.

— Εἶνε ἀπὸ τὴν ἔκπληξι..., ἐψιθύρισε.

Καὶ δὲν ἐπρόσθεσε τίποτα ἄλλο, γιατὶ οἱ κόρες τῆς Ἀσίας ξέρουν νὰ μένουν βουβὲς στὸν πόνο τους.

Ἡ τελευταία νύχτα τους πέρασε γεμάτη ἀπὸ ἡδονὴ κι' ἀπὸ τρόμο. Ἡ Κὶν Χὰμ θἄθελε νὰ σβύσῃ, νὰ χάσῃ τὴ ζωή της μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀγαπημένου της, γιὰ νὰ μὴ δῇ τὴν τρομερὴ αὐριανὴ μέρα, ποὺ θἆταν ὁ πρόλογος μιᾶς ἀτελείωτης μοναξιᾶς.... Ἐκεῖνος, μεθυσμένος ἀπὸ τὸ ὤμορφο, κεχριμπαρένιο σῶμα της, δὲν ἔπαυε νὰ τὸ σκεπάζῃ μὲ φιλιά, σὰν νἄθελε μέσα σὲ μιὰ νύχτα νὰ ρουφήξῃ ὅλες τὶς ἡδονές.

Ἔφτασε τέλος ἡ αὐγή. Οἱ δυό τους κατέβηκαν πρὸς τὸν ποταμό, ὅπου μιὰ ζόγκα περίμενε τὸν ταξειδιώτη. Ὁ Ζάκ, ὠχρός, ἀγκάλιασε γιὰ μιὰ τελευταία φορὰ τὴν ὤμορφη, ξωτικὴ κοπέλλα. Τὴν κύτταξε ὥρα πολλή, σὰν νἄθελε νὰ κρατήσῃ γιὰ πάντα χαραγμένα τὰ χαρακτηριστικά της στὴ μνήμη του. Ἡ Κὶν Χὰμ ἔνοιωθε τὴ ζωὴ νὰ φεύγῃ ἀπὸ μέσα της. Ἔσφιξε ὅμως τὴν καρδιά της, γιὰ νὰ φανῇ ἄξια τοῦ Ζάκ. Κι' ἐνῷ ἡ πυρόγα κυλοῦσε ἀπάνω στὰ νερὰ τοῦ Μεκόγκ, ἡ Κὶν Χὰμ ἔμεινε ἀκίνητη, σὰν νἆχε ἀπολιθωθῆ ἀπὸ τὸν πόνο... Μόνο ὅταν νύχτωσε ξύπνησε ἀπ' τὸν ἐφιάλτη της. Δὲν ἤθελε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι ἐκεῖνο ποὺ ἦταν ὁ μάρτυρας μιᾶς χαμένης εὐτυχίας, ἀλλὰ ξαναπῆρε τὸ δρόμο πρὸς τὴν καλαμένια καλύβα, ὅπου ἔμενε προτοῦ νὰ συναντήσῃ τὸν φίλο της.

Κι' ἐκεῖ, ἀπὸ μέρες τώρα ζοῦσε μονάχη της, μὲ μόνη συντροφιὰ τὴν ἀνάμνησί της. Τὸ λογικό της λίγο λίγο ἄρχιζε νὰ κλονίζεται. Θέλει νὰ τὸν ξαναβρῇ μὲ κάθε τρόπο. Γι' αὐτὸ θέλει νὰ πεθάνῃ, ἐπειδὴ πιστεύει πὼς οἱ καλοὶ Θεοὶ θὰ μεταφέρουν τὴν ψυχή της κοντὰ στὸν Ζάκ. Ἡ ἰδέα αὐτή, ἀχνὴ στὴν ἀρχή, παίρνει ὁλοένα πιὸ σταθερὴ μορφὴ μέσα στὸ μυαλό της.

Ὧρες ὁλόκληρες ἀτενίζει τὸν Βούδδα της, ποὺ φαίνεται σὰν νὰ χαμογελάῃ στὴν τρελλὴ αὐτὴ σκέψι.

Ἡ Κὶν Χὰμ φτιασιδώνεται μὲ ἐπιμέλεια, σὰν νὰ ἦταν καλεσμένη σὲ μιὰ γιορτή. Βγάζει ἀπὸ ἕνα σεντοῦκι τὸ πιὸ ὤμορφο φόρεμά της, ἐκεῖνο ποὺ τῆς εἶχε χαρίσει ὁ Ζὰκ πρὶν φύγῃ. Στὰ τορνεμένα μπράτσα της καὶ στοὺς ἀστραγάλους τῶν ποδιῶν της φοράει βαρειὰ βραχιόλια.

Βγαίνει ἀπ' τὴν καλύβα της καὶ πηγαίνει νὰ προσευχηθῇ μπροστὰ στὸν μεγάλο Βούδδα τῆς παγόδας κι' ἔπειτα ἀπὸ μυστικὰ μονοπάτια τράβηξε πρὸς τὸ δάσος. Ἐκεῖ μαζεύει μιὰν ἀγκαλιὰ ἀπὸ κόκκινα κρῖνα, ποὺ τὸ ἄρωμά τους τὴν ζαλίζει. Μαϊμοῦδες πηδοῦν ἀπὸ κλαρὶ σὲ κλαρὶ καὶ τῆς κάνουν χίλιες δυὸ γκριμάτσες. Ἀλλὰ ἡ Κὶν-Χάν, ἀδιάφορη, ἐξακολουθεῖ τὸ δρόμο της.

Τέλος σταματάει. Τὰ φοινικόδενδρα καθρεφτίζονται μέσα στὰ ἤρεμα νερὰ μιᾶς λίμνης... Οἱ λωτοί, ὁλόλευκοι, ψυχροὶ καὶ ἁγνοί, προσφέρουν τὴ σοφία τοῦ ἀνοίγματός των γιὰ νὰ τὴν λύσῃ ὁ εὐλαβικὸς προσκυνητής.

Ἡ Κὶν-Χὰμ κάνει μιὰ ἐπίκλησι στοὺς προστάτας θεοὺς τοῦ τόπου γιὰ νὰ ὁδηγήσουν τὴν ψυχή της κοντὰ στὸν ἀγαπημένο της. Καὶ ἀργά, χωρὶς νὰ βιάζεται, κατεβαίνει πρὸς τὰ νερὰ ποὺ ἀνοίγονται γιὰ νὰ τὴν δεχτοῦν—μιὰ νέα μάρτυρα ἑνὸς πολὺ μεγάλου ἔρωτος.

Τὸ μεταξωτό της φόρεμα κυματίζει γιὰ μιὰ στιγμὴ στὴν ἐπιφάνεια τῶν νερῶν. Σὰν ἕνα ματωμένο σεντόνι, οἱ μεγάλοι κόκκινοι κρῖνοι σκορπίζονται ὁλόγυρα. Τὸ πρόσωπο τῆς Κὶν-Χὰμ μένει ἀσάλευτο. Σὰν μιὰ ἱέρεια ποὺ βαδίζει πρὸς τὸν βωμό της, ἐξαφανίζεται μέσα στὴ λίμνη, ἐνῷ οἱ λευκοὶ λωτοὶ ξανακλείνουν ἀργὰ τὴν ἀδιαπέραστη κουρτίνα τους ἀπὸ πάνω της...

ΝΥΤΙΑ ΖΑΔ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ὅταν ἕνας Κάφρος θέλει νὰ παντρευτῇ, περιμένει σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δάσους τὴν πρώτη κοπέλλα ποὺ θὰ περάσῃ ἀπὸ κεῖ. Μόλις τὴν ἰδῇ τὴν χτυπάει ἀπότομα στὸν τράχηλο μ' ἕνα ρόπαλο καὶ τὴν κουβαλάει στὴν καλύβα του!

—Ἔχει ὑπολογισθῇ ὅτι τὰ τηλεφωνικὰ σύρματα ποὺ ὑπάρχουν στὴ Νέα Ὑόρκη μποροῦν νὰ περιτυλίξουν ὁλόκληρη τὴ Γῆ πέντε φορές!

— Οἱ Ἐσκιμῷοι μόλις τελειώσῃ ἡ περίοδος τοῦ κυνηγιοῦ, μὴ ἔχοντας τί ἄλλο νὰ φᾶνε, σκοτώνουν τοὺς γέρους γονεῖς των καὶ τὰ μικρά των παιδιά. Τὰ κομμάτια των τὰ χώνουν μέσα στοὺς πάγους καὶ μὲ αὐτὰ τρέφονται, ὡς ὅτου ξαναρχίσῃ ἡ περίοδος τοῦ κυνηγιοῦ.

Η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΣΤΑΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ Ο ΟΛΙΒΕΡ;

Πάντοτε τοὺς συγχέουν καὶ γι' αὐτὸ εἶνε δυστυχεῖς!

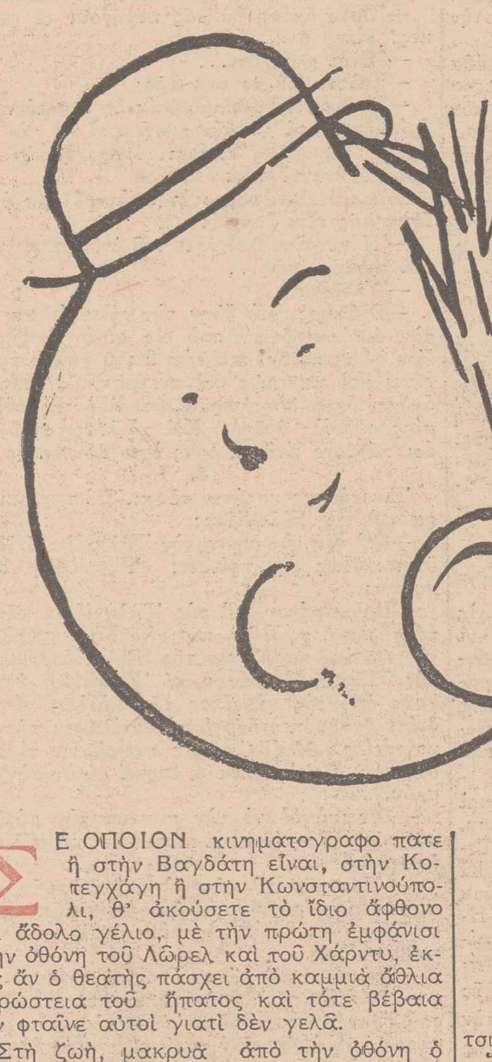

ΣΕ ΟΠΟΙΟΝ κινηματογραφο πατε ἢ στὴν Βαγδάτη εἶναι, στὴν Κοπεγχάγη ἢ στὴν Κωνσταντινούπολι, θ' ἀκούσετε τὸ ἴδιο ἄφθονο καὶ ἄδολο γέλιο, μὲ τὴν πρώτη ἐμφάνισι στὴν ὀθόνη τοῦ Λῶρελ καὶ τοῦ Χάρντυ, ἐκτὸς ἂν ὁ θεατὴς πάσχει ἀπὸ καμμιὰ ἄθλια ἀρρώστεια τοῦ ἥπατος καὶ τότε βέβαια δὲν φταῖνε αὐτοὶ γιατὶ δὲν γελᾶ.

Στὴ ζωή, μακρυὰ ἀπὸ τὴν ὀθόνη ὁ Στὰν Λῶρελ εἶναι ὁ γνωστότερος, ὁ... κοσμικώτερος. Αὐτὸς ἐξ ἄλλου διευθύνει σχεδὸν ὅλες τὶς σκηνοθεσίες τῶν ἔργων ποὺ γυρίζουν.

Καὶ ὅμως τί νὰ σᾶς πῶ, παρ' ὅλες τὶς ἐπιτυχίες των, ὁ Λῶρελ καὶ ὁ Χάρντυ δὲν εἶναι εὐτυχεῖς. Ὁ Στὰν μοῦ τὸ ἐξομολογήθη σουρώνοντας μὲ τὸν γνωστὸ ἀστεῖο τρόπο τὸ πρόσωπό του:

«Εἴμεθα δυστυχεῖς γιατὶ μᾶς συγχέουν συνεχῶς. Κανεὶς δὲν ξέρει ἀκριβῶς ποιὸς εἶναι ὁ Λῶρελ καὶ ποιὸς ὁ Χάρντυ. Ἔτσι ὁ Ὄλιβερ παίρνει τὰ γράμματά μου καὶ ἐγὼ δέχομαι τὸν λογαριασμὸ τῶν πλυστικῶν του. Τὶς προάλλες εἶδα κι' ἔπαθα γιὰ νὰ πείσω ἕνα φορατζῆ πὼς δὲν εἶμαι ἐγὼ ποὺ ὀφείλω φόρους, ἀλλὰ ὁ Ὄλιβερ. Ἔχω χάσει, ξέρετε, τὸ ἠθικό μου».

— Χμ.., βέβαια, διαβεβαίωσε ὁ Ὄλιβερ Χάρντυ, ὅλα τὰ βάρη τῆς παρεξηγήσεως αὐτῆς πέφτουνε ἐπάνω του. Σὲ μένα συμβαίνουν τὰ πιὸ ἀστεῖα πράγματα χάρις στὴν σύγχυσι αὐτή, γιατὶ κανεὶς ποτὲ δὲν θυμᾶται ποιὸς εἶναι ὁ ἕνας καὶ ποιὸς ὁ ἄλλος. Καὶ ὅμως δόξα νὰ ἔχῃ ὁ μεγαλοδύναμος, δὲν τοῦ μοιάζω τοῦ Στάν, οὔτε βέβαια κι' αὐτὸς μοῦ μοιάζει...

— Εὐτυχῶς δηλαδή...

— Ἔλεγα λοιπόν, ἀπήντησεν ὁ Ὄλιβερ, ἐνῷ ἔρριξε μιὰ στραβή, τσουχτερὴ καὶ ἀστεία ματιὰ στὸν σύντροφό του, ἔλεγα πὼς μᾶς συμβαίνουν τὰ πιὸ παράδοξα πράγματα, γιατὶ ὁ κόσμος μᾶς συγχέει. Διηγήσου Στὰν τὴν ἱστορία τοῦ ψαριοῦ.

— Μοῦ κάνει κόπο καὶ νὰ τὴν λέω ἀκόμα. Στὴ ζωή μου ὀνειρευόμουνα ὄρθιος καὶ κοιμισμένος ἕναν ἆθλο: νὰ πιάσω ἕνα μεγάλο, ἕνα πελώριο ψάρι. Μιὰ μέρα ἡ τύχη μὲ εὐνόησε καὶ νά, ἔπεσε στὰ δίχτυα μου ἕνα ψάρι, τί λέω; μιὰ ψαρούκλα πελώρια. Τὸ παίρνω μὲ καμάρι καὶ μπαίνω στὸ στούντιο. Ὁ διευθυντής μου ἐνθουσιασμένος ζητᾶ νὰ μὲ φωτογραφήσουν. Καὶ τί νομίζετε; Βγῆκε τὸ κεφάλι μου καὶ χάλασε ὅλο τὸ ἄλλο. Τὸ κακὸ δὲ σταμάτησε ἐκεῖ. Τὸ ψάρι κρεμάστηκε σὲ περίβλεπτο θέσι γιὰ νὰ τὸ θαυμάσουν οἱ τουρίστ. Ὁ ἐργάτης ὅμως ποὺ τὸ κρέμασε νόμιζε πὼς ὁ Ὄλιβερ ἦταν ὁ εὐτυχὴς ψαρᾶς καὶ κρέμασε τὴν κάρτα του. Ἐνῷ ἔδειχνα τὸν θρίαμβό μου στὴν γυναῖκα μου καὶ τῆς ἐξηγοῦσα πῶς τὰ κατάφερα, ἕνας τρίτος πῆρε τὸν λόγο:

— Δὲν τὸ πιάσατε σεῖς τὸ ψάρι αὐτό, τὄπιασε ὁ Ὄλιβερ Χάρντυ! Δὲν ξέρετε ἀνάγνωσι; Διαβάστε.

Κόκκαλο ἐγώ. Τὸ ἴδιο βράδυ ὅλες οἱ ἐφημερίδες ἔγραψαν καὶ ὕμνησαν αὐτόν.... Ἐσεῖς ἔρχεσθε σήμερα νὰ μᾶς πάρετε συνέντευξι, δὲν εἶναι ἔτσι; Λοιπὸν ἄς ἀρχίσωμε ἀπὸ μένα.

Ἕως σήμερα δὲν εἴχαμε ὁμολογήσει ποτὲ πὼς ὁ Ὄλιβερ κι' ἐγὼ εἴμαστε δίδυμοι. Χάλασε ὁ κόσμος γιὰ τὰ πεντάδυμα τῆς Ντιὸν καὶ ὅμως ὁ Ὄλιβερ καὶ ἐγὼ εἴμαστε τὰ πρῶτα πεντάδυμα τοῦ κόσμου.

— Μοιάζετε κατάπληκτος, ἔ; Σὰν νὰ μοῦ λέτε, δηλαδή, ποῦ στὸ καλὸ βρίσκουν ὁμοιότητα ἀνάμεσα στὸν Ὄλιβερ καὶ σὲ μένα. Ὅση ὁμοιότητα ἔχει ἡ Πόλυ Μορὰν μὲ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, ἔ; Καὶ ἀπὸ ἀριθμητικὴ δὲν μὲ ρωτᾶτε. Πῶς τοὺς δυό, τοὺς βλέπω τέσσαρες;

— Αἵ, δὲν μοιάζομαι καὶ πολύ, πρόσθεσε ὁ Στάν, μὰ εἴμαστε ἔτσι ἀπὸ «γενεσημιό» μας. Γιὰ νὰ μᾶς ξεχωρίσῃ ἡ μητέρα μας, ἔβαζε τὸ δάχτυλό της στὸ στόμα τοῦ Ὄλιβερ καὶ ἂν τὴν δάγκωνε, καταλάβαινε πὼς ἤμουν ἐγώ...

* * *

Σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ φίλμ ποὺ παίζουν μαζύ, χρειάστηκε νὰ κληθῇ ὁ Στὰν στὸ τηλέφωνο. Χάριν ἀστείου ὁ Ὄλιβερ ἔδωσε τὸν πραγματικὸ ἀριθμὸ τοῦ Στάν. Τὸ ἀστεῖο αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ ἔξη κιλὰ σὲ τρεῖς μέρες. Ἔχασε τὸν ὕπνο του, τὴν ἡσυχία του, τὴν ὄρεξί του: Ὅσοι εἶδαν τὸ φίλμ, τοῦ τηλεφωνοῦσαν. Καὶ τότε μόνον βρῆκε τὴν ἡσυχία του, ὅταν ἄλλαξε ἀριθμό.

— Ἔλα δά, Στάν, αὐτὸ δὲν ἦταν τόσο φοβερὸ ὅσο λές. Γιὰ θυμήσου τί μᾶς συνέβη ὅταν μᾶς προσκάλεσαν στοὺς λ.... Γιὰ νὰ πᾶμε στὴν ἑσπερίδα αὐτὴν ὁ Στὰν καὶ ἐγὼ στείλαμε τὰ πανταλόνια μας στὸ καθαριστήριο γιὰ νὰ τὰ σιδερώσουν. Πέρασε τὸ αὐτοκίνητο, μοῦ ἄφησε τὸ δέμα καὶ ἔφυγε. Τοῦ κάκου τὸν φώναζα. Τὸ πανταλόνι ποὺ μοὔφερε μοῦ ἔμπαινε μὲ τὸ στανιό. Ἦταν τοῦ Στάν. Καλῶ τὸν φίλο μου στὸ τηλέφωνο. Ἦταν κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο ἀπογοητευμένος. Ἔτρεξα σπίτι του τὴν ὥρα ποὺ ἔτρεχε κι' αὐτὸς στὸ δικό μου. Στὸ δρόμο δὲν ἀνταμώσαμε κι' ἔτσι βρέθηκα ἐγὼ σπίτι του μὲ τὸ πανταλόνι του κι' αὐτὸς στὸ σπίτι μου μὲ τὸ δικό μου.

— Καὶ τὰ γράμματα; εἶπε ὁ Στάν. Πάντα ὁ ἕνας λαβαίνει τὰ γράμματα τοῦ ἄλλου. Μιὰ μέρα ἕνα γράμμα πῆγε ἐπὶ τέλους στὴ σωστὴ διεύθυνσι τοῦ Ὄλιβερ. Μύριζε ἀρώματα καὶ περιεῖχε τὰ ἑξῆς:

«Ἀγαπημένε μου κύριε Λῶρελ,

»Ἔχετε κάτι μάτια τόσο γλυκὰ ποὺ τὰ θυμᾶμαι κάθε βράδυ τὴν ὥρα ποὺ πάω νὰ κοιμηθῶ. Ἄλλα κορίτσια ἀγαποῦν τὸν Κλὰρκ Γκέϊμπλ, γιὰ μένα ἐσεῖς τὰ κλείνετε ὅλα.

»Ἐὰν δὲν εἶσθε ἀκόμη παντρεμένος ἐλάτε νὰ μὲ βρῆτε.

»Εἶμαι ἕνα νέο κορίτσι, κάπως παχουλό, γι' αὐτὸ ἐλπίζω πὼς θὰ ταιριάζωμε...».

— Ὤ, μὰ αὐτὸ τὸ γράμμα δὲν εἶναι γιὰ λόγου σου, ξεφώνησε ὁ Ὄλιβερ ἁρπάζοντάς το ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Στάν. Μμ, καὶ τί ἄρωμα. Μπορεῖ κάλλιστα νὰ πεταχτῶ καμμιὰ μέρα ἕως τὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο.

— Νὰ λοιπὸν ἀκόμα μιὰ φορά, εἶπε ὁ Στὰν περίλυπος, ποὺ μᾶς ἀνακάτεψαν πάλι!

Ὁ μεγάλος κωμικὸς μὲ ἄφησε μόνον γιὰ νὰ τρέξῃ ποὺ τὸν ζητοῦσαν στὶς δοκιμές.

Φεύγοντας θεώρησα καλὸ νὰ χαιρετήσω τὸν χοντρὸ μὲ χειραψία.

— Θὰ σᾶς ξαναδῶ, κύριε Στάν;

— Δὲν εἶμαι ὁ Στάν, εἶμαι ὁ Ὄλιβερ, φώναξε ρίχνοντας μὲ θυμὸ τὸ καπέλλο του χάμω. Ὁ Ὄλιβερ Χάρντυ εἶμαι ἐγώ. Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τοὺς ρέστους.

Τί τρομερὲς παρεξηγήσεις!

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΚΡΙΣΜΑΝ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΑΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

ΤΙ ΓΝΩΜΗ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠ' ΟΛΟΥΣ ΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

Συνεχίζομεν τὴν ἔρευνάν μας περὶ τοῦ πῶς βλέπουν καὶ πῶς κρίνουν οἱ ἄνδρες τὴν γυναῖκα. Ζητήσαμε τὴν γνώμη τοῦ ἐκλεκτοῦ μας ποιητοῦ καὶ λογοτέχνου κ. Γ. Ἀθάνα, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀπήντησε :

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑ τὴν ἔρευνά σας καὶ εἶδα ὅτι ὅλοι οἱ λογοτέχνες μας, ποὺ ρωτήσατε, βρίσκουν πὼς ἡ γυναῖκα στὴν Ἑλλάδα στέκεται στὸ ἴδιο περίπου ἐπίπεδο πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὸν ἄνδρα. Δὲν πρόκειται νὰ διαφωνήσω κ' ἐγώ. Ἀλλ' ἂν διαφωνοῦσα θὰ ὑποστήριζα ὅτι αὐτὸ τὸ «περίπου» τοῦ κριτικοῦ μας ἀλφαδιοῦ πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ ὑπὲρ τῆς γυναίκας καὶ ὄχι ἐναντίον της. Δηλαδή, ἂν διαφέρουν λίγο τὰ ἐπίπεδα, στὸ ψηλότερο στέκεται ἡ γυναῖκα. Ἔχοντας τὸ πνεῦμα λεπτότερο, τὸ αἴσθημα εὐγενέστερο, τὴ διάθεσι ἁβρότερη, εἶνε ἐπιδεκτικώτερη σὲ κάθε λογῆς ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ καλλιέργεια. Ἄλλως τε ἀσχολεῖται καὶ περισσότερο — ἡ Ἑλληνίδα — ἀπὸ τὸν ἄνδρα σὲ ζητήματα πολιτισμοῦ. Κατὰ γενικὸ κανόνα ὁ ἄνδρας ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα βγαίνει στὴ ζωὴ μὲ μιὰ ἀτελέστατη ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσι καὶ μὲ μιὰ ἀνεπαρκέστατη ἐπιστημονικὴ κατάρτισι. Ἀποδύεται στὴ βιοπάλη καὶ ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες, στὴν ἀναλογία τους, ἐξαιρέσεις, σχεδὸν σταματᾷ νὰ καλλιεργῆται ψυχικὰ καὶ πνευματικά. Στὸ πλάϊ του ἡ γυναῖκα καὶ διαβάζει καὶ ἀκούει καὶ βλέπει καὶ σκέπτεται στοχαστικώτερα, βαθύτερα, γονιμώτερα. Ἂν ἔχῃ πάρει ἡ μουσικὴ μόρφωσι τόση διάδοσι, ἂν ἔχῃ ἀποκτήσει ἡ κοινωνικὴ δρᾶσι τόσην εὐρύτητα, ἂν ἔχῃ ἡ φιλανθρωπική μας ὀργάνωσι παρουσιάσει τόσο ἀποτέλεσμα, ἀκόμα ἂν ἔχῃ κάποιαν ἐξάπλωσι τὸ βιβλίο καὶ κάποιο ἀκροατήριο ἡ διάλεξι, ὅλα αὐτὰ ὀφείλονται κατὰ μεγαλύτερο μέρος στὶς γυναῖκες μας παρὰ στοὺς ἄντρες μας...

Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ πέσω στὸ λάθος νὰ περιορίσω τὴν ἀκτῖνα τοῦ περισκοπίου μας μόνο στὴν πρωτεύουσα. Ἡ γυναῖκα τῆς ἐπαρχίας ἔχει περισσότερα δικαιώματα, γιατὶ καὶ ἀπείρως πολυπληθέστερη εἶνε καὶ πολὺ περισσότερα προσφέρει στὴν ἀνανέωσι καὶ στὴν ἀναζωογόνησι τῆς Φυλῆς. Καθὼς ξέρετε ἴσως ἀπὸ τὸ φιλολογικό μου ἔργο, εἶμαι καὶ μένω στὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου ἐπαρχιώτης. Κατανοῶ καὶ αἰσθάνομαι περισσότερο τὴν ἐπαρχία. Καὶ θὰ ἤθελα γιὰ τὴν ἐπαρχιώτισσα γυναῖκα νὰ εἰπῶ λίγα ξεχωριστὰ λόγια. Ἡ γυναῖκα τῶν ἀστικῶν κέντρων τῆς ἐπαρχίας εἶνε συγκριτικὰ μὲ τὸν ἄνδρα σὲ ἀκόμα ψηλότερο ἐπίπεδο κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ, πολλὲς φορὲς δὲ καὶ πνευματικοῦ. Ἡ μέση ἀστικὴ τάξι στὶς ἐπαρχιακὲς πόλεις ἐξελίσσεται στὸν ἐκπολιτισμό της μὲ κυριώτερη δύναμι καὶ ὤθησι: τὴ γυναῖκα. Σὲ παληότερες ἐποχὲς τὸ συντηρητικὸ στοιχεῖο τῶν ἐπαρχιακῶν κοινωνιῶν ἦταν οἱ γυναῖκες. Τώρα εἶνε τὸ προοδευτικώτερο. Κάθε καινοτομία, κάθε προσαρμογή, κάθε κατάκτησι, ὀφείλεται πολὺ περισσότερο στὴ γυναικεία πρωτοβουλία παρὰ στὴν ἀνδρική. Ἔχω κάμει ἀλλεπάλληλα ταξίδια σ' ὅλες τὶς ἐπαρχιακὲς πόλεις καὶ κάθε φορὰ πιστοποιῶ αἰσθητὴ πρόοδο στὸν κοινωνικὸ καὶ στὸν οἰκογενειακό τους βίο. Καὶ βλέπω μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι πάντοτε πρωτοπόρες τὶς γυναῖκες.

Μένει ὅμως καὶ μιὰ ἄλλη μεγάλη κατηγορία γυναικῶν: οἱ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ. Γιατί τάχα δὲν ἀσχολεῖται κανεὶς μὲ αὐτές; Ἡ ὀργανικὴ ἐκείνη λειτουργία ποὺ πρόκειται νὰ δημιουργήσῃ τὸν περιπόθητο νεοελληνικὸ πολιτισμό, περιορίζεται ἄραγε στὸ ἀστικὸ μόνον περιβάλλον; Τὰ βουνά μας καὶ οἱ κάμποι μας, τὰ δάση μας καὶ τ' ἀκρογιάλια μας θὰ τὸν προμηθευθοῦν ἕτοιμον καὶ συσκευασμένον ἀπὸ τὶς πολιτεῖες; Δὲν τὸ πιστεύω! Ἂν σαλεύῃ ἀναδημιουργικὸς παλμὸς στὸ ἔθνος, τὸ σκίρτημά του πρέπει νὰ φτάνῃ πέρα ὣς πέρα, μέσα ὣς μέσα. Ἡ κυρία ποὺ διαβάζει τὸ ρωμάντσο της ξαπλωμένη στὸ ἀναπαυτικὸ ντιβάνι μέσα στὴν ἄνετη πολυκατοικία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ κυρὰ ποὺ μπαιζοβγαίνει στὴν κουζίνα της στὸ ἐπαρχιακὸ νοικοκυρόσπιτο καὶ ἡ γυναῖκα ποὺ δουλεύει στὸν ἀργαλειὸ τῆς χωριάτικης χαγιάτας, ἔχουν γιὰ μένα τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον στὸ ζήτημα ποὺ μοῦ ἐθέσατε. Ἂν ἡ κυρία τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ δὲν χάνει συμφωνικὸ κονσέρτο καὶ ἡ κυρὰ τῆς ἐπαρχίας ποὺ ἀγόρασε τώρα τελευταῖα ραδιόφωνο καὶ ἡ χωριάτισσα, ποὺ γνέθοντας τὴ ρόκα της τραγουδάει πάντα τὴ «Διαμαντούλα» δὲν βαδίζουν μὲ ἀνάλογο ρυθμό, δὲν ἀνταποκρίνονται ἡ μιὰ στὴν ἄλλη, δὲν συνακούονται ἡ χρυσῆ κλωστὴ ποὺ κρατάει ἡ πρώτη, ὁ πολύτιμος μίτος τῆς προόδου μας θὰ τεντώσῃ, θὰ παρατεντώσῃ καὶ θὰ κοπῇ! Γι' αὐτὸ εἶνε πολὺ ἀνόητο νὰ μᾶς ἀπορροφᾷ ὅλη τὴ σκέψι ἡ πρώτη καὶ ν' ἀγνοοῦμε ὅλως διόλου τὴν τελευταία! Ρυθμὸς προόδου ποὺ δὲν ἔχει τὸν ἀντίκτυπό του σ' ὅλα τὰ μόρια δὲν θὰ ἐπιτύχῃ σπουδαῖα πράγματα. Μορφὴ πολιτισμοῦ ποὺ σταματάει στὴν πρόσοψι ἢ στὸ ἀέτωμα, δὲν ἔχει πραγματικὴ ἀξία. Σᾶς πληροφορῶ ὅμως κ' ἐγώ, ὅτι οἱ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ ἔχουν ἐπικρατέστερη θέσι στὶς μικρές τους κοινωνίες, παρ' ὅσον οἱ γυναῖκες τῆς πόλης στὶς μεγάλες δικές τους. Μπορεῖ νὰ δουλεύουν ἀπείρως περισσότερο καὶ σκληρότερα. Μπορεῖ νὰ εἶνε εἵλωτες τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ χωραφιοῦ καὶ τῆς στάνης. Μπορεῖ νὰ ὁδοιποροῦν αὐτὲς πεζὲς καὶ ξυπόλυτες γιὰ νὰ πηγαίνουν καβάλλα οἱ ἄνδρες τους. Μὰ ὁ μόχθος αὐτός, ὁ ἱδρῶτας αὐτός, τοὺς ἐξασφαλίζει ἄλλα πλεονεκτήματα. Μὲ τὶς ἀτελείωτες καὶ ἀφάνταστες θυσίες τους ἔχουν κατακτήσει τὴν οἰκονομικὴ καὶ τὴν ἠθικὴ διεύθυνσι τῶν οἰκογενειῶν τους. Τὰ σπίτια στὰ χωριὰ τὰ κυβερνοῦν τὸ πιὸ πολὺ οἱ γυναῖκες. Κάτω ἀπ' τὴ φαινομενικὴ ὑποταγή τους κρύβεται ἡ πιὸ ἰσχυρὴ κυριαρχία...

Καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες αὐτὲς τοῦ χωριοῦ πρέπει νὰ σᾶς βεβαιώσω, ὅτι εἶνε πιὸ εὐεπίδεκτες ἐκπολιτισμοῦ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες. Οἱ ἔννοιες τῆς καθαριότητας, τῆς εὐπρέπειας, τῆς κομψότητας, τῆς μορφώσεως τῶν παιδιῶν εἶνε πιὸ γόνιμες στὶς γυναῖκες τοῦ χωριοῦ παρὰ στοὺς ἄντρες. Οἱ χαρὲς τοῦ τραγουδιοῦ καὶ τοῦ χοροῦ εἶνε ζωηρότερες σ' αὐτὲς παρὰ σ' ἐκείνους. Καὶ στὰ πιὸ ψηλότερα βουνήσια χωριά μας ἔχει γίνει αἰσθητὴ ἡ ἀντανάκλασι τοῦ ἀγαθοῦ ποὺ λέγεται πολιτισμένη ζωή. Καὶ ἡ ἀντανάκλασι αὐτὴ εἶνε ζωηρότερη στὴν περιοχὴ ποὺ ζῶνουν οἱ γυναῖκες.

Ὁ κ. Γ. Ἀθανασιάδης — Νόβας

Τὸ συμπέρασμά μου εἶνε ὅτι στὴν Ἑλλάδα ἡ γυναῖκα στέκεται οὐσιαστικὰ σὲ καλύτερο πνευματικὸ καὶ κοινωνικὸ ἐπίπεδο ἀπὸ τὸν ἄντρα, εἶνε δὲ κατὰ βάθος σπουδαιότερος παράγων ἐκπολιτισμοῦ. Ἡ ἐξέλιξι ἔχει πάντοτε βραδὺ ρυθμό. Ἂς μὴν εἴμαστε βιαστικοί. Ὅσο κι' ἂν βιαστοῦμε δὲ θὰ κερδίσωμε τίποτε...

— Καὶ ἡ λογοτεχνία μας πῶς τὴν εἶδε τὴ γυναῖκα;...

— Ὅλα εἶνε σχετικά. Τὴν εἶδε ὅπως μποροῦσε νὰ τὴν ἰδῇ. Εἶνε πολὺ περίεργη ἡ ἀξίωσι νὰ τὴν ἔχῃ ἰδῆ μὲ ξένα μάτια καὶ μὲ ἄσχετη γωνία παρατηρήσεως. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι βλέπουμε ὁλοένα καὶ καλύτερα, ὁλοένα καὶ βαθύτερα τὴ γυναῖκα. Κι' αὐτὴ πλουτίζεται κ' ἐμεῖς πλουτιζόμαστε συνεχῶς. Νομίζω ὅμως πὼς χρειαζόμαστε ἐμεῖς οἱ ἄντρες πιὸ πολλὴ Δικαιοσύνη καὶ πιὸ πολλὴν ἁβρότητα. Γενικὰ δὲ περισσότερη Αἰσιοδοξία...

* * *

Ἐπίσης ζητοῦμε γιὰ τὴν ἔρευνά μας καὶ τὶς γνῶμες τῶν παλαιοτέρων μας λογοτεχνῶν καὶ δημοσιογράφων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καὶ τὰ διδάγματα τῆς μακρᾶς των πείρας, ἀλλὰ εἶνε καὶ μακρυὰ ἀπὸ σεξουαλικὲς παρωθήσεις λόγῳ τῆς ἡλικίας των... Οἱ παλαιοὶ αὐτοὶ διανοούμενοι κρίνουν πιὸ ψύχραιμα τὴν γυναῖκα ἀπὸ τοὺς νέους.

Σήμερα λοιπὸν θ' ἀκούσωμε τὶς γνῶμες καὶ τὶς ἀπόψεις τοῦ λογίου καὶ δημοσιογράφου, ἀλλὰ καὶ δικηγόρου καὶ δημοσιολόγου κ. Γεωργίου Πώπ. Μὰ ἄσχετα ἀπ' αὐτὰ ὁ κ. Πὼπ φημίζεται καὶ γιὰ τὸ σπινθηροβόλο πνεῦμα του. Ἐπίμονα ζητήσαμε νὰ τὸν εὕρουμε. Ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀπασχολημένος μὲ τὶς ἀναρίθμητες καταγγελίες τοῦ δικηγόρου κ. Βαμβέτσου κατὰ τῆς καλλιτέχνιδος τῆς ρυθμικῆς γυμναστικῆς δίδος Πράτσικα, ποὺ μὲ τὴν μουσικὴν ἐνοχλεῖ τὸν κ. Βαμβέτσον, ὡς αὐτὸς ὑποστηρίζει. Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς δίκες ὁ κ. Πὼπ εἶνε συνήγορος τῆς δίδος Πράτσικα. Ἐπομένως εἶνε τρομερὰ πολυάσχολος.

Τέλος ὅμως τὸν εὑρήκαμε στὸ γραφεῖο του. Ἦταν ἐκεῖ καὶ ἡ δὶς Πράτσικα.

—Ἤλθαμε νὰ σᾶς ἐνοχλήσωμε, κύριε Πώπ.

—Μπᾶ! Καὶ τί θέλετε;

—Μιὰ μικρὴ συνέντευξι...

Ὁ κ. Πὼπ τὸ ἄκουσε χωρὶς ἔκπληξι κ' ἐτέθη στὴ διάθεσί μας. Στὸ μεταξὺ μᾶς σύστησε καὶ τὴν παρισταμένην.

—Ἡ δὶς Πράτσικα, τὴν ὁποίαν, καθὼς θὰ ξέρετε...

—Ξέρουμε... ξέρουμε...

Ἀρχίσαμε λοιπόν:

—Θέλουμε, κύριε Πώπ, νὰ μᾶς πῆτε γιὰ τὴν «Γυναῖκα» πῶς βλέπετε τὴν γυναῖκα...

—Ὥστε ἀκόμη θὰ μᾶς κυνηγοῦν οἱ γυναῖκες! εἶπεν ὁ κ. Πώπ.

—Ἔτσι φαίνεται...

—Καὶ τί θέλετε ἀκριβῶς;

—Σὲ ποιὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο πιστεύετε ὅτι βρίσκονται οἱ γυναῖκες σχετικὰ μὲ τὸν ἄνδρα; ρωτήσαμε. Ὑπάρχει ὑπεροχὴ τῶν ἀνδρῶν ἀπέναντί των;

Μόλις ἐτελειώσαμε τὴν ἐρώτησί μας ὁ κ. Πὼπ μᾶς εἶπε ζωηρά:

—Ἡ γυναῖκα ὑπερέχει τοῦ ἀνδρὸς ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς...

—Ὑπερέχει;

—Βεβαίως. Μὲ ὅλην τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν ἀφιλοκέρδειαν ποὺ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα ἔχω τώρα πλέον, πιστεύω ὅτι ἡ γυναῖκα ὑπερέχει καὶ ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς ἀπὸ τὸν ἄνδρα, ὅπου δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰς ἀδυναμίας οὐδενὸς ἀνδρός. Καὶ τὸ λέγω αὐτό, διότι πάντοτε κάθε ἄνδρας ἔχει ἀδυναμίας...

⁂

Ἐρωτήσαμε κατόπιν τὸν κ. Πὼπ εἰδικώτερα γιὰ τὶς Ἑλληνίδες:

—Καὶ γιὰ τὴν σημερινὴν Ἑλληνίδα τί ἰδέαν ἔχετε; Πῶς τὴν κρίνετε; Ἐξειλίχθη ὅσον πρέπει;

—Προκειμένου διὰ τὰς Ἑλληνίδας, μᾶς ἀπήντησεν ὁ κ. Πώπ, πιστεύω ὅτι συνεχίζουν τὴν ὡραίαν παράδοσιν τῆς Ἑλληνίδος γυναικός. Ἐκτὸς δὲ τούτου, αἱ Ἑλληνίδες ὑπερέχουν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τῶν ἄλλων ἐθνῶν, διότι ἔχουν περισσοτέραν ἀντίληψιν τῆς οἰκογενείας. Αἱ Ἑλληνίδες γνωρίζουν τί εἶνε οἰκογένεια καὶ ἀγαποῦν θερμὰ αὐτὸν τὸν θεσμόν.

—Σχετικὰ δὲ μὲ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνίδων τί πιστεύετε, κύριε Πώπ; ἠρωτήσαμεν.

— Ἴσως συνολικῶς νὰ καθυστεροῦν εἰς πνευματικὴν μόρφωσιν. Δὲν ἐννοῶ ὅτι καθυστεροῦν ὅλαι, ἀλλὰ εἰς μίαν ἀναλογίαν ἐπὶ τοῦ συνόλου...

—Δηλαδὴ κατὰ μέσον ὅρον, ἐξηγήσαμε.

—Ναί. Συνολικῶς λαμβανόμεναι κατὰ μέσον ὅρον καθυστεροῦν εἰς πνευματικὴν μόρφωσιν, ἀλλὰ ἀρκεῖ ἡ πρώτη των ἀρετὴ ποὺ ἀνεφέραμεν, ἡ ὑπερέχουσα, διὰ νὰ καλύψῃ πᾶν τυχὸν ὑπάρχον μειονέκτημά των, τὸ ὁποῖον θὰ ἐνεφανίζετο ἔναντι τῶν γυναικῶν τῶν ἄλλων ἐθνῶν τῆς γῆς. Αὐτὰ ἔχω νὰ σᾶς πῶ. Σᾶς ἀρκοῦν;

—Ὄχι, κύριε Πώπ. Θέλουμε νὰ μάθωμε τὶς ἰδέες σας καὶ γιὰ τὶς διανοούμενες Ἑλληνίδες, τοῦ εἴπαμε. Νὰ μᾶς πῆτε τί πιστεύετε καὶ γιὰ τὶς λογοτέχνιδές μας.

—Εὐχαρίστως, μᾶς ἀπήντησε. Δυστυχῶς ὅλαι αἱ διανοούμεναι γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος, μὴ ἀρκούμεναι εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν τοὺς ἐχάρισεν ἡ φύσις, μὴ ἀρκούμεναι εἰς μίαν γλῶσσαν τόσον εὐκίνητον, προσέθεσαν καὶ τὴν γλῶσσαν ἀκόμη ἐκείνην τὴν διεστραμμένην, τὴν ὁποίαν συνηθίζουν νὰ ὀνομάζουν «μαλλιαρήν»... Παρετήρησα ὅμως ὅλας αὐτὰς τὰς διανοουμένας γυναῖκας καὶ ἀντελήφθην ὅτι ὁσάκις συνομιλοῦν ὁμαλῶς μεταχειρίζονται γλῶσσαν σχεδὸν ὑπερκαθαρεύουσαν, ὅταν δὲ πρόκειται νὰ γράψουν μεταφράζουν τὴν καθημερινήν των συζήτησιν εἰς ἕνα περίεργον γλωσσικὸν συνονθύλευμα...

—Ἀλλ' αὐτὸ ποὺ ἀντελήφθητε σχετικῶς μὲ τὴν γλῶσσαν τῶν διανοουμένων γυναικῶν μας πῶς τὸ ἐξηγεῖτε, κύριε Πώπ;

—Νομίζω ὅτι εἶνε πολὺ ἀνακατευμέναι αἱ ἀντιλήψεις των... Ἐκ πληροφοριῶν δὲ γνωρίζω προσέτι καὶ διὰ τὴν γλῶσσαν ποὺ μεταχειρίζονται αἱ διανοούμεναι γυναῖκες μας εἰς τὴν αἰσθηματικήν των ζωήν. Ὅσα γνωρίζω σᾶς ἀναφέρω ὅτι προέρχονται ἐκ πληροφοριῶν, διότι ἐγὼ δὲν ἔχω αἰσθηματικὴν ζωὴν καὶ σχετικὰς περιπετείας... Πληροφοροῦμαι λοιπὸν ὅτι εἰς τὴν αἰσθηματικήν των ζωὴν χρησιμοποιοῦν τὴν καθαρεύουσαν. Αὐτὴν τὴν γλῶσσαν μεταχειρίζονται καὶ εἰς τὰς ἐρωτικάς των ἐπιστολάς. Ἐπιμελοῦνται δὲ τὸ γλωσσικόν των ὕφος εἰς τὴν καθαρεύουσαν τόσον ὡς νὰ ἐξέρχεται καὶ αὐτὸ... ἀπὸ ἰνστιτοῦτον καλλονῆς!...

Μὲ χαμόγελα δεχθήκαμε τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ κ. Πώπ. Ὡστόσο προσπαθήσαμε νὰ ἐξηγήσωμε ὅτι οἱ λογοτέχνιδές μας εἶναι δημοτικίστριες...

—Μπᾶ, εἶνε μαλλιαρές! μᾶς εἶπε.

—Μαλλιαρές;

—Ναί· καὶ ἂς πᾶν νὰ κουρεύωνται...

Ἐκεῖ ἐτελείωσεν ἡ συνέντευξίς μας μὲ τὸν κ. Πώπ, ὁ ὁποῖος εὐγενέστατα μᾶς συνώδευσεν ὣς τὴν πόρτα τοῦ γραφείου του, χαμογελῶντας.

—... Καὶ ἂς πᾶν νὰ κουρεύωνται, φίλε μου... Ἂς πᾶν νὰ κουρεύωνται... Καλημέρα σας.

Φ. Γ.

ΕΒΡΑΪΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ὁ ραβῖνος κι' ὁ νόμος

Κάποιος σοφὸς ραβῖνος τοῦ παληοῦ καιροῦ, θέλοντας νὰ ἐξαγνίσῃ τὴν ψυχή του ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες, ἀποφάσισε ν' ἀφήσῃ τὸν κόσμο καὶ νὰ κλειστῇ μέσα σὲ μιὰ καλύβα, μακρυὰ στὴν ἐρημιά, γιὰ νὰ περάσῃ τὴν ὑπόλοιπη ζωή του μὲ βαθειὲς μελέτες καὶ προσευχή. Ὅταν ἔφτασαν οἱ γιορτὲς τοῦ Πάσχα, ὁ σοφὸς ραβῖνος ἀπίθωσε τὸν εὐλογημένο ἄρτο ἀπάνω στὸ τραπέζι του καὶ περίμενε κανένα μουσαφίρη, ἀκολουθῶντας τὸν νόμο ποὺ ὥριζε νἆναι φιλόξενος σ' ὅλους.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ποθητὸς ξένος δὲν ἐφαινόταν, ὁ ραβῖνος κυριεύτηκε ἀπὸ ἀπελπισία κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ δέρνεται, χτυπῶντας τὸ στῆθος του δυνατά. Ἔπειτα ἔτρεξε ἔξω στὴν ἐξοχὴ καὶ πῆρε τοὺς δρόμους, γυρεύοντας νὰ βρῇ κάποιο στρατοκόπο γιὰ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Ἐπὶ τέλους ἀντάμωσε ἕναν κουρελιάρη ζητιάνο, τὸν ὡδήγησε στὴν καλύβα του, τὸν ἔπλυνε, τὸν ἐκαθάρισε καὶ τὸν ἐφίλεψε μὲ τὰ καλλίτερα φαγητὰ καὶ τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ κρασιά του.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ὁ ζητιάνος εὐχαρίστησε τὸ ραβῖνο γιὰ τὴ φιλοξενία κι' ἑτοιμάστηκε νὰ φύγῃ, ἐκεῖνος τὸν ἐμπόδισε λέγοντας:

—Στρατοκόπε, ἀφοῦ σ' ἔστειλε ὁ Θεὸς κοντά μου, μεῖνε ἀκόμα μαζύ μου μιὰ νύχτα!...

Κι' ὁ ζητιάνος ἔμεινε. Τὴ νύχτα ὅμως ἐνῷ κοιμόταν, ὁ ραβῖνος σηκώθηκε, ἅρπαξε ἕνα ραβδὶ καὶ τὸν ἐτσάκισε στὸ ξύλο!...

—Τί σοῦ ἔφταιξα καὶ μὲ χτυπᾷς; ἐκραύγαζε ὁ ζητιάνος.

Τότε ὁ ραβῖνος ἔπεσε στὰ πόδια του, τοῦ ζήτησε συχώρεσι καὶ τὸν περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε καλλίτερα, ὡσότου ἔγινε καλά.

Ὁ ζητιάνος ζήτησε ξανὰ νὰ φύγῃ, μὰ καὶ πάλι ὁ ραβῖνος τὸν ἐμπόδισε. Ἀλλὰ τὴ νύχτα μόλις ὁ ξένος ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ ὁ ραβῖνος πῆρε μιὰ ἀξίνα κι' ὥρμησε νὰ τὸν χτυπήσῃ. Ἐκεῖνος ὅμως πιὸ γνωστικός, ὕστερ' ἀπ' τὸ πρῶτο πάθημά του πρόφτασε καὶ τοῦ ἅρπαξε τὴν ἀξίνα.

—Μποροῦσα νὰ σὲ σκοτώσω, εἶπε ὁ ζητιάνος στὸ ραβῖνο, ἀλλὰ σὲ λυπᾶμαι γιατὶ εἶσαι τρελλός!...

—Ἔλεος!... Ἔλεος!... φώναξε ὁ ραβῖνος, πέφτοντας στὰ πόδια του. Ὅλα ὅσα σοῦ ἔκανα τὰ ἔκανα γιατὶ ἤθελα ν' ἀκολουθήσω τὸ νόμο, ποὺ στὸ πρῶτο βιβλίο ἐπιβάλλει τρεῖς κυριώτατες ὑποχρεώσεις: Νὰ εἴμαστε φιλόξενοι, νὰ γιατρεύουμε τοὺς ἀρρώστους καὶ νὰ θάβουμε τοὺς νεκρούς. Ὅταν ἐμπῆκες στὴν καλύβα μου προσπάθησα νὰ σὲ φιλοξενήσω ὅσο μποροῦσα καλλίτερα. Ἔτσι ἐξεπλήρωσα τὴν πρώτη ὑποχρέωσι ἀπέναντι τοῦ νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχα κανένα ἄρρωστο νὰ περιποιηθῶ, ἐπλήγωσα ἐσένα γιὰ νὰ σὲ γιατρέψω. Κ' ἐπειδὴ δὲν ἔβρισκα κανένα νεκρὸ, θέλησα νὰ σκοτώσω ἐσένα γιὰ νὰ σὲ θάψω!... Ἀλλοίμονον!... Σιμώνει ἡ ὥρα μου ἡ στερνὴ κ' ἐγὼ δὲν κατώρθωσα ἀκόμα νὰ ἐκπληρώσω τὴν τελευταία ὑποχρέωσί μου!...

Κι' ἀληθινὰ τὴν ἴδια ὥρα ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε νὰ τοῦ πάρῃ τὴν ψυχή, κράζοντας μὲ συμπόνια:

—Δυστυχισμένοι ἄνθρωποι!... Πῶς παραμορφώνετε μὲ τὴ στενοκεφαλιά σας τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ!...

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙΣ ΝΤΕ ΚΡΟΥΑΣΣΕ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.— Ἡ νέα Ὀντρέϊ πολὺ ὡραία καὶ ἔξυπνη γυναῖκα, ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὴν βιοπάλη καὶ διψῶντας γιὰ ταξεῖδια, παντρεύεται τὸν ἀρχίατρον Ἑρμπέρ, τύπον ἀδιαφόρου συζύγου, ὁ ὁποῖος δὲν βλέπει τίποτ' ἄλλο μὲ ἐνδιαφέρον στὴν ζωὴ παρὰ τὴν καρριέρα του. Ὁ Ἑρμπὲρ διορίζεται στὸ Ραχαζάνκ, ὅπου καὶ ἐγκαθίσταται. Στὸ ταξεῖδι γνωρίζουν πολλὰ σημαίνοντα πρόσωπα τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικιῶν καὶ τὸν νεαρὸ Σουλτᾶνο τοῦ Οὐνταγκὸρ Σελίμ, ὁ ὁποῖος παρακαλεῖ τὴν Ὀντρέϊ νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὰ παλάτια του. Ἡ Ὀντρέϊ πράγματι ἐπῆγε. Ἡ συνάντησίς των στὰ παλάτια τοῦ Σελίμ, ἔγινε αἰτία μιᾶς στενῆς ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν δύο. Ἀντήλλαξαν τὸ πρῶτο φιλί, μὰ χωρίστηκαν μὲ τὴν πρόθεσι νὰ μὴν ξαναϊδωθοῦν ποτέ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ὀντρέϊ ζητᾷ τὸ διαζύγιο ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, γιὰ νὰ φύγῃ γιὰ τὴν Ἀγγλία.

9ον

ΚΙ' ΑΥΤΗ συχνὰ ἔνοιωθε μαζύ του χαρά.

—Ἂς κοιμᾶται μὲ ὅποια θέλει, φτάνει ν' ἀγαπᾷ μόνο ἐμένα.

Τὴν Ὀντρέϊ ὅμως τὴν φοβότανε. Ἦταν πολὺ ὡραία καὶ πολὺ ἔξυπνη γιὰ νὰ τὴν περιφρονῇ κανείς. Ἔτρεμε ὅταν ἔμαθε πὼς ὁ ἄντρας της θὰ πήγαινε στὸ Οὐνταγκὸρ ὅπου βρισκόταν καὶ ἡ Ὀντρέϊ.

— Ἐὰν τῆς ἀρέσει καὶ δεχθῇ τὸν ἔρωτά του, ἐγὼ εἶμαι χαμένη. Ἡ πονηρὴ κάνει πὼς τὸν ἀπωθεῖ γιὰ ν' ἀνάψῃ πραγματικὸ ἔρωτα στὴν καρδιά του. Ὅταν εἶδε πὼς συμπαθοῦσε τὸν Σελὶμ καὶ πὼς ἔμεινε τόσο ἀργὰ ἐκεῖνο τὸ βράδυ, καθησύχασε.

Ὅταν γύρισαν, τὸ κουτσομπολιὸ ἄναψε καὶ φλόγωσε. Ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι, ἀπὸ σαλόνι σὲ σαλόνι. Ἔφθασε καὶ στ' αὐτιὰ τοῦ Ζερὰρ πρὶν προφθάσῃ νὰ μιλήσῃ ὁ ἴδιος. Ἡ λαίδη Λίντστον, ἡ λαίδη Μπράντμορ, ὁ διοικητής, εἰδοποιήθησαν καταλλήλως.

Ὁ Ρομπὲρ ἀδίκως διεμαρτύρετο μὲ ὅλη τὴν δύναμι τῆς ψυχῆς του.

— Σωστὴ ἡ διαγωγή σου, τοῦ ἔλεγε ἡ μητέρα του, γιατὶ ἐσὺ τὴν φιλοξένησες σπίτι σου, ἀλλὰ χάνεις τὰ λόγια σου ἄδικα.

Οἱ διαδόσεις ἔβγαιναν σὰν παραρτήματα. Εἶδαν τὴν Ὀντρέϊ στὸ Ραχαζὰνκ μὲ τὸν Σελίμ. Κατέβαιναν ἀπὸ ἕνα φορτάκι.

Ὁ διοικητὴς εἶχε τὴν ἐντύπωσιν πὼς ἔπρεπε νὰ μὴν γίνεται εὐρὺς λόγος.

— Μιὰ τέτοια προσβολὴ δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἀτιμώρητη, οὔρλιαζε ἡ λαίδη Μπράντμορ.

Ὁ Ζερὰρ παρ' ὅλη τὴν φούρκα του ἐναντίον τῆς Ὀντρέϊ ἦταν εὐγενὴς καὶ δὲν μιλοῦσε.

— Πρέπει νὰ μοῦ πῆτε πῶς ἀκριβῶς ἔχουν τὰ πράγματα, τοῦ εἶπε ὕστερα ἀπὸ ἕνα γεῦμα ἡ λαίδη Μπράντμορ. Σᾶς τὸ ζητῶ γιὰ συμφέρον καὶ αὐτῆς τῆς δυστυχοῦς καὶ τοῦ συζύγου της.

— Δὲν ἔχω τίποτε τὸ βέβαιον νὰ σᾶς πῶ, κυρία μου.

— Ἀφοῦ πρόκειται γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσωμε, πὲς κάτι Ζεράρ. Πὲς ἐκεῖνα ποὺ εἶπες καὶ σὲ μένα.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ζερὰρ ἐξακολουθοῦσε νὰ σωπαίνῃ, εἶπε ἡ ἴδια ὅ,τι στὸν πρῶτο του ἐκνευρισμὸ τῆς ἐμπιστεύθηκε.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ζήτησε ὁ ἀρχίατρος Κάρτερ τὴν λαίδη στὸ τηλέφωνο.

— Νὰ ἔρθῃ ἀμέσως, φώναξε. Εἶμαι στὴν διάθεσί του.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τοὺς Σμὶθ προσέθεσε :

— Καὶ νὰ σκέπτεται κανεὶς πὼς βρίσκουν σφάλματα στὸν νέον αὐτόν.

Ἡ Μάμπελ εἶχε φθάσει ἀργὰ καὶ ἑτοιμαζόταν νὰ μπῇ στὸ δωμάτιο τῆς λαίδης. Ἐκεῖ ἡ Σμὶθ τὴν σταμάτησε.

— Μὴν ἐπιχειρήσῃς νὰ μπῇς, ἡ ὑψηλοτάτη δὲν δέχεται κανέναν. Περιμένει τὸν κ. Κάρτερ, ὁ ὁποῖος τῆς ζήτησε ἀκρόασι βιαστικά.

Καὶ καθὼς τὴν κύτταζε ἀνήσυχη τῆς προσέθεσε :

— Πολὺ φοβοῦμαι πὼς θὰ ξεκάνουν τὴν δυστυχῆ Ὀντρέϊ.

Ἡ Μάμπελ ἔμεινε σὰν ἀπολιθωμένη. Ὕστερα ξαναβρίσκοντας τὶς δυνάμεις της, κατέβηκε γρήγορα τὶς σκάλες καὶ ἔτρεξε πρὸς τὴν ἔξοδο.

Στὴν πόρτα εἶδε τὸν Ἑρμπὲρ νὰ μπαίνῃ μὲ ὕφος κατσούφικο.

Ἡ λαίδη Μπράντμορ εἶχε κάθε λόγο νὰ πιστεύῃ πὼς ἡ Ὀντρέϊ ἔγινε μαιτρέσσα τοῦ Σελίμ, δὲν εἶχε ὅμως ἁπτὲς ἀποδείξεις. Ὅταν ὁ Ἑρμπὲρ τῆς διηγήθη κατάχλωμος ὅ,τι ἐλέχθη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς γυναίκας του, ἀνεφώνησε.

— Μὰ τότε νὰ ποὺ ὅλα εἶναι ἀλήθεια. Κι' αὐτὴ ἡ αἴτησις διαζυγίου ἦταν ἀκόμα πιὸ ἀηδὴς ἀπὸ τὸ γεγονὸς αὐτὸ καθ' ἑαυτό. Θέλει φαίνεται νὰ παντρευθῇ τὸ Σελίμ... Θεέ μου, τί φρίκη! Ἡ γυναῖκα ἑνὸς Ἄγγλου ἀξιωματικοῦ σὲ χαρέμι! Μὲ κάθε τρόπο ἔπρεπε νὰ ἀποφευχθῇ τὸ σκάνδαλο. Ἄλλωστε ἡ γυναῖκα τοῦ διοικητοῦ πίστευε πὼς ὅλες οἱ γυναῖκες τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ὤφειλαν ὑποταγή.

Ὡστόσο ὁ τόνος τοῦ Ἑρμπὲρ τὴν κατέπλησσε. Φαινότανε νὰ ὑποπτεύεται τὸ πᾶν καὶ συγχρόνως νὰ τὰ ἀγνοῇ ὅλα. Κατάλαβε πὼς ἡ γυναῖκα του τοῦ ἔκρυψε τὰ δυὸ σπουδαιότερα σημεῖα, δηλαδὴ τὸ πὼς ὁ ἥρως ἦταν ὁ σουλτᾶνος καὶ ὅτι τοῦ εἶχε δοθῇ.

Ἡ λαίδη Μπράντμορ δὲν ἦταν κακὴ ὅταν δὲν ὑπῆρχε στὴ μέση ζήτημα ἐγωϊσμοῦ καὶ ἀξιοπρεπείας. Δὲν θὰ ἤθελε γιὰ κανένα λόγο νὰ πῇ αὐτὴ ἡ ἴδια ἕνα τόσο σοβαρὸ ζήτημα στὸν Ἑρμπέρ. Ἄλλωστε τὸ ζήτημα καταντοῦσε κοινό: Ἐπαίζετο ἡ τιμὴ τῆς ἀγγλικῆς παροικίας!

— Ἀλλό,... Ἀλλό, Ὀντρέϊ, πῶς; Ἔφυγε!...

—Ἀγαπητέ μου ἀρχίατρε, μοῦ ὁμιλεῖτε γιὰ τὶς ἀπόψεις τῆς γυναίκας σας. Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ τὸ τί ἐπιθυμεῖ. Ἐδῶ θὰ δοῦμε τί πρέπει νὰ κάμῃ, τί θὰ τῆς ἐπιβάλλετε νὰ κάνῃ : σᾶς εἶπε δυὸ ἀντίθετα πράγματα. Ὅτι θέλει νὰ φύγῃ γιὰ τὴν Ἀγγλία καὶ ὅτι θέλει διαζύγιο. Ἡ φυγὴ γιὰ τὴν Ἀγγλία εἶναι ἐγκατάλειψις τῆς συζυγικῆς στέγης, εἶναι σκάνδαλον.

—Σωστά, πολὺ σωστά, εἶπε ὁ Ἑρμπὲρ ποὺ δὲν ἐπιθυμοῦσε ἄλλο παρὰ νὰ κρατήσῃ κοντά του τὴν Ὀντρέϊ.

— Ἡ δεύτερη λύσις εἶναι ἀκόμη πιὸ φρικτή: τὸ διαζύγιο. Ὁ γάμος εἶναι κάτι τὸ ἱερό. Πῶς θὰ τὸν διαλύσετε ; Τί στοιχεῖα ἔχετε ἐναντίον της; Θὰ ὑποστῆτε ἐσεῖς μόνος τὰ βάρη, καταστρέφοντας ἔτσι καὶ καρριέρα καὶ μέλλον. Ὁ ἰατρὸς Τζέϊμς χάλασε ἔτσι τὸ μέλλον του καὶ διεγράφη ἀπὸ τὴν Ἰατρικὴ Ἑταιρεία. Μένει νὰ κανονισθῇ τὸ ζήτημα καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ γυναῖκα σας στὴν τιμία ὁδόν. Δυστυχῶς δὲν ἔχομεν νὰ κάμωμεν μὲ ἕνα τζέντλεμαν, μὲ ἕναν Ἄγγλον, μὲ ἕναν λευκὸν τέλος πάντων....

Ὁ Ἑρμπὲρ τὴν κύτταξε ἔκπληκτος.

— Πρόκειται γιὰ τὸν σουλτᾶνο τοῦ Οὐνταγκόρ.

— Τὸν σουλτᾶνο ;

— Μὰ δὲν εἴχατε ὑποπτευθῆ τίποτε;

— Ὄ... ὄχι. Μὰ κυρία εἶσθε βεβαία, τοὺς εἶδαν, τοὺς συνέλαβαν;

— Δὲν εἶμαι βεβαία γιὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ γιὰ τὸ ὅτι πρόκειται γι' αὐτόν. Πάντως ἀκοῦστε, εἶσθε ἕνας Ἄγγλος ἀξιωματικὸς καὶ πρέπει νὰ ἀποφύγετε τὰ σκάνδαλα.

— Τί πρέπει νὰ κάνω;

— Πρέπει ν' ἀποφύγετε τὸ διαζύγιο. Πρέπει νὰ δώσετε τὴν ἐντύπωσι στὸν κόσμο πὼς εἶσθε ἀγαπημένοι, πὼς τίποτε δὲν συνέβη μεταξύ σας. Ἐξ ἄλλου μπορεῖ καὶ νὰ μὴν συνέβη τίποτε, γιατὶ ξέχασα νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ ἀνεψιός μου ὁ Ρομπὲρ ἀντιτίθεται μὲ τὸν ζωηρότερο τρόπο κατὰ τῶν κατηγοριῶν αὐτῶν, λέγοντας πὼς εἶναι φαντασίες καὶ κουτσομπολιά.

— Καὶ ἂν ἡ γυναῖκα μου ἐπιμένει καὶ θέλει νὰ φύγῃ;

— Ὤ, φερθῆτε σὰν ἄνδρας, ἐπιβληθῆτε. Δὲν θὰ φύγῃ ποτέ.

Ὁ Ἑρμπὲρ ἔσκυψε, τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ τῆς εἶπε:

— Εἶσθε γιὰ μένα ἡ Θεία Πρόνοια.

Ἡ Μάμπελ ἦταν βεβαία πὼς τὸ κουτσομπολιὸ τὸ ἄναψε καὶ τὸ τροφοδοτοῦσε ἡ Φλωρὰνς Σμίθ. Ἐπὶ δυὸ-τρεῖς μέρες ἡ ἀγγλικη της ψυχραιμία καὶ ἐπιφυλακτικότης τὴν ἔκανε νὰ σωπαίνῃ. Τώρα ὅμως ποὺ ἔβλεπε πὼς ἡ Ὀντρέϊ κινδυνεύει, ἔτρεξε νὰ τὴν βρῇ καὶ τῆς τὰ εἶπε ὅλα.

— Ἀγαπητή μου ὅλα αὐτὰ μ' ἀφίνουν ἀδιάφορη....

— Μὰ πρέπει νὰ κάνῃς κάτι τέλος πάντων. Δὲν θ' ἀφήσῃς βέβαια νὰ πιστευθῇ πὼς εἶσαι μαιτρέσσα του;

— Ἀφοῦ δὲν εἶμαι, ὅ,τι κι' ἂν ποῦν μοῦ εἶναι ἀδιάφορο. Καὶ ἐξ ἄλλου θὰ φύγω κι' ἔτσι ὅλα θὰ τελειώσουν. Δὲν θὰ ξαναδῶ πιὰ τὸν Σελίμ.

— Καὶ ὁ Ἑρμπὲρ τί λέει;

— Τοῦ τὰ ὡμολόγησα ὅλα. Τὸ μόνο ποὺ δὲν ἔμαθε τὸ ὄνομα τοῦ Σελίμ. Ἄ, ἡ ζωή μας ἦταν ἀνυπόφορη ἐδῶ καὶ καιρό. Ὡστόσο ὁ Ἑρμπὲρ εἶναι εὐγενικός, θὰ μὲ καταλάβῃ, ξέρει πὼς δὲν τοῦ λέω ψέμματα... Λυποῦμαι πολὺ ποὺ τοῦ κάνω αὐτὸ τὸ κακό... Ἡ ζωὴ εἶναι τόσο ἀμείλικτη, Θεέ μου... Ποῦ θὰ εἶναι τώρα ὁ Ἑρμπέρ; Ἀνησυχῶ λίγο.

—Χμ, βρίσκεται στῆς λαίδης Μπράντμορ. Τῆς τηλεφώνησε ζητῶντας της ἐπείγουσα συνέντευξι.

—Πῶς;

Ἡ Ὀντρέϊ σηκώθηκε κάτωχρη. Ἡ Μάμπελ τρόμαξε, τόσο ἡ φυσιογνωμία της εἶχε παραμορφωθῇ.

—Ὤ, δὲν ἔπρεπε ἴσως νὰ σοῦ τὸ πῶ. Λυποῦμαι τόσο...

—Ὄχι, Μάμπελ, σ' εὐχαριστῶ...εἶναι παιδαριώδες, δὲν ἔχω τίποτε, μόνο...

— Θὰ ἤθελες νὰ σ' ἀφήσω;

—Ναί.

—Αὔριο στὴ συνεδρίασι τῆς λαίδης Μπράντμορ θὰ σὲ ἰδῶ;

— Στὴν συνεδρίασι; Ἄ, ναὶ βέβαια.

Ἡ Μάμπελ τὴν φίλησε.

— Μὰ τρέμεις ὁλόκληρη. Ἔλα νὰ βγῇς μαζύ μας Ὀντρέϊ.

— Μάμπελ, μπορεῖς νὰ μὲ δανείσῃς λίγα χρήματα; Φοβᾶμαι πὼς δὲν ἔχω ἀρκετὰ γιὰ νὰ φύγω.

— Θὰ σοῦ στείλω ἀμέσως.

* * *

Βγαίνοντας ἀπὸ τῆς λαίδης Μπράντμορ ὁ Ἑρμπὲρ ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκη νὰ περιπατήσῃ, νὰ βρεθῇ λίγο μόνος μὲ τὶς σκέψεις του. Μέσα του ξύπνησε μιὰ ἔμμονη ἰδέα: Νὰ κρατήσῃ τὴν Ὀντρέϊ ὁπωσδήποτε.

— Ἡ γυναῖκα μου μαιτρέσσα ἑνὸς μαύρου!...

Ἡ ὑπερηφάνειά του ὑπέφερε φοβερά. Ξαναμασσοῦσε κάθε λέξι τῆς λαίδης Μπράντμορ: «Ἴσως καὶ νὰ μὴ συνέβη τίποτε...».

Περιπλανήθηκε ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα καὶ τέλος κάθησε σ' ἕνα παγκάκι τοῦ Ἐθνικοῦ Κήπου. Μπροστά του ἔβλεπε γυμνὸ τὸ σῶμα τῆς γυναίκας του στὰ χέρια τοῦ Σελίμ...

—Πῶς καταλαβαίνω γιατί σκοτώνουν οἱ ἄνθρωποι...

Ἔμεινε πολλὴ ὥρα χωρὶς νὰ σκέπτεται πιὰ τίποτα. Ξάφνου κύτταξε τὸ ρολόϊ του.

—Δέκα ἡ ὥρα;

Μιὰ ἀνησυχία τὸν κατέλαβε. Ἂν δὲν τὸν πείσῃ, ἂν τοῦ φύγῃ; Τί θὰ πῇ ἡ λαίδη; Πῶς δὲν εἶχε ἀρκετὸ ἐπιβάλλον...

Ἔτρεξε στὸ κοντινώτερο τηλέφωνο.

—Ἀλλό... ἀλλό... Ὀντρέϊ.

—Κυρία ἔφυγε, ἀπάντησε ὁ ὑπηρέτης.

Ἔκλεισε τὸ ἀκουστικὸ σὰν τρελλός.

Τὸ σπίτι ἦταν ἀνάστατο. Ὁ ὑπηρέτης ἔκλεινε τὶς βαλίτζες.

—Ὤ, αὐτὸ πιὰ δὲν τὸ περίμενε. Ἔφυγε ἔτσι πρὶν προφτάσῃ κἂν νὰ τῆς ἐπιβληθῇ.

—Ὅλος ὁ κόσμος θὰ εἶναι μὲ τὸ μέρος μου. Τί τρέλλα, τί τρέλλα. Θυμήθηκε μιὰ φράσι τῆς λαίδης: «Ἂν φύγῃ θὰ εἶναι μιὰ γυναῖκα χαμένη». Μιὰ χαρὰ δηλητηριώδης τὸν κατέλαβε. Μπῆκε στὸ δωμάτιο τῆς Ὀντρέϊ καὶ ἄρχισε νὰ ψάχνῃ. Φώναξε τὸν Λί:

—Ποῦ πῆγε ἡ κυρία σου;

— Ἐγὼ δὲν ξέρει.

— Ποιὸς ἦρθε τὸ ἀπόγεμα;

— Κυρία Οὐΐλφορ.

— Ποιὰ ὥρα;

— Τέσσερες-μισή.

Ὁ Λὶ πῆγε νὰ φύγῃ.

— Κάθησε, μὴν βιάζεσαι.

Ἄρχισε πάλι νὰ ψάχνῃ. Μέσα σ' ἕνα καλάθι τοῦ γραφείου βρῆκε ἕνα κομμάτι φακέλλου μὲ τὰ οἰκόσημα τοῦ Οὐνταγκόρ.

— Λί, ἔλα δῶ, μοῦ λὲς ψέμματα, πρόσεξε, ποιὸς ἦρθε ἄλλος σήμερα;

Ὁ Λὶ δὲν ἀπαντοῦσε.

— Ἐὰν μοῦ πῇς ὅ,τι ξέρεις, θὰ σοῦ δώσω πενῆντα δολλάρια, ἐὰν δὲν μοῦ πῇς φυλακή!

Ἄνοιξε τὸ πορτοφόλι του καὶ ἔβγαλε τὰ χαρτονομίσματα.

— Ἕνας νέος ἔφερε γκράμμα.

— Ἄ, χά, ἐκ μέρους τοῦ σουλτάνου, ἔ;

— Ἐγὼ ντὲν ξέρει. Νέος μόνος του δώσει γράμμα κυρία. Κυρία φεύγει, πέντε ὥρα.

— Καὶ ποῦ πῆγε;

— Γκρὰντ Ὀτέλ, εἶπε ἀχθοφόρο. Γκρὰντ Ὀτὲλ ντὲν πηγαίνει, ἀχθοφόρο γύρισε καὶ εἶπε ἐμένα, στὸ δρόμο σταμάτησε, ἄλλο ντὲν ξέρει.

Ἔτριζε τὰ δόντια του, ἔσφιγγε τὶς γροθιές του.

— Θέλει τὸ διαζύγιο; Θὰ τὄχῃ.

* * *

Ὁ διοικητὴς ἔλειπε ταξεῖδι καὶ ἡ λαίδη δειπνοῦσε μόνη μὲ τὴν ἀδελφή της Λίντστον. Ὁ Ἑρμπὲρ τοὺς εἶχε πῆ ἀπὸ τηλεφώνου ὅλα τὰ νέα γιὰ τὴν φυγὴ τῆς Ὀντρέϊ.

— Ἀνήκουστη ἀναίδεια τῶν γηγενῶν, ἔλεγε ἡ λαίδη Λίντστον. Ξανακούστηκε νὰ πλανέψῃ τὴ γυναῖκα ἑνὸς Ἄγγλου ἀξιωματικοῦ! Πρέπει ὁ Σίντνεϋ, γυρίζοντας, νὰ δώσῃ ἕνα τέλος σὲ τέτοιες ἀναίδειες.

— Μὴν τὸ περιμένεις, ἀγαπητή μου, ὁ ἄνδρας μου ἔχει γιὰ ἀρχή του νὰ ἀποφεύγῃ τὸν θόρυβο.

— Τέλος πάντων τὸ ἔνστικτό μου δὲν μὲ ξεγελᾷ: Αὐτὴ ἡ γυναῖκα ἦταν ἡ ντροπὴ τῆς παροικίας μας. Μόλις τὴν εἶδα στὸ βαπόρι τὸ εἶχα ἀντιληφθῆ. Θυμᾶσαι τί σοῦ ἔλεγα;

— Ἐκάλεσα τὴν μικρή, τὴν Οὐΐλφορ. Φαίνεται ὅτι κάτι ξέρει ἀπὸ τὴν ὑπόθεσι.

— Μπᾶ, ἡ Μάμπελ τόσο καθὼς πρέπει, μπορεῖ ποτὲ νὰ ἔχῃ σχέσεις μὲ τὸν Κάρτερ ;

— Ξέρεις Πατρικία, πὼς τὸ ὑποκείμενο αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὴν Ἰρλανδία;

Στὸ χὼλλ περίμενε τὸ ζεῦγος Οὐΐλφορ καὶ σὲ λίγο κατέφθασε καὶ ὁ ἀρχίατρος.

— Φτωχέ μου ἀρχίατρε, εἶπε ἡ λαίδη Μπράντμορ, καθὼς τοὺς ἐδέχθη στὴν αἴθουσα τῶν ἀκροάσεων, καθῆστε καὶ διηγηθῆτε μας λεπτομερῶς τὴν ὑπόθεσι.

Ἡ Μάμπελ ἦταν ἐκνευρισμένη, ὅλη αὐτὴ ἡ σκηνὴ τῆς ἐφαίνετο κωμικὴ καὶ ὕπουλη.

— Μήπως σᾶς βρίσκεται ὁ φάκελλος γιὰ τὸν ὁποῖον μᾶς μιλήσατε, ἔλεγε ἡ λαίδη.

— Καὶ τί θὰ τὸν κάνατε, εἶπε ἡ Μάμπελ.

— Μὴν ἐπεμβαίνετε μικρά μου, θὰ ἐρωτηθῆτε ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά σας.

Ὁ γιατρὸς τῆς ἔδωσε τὸ κομμάτι τοῦ φακέλλου.

— Ἄ, βέβαια, εἶναι τοῦ σουλτάνου.

— Κυρία, παρεκάλεσε ἡ Μάμπελ, μπορῶ νὰ θέσω μιὰ ἐρώτησι;

Γύρισε πρὸς τὸν Ἑρμπέρ.

— Ποιὰ ὥρα ἔλαβε τὸ γράμμα αὐτὸ ἡ γυναῖκα σας;

— Στὶς τέσσερες.

— Βλέπετε; Αἴ, λοιπὸν ἐγὼ σᾶς διαβεβαιῶ πὼς τὴν ὥρα αὐτὴ ἡ Ὀντρέϊ ἦταν ἐντελῶς ἥσυχη. Ἡ γκάφα μου αὐτὴ τὴν ἀναστάτωσε.

— Ποιὰ γκάφα;

Ὁ κύριος Οὐΐλφορ σκούντησε τὴν γυναῖκα του, ἀλλὰ ἀργὰ πλέον. Τώρα ἔπρεπε νὰ μιλήσῃ.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

ΕΠΙΘΥΜΙΑ

(ΤΟΥ ΣΙΛΛΕΡ)

Ἄχ! νᾶταν τρόπος νὰ πετάξω μακρυὰ ἀπὸ τὴν πεδιάδα αὐτὴν, ποὺ παγωμένη καταχνιὰ τὴν σκεπάζει—ποιὰ θᾆταν ἡ χαρά μου!

Ἀγναντεύω ἐκεῖ κάτω τοὺς χαρούμενους λόφους.

Κάποιος ὤμορφος κόσμος θᾆναι βέβαια ἐκεῖ κάτω...

Παράδοξες ἁρμονίες φτάνουν στ' αὐτιά μου κάποτε ἀπὸ τὸν ἐξαίσιο αὐτὸν κόσμο. Ὁ ἀνάλαφρος ἀέρας συχνὰ μοῦ φέρνει ἀρώματα γλυκά. Βλέπω νὰ λάμπουν χνουδωτοὶ, χρυσοῖ καρποὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πυκνὰ φυλλώματα.

Παντοτεινὰ θ' ἀνθέξουν τ' ἄνθη ἐκεῖ κάτου, δίχως νὰ φοβοῦνται διόλου τὸν δριμύτατο χειμῶνα.

Ἆ! πόσο χαρούμενη κι' εὐτυχισμένη θὰ περνᾷ ἡ ζωὴ σ' αὐτοὺς τοὺς λόφους τοὺς χρυσωμένους ἀπὸ αἰώνιο ἥλιο!

Πόσο βαλσαμικὲς πνοὲς θᾄχῃ ὁ ἀέρας!

Μὰ, ἀλλοίμονο! τὰ ἄγρια κύματα ἑνὸς ἀπαισίου καταρράχτη μ' ἐμποδίζουν νὰ περάσω κι' ἡ ἰδέα τῶν βαράθρων μοῦ γεμίζει τὴν ψυχὴ ἴλιγγο καὶ φρίκη. Τὸ ποτάμι ἁπλώνεται ὡς πέρα ἀργὸ καὶ ἐπιβλητικό.

Μιὰ βαρκοῦλα σὲ μιὰν ἄκρη χοροπηδᾷ στὰ κύματα. Δὲν ὑπάρχει βαρκάρης νὰ τὴν ὁδηγήσῃ... Ἀδιάφορο!... ἐμεῖς θὰ μποῦμε ἄφοβοι μέσα σ' αὐτήν. Τὰ πανιά της εἶν' ἀνοιγμένα. Τὰ φουσκώνει ὁ ἀέρας τῆς ἐλπίδος, θέλοντας νὰ τὴν σπρώξῃ πέρα ἐκεῖ στοὺς χαρούμενους λόφους.

Πρέπει νὰ ἐλπίζουμε, πρέπει νὰ νευρώνουμε τοὺς ἑαυτούς μας μὲ τὴν τόλμη.

Ποιὸς ξέρει; Ἴσως κι' ἕνα θαῦμα νὰ μὲ φέρῃ πέρα στὸν ὡραῖο αὐτὸν τόπο τῶν θαυμάτων!

◆

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΡΥ

Ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Μερὺ, ἕνας ἀπὸ τοὺς πνευματωδέστερους συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς του, ἔτυχε κάποτε νὰ γευματίζῃ σ' ἕνα ξενοδοχεῖο, μαζὺ μὲ μερικοὺς συνταξειδιῶτες του, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν νὰ διηγοῦνται διάφορες φανταστικὲς ἱστορίες.

—Ἐσεῖς δὲν θὰ μᾶς διηγηθῆτε τίποτε; ρώτησαν στὸ τέλος τὸν Μερὺ, ὁ ὁποῖος ἄκουγε ὑπομονητικὰ τὶς τερατολογίες των.

—Πῶς ὄχι!... ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος μ' ἑτοιμότητα. Μιὰ φορὰ λοιπὸν ποὺ ταξείδευα στὴν Καλαβρία, καθὼς περπατοῦσα, ἔξαφνα ἔπεσα στὰ χέρια τριῶν ληστῶν. Γυρίζω νὰ ἰδῶ τὸν ὁδηγό μου, ἀλλὰ ποῦ!... Ἐκεῖνος εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ φόβο καὶ εἶχε τραπῆ εἰς φυγήν. Σὲ λίγο βλέπω νὰ ἐφορμοῦν ἐναντίον μου κι' οἱ τρεῖς λησταί.

—Τρεῖς!... ἀνεφώνησε κάποιος ἀπὸ τοὺς παρισταμένους.

—Μάλιστα, κύριοι, τρεῖς!... συνέχισε ὁ μυθιστοριογράφος. Μοῦ ἀρέσει ἡ ἀλήθεια καὶ δὲν θέλω νὰ πῶ ψέμματα, ἀναφέροντας περισσοτέρους. Χωρὶς νὰ τὰ χάσω λοιπὸν σὲ κείνη τὴν κρίσιμη στιγμὴ, ὁρμῶ καταπάνω τους, τινάζω τὰ μυαλὰ τοῦ ἑνὸς στὸν ἀέρα, βυθίζω τὸ μαχαῖρι μου στὴν καρδιὰ τοῦ δευτέρου, ὅσο γιὰ τὸν τρίτο ὅμως...

—Ἔ, τί ἔκανε αὐτός;

—Ἀλλοίμονο!... Μὲ σκότωσε!...

◆

ΣΕΡΒΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΜΑΛΜΣΤΕΝ

Ὁ Μάλμστεν μιὰ νύχτα ὠνειρευόταν. Ὠνειρευόταν πὼς ἡ καρδιὰ τῆς ἀγαπημένης του πονοῦσε...

Φώναξε τότε τοὺς δύο μικρούς του δούλους καὶ τοὺς εἶπε:

—Τρέξτε νὰ σελλῶστε τ' ἄλογό μου τὸ ψαρί. Θέλω νὰ πάω νὰ ἰδῶ τί γίνεται ἡ πολυαγαπημένη μου...

Καβαλλίκεψε τ' ἄλογό του, πέρασε τὸ μεγάλο δάσος κι' ἀντάμωσε στὸ δρόμο δυὸ μικρὲς κοπέλλες. Ἡ μιὰ φοροῦσε ἄσπρο φόρεμα καὶ τοῦ εἶπε:

—Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ, ἄρχοντα Μάλμστεν. Πόσο πολὺ θὰ λυπηθῇς!...

Ἡ ἄλλη κοπέλλα φοροῦσε ἄσπρο φόρεμα.

—Ποιὸς εἶν' ἄρρωστος καὶ ποιὸς πέθανε; τὴ ρώτησε ὁ καβαλλάρης.

—Κανένας ἄλλος δὲν εἶν' ἄρρωστος καὶ κανένας ἄλλος δὲν πέθανε, παρὰ τοῦ Μάλμστεν ἡ ἀρραβωνιαστικιά... τοῦ ἀπάντησε.

Ὁ καβαλλάρης προχωρεῖ τώρα πρὸς τὸ χωριὸ καὶ συναπαντάει τὴν πεθαμένη, ποὺ πηγαίνανε νὰ τὴν θάψουν. Κατεβαίνει γρήγορα ἀπὸ τ' ἄλογό του καὶ πάει νὰ σταθῇ κοντὰ στὸν τάφο της.

Βγάζει πέντε χρυσᾶ δαχτυλίδια ἀπ' τὰ δάχτυλά του καὶ τὰ χαρίζει σ' ἐκείνους ποὺ θὰ σκάψουν τὸν τάφο καὶ σὲ κείνους ποὺ θὰ σημάνουν τὶς καμπάνες.

—Ἀνοῖξτε μνῆμα πλατὺ καὶ βαθύ, γιατὶ θὰ ζοῦμε μαζὺ μὲ τὴν ἀγάπη μου σ' αὐτό!... φωνάζει.

Κι' ὁ Μάλμστεν χλωμιάζει τώρα, ὅλο καὶ χλωμιάζει.

Ἔχει χτυπηθῆ μὲ μαχαῖρι στὸ πλευρὸ, ἔχει χτυπηθῆ καὶ σωριάζεται κάτω νεκρός!...

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Πρὸς τὴν κατάκτησι τῆς τελειότητος

Δὲν μπορεῖς νὰ εἶσαι χρήσιμος στοὺς ἄλλους, χωρὶς νὰ εἶσαι χρήσιμος καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σου.

ΕΚΕΙΝΟΣ ποὺ εἶναι χρήσιμος στοὺς ἄλλους, εἶναι χρήσιμος καὶ στὸν ἑαυτό του.

Συνηθίστε στὴ σκέψι πὼς στὸν κόσμο ὅλα μπορεῖτε νὰ τὰ κατορθώσετε, φθάνει νὰ ὑψωθῆτε ἀρκετὰ γιὰ νὰ φθάνετε.

Ἐὰν μπορεῖτε νὰ διαλέξετε καρριέρα, προτιμῆστε κάτι ποὺ νὰ ἐξυπηρετῇ τὴν ἀνθρωπότητα. Μάθετε νὰ εἶσθε χρήσιμος στοὺς συνανθρώπους σας, χωρὶς νὰ περιφρονῆτε τὸν ἑαυτό σας.

Ἀποκτῆστε πρακτικὸ πνεῦμα. Ὅταν μιὰ πρακτικὴ ἰδέα σᾶς περνᾷ ἀπὸ τὸν νοῦ πραγματοποιεῖτε την ἀμέσως.

Βάλτε το σὰν ἔργο, γυμνασθῆτε στὸ νὰ πραγματοποιῆτε καθημερινὰ διάφορες καλὲς καὶ ὠφέλιμες γνώσεις.

Τότε θὰ εἶσθε περιζήτητος καὶ σοβαρὸς στὴν ἐργασία σας, ὅταν ἀποκτήσετε εἰδικότητα. Ὁ Ἔμμερσον εἶπε: «Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κατασκευάζει τὶς καλλίτερες φάκες γιὰ ποντικοὺς, ποὺ διδάσκει μὲ τὸν καλλίτερο τρόπο, ποὺ γράφει ὡραιότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ στὴν ἄκρη τῶν πιὸ ἀπόμερων δασῶν ἂν κατοικήσῃ, θὰ πᾶνε νὰ τὸν βροῦν, οἱ πελάτες θὰ χαράξουν εἰδικῶς δρόμο, θὰ βροῦνε τὸ μονοπάτι ποὺ θὰ τοὺς φέρῃ πρὸς τὰ ἐκεῖ». Οἱ γραμμὲς αὐτὲς τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ φιλοσόφου συνοψίζουν ὅλην τὴν ἔννοιαν τοῦ χρησίμου καὶ τοῦ περιφήμου.

Ποτὲ δὲν θὰ ἀποκτήσετε κάτι καλὸ ἐὰν δὲν ἀγωνισθῆτε, ἐὰν δὲν τὸ κατακτήσετε.

Πρὸ μερικῶν ἐτῶν ἐξεδόθη στὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἕνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο: «Τὸ σκότος ἑνὸς πράγματος γιὰ τίποτα».

Τίποτε δὲν κοστίζει ἀκριβώτερα ἀπ' αὐτὸ ποὺ δὲν πληρώνομε. Θὰ ἀναγνωρίσετε κι' ἐσεῖς πὼς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀπολαμβάνουν κάτι γιὰ τὸ τίποτε, τὸ πληρώνουν ἀκριβὰ στὸ τέλος.

Ὁ δημοσιογράφος ποὺ πηγαίνει στὸ θέατρο δωρεὰν, θὰ τὸ πληρώσῃ ἀκριβὰ, ὅταν, γυρίζοντας, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ γράψῃ ἕνα ἄρθρο.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ σφετερίζονται τοὺς κόπους καὶ τὰ χρήματα τῶν ἄλλων, οἱ κλέφτες ὅλων τῶν εἰδῶν κι' αὐτοὶ μιὰ μέρα θὰ πληρώσουν ἢ μὲ φυλακὴ ἢ μὲ ὅ,τι δήποτε ἄλλη τιμωρία τὸ ὅτι σφετερίσθησαν ὅ,τι δὲν τοὺς ἀνῆκε.

Ἡ ζωὴ πρέπει ν' ἀλλάξῃ. Οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ μορφωθοῦν πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτή. Καθεὶς πρέπει νὰ ἐξασκῇ ἕνα τίμιο καὶ ὠφέλιμο ἐπάγγελμα. Ἐὰν εἶσθε διανοούμενος, γράψετε, δημιουργήσετε, μὰ ἀπαλλάξετε τὸ ἐπάγγελμά σας ἀπὸ τὴν συμφεροντολογία. Διαλέξετε ἕνα ἐλεύθερο ἐπάγγελμα. Ἐὰν γίνετε παιδαγωγὸς, σκεφθῆτε πὼς στὰ χέρια σας ἔχετε τὴν ψυχὴ τῶν νέων νὰ διαπλάσετε. Ἐκπαιδεύσατε ἀνθρώπους χρήσιμους.

Δύο τρόποι ὑπάρχουν γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς χρήσιμος: νὰ κατανοήσῃ τὴν ματεριαλιστικὴ χρησιμότητα καὶ τὴν ἠθικὴ χρησιμότητα. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ συνδυάζονται καὶ κάποτε συγχέονται.

Κάθε νέος πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἔννοια τοῦ τί εἶναι πρακτικὸ ἢ ὅπως λέει ὁ Πὼλ Νύσσεν νὰ κατανοήσῃ «τὴν ἔννοια τῆς ἀξίας». Ὅλοι πρέπει νὰ ἐκτιμοῦμε καὶ νὰ μὴν ὑποτιμοῦμε ἀπὸ ὑποκειμενικοὺς λόγους, τὴν ἀξία τῶν ἀνθρώπων, τῶν πραγμάτων, τῶν γεγονότων. Μέσα μας πρέπει νὰ κυριαρχῇ ἡ ἰδέα ὅτι καθένας μας μπορεῖ νὰ προσφέρῃ πολλὰ στὸ κοινωνικὸ σύνολο, στοὺς συνανθρώπους του. Ὅλα αὐτὰ καλλιεργοῦνται, ὅλες οἱ ἰδιότητες ἀποκτῶνται μὲ τὴν ἐκγύμνασι, μὲ τὴν θέλησι καὶ τὴν ἐπίδοσι.

Ὑπάρχουν μεγάλοι ἄνθρωποι ποὺ τὴν ζωή τους τὴν προσφέρουν θυσία γιὰ τοὺς ὁμοίους των. Μὴν ξεχνᾶτε τοὺς ἐπιστήμονας καὶ τοὺς σοφοὺς μέσα στὰ ἐργαστήρια... Αὐτὲς εἶναι οἱ ἐξαιρέσεις. Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι κάνοντας τὸ καλὸ εἶναι βέβαιοι καὶ πρέπει νὰ εἶναι, πὼς ἡ ζωὴ θὰ τοὺς ἀνταμείψῃ. Ἡ ζωὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ καλλίτερη, κι' αὐτὸ θὰ τὸ ἐκτελέσουν οἱ ἄνθρωποι.

Ἀρχίσετε νὰ μαθαίνετε ποιὸς εἶσθε, τί μπορεῖτε νὰ ἀποδώσετε καὶ πῶς θὰ γίνετε χρήσιμος.

Ὁ Πὼλ Νύσσεν διηγεῖται τὴν ἱστορίαν ἑνὸς ὑπαλλήλου ἐργοστασίου, ὁ ὁποῖος δούλευε ἐκεῖ ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ ἔπαιρνε μόνον 125 φράγκα τὸν μῆνα. Ἦταν γεγονὸς πὼς ἤξερε τόσο καλὰ τὴν δουλειὰ ποὺ θὰ μποροῦσε καὶ μόνος του νὰ τὴν διευθύνῃ. Ἀγνοοῦσε ὅμως τὴν ἀρχὴ τῆς χρησιμότητος, ἀγνοοῦσε τὸν ἑαυτό του καὶ τὶς ἀξίες του, εἶχε ἀφήσει τὸν ἑαυτό του χωρὶς ἰδανικὰ, χωρὶς ἐνθουσιασμὸ, χωρὶς πόθο καλλιτερεύσεως τῆς ζωῆς. Ὅταν ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς συναντήθηκε μὲ τὸν Νύσσεν καὶ ἐκπαιδεύτηκε ἀπὸ τὴν διδασκαλία του, τότε κατάλαβε πόσο ὑποτιμοῦσε τὸν ἑαυτό του. Ἀπὸ τότε ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Οἱ πνευματικὲς καὶ σωματικές του ἱκανότητες δεκαπλασιάσθησαν.

Γι' αὐτὸ σᾶς ἐπαναλαμβάνω πὼς πρῶτος ἀπαραίτητος ὅρος γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὴ ζωὴ εἶναι ἡ αὐτοεκτίμησις, ἡ ἐπίγνωσις τῶν ἀξιῶν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη σοφία τῆς ζωῆς. Ὕστερα πρέπει νὰ ζητήσετε τὴν τελειότητα στὸ κάθε τί. Μὴν ἀρκεῖσθε στὰ λίγα καὶ στὰ εὔκολα. Κανεὶς δὲν ἔρχεται στὴ ζωὴ ἤδη ἕτοιμος, ἀλλὰ φτιάχνετε, καλλιεργεῖ τὶς ἱκανότητές του σωματικὲς καὶ πνευματικὲς, μὲ τὴν ἐργασία, τὴν θέλησι καὶ τὴν ἐπιμονή.

Ρωτῆστε τὸν ἑαυτό σας τί μπορεῖ νὰ κάνῃ, πῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ ὠφέλιμος; Κι' ἂν γίνῃ πρὸς ποῦ θὰ κατευθύνῃ τὴν χρησιμότητά του; Μὲ ποιὸ τρόπο θὰ κυνηγήσῃ τὸ καλλίτερο, τὸ τελειότερο;

Πρέπει νὰ λυθοῦν αὐτὰ τὰ προβλήματα, ψύχραιμα, μελετημένα, χωρὶς βία καὶ ἐκνευρισμὸ, μὲ πεποίθησι πὼς καθεὶς μπορεῖ νὰ εἶναι νικητής.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Πνευματικὴ ἰσορροπία.

ΑΝΟΙΞΙΣ 1937

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΡΜΟΥ 24

ΜΑΛΛΙΝΑ - ΜΕΤΑΞΩΤΑ - ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ

ΙΝΔΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Ὁ παντοδύναμος Μεγαδέβα ἀφοῦ ἐδημιούργησε τὸν κόσμο, κατέβηκε στὴ γῆ γιὰ νὰ καμαρώσῃ τὰ πλάσματα τῶν χειρῶν του. Ὁ ἐρχομός του ἔκανε τὸν ἀέρα ζεστό. Τὰ δέντρα ἔγειραν τὶς κορφές τους καὶ τὰ λευκὰ κρῖνα λουλούδισαν. Ὁ Μεγαδέβα ἔκοψε ἕνα κρῖνο καὶ τὤρριξε στὴ θάλασσα. Ὁ ἄνεμος ἐθόλωσε τὸ νερὸ καὶ σκέπασε τὸν κρῖνο μ' ἄσπρον ἀφρό. Ἀμέσως ἀπὸ τὸν ἀφρὸ πρόβαλε ἡ γυναῖκα, τρυφερὴ σὰν τὸ κρῖνο, ἐλαφρὴ σὰν τὸν ἀέρα, ἄστατη σὰν τὴ θάλασσα κ' ἐφήμερη σὰν τὸν ἀφρό.

Ἡ γυναῖκα κύτταξε πρῶτα στὸ νερὸ καὶ φώναξε:

—Πόσο εἶμαι ὡραία!

Ἔπειτα παρατήρησε γύρω της καὶ εἶπε:

—Πόσο εἶνε ὡραῖος ὁ κόσμος!

Ἔπειτα βγῆκε ἀπ' τὸ νερὸ καὶ στάθηκε στ' ἀκρογιάλι. Τὰ λουλούδια βλέποντας ἕνα τόσο ὡραῖο πλάσμα ἄνθισαν στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανὸ ἔλαμψαν πλῆθος φεγγοβόλα μάτια, ἀστράφτοντας ἀπὸ χαρά... Τ' ἀστέρια. Κι' ἀπὸ τότε τ' ἀστέρια λαμποκοποῦνε ψηλά. Μόνο τὸ ἄστρο ποὺ τὸ λένε Ἀφροδίτη ξάναψε ἀπὸ τὴν ὁρμή του καὶ γι' αὐτὸ λάμπει πιὸ φωτεινὰ ἀπὸ τ' ἄλλα.

Ἡ γυναῖκα περπατοῦσε τώρα μέσ' στὰ ὤμορφα δάση καὶ στὰ λειβάδια κι' ὅλα σώπαιναν καὶ μαγεύονταν ἀπ' αὐτή. Αὐτὸ ὅμως τὴν ἐστενοχώρησε καὶ φώναξε στὸν Πλάστη:

—Μεγαδέβα, μ' ἔπλασες ὡραία. Ὅλα καταμαγεύονται ἀπὸ μένα, μὰ ἐμένα δὲν μοῦ φτάνει ὁ θαυμασμός τους.

Ὁ Μεγαδέβα εἰσάκουσε τὴν παράκλησί της κ' ἐδημιούργησε τότε πολλὰ πουλιά. Τὰ πουλιὰ ἔψαλλαν χαριτωμένα τραγούδια γιὰ τὴν ὠμορφιὰ τῆς γυναίκας. Αὐτὴ ἄκουγε καὶ γελοῦσε. Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ μέρα ὅμως βαρέθηκε κι' αὐτὴ τὴν εὐχαρίστησι.

—Μεγαδέβα, τοῦ ξαναπαραπονέθηκε, τὰ πουλιὰ μοῦ ψάλλουν χαριτωμένα τραγούδια ποὺ ὑμνοῦν τὴν ὠμορφιά μου. Ἀλλὰ σὲ τί μοῦ χρησιμεύει αὐτὴ ἡ ὠμορφιὰ, ὅταν κανένας δὲν μὲ πλησιάζει, κανένας δὲν μὲ χαϊδεύει; Θέλω τὴν ἀγάπη, ἐπουράνιε Δημιουργέ. Διψάω γιὰ χάδια καὶ γιὰ φιλιά. Δὲν μοῦ φτάνουν τὰ λουλούδια καὶ τὰ πουλιά... Δὲν μοῦ φτάνουν!...

Ὁ Μεγαδέβα ἄκουσε τὸ παράπονό της. «Ἔχει ἴσως δίκηο»—σκέφτηκε. Καὶ τότε ἐδημιούργησε ἕνα ὡραῖο φεῖδι ποὺ πῆγε κοντὰ στὴ γυναῖκα καὶ τὴ χάϊδεψε. Ὥς τὸ μεσημέρι ἡ γυναῖκα ἔμεινε εὐχαριστημένη, ἀλλὰ ὕστερα στενοχωρήθηκε πάλι καὶ φώναξε:

—Ἄχ, ἂν ἤμουν πολὺ ὡραία, οἱ ἄλλοι θὰ προσπαθοῦσαν νὰ μὲ μιμηθοῦν. Φαίνεται λοιπὸν πὼς δὲν εἶμαι καὶ τόσο ὡραία!...

Ὁ Μεγαδέβα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴ γυναῖκα ἐδημιούργησε ἀμέσως τὸν πίθηκο ποὺ ἐμιμεῖτο κάθε κίνησί της καὶ ἡ γυναῖκα γιὰ ἔξη ὧρες ἦταν εὐχαριστημένη μαζύ του. Ἔπειτα φώναξε πάλι μὲ δάκρυα στὰ μάτια:

—Εἶμαι τόσο ὡραία καὶ τόσο καλή!... Μὲ γλυκοκυττάζουν, μὲ χαιρετᾶνε, μὲ θαυμάζουν καὶ μὲ ζηλεύουν τόσο ποὺ ἀρχίζω πιὰ νὰ φοβοῦμαι. Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ μὲ ὑποστηρίξῃ ἂν κανένας ἀπὸ φθόνο θελήσῃ νὰ μοῦ κάμῃ κακό;

Ὁ Μαγαδέβα ἐδημιούργησε τότε ἕνα δυνατὸ λιοντάρι ποὺ τὴν ἐφύλαγε ἄγρυπνο. Αὐτὴ ὅμως μόνο γιὰ τρεῖς ὧρες ἦταν εὐχαριστημένη ἀπ' αὐτό. Ὕστερα φώναξε πάλι μὲ παράπονο:

—Εἶμαι ὡραιοτάτη! Μὲ χαϊδεύουν, ἐγὼ ὅμως δὲν μπορῶ νὰ χαϊδέψω κανένα. Δὲν ἀγαπῶ τὸ μεγάλο καὶ τρομερὸ φεῖδι, γιατὶ μὲ φοβίζει...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ παρουσιάστηκε μπρὸς στὴ γυναῖκα ἕνας σκύλος.

—Ἄχ, τί ὡραῖο ζῷο ποὺ εἶνε!... φώναξε κι' ἄρχισε νὰ τὸ χαϊδεύῃ. Πόσο τὸν ἀγαπῶ τὸν σκύλο αὐτό!...

Τώρα πιὰ τὰ εἶχε ὅλα δικά της καὶ τίποτε δὲν ζητοῦσε ἀπὸ τὸν Πλάστη. Μιὰ μέρα ὅμως ὠργίστηκε καὶ γιὰ νὰ ξεθυμάνῃ ἔδειρε τὸ σκύλο. Ὁ σκύλος ἀλύχτησε κ' ἔφυγε πατῶντας πάνω στὸ φεῖδι. Τὸ φεῖδι τρόμαξε κι' απομακρύνθηκε κι' αὐτὸ στὴ στιγμὴ κι' ἀκόμα ἔφυγαν κι' ὁ πίθηκος καὶ τὰ πουλιὰ μόλις τοὺς ἐκακομίλησε ἡ γυναῖκα...

—Ὤ, εἶμαι δυστυχισμένη!... φώναξε τότε ἡ γυναῖκα. Μὲ παινεύουν καὶ μὲ χαϊδεύουν ὅταν ἔχω διάθεσι κι' ὅταν ὀργίζομαι ὅλα μ' ἀφίνουν. Εἶμαι μόνη. Παντοδύναμε Θεέ... Γιὰ τελευταία φορὰ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσῃς ἕνα τέτοιο πλάσμα ποὺ νὰ τοῦ ρίχνω ἀπάνω ὅλο μου τὸ θυμὸ καὶ ποτὲ νὰ μὴ ἀποφασίζῃ νὰ φύγῃ ἀπὸ κοντά μου, ἀλλὰ νὰ ὑπομένῃ ἀτάραχο ὅλες τὶς ἰδιοτροπίες μου κι' ὅλα τὰ καπρίτσια μου...

Ὁ Μεγαδέβα συλλογίστηκε τότε κάμποσο κ' ἐδημιούργησε τὸν ἄντρα.

Καὶ ἡ γυναῖκα ἔμεινε πιὰ τότε εὐχαριστημένη. Εἶχε τώρα τὸ πλάσμα ποὺ τῆς χρειαζόταν!...

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΕΤΕ ΩΜΟΡΦΕΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ Σ' ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΣΩΜΑ

ΥΠΟ **ΑΛΙΣ ΜΑΝΤΖΑΡ**

Ἡ γυμναστικὴ ἔγινε σήμερα ἀναγκαία γιὰ τὶς γυναῖκες ὅπως καὶ τὸ ντύσιμο καὶ ὁ κινηματογράφος. Κάθε μιὰ ἄρχισε νὰ κατανοῇ πὼς μόνο τὰ γυμνασμένα σώματα εἶνε γερά. Τὰ σπὸρ ἔγιναν ἀπαραίτητα στὴ ζωὴ τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν μέσα στὶς μεγάλες πόλεις καὶ ποὺ δὲν ἔχουν ἄλλες εὐκαιρίες νὰ γυμνάσουν τοὺς μῦς των.

Ἡ πρωϊνὴ γυμναστικὴ διαθέτει ὡραιότατα τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν ἐργασιῶν. Μετὰ δέκα λεπτὰ γυμναστικῆς ξεκινᾷ κανεὶς εὐδιάθετος, ἐλαφρὸς, παραγωγικώτερος ἀπὸ πρὶν γιὰ τὴν καθημερινὴ ζωή.

Ἀπὸ τὴν σελίδα αὐτὴ σᾶς δίνομε πάντα μιὰ σειρὰ γυμνάσματα ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος, γραμμένα ἀπὸ τὴν Ἀλὶς Μαντζὰρ εἰδικῶς γιὰ τὶς γυναῖκες.

Δοκιμᾶστε, ἀγαπητὲς ἀναγνώστριες, τὶς ἀσκήσεις μας αὐτὲς ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἀρχή. Δώσαμε ἤδη γυμνάσματα γιὰ τὴν εὐκινησία, γιὰ τὴν ἀναπνοὴ, γιὰ τὸ στῆθος, γιὰ τὴν κοιλιὰ, γιὰ τὴν πλάτη. Σήμερα θὰ δοῦμε μιὰ σειρὰ ἀπὸ γυμνάσματα ποὺ ἐπιδροῦν σὲ ὁλόκληρο τὸ σῶμα.

1ον ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Στάσις προσοχῆς. Γονατίζετε μὲ τὸ ἀριστερὸ πόδι στὴ γῆ, τὸ δεξὶ πόδι ἐμπρός. Ὑψῶστε τὰ χέρια καὶ συμπλέξετε τὰ δάκτυλα. Κύψατε πλαγίως δεξιὰ ὅσο τὸ δυνατὸν (εἰκῶν 1). Ὑψῶστε ἀργὰ τὸν κορμό. Κύψατε κατόπιν ἀριστερὰ πλαγίως (εἰκὼν 2), ἀνυψωθῆτε. Χωρὶς ν' ἀλλάξετε θέσι κάμετε μιὰ κυκλικὴ περιστροφὴ ἀργὰ καὶ γείρετε τὸν κορμὸ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς κνήμης (εἰκῶν 3). Σηκωθῆτε ἀργὰ καὶ ρίξετε τὸν κορμὸ πρὸς τὰ δεξιὰ μὲ δύναμι. Ἀπὸ τὴν θέσι αὐτὴ γείρετε πλαγίως πρὸς τὴν ἀριστερὴ φτέρνα (εἰκων 4).

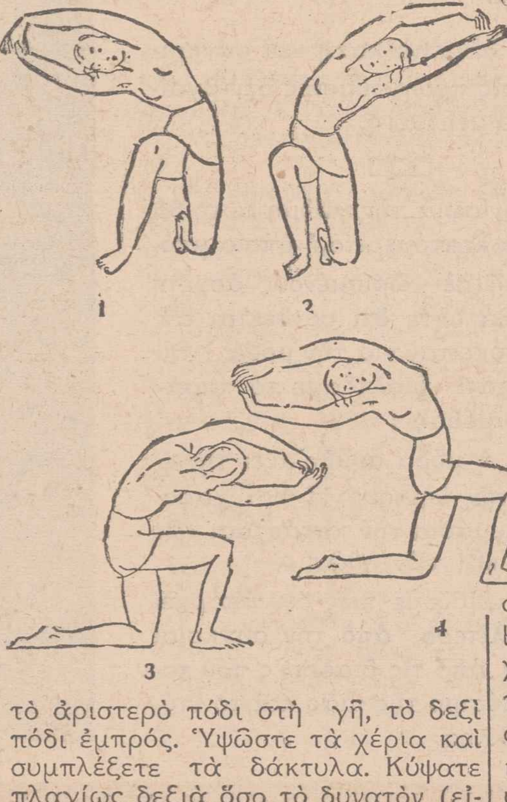

2ον ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Στάσις προσοχῆς. Ὑψώσατε τὸ δεξὶ πόδι καὶ φέρετό το ἐπάνω στο τραπέζι. Ὑψῶστε τὰ χέρια καὶ ἑνώσετε τὰ δάκτυλα. Γείρετε τὸν κορμὸ πλαγίως. Τὰ χέρια ἀνοίγουν, τὸ ἀριστερὸ χέρι ἀκουμπᾷ στὴ γῆ χωρὶς νὰ λυγίζῃ τὸ ἀριστερὸ γόνατο (εἰκῶν 1). Ξαναδέστε τὰ δάκτυλα καὶ σηκῶστε τὸ σῶμα. Κατόπιν γείρετε πρὸς τὰ δεξιὰ ὅσο μπορεῖτε (εἰκῶν 2). Κάνετε ἀπὸ τὴν θέσι αὐτὴ μιὰ κυκλικὴ κίνησι τοῦ κορμοῦ.

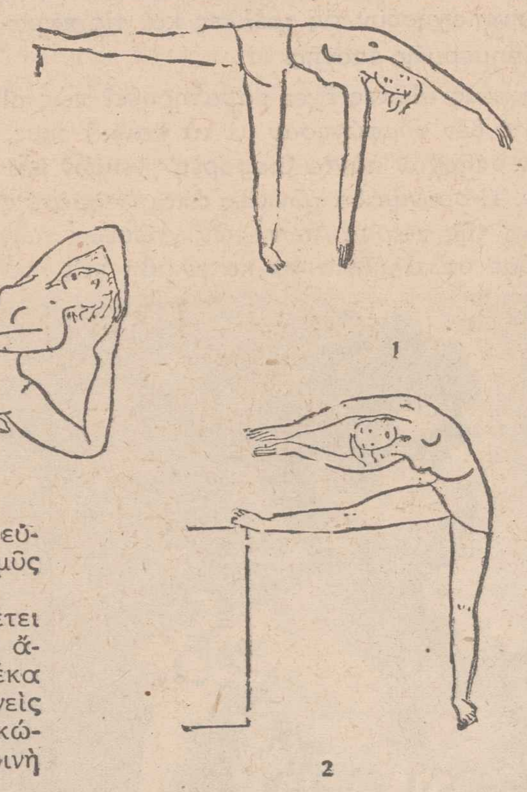

3ον ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Τὸ κυριώτερο τοῦ γυμνάσματος αὐτοῦ εἶνε ν' ἀφήσετε τὴν μιὰ πλευρὰ ἐλευθέρα καὶ τὴν ἄλλη νὰ τὴν συσπάσετε μὲ δύναμι. Ὑψῶστε τὸ ἀριστερὸ χέρι, λυγίστε λίγο τὸν ἀγκῶνα. Τὰ δάχτυλα ἀκουμποῦν στὰ μαλλιά, ἐνῷ ἡ χούφτα πέφτει μαλακὰ (εἰκῶν 1). Σηκώνετε τὸ χέρι ὅσο εἶνε δυνατὸν καὶ τὸ φέρετε πρὸς τὸ κεφάλι (εἰκῶν 2). Λυγίστε λίγο τὸ δεξιὸ γόνατο, φέροντας καὶ τὸν μηρὸ πρὸς τὰ ἐμπρός. Ὑψῶστε ἀκόμη τὸν ἀγκῶνα γιὰ νὰ φτάσετε μὲ τὸ χέρι τὸ κεφάλι (εἰκῶν 3).

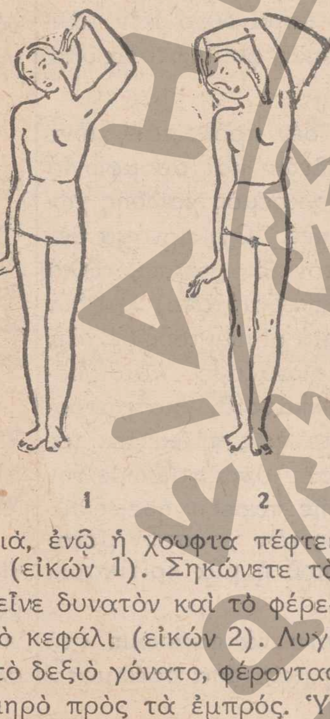

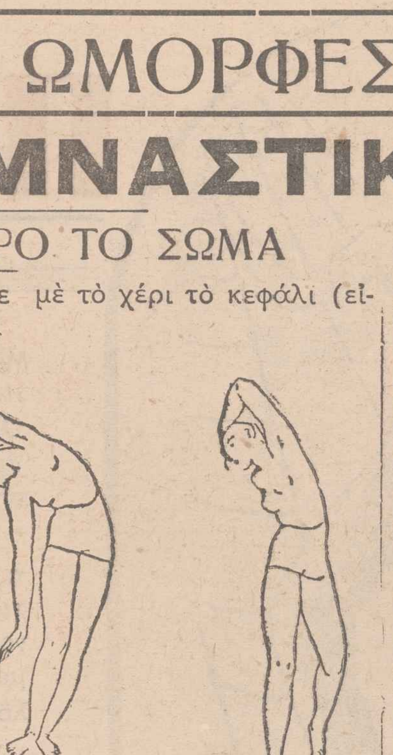

Κάνετε μὲ τὸ ἀριστερὸ πόδι ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐνῷ τὸ δεξὶ εἶνε ἀκόμη λυγισμένο. Σ' αὐτὴ τὴν θέσι γυρίστε τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω (νὰ γυρίσετε, ὄχι νὰ σκύψετε).

4ον ΓΥΜΝΑΣΜΑ

Στάσις προσοχῆς. Γονατίστε. Ὑψῶστε πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὸ ἀριστερὸ πόδι. Πιάστε ἕνα μπαστοῦνι μήκους ἑνὸς μέτρου ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα. Πλησιάστε τὶς ὠμοπλάτες. Μὴ λυγίσετε τὰ μπράτσα κατὰ τὸ γύμνασμα. Κάμετε κάμψι τοῦ κορμοῦ πρὸς τὰ ἀριστερὰ, κατόπιν πρὸς τὰ δεξιὰ ἀποτόμως. Ἡ ἀπότομος μετάθεσις τοῦ κορμοῦ ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ νὰ ἐπαναληφθῇ 6 φορές. Ὅταν ξανασκύψετε πρὸς τὰ ἀριστερὰ γυρίστε λίγο πρὸς τὰ ὀπίσω (εἰκῶν 1).

Φέρε τὸν κορμὸν πλαγίως ἐνῷ εἶνε γυρμένος πρὸς τὰ ἐμπρὸς (εἰκῶν 2).

Ἐπαναλάβετε τὶς ἐναλλαγὲς αὐτὲς 6 φορές.

Γυρίσετε ἀπὸ τὴν ἀντίθετο πλευρὰ χωρὶς ν' ἀλλάξετε τὴν θέσι τῶν ποδῶν (εἰκῶν 3). Ρίξετε τὸν κορμὸ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἔτσι ὥστε τὸ μπαστοῦνι νὰ βρίσκεται πάνω ἀπὸ τὴν δεξιὰ φτέρνα (εἰκῶν 4).

Ἀλλάξετε πόδι καὶ ἐπαναλάβετε τὸ γύμνασμα.

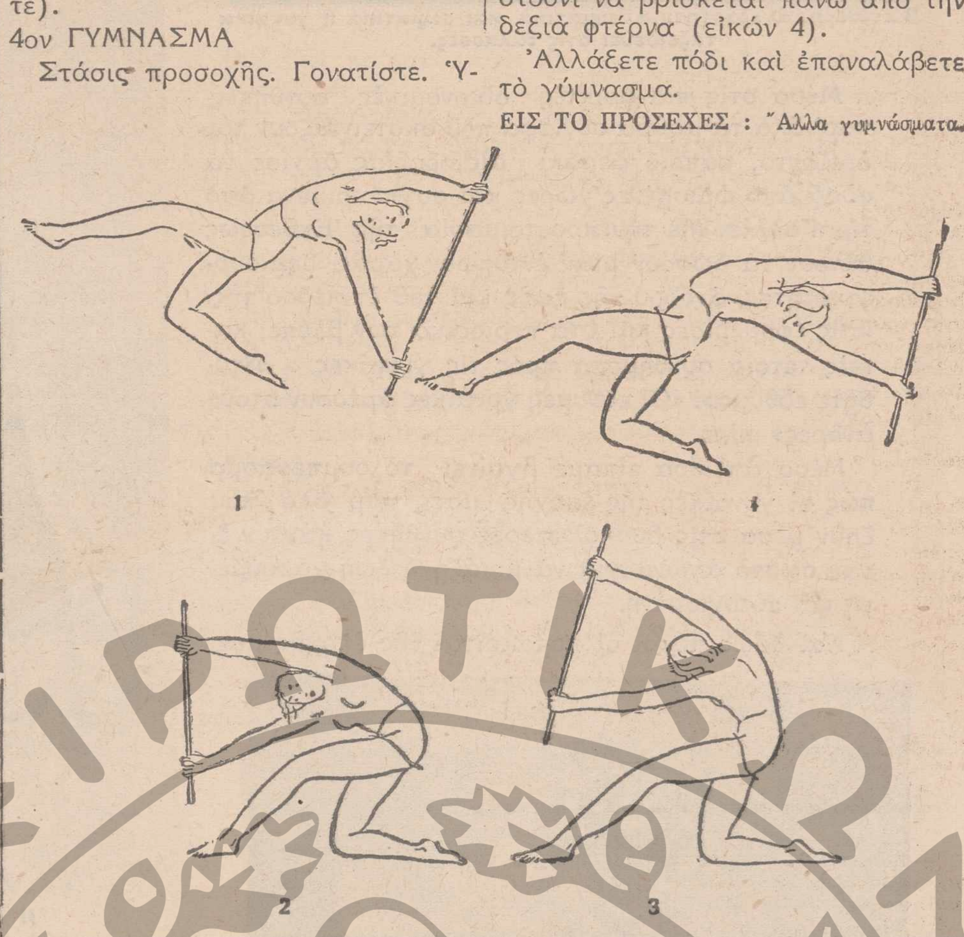

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἄλλα γυμνάσματα.

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Η ΚΑΛΛΟΝΗ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΙΟΥΣ

Οἱ γυναῖκες τῆς Ἀραβίας βάφουν τὰ δάκτυλα κόκκινα καὶ τὰ χείλη γαλάζια. Στὴν Περσία οἱ γυναῖκες χαράσσουν γύρω ἀπ' τὰ μάτια τους μιὰ μαύρη γραμμὴ μὲ μπογιὰ καὶ στολίζουν τὸ πρόσωπό τους μὲ διάφορες ζωγραφικὲς παραστάσεις.

Οἱ Ἰαπωνίδες ἐξ ἄλλου ἔχουν τὴν συνήθεια νὰ ἐπιχρυσώνουν τὰ δόντια τους, οἱ δὲ Ἰνδὲς νὰ τὰ βάφουν κόκκινα. Σὲ μερικὰ μέρη τῶν Ἰνδιῶν γιὰ νὰ θεωρῆται ὡραία μιὰ γυναῖκα πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἔχῃ τὰ δόντια της βαμμένα... μαῦρα!

Οἱ γυναῖκες κάποιας Ἀφρικανικῆς φυλῆς ζωγραφίζουν ὁλόκληρο τὸ σῶμα τους μὲ κόκκινο καὶ μαῦρο χρῶμα. Στὴ Γροιλανδία βάφουν τὰ σώματά τους γαλάζια καὶ κόκκινα καὶ πολλάκις ράβουν στὸ δέρμα τους διάφορες χρωματιστὲς κλωστὲς χάριν στολισμοῦ.

Στὴ Νέα Ζηλανδία οἱ γυναῖκες προξενοῦν στὸ σῶμα τους διαφόρους μώλωπας, τοὺς ὁποίους προσπαθοῦν νὰ διατηρήσουν σὲ ὅλη τους τὴ ζωὴ καὶ τοὺς θεωροῦν ὡς ἐξαίρετα κοσμήματα. Οἱ γυναῖκες αὐτῶν τῶν μερῶν ὑφίστανται καὶ ἄλλο χειρότερο ἀκρωτηριασμό. Ὅταν εἶνε μικρὲς οἱ γονεῖς τους τοὺς κόβουν τὸ μικρὸ δάκτυλό τους στὸ δεύτερο κόμπο.

Στὴν Περσία ἄλλοτε ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς γυναικείας καλλονῆς ἐθεωρεῖτο καὶ ἡ κυρτὴ μύτη. Στὴ Σουμάτρα ἐπίσης κάθε μητέρα φροντίζει νὰ καταστήσῃ τὴ μύτη τῆς κόρης της πεπιεσμένη, γιατὶ οἱ πλακουτσομύτες ἐκεῖ θεωροῦνται... καλλονές!

Οἱ σημερινοὶ Πέρσαι τρέφουν ἰδιαιτέρα ἀποστροφὴ πρὸς τὰ ξανθὰ μαλλιά, τὰ ὁποῖα ἀντιθέτως θαυμάζουν οἱ Τοῦρκοι.

Στὴν Κίνα τὰ μάτια ποὺ ἔχουν μεγαλείτερη ἐκτίμησι εἶνε τὰ μικρὰ καὶ στρογγυλά.

Στὴν Ἀφρικὴ καλλονὲς θεωροῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅσες ἔχουν μικρὰ μάτια, παχειὰ χείλη, πλατειὰ γυριστὴ μύτη καὶ κατάμαυρο δέρμα.

Στὴν Νέα Γουϊνέα ἔχουν τὴ συνήθεια νὰ τρυποῦν τὴ μύτη τῶν κοριτσιῶν καὶ νὰ περνοῦν ἀπὸ κεῖ ἕνα μεγάλο κομμάτι ξύλο ἢ κόκκαλο γιὰ στολίδι.

Στὴ βορειοδυτικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀφρικῆς, ὅταν μεγαλώσουν τὰ κορίτσια οἱ γονεῖς των ἀνοίγουν στὸ κάτω χεῖλος των μιὰ ἐντομὴ μήκους πλέον τῶν δύο δακτύλων καὶ τὴ γεμίζουν μὲ τάπωμα ἀπὸ ξύλο.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΚΡΙΝΟΛΙΝΩΝ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΜΑΖΟΝΕΣ ΤΟΥ 1937

ΠΩΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΔΥΟ ΓΕΝΕΕΣ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΘΡΕΠΤΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Ἐλεύθερη, ἀνεξάρτητη, πνευματικὰ καὶ σωματικὰ ἡ γυναῖκα ταξειδεύει στὶς θάλασσες.

Μέσα στὶς πιὸ φρικτὲς οἰκονομικὲς συνθῆκες, παρ' ὅλα τὰ μαῦρα σύννεφα ποὺ σκοτεινιάζουν τὸν ὁρίζοντα, κάποιο ἀεράκι αἰσιοδοξίας ἄρχισε νὰ φυσᾷ ἀπὸ ὡρισμένες χῶρες καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὴν Γαλλία. Μὲ τὴν προετοιμασία τῆς Ἐκθέσεως θέλουν νὰ δώσουν μιὰν ἐντύπωσι χαρᾶς, δημιουργικότητος, ἀνόδου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἐπιπέδου της. Στὶς ἐφημερίδες καὶ στὰ περιοδικά των βλέπει κανεὶς τέτοια συνθήματα πρὸς τὶς γυναῖκες : «Ντυθῆτε εὔθυμα». «Οἱ εὔθυμες γυναῖκες ἀρέσουν στοὺς ἄνδρες» κλπ.

Μέσα ἀπ' ὅσα εἴπαμε βγαίνει τὸ συμπέρασμα πὼς οἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς μας, παρ' ὅλο ποὺ ζοῦν μέσα στὶς δυσκολώτερες συνθῆκες κάνουν ἕναν σωστὸ ἀγῶνα γιὰ νὰ μοιάζῃ ἡ ζωὴ χαρούμενη καὶ εὐτυχισμένη.

Καὶ ὅμως πόσοι οἱ κατακριταὶ τῆς ἐποχῆς μας.

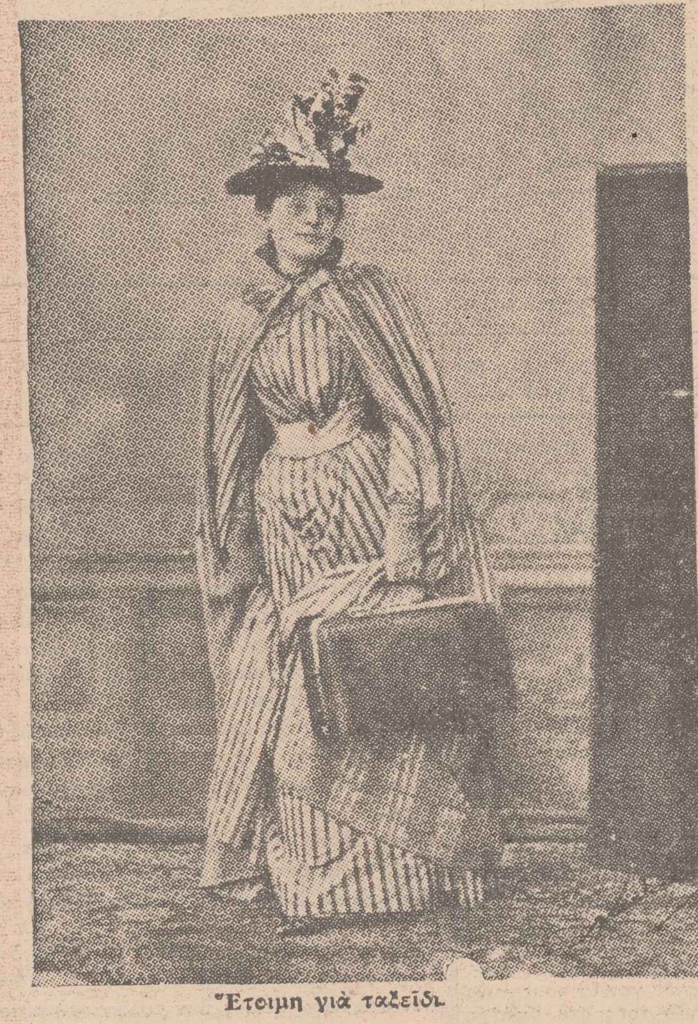

Ἕτοιμη γιὰ ταξεῖδι.

Μὴν πατε μακρυὰ νὰ τοὺς ἀναζητήσετε. Κυττάξετε τὶς γενεὲς ποὺ προηγήθησαν ἀμέσως πρὶν ἀπὸ μᾶς. Οἱ ἀπαισιόδοξες Κασσάνδρες ποὺ τίποτ' ἄλλο δὲν προλέγουν παρὰ τὸ κακὸ γιὰ τὶς «καταραμένες» σημερινὲς γενεές.

Φτάνει ν' ἀνεβοῦμε τριάντα - σαράντα χρόνια πάνω ἀπὸ τὴν ἡλικία μας γιὰ νὰ βρεθοῦμε ἀντιμέτωπες πρὸς τοὺς αὐστηροὺς κριτάς μας. Δὲν χάνουν μιὰ εὐκαιρία νὰ καυτηριάσουν τὶς τόλμες μας, νὰ θρηνολογήσουν τὶς τρέλλες καὶ τὶς παραλογίες τῆς σημερινῆς ἐποχῆς.

Σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες ἔχει παρατηρηθεῖ πὼς οἱ πατέρες ποτὲ δὲν συμφώνησαν μὲ τὰ παιδιά τους. Μεταξύ των ὑπῆρχαν πάντα διαφορὲς γνωμῶν καὶ ἀντιλήψεων. Ἡ φρονιμάδα τῶν μὲν, ἀποτέλεσμα τῆς ἡλικίας των, τῆς πείρας των, τῶν γνώσεών των, δὲν μποροῦσε στ' ἀλήθεια νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ συμφιλιωθῇ μὲ τὴν τόλμη, τὴν ἀγάπη στὸ νέο καὶ στὸ ἐπικίνδυνο τῶν ἄλλων. Καὶ εἶνε φυσικά, φυσικώτατα ὅλα αὐτά.

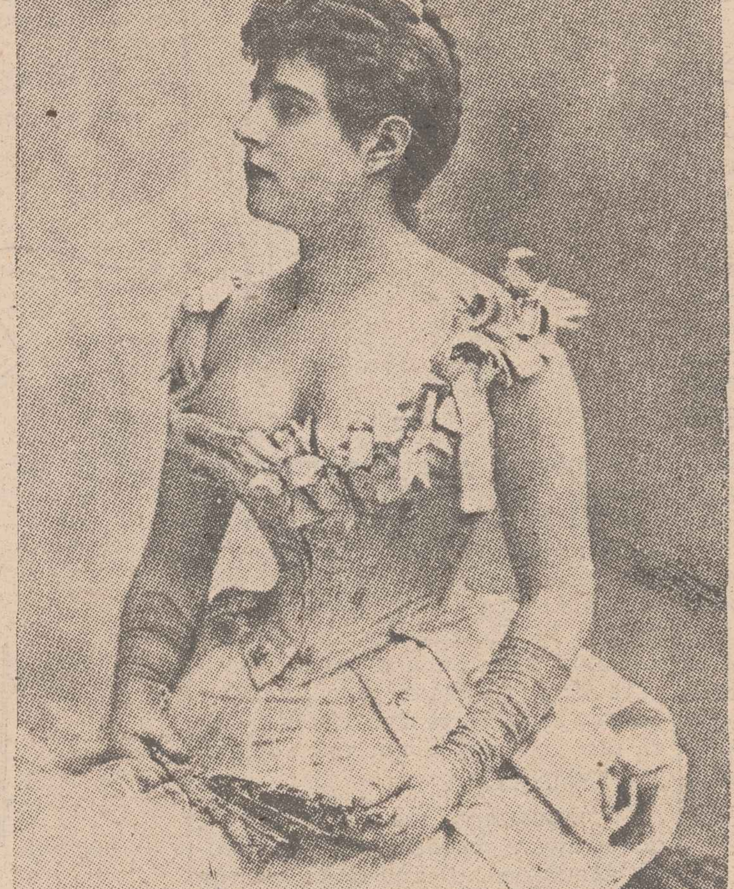

Ἡ δεσποινὶς Σ... (Βραβεῖον καλλονῆς τοῦ 1885)

Σήμερα ὅμως δὲν πρόκειται μόνο γιὰ διαφορὲς ἰδεῶν καὶ ἀσυμφωνία γούστων. Ἕνας γκρεμὸς χαώδης χώρισε τὶς δύο γενεές. Ὄχι μονάχα δὲν σκέπτονται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀλλὰ (καὶ αὐτὸ εἶνε σπουδαιότατο) καὶ δὲν καταλαβαίνουν πιὰ οἱ μὲν τοὺς δέ. Τὴν ὥρα ποὺ ἐμεῖς φωνάζομε «αἰσιοδοξία», αὐτοὶ μᾶς ἀπαντοῦν «καταστροφή». Μὴν νομίζετε πὼς πρόκειται νὰ φιλοσοφήσωμε καὶ ν' ἀναζητήσωμε τὴν ἐξήγησι αὐτῆς τῆς παρεξηγήσεως, αὐτῆς τῆς διαφορᾶς τῶν γούστων μεταξὺ δύο ἐποχῶν ποὺ ἡ μιὰ κριτικάρει τὴν ἄλλη.

Θὰ θέλαμε μόνο νὰ φτάσωμε στὸ ἑξῆς : Ἡ ἐποχή μας, ὅσα σφάλματα κι' ἂν ἔχει, δὲν εἶνε κακὴ καὶ συγκρινόμενη μὲ τὶς προηγούμενες δὲν βγαίνει καθόλου μειωμένη.

□□□

Γιὰ νὰ τονίσωμε τὴν γνώμη αὐτὴ θὰ πάρωμε μιὰ λεπτομέρεια, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ φανῇ σὲ ὡρισμένους ἄσχετη καὶ ὅμως θὰ δῆτε ὅτι συνδέεται ἀπ' εὐθείας. Πρόκειται γιὰ τὴν μόδα ! Θὰ ρωτῆστε γιατὶ διαλέξαμε τὸ παράδειγμα τῆς μόδας ;

Μὰ γιατὶ ἡ μόδα συμβολίζει τὴν ἐποχὴ ποὺ τὴν δημιουργεῖ καὶ χαρακτηρίζει θαυμάσια τὴν κατάστασι τῶν πνευμάτων καὶ τῶν ἠθῶν.

Γι' αὐτὸ νομίζομε πὼς δὲν ὑπάρχει τίποτα καλλίτερο ἀπὸ τὴν σύγκρισι δύο ἐποχῶν, ἀπὸ τὶς διαφορὲς ποὺ τονίζουν τὸ ντύσιμο τῆς μιᾶς καὶ τὸ ντύσιμο τῆς ἄλλης.

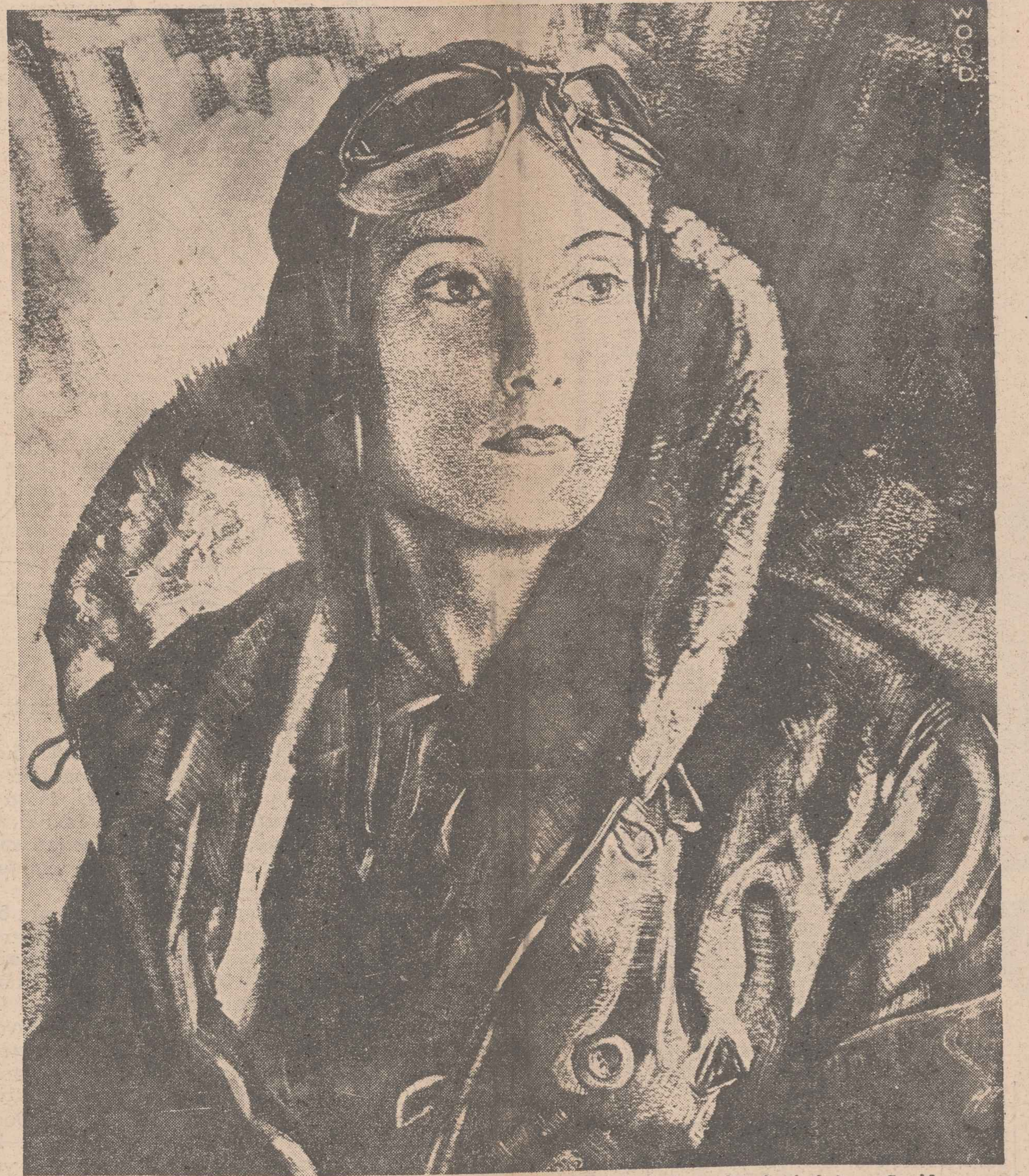

Ἡ περίφημος ἀεροπορίνα Ζὰν Μπάττεν, πού, θάλεγε κανείς, μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ τὸ σύμβολον τῶν ἰδανικῶν τῆς γυναίκας τοῦ 1937.

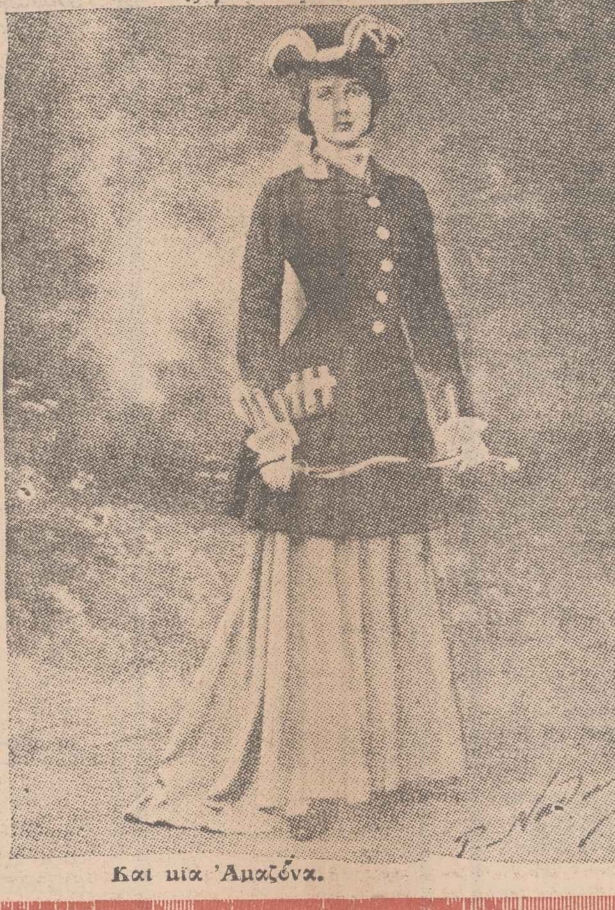

Και μία Ἀμαζόνα.

Ἂς συγκρίνομε λοιπὸν, ἂν θέλετε την σημερινὴ μόδα μὲ τὶς μόδες τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ 19ου αἰῶνος. Πρόκειται δηλαδὴ γιὰ μιὰ διαφορὰ πενῆντα περίπου ἐτῶν. Ἐσεῖς ἀγαπητὴ ἀναγνώστρια θὰ ἔχετε εἴκοσι μὲ τριάντα χρόνια, ἄρα εἶσθε μὲ τὸ μέρος μας καὶ κατὰ τῶν κατακριτῶν μας. Τί θὰ λέγατε ;

Δὲν πρόκειται μόνο γιὰ μιὰ ἁπλῆ ἐξέλιξι τῆς ἐνδυμασίας, δὲν πρόκειται γιὰ μερικὲς ἀλλαγὲς προοδευτικὲς ποὺ ἐπιτρέπουν τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν μιὰ ἐποχὴ στὴν ἄλλη, χωρὶς σύγκρουσιν, χωρὶς βιαιότητα, ὅπως αὐτὸ ἐγίνετο ἄλλοτε. Θὰ παρατηρῆστε μιὰν ἀληθινὴ ἐπανάστασι, ἕνα ἀπόλυτο ἀναποδογύρισμα.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ 17ου αἰῶνος δὲν ἐφαίνοντο γελοῖοι στοὺς ἀνθρώπους τοῦ 18ου, παρ' ὅλον ποὺ τοὺς χώριζαν περίπου τρεῖς γενεές. Οἱ διαφορὲς δὲν ἤτανε τρομερὰ αἰσθητές. Οἱ ἐφαρμογὲς καὶ ἡ γραμμὴ δὲν παρήλλαζον : ἐδῶ πιὸ σφιχτὴ ἡ μέση, ἐκεῖ πιὸ φαρδὺς ὁ ποδόγυρος, λίγες περισσότερες ἢ λίγες λιγώτερες νταντέλλες, κι' αὐτὸ ἦταν ὅλο.

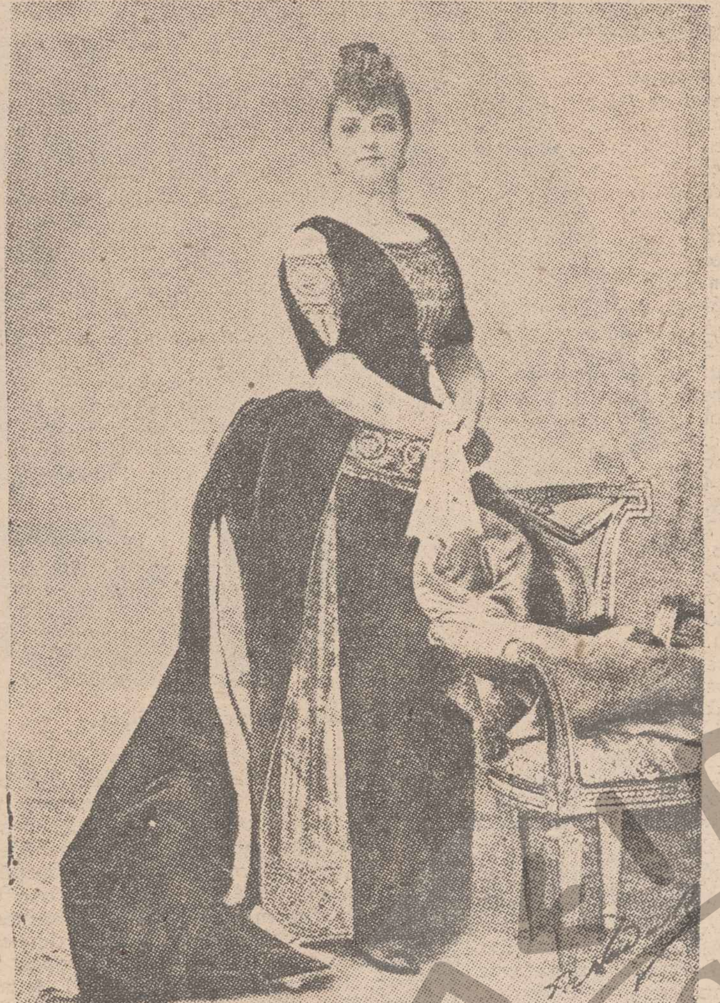

Τουαλέττα γιὰ χορὸ τοῦ 1900.

Ἂς εἴμεθα εἰλικρινεῖς. Οἱ μόδες ποὺ σᾶς παρουσιάζομε μὲ τὶς εἰκόνες τῆς σελίδος αὐτῆς εἶνε χαρακτηριστικές. Κυττάξετε τὶς λεπτομέρειες !

Μπορεῖτε νὰ μὴν γελᾶστε ; Καὶ ὅμως λάβετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι βλέπετε μπροστά σας γυναῖκες ποὺ ἦσαν ἡ χάρις, ἡ φινέτσα καὶ ἡ ἀφρόκρεμα τῆς ἐποχῆς. Ὅλα αὐτὰ τὰ κοστούμια ἐκφράζουν τὴν ψυχὴ τῆς κομψῆς Εὐρωπαίας μιᾶς ὡρισμένης ἐποχῆς.

Τέτοιες γυναῖκες, ποτισμένες ἀπ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸν πολιτισμὸ πῶς θέλετε πειθαρχικὰ νὰ δεχθοῦν τὴν σημερινὴ ἐπανάστασι τῆς ἐποχῆς ;

Εἶνε ἀδύνατο. Τὸ χάσμα δὲν γεφυρώνεται. Τότε μόνο κατανοοῦνται οἱ ἄνθρωποι ὅταν ἔχουν κάποιαν ὁμοιότητα, κάποιαν συγγένεια μεταξύ των. Οἱ τότε γυναῖκες μὲ τὶς σημερινές, ἂν καὶ τὰ χρόνια δὲν εἶνε πολλά, λὲς καὶ δὲν ἀνήκουν ὄχι στὸ ἴδιο κοινωνικὸ περιβάλλον, ἀλλὰ θάλεγε κανεὶς οὔτε στὴν ἴδια ράτσα.

Ἡ σημερινὴ γυναῖκα εἶνε ἁπλῆ, σβέλτα, δραστήρια, γεμάτη ζωτικότητα, πάντοτε ἕτοιμη γιὰ τὸ κάθε τι, ριγμένη μέσα στὸν πυρεττὸ τῆς δράσεως καὶ τῆς δημιουργίας, ντυμένη ἢ καὶ γυμνή, μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦ ἀπελευθερωμένον ὅπως καὶ ὁ ἄνδρας !

Οἱ τότε γυναῖκες ἦταν χοντρὲς, ἀδρανεῖς, λαίμαργες, περίπλοκες, νωχελεῖς, ὀκνηρὲς μὲ μόνο ἰδεῶδες πῶς θὰ περάσουνε πιὸ «ραχάτικα». Ἔμοιαζαν σὰν «φουσκωμένες» σὰν τυλιγμένες γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὴν σκληρότητα τῆς μοίρας.

Σήμερα ἐσεῖς, κυρίες μου, εἶσθε..... «ἀεροδυναμικὲς» καὶ τολμᾶτε τὰ ἀτόλμητα καὶ πετᾶτε ἐκεῖ ποὺ μόνο τὰ πουλιὰ εἶχαν τὴν εὐτυχία νὰ πετοῦν καὶ χαίρεσθε τὸν ἔρωτα καὶ τὶς χαρὲς ποὺ μόνο σ' ἕνα ἐαρινὸ ὄνειρο θὰ τολμοῦσαν νὰ ὀνειρευθοῦν οἱ παληές.

Ἡ μοντέρνα σπορτὶβ στὸ βουνό.

Βεβαίως καὶ στὴν τότε ἐποχὴ γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦμε ἡ γῆ ἐκινεῖτο ὅπως καὶ σήμερα καὶ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν εὐτυχεῖς. Κι' ἀκόμα μπορεῖ κανεὶς νὰ προσθέσῃ, πὼς τὰ παχουλὰ προσωπάκια δὲν ἔδειχναν κανένα σημεῖο ἀνησυχίας, δυστυχίας, ἀμηχανίας.

Ἀλλὰ ὁ κόμπος δὲν εἶνε αὐτοῦ. Ἦρθαν κατακλυσμοὶ καὶ κατὰ τῶν κατακλυσμῶν τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ κανείς.

Ἐκεῖνο ποὺ θελήσαμε νὰ δώσωμε μαζεύοντας σ' αὐτὴ τὴν σελίδα τὶς εἰκόνες ποὺ βλέπετε, εἶνε ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἐνδυμασίας διὰ μέσου τῆς γενεᾶς τῶν γιαγιάδων μας, τῶν μητέρων μας κι' ἐμᾶς. Δὲν νομίζετε πὼς οἱ διαφορές μας εἶνε ἀπόλυτες καὶ μεγάλες ;

Ἡ μόδα μιὰ φορὰ ἀκόμη ἀντικαθρέπτισε πιστὰ τὴν ἐξέλιξι τῶν ἠθῶν, ἔδωσε τὴν εἰκόνα τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως. Ἀλλά, μιὰ καὶ ἡ μόδα σήμερα φαίνεται ἀνείπωτα πιὸ ἀνώτερη ἀπὸ τὴν μόδα «τῆς παληᾶς, καλῆς ἐποχῆς» διερωτώμεθα, ἐὰν καὶ ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν τόσο καλὴ ὅσο διατείνονται. Διερωτώμεθα κυρίως ἂν οἱ κριταί μας πράγματι εἶνε σὲ θέσι νὰ καταλάβουν τὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς πρόοδό μας. Ἐσεῖς τί λέτε ; Σ.

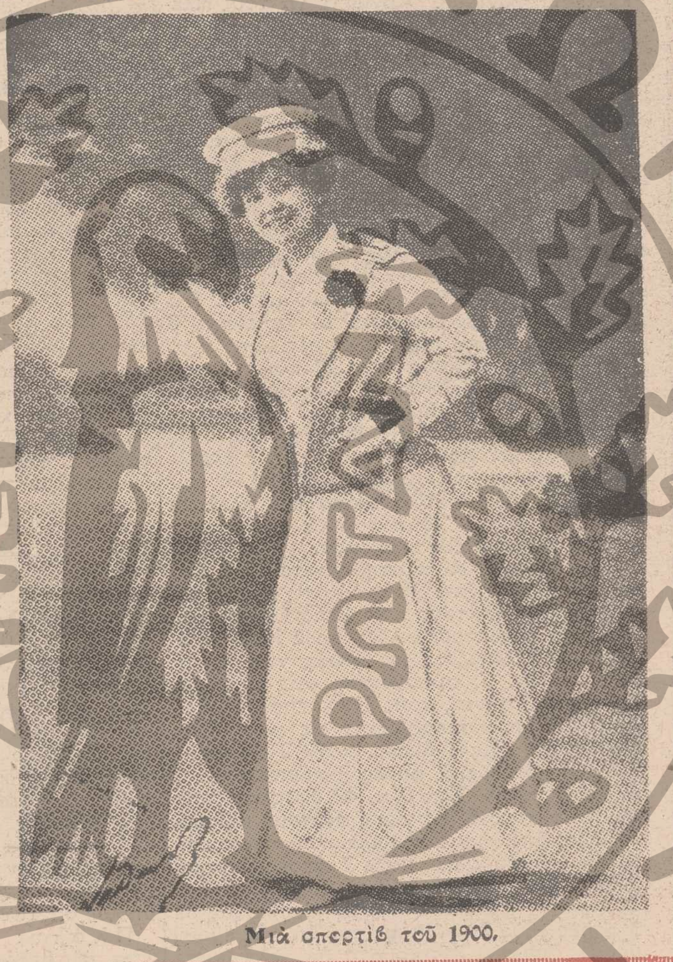

Μιὰ σπορτὶβ τοῦ 1900.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ‖ ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ τὰ σχέδιά μας, σταματοῦμε σὲ δυὸ ὡραιότατες μπλοῦζες γιὰ κυρίες ἢ δεσποινίδες, τὶς ὁποῖες δὲν ἀντέχομε στὸν πειρασμὸ νὰ μὴ δώσωμε στὸ τεῦχος μας αὐτῆς τῆς ἑβδομάδος, μολονότι καὶ στὸ προηγούμενο ἀσχοληθήκαμε πάλι μὲ μπλοῦζες. Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸ πρᾶγμα καταντᾶ λιγάκι μονότονο. Ἀλλὰ στὴν περίστασι αὐτὴ ἡ μονοτονία μας δὲν βλάπτει γιατὶ σᾶς παρέχει τὴν εὐχέρεια νὰ διαλέξετε μεταξὺ τῶν σχεδίων ποὺ σᾶς δώσαμε καὶ τῶν σημερινῶν μας, τὴν μπλούζα ποὺ σᾶς ἀρέσει καλλίτερα καὶ ἐκείνη ποὺ τὸ πλέξιμό της σᾶς ἔρχεται περισσότερο βολικό.

Ἀπὸ τὸ τεῦχος τῆς ἄλλης ἑβδομάδος θὰ σᾶς παρουσιάσωμε νέα ποικιλία πλεκτῶν, πάντοτε πρακτικῶν καὶ ὡραίων Ὥστε ἂν ὑπάρχουν καὶ μερικὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες ποὺ μᾶς κακιώσανε λιγάκι γιατὶ σήμερα ἀσχολούμεθα πάλι μὲ μπλοῦζες, ἂς κάμουν μικρὴ ὑπομονὴ καὶ ἐλπίζουμε νὰ τὶς ἐξευμενίσουμε.

* * *

Ἡ πρώτη μπλούζα θὰ πλεχθῆ μὲ πουὰν ντὲ ρὶ, τὸ ὁποῖον σᾶς ἐξηγήσαμε πῶς γίνεται στὸ περασμένο φύλλο καὶ μὲ λάστιχο. Βελόνες θὰ χρειασθῆτε ἀρ. 2½ καὶ ἀρ. 3.

Ἐμπρόσθιο μέρος: Γίνεται μὲ πολλὰ κομμάτια. Θὰ ἀρχίσετε ἀπὸ τὸ κάτω μέρος. Περνᾶτε 80 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 2½ καὶ πλέκετε 7 ἑκατοστὰ λάστιχο 2 καλὴ 2 ἀνάποδη. Κατόπιν συνεχίζετε μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ μὲ πουὰν ντὲ ρὶ αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες, 14 φορὲς 1 πόντο, κάθε 1½ ἑκατοστό. Στὰ 0 μ. 25 ὕψος σχηματίζετε τὶς μασχάλες κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες, κάθε 2 σειρὲς 1 φορὰ 4 πόντους, 2 φορὲς 2 πόντους καὶ 4 φορὲς 1 πόντο Στὰ 0 μ. 30 ὕψος θὰ κλείσετε ἀπὸ 27 πόντους, σὲ κάθε ἄκρη τῆς βελόνας καὶ θὰ χωρίσετε ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοὺς πόντους, οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς μείνουν. Συνεχίζετε τὴ δεξιὰ πλευρά. Ἔχετε σ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ 15 περίπου πόντους, μὲ τοὺς ὁποίους ἀρχίζετε νὰ πλέκετε λάστιχο γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸ πρῶτο ζαμπῶ. Πλέκετε 3 σειρὲς λάστιχο 1 καλὴ 1 ἀνάποδη καὶ κατόπιν πλέκετε 2 πόντους, σὲ κάθε πόντο, ὥστε νὰ συνεχίσετε τὸ λάστιχο 2 καλὴ 2 ἀνάποδη καὶ κάνετε 3 σειρές. Αὐξάνετε πάλι ὥστε νὰ πλέξετε 3 σειρὲς λάστιχο, 3 καλὴ 3 ἀνάποδη, καὶ πάλι αὐξάνετε ὥστε νὰ πλέξετε ἄλλες 3 σειρὲς λάστιχο, μὲ 4 καλὴ 4 ἀνάποδη καὶ τέλος αὐξάνετε ὥστε νὰ πλέξετε ἄλλες 5 σειρές, μὲ 5 καλὴ 5 ἀνάποδη. Μετὰ τὴν 5η σειρὰ ἀρχίζετε νὰ κλείνετε ἀπὸ δεξιά, 3 πόντους κάθε 2 σειρές, ἕως ὅτου τελειώσουν ὅλοι οἱ πόντοι. Τελειώνετε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀλλὰ ἀντικρυστὴ τὴν ἀριστερὴ πλευρά. Γιὰ τὸ μεσαῖο κομμάτι, μεταξὺ νωμίτη καὶ τοῦ κάτω μέρους τῆς μπλούζας, περνᾶτε 84 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ πλέκετε μὲ πουὰν ντὲ ρὶ 5 ἑκατοστά. Κλείνετε στὶς 2 ἄκρες ἀπὸ 31 πόντους καὶ χωρίζετε εἰς τὸ μέσον τοὺς πόντους ποὺ θὰ σᾶς μείνουν. Πλέκετε πρῶτα τὴ δεξιὰ πλευρά. Στὴ δεξιὰ πλευρὰ ἔχετε 11 πόντους. Ἀρχίζετε νὰ τοὺς πλέκετε λάστιχο, 1 καλὴ 1 ἀνάποδη καὶ ἐξακολουθεῖτε, μὲ τὸν τρόπο ποὺ σᾶς ἐξηγήσαμε παραπάνω, γιὰ νὰ σχηματίσετε καὶ τὸ δεύτερο ζαμπῶ. Τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τὴν τελειώνετε ὅμοια ἀλλὰ ἀντικρυστή.

Νωμίτης: Ὁ νωμίτης γίνεται μὲ δυὸ κομμάτια. Περνᾶτε γιὰ τὸ ἕνα κομμάτι 45 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ πλέκετε 5 ἑκατοστὰ πουὰν ντὲ ρί. Κατόπιν, στὸ μέρος ποὺ θὰ γίνῃ τὸ ζαμπῶ, θὰ ἀφήσετε 7 πόντους, τοὺς ὁποίους περνᾶτε σὲ μιὰ κλωστὴ καὶ θὰ συνεχίσετε μὲ τοὺς 35 πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει. Γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸ ντεκολτὲ κλείνετε 8 φορὲς ἕνα πόντο κάθε 2 σειρές. Στὰ 0 μ. 10 ὕψος θὰ κλείσετε τοὺς 27 πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει σὲ 4 φορὲς γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸν ὦμο. Ἀφοῦ τελειώσετε θὰ περάσετε πάλι στὶς βελόνες σας τοὺς 7 πόντους ποὺ ἀφήσατε καὶ θὰ τοὺς πλέξετε λάστιχο γιὰ νὰ σχηματίσετε καὶ τὸ τρίτο ζαμπῶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ πλέξατε καὶ τὰ 2 ἄλλα. Ὅμοια ἀλλὰ ἀντικρυστὴ πλέκεται καὶ ἡ ἄλλη πλευρά.

Πλάτη: Ἡ πλάτη γίνεται μὲ ἕνα κομμάτι. Ἀρχίζετε ἀπὸ τὸ κάτω μέρος καὶ περνᾶτε 66 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 2½. Πλέκετε 7 ἑκατοστὰ λάστιχο 2 καλὴ 2 ἀνάποδη. Συνεχίζετε μὲ πουὰν ντὲ ρὶ καὶ βελόνες ἀρ. 3, αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες 12 φορὲς 1 πόντο, κάθε 1½ ἑκατοστό. Στὰ 0 μ. 25 ὕψος σχηματίζετε τὶς μασχάλες, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες, κάθε 2 σειρές, 1 φορὰ 4 πόντους, 2 φορὲς 2 πόντους καὶ 2 φορὲς 1 πόντο. Στὰ 0 μ. 42 ὕψος κλείνετε συνέχεια τοὺς 8 μεσαίους πόντους καὶ συνεχίζετε ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ κλείνοντας, στὸ μέρος τοῦ ντεκολτέ, κάθε 2 σειρές, 1 φορὰ 3 πόντους καὶ 2 φορὲς 2 πόντους. Στὰ 0 μ. 43 ὕψος τελειώνετε τὸν ὦμο κλείνοντας σὲ 3 φορὲς τοὺς 24 πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει. Ὅμοια ἀντικρυστὴ θὰ τελειώσετε καὶ τὴν ἄλλη πλευρά.

Μανίκι: Ἀρχίζετε ἀπὸ κάτω καὶ περνᾶτε στὶς βελόνες ἀρ. 2½ 52 πόντους, μὲ τοὺς ὁποίους πλέκετε 3 ἑκατοστὰ πουὰν ντὲ ρί. Συνεχίζετε μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ τοὺς 22 μεσαίους πόντους τοὺς πλέκετε λάστιχο 2 καλὴ 2 ἀνάποδη. Πλέκετε 4 σειρὲς καὶ κατόπιν αὐξάνετε στὸ λάστιχο, ὥστε νὰ γίνωνται 3 πόντοι καλὴ 3 ἀνάποδη. Πλέκετε 4 σειρὲς καὶ πάλι αὐξάνετε ὥστε νὰ γίνωνται 4 καλὴ 4 ἀνάποδη. Μετὰ 4 σειρὲς αὐξάνετε πάλι στὸ λάστιχο καὶ πλέκετε 5 καλὴ 5 ἀνάποδη. Στὰ 0 μ. 18 ὕψος συνεχίζετε πλέον μὲ πουὰν ντὲ ρὶ ὅλους τοὺς πόντους. Στὰ 0 μ. 20 ὕψος κλείνετε συνέχεια 4 πόντους σὲ κάθε ἄκρη καὶ κατόπιν 17 φορὲς ἀπὸ ἕνα πόντο, κάθε 1 ἑκατοστό. Τότε κλείνετε συνέχεια τοὺς 31 πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει.

Ἀφοῦ σιδερώσετε καλά, θὰ ἐφαρμόσετε τὰ κομμάτια σας. Τὰ κομμάτια τοῦ νωμίτη θὰ τὰ ράψετε τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο μὲ μεγάλες βελονιές. Στὰ μανίκια θὰ κάνετε 3 πιέττες καὶ στὸ ἐμπρὸς μέρος θὰ τοποθετήσετε γιὰ νὰ κουμπώνῃ ἡ μπλούζα 3 μικρὰ κουμπιά.

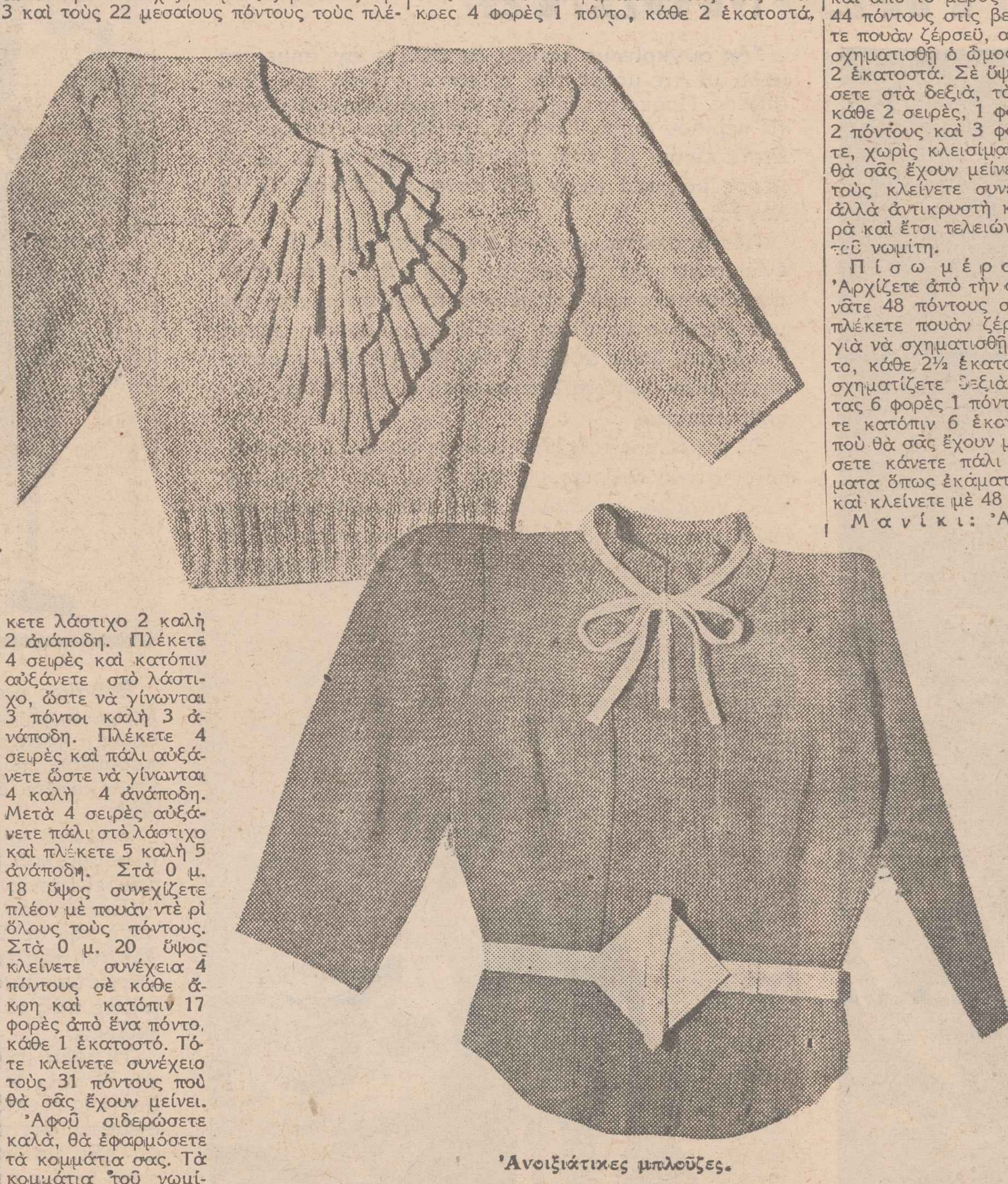
'Ανοιξιάτικες μπλοῦζες.

Ἡ δεύτερη μπλούζα μας γίνεται μὲ πουὰν ζέρσεϋ, πουὰν ντὲ ρὶ καὶ βελόνες ἀρ. 2½ καὶ ἀρ. 3.

Ἐμπρόσθιο μέρος: Περνᾶτε στὶς βελόνες ἀρ. 3 29 πόντους καὶ πλέκετε πουὰν ντὲ ρί, αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες, κάθε 2 σειρές, 4 φορὲς 3 πόντους, 11 φορὲς 2 πόντους καὶ 2 φορὲς 3 πόντους. Ὅταν γίνουν αὐτὰ θὰ ἔχετε 109 πόντους μὲ τοὺς ὁποίους συνεχίζετε τὸ πουὰν ντὲ ρί, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες 4 φορὲς 1 πόντο, κάθε 1 ἑκατοστό. Ἐξακολουθεῖτε πλέκοντας τοὺς μεσαίους 29 πόντους, μὲ πουὰν ντὲ ρὶ καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοὺς ἄλλους πόντους μὲ πουὰν ζέρσεϋ. Γιὰ νὰ σχηματισθῇ ἡ μέση πλέκετε 5 ἑκατοστὰ μὲ βελόνες ἀρ. 2½ καὶ ἐξακολουθεῖτε μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 3, αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες 4 φορὲς 1 πόντο, κάθε 4 ἑκατοστά. Ἀμέσως ἐπάνω ἀπὸ τὴ μέση, θὰ ἀρχίσετε ἀνοίγματα γιὰ τὸ στῆθος. Θὰ κάνετε ἀπὸ 12 ἀνοίγματα σὲ κάθε πλευρά, 1 ἄνοιγμα κάθε 4 σειρὲς μὲ τρόπο ὥστε νὰ ἔρχωνται τὸ ἕνα ἀκριβῶς ἐπάνω στὸ ἄλλο. Τὸ πρῶτο ἄνοιγμα θὰ γίνῃ σὲ ἀπόστασι 9 πόντων ἀπὸ τὸ πουὰν ντὲ ρὶ ποὺ πλέκετε εἰς τὸ μέσον. Στὰ 0 μ. 16 ὕψος ἀπὸ τὴ μέση, σχηματίζετε τὶς μασχάλες, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες, 1 φορὰ 4 πόντους, 1 φορὰ 2 πόντους καὶ 1 φορὰ 1 πόντο, κάθε 2 σειρὲς καὶ ἔπειτα 3 φορὲς 1 πόντο, κάθε 4 σειρές. Στὸ ἴδιο ὕψος 0 μ. 16 θὰ ἀρχίσετε τὰ κλεισίματα τοῦ στήθους. Θὰ κάμετε 4 κλεισίματα, σὲ κάθε πλευρά, κάθε 4 σειρές, τὸ ἕνα ἀκριβῶς ἐπάνω στὸ ἄλλο. Τὸ πρῶτο κλείσιμο θὰ εἶναι σὲ ἀπόστασι 18 πόντων ἀπὸ τὸ πουὰν ντὲ ρί. Στὰ 0 μ. 35 ὕψος θὰ κλείσετε συνέχεια ὅλους τοὺς πόντους, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι περίπου 105.

Πλάτη: Ἀρχίζετε ἀπὸ κάτω. Περνᾶτε στὶς βελόνες ἀρ. 3 29 πόντους καὶ πλέκετε μὲ πουὰν ντὲ ρὶ αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες, 4 φορὲς 3 πόντους, 11 φορὲς 2 πόντους καὶ 1 φορὰ 3 πόντους. Θὰ ἔχετε τότε 103 πόντους, μὲ τοὺς ὁποίους συνεχίζετε τὸ πουὰν ντὲ ρί, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες 4 φορὲς 1 πόντο, κάθε 2 ἑκατοστά, Κατόπιν πλέκετε μὲ πουὰν ντὲ ρὶ μόνον τοὺς μεσαίους 39 πόντους καὶ τοὺς ἄλλους μὲ πουὰν ζέρσεϋ. Γιὰ νὰ σχηματισθῇ ἡ μέση πλέκετε 5 ἑκατοστὰ μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 2½ καὶ ἐξακολουθεῖτε μὲ τὶς βελόνες ἀρ. 3, αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες, 12 φορὲς 1 πόντο, κάθε 1½ ἑκατοστό, ὥστε στὰ 0 μ. 16 ὕψος ἀπὸ τὴ μέση νὰ ἔχετε περίπου 119 πόντους. Ἔπειτα σχηματίζετε τὶς μασχάλες. Κλείνετε κάθε 2 σειρὲς 1 φορὰ 5 πόντους, 1 φορὰ 2 πόντους καὶ 1 φορὰ 1 πόντο. Καὶ τέλος κλείνετε συνέχεια τοὺς 103 πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει.

Νωμίτης ἐμπρόσθιο μέρος: Ὁ νωμίτης πλέκεται κατὰ πλάτος. Ἀρχίζετε ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς μασχάλης. Περνᾶτε 44 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ πλέκετε πουὰν ζέρσεϋ, αὐξάνοντας δεξιὰ γιὰ νὰ σχηματισθῇ ὁ ὦμος, 5 φορὲς 1 πόντο κάθε 2 ἑκατοστά. Σὲ ὕψος 0 μ. 12, θὰ σχηματίσετε στὰ δεξιά, τὸ ντεκολτὲ κλείνοντας, κάθε 2 σειρές, 1 φορὰ 10 πόντους, 1 φορὰ 2 πόντους καὶ 3 φορὲς 1 πόντο. Συνεχίζετε, χωρὶς κλεισίματα τοὺς 34 πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει καὶ στὰ 0 μ. 19 ὕψος τοὺς κλείνετε συνέχεια. Πλέκετε ὅμοια ἀλλὰ ἀντικρυστὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ καὶ ἔτσι τελειώνετε τὸ ἐμπρόσθιο μέρος τοῦ νωμίτη.

Πίσω μέρος τοῦ νωμίτη: Ἀρχίζετε ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ μασχάλη. Περνᾶτε 48 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ πλέκετε πουὰν ζέρσεϋ, αὐξάνοντας δεξιὰ γιὰ νὰ σχηματισθῇ ὁ ὦμος 4 φορὲς 1 πόντο, κάθε 2½ ἑκατοστά. Στὰ 0 μ. 12 ὕψος σχηματίζετε δεξιὰ τὸ ντεκολτέ, κλείνοντας 6 φορὲς 1 πόντο κάθε 2 σειρές. Πλέκετε κατόπιν 6 ἑκατοστὰ μὲ τοὺς πόντους ποὺ θὰ σᾶς ἔχουν μείνει καὶ γιὰ νὰ τελειώσετε κάνετε πάλι ἀνοίγματα καὶ κλεισίματα ὅπως ἐκάματε γιὰ τὸν ἀριστερὸ ὦμο καὶ κλείνετε μὲ 48 πόντους ὅπως ἀρχίσατε.

Μανίκι: Ἀρχίζετε ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος. Περνᾶτε 56 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3 καὶ πλέκετε πουὰν ζέρσεϋ, αὐξάνοντας στὶς 2 ἄκρες 18 φορὲς 1 πόντο κάθε 4 σειρὲς καὶ 4 φορὲς 1 πόντο, κάθε 2 σειρές. Κατόπιν προσθέτετε 4 πόντους στὴ μία ἄκρη, γιὰ τὸ ἐμπρὸς μέρος τοῦ μανικιοῦ. Ἔτσι θὰ ἔχετε 104 πόντους, μὲ τοὺς ὁποίους συνεχίζετε, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες, 1 πόντο κάθε 3, ἕως ὅτου μείνουν 70 πόντοι. Τελειώνετε τότε μὲ 4 ἑκατοστὰ πουὰν ντὲ ρί, μὲ βελόνες ἀρ. 2½.

Γιακᾶς: Περνᾶτε 2 πόντους στὶς βελόνες ἀρ. 3. Πλέκετε πουὰν ντὲ ρί, αὐξάνοντας, στὶς 2 ἄκρες, 4 φορὲς 2 πόντους κάθε 2 σειρὲς ἕως ὅτου νὰ φθάσετε 18 πόντους, μὲ τοὺς ὁποίους πλέκετε 36 ἑκατοστὰ καὶ τελειώνετε, κλείνοντας στὶς 2 ἄκρες 2 πόντους, κάθε 2 σειρές, ἕως ὅτου ἐξαντληθοῦν ὅλοι οἱ πόντοι.

Σιδερώνετε ἔπειτα καλὰ καὶ συναρμολογεῖτε τὰ κομμάτια ἀφοῦ κάμετε στὰ μανίκια 3 πιέττες στὸν ὦμο. Τὸν γιακᾶ τὸν ράβετε γύρω στὸ ντεκολτέ. Τὸ ἄνοιγμα ἐμπρὸς θὰ τὸ κλείσετε μὲ ἕνα ἐκλαίρ. Στὸ γιακᾶ θὰ βάλετε γύρω-γύρω καὶ ἕνα κορδελλάκι γιὰ νὰ δένεται φιόγκος ἐμπρός. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ κορδελλάκι αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι στὸ ἴδιο χρῶμα τῆς ζώνης ποὺ θὰ διαλέξετε.

Η ΕΙΔΙΚΗ

ΟΙΚΟΣ ΜΠΡΕΝΤ
ΚΟΠΤΙΚΗ - ΡΑΠΤΙΚΗ - ΜΟΔΕΣ

Πεῖρα 30 ἐτῶν. Βραβεῖα τῶν μεγαλειτέρων ἐκθέσεων Παρισίων, Λονδίνου κλπ. Ταχυτάτη ἐκμάθησις τῆς νέας μεθόδου Παρισινῆς Κοπτικῆς ἐντὸς 3 μηνῶν. Τελειοποιοῦμεν τὰς πρακτικὰς μοδίστας ἐντὸς μηνός. Δεκταὶ μαθήτριαι οἱασδήποτε ἡλικίας καὶ καθ' οἱανδήποτε ἐποχήν.

Αἱ μαθήτριαι παρακολουθοῦν πρόβας καὶ ἐφαρμογάς, εἰς τὰ ἕτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ φορέματα, τοῦ ἐργοστασίου μας. Διὰ τὰ ταγιὲρ καὶ παλτά, εἰς τὸ ραφεῖον μας ἀνδρικῶν κοστουμιῶν.

Διὰ τὰς ἀγραμμάτους ἰδιαίτερα μαθήματα. ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ. Ζητήσατε δωρεὰν τὸν Ὁδηγὸν — Κανονισμόν μας. Οἶκος ΜΠΡΕΝΤ, ὁδὸς Πετράκη 3, (Γωνία ὁδῶν Ἑρμοῦ—Βουλῆς—Σκόπα). Τηλ. 32-700.

ΤΑ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ

Μάλλινα ντεμὶ σαιζὸν Εὐρωπαϊκὰ καὶ Ἑλληνικὰ εἰς πλουσίαν συλλογὴν πωλοῦμεν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα μὲ τιμὰς ἐκτάκτου εὐκαιρίας.

Μερικὰ εἴδη μὲ τὰς τιμάς των :

Διπλόφαρδα διὰ Ταγιὲρ	120.—
» διὰ Μαντὸ	120.—
» διὰ Ταγιὲρ	75.—
» διὰ Μελανζὲ	130.—
» Εὐρωπαϊκὰ	200—225
Σκωτσέζικα διὰ Ταγιὲρ	35.—
» ἔξτρα	40—50
Ὁλόμαλλα σκέτα	40—50
» χιονὲ	40—50
Διὰ ταγιὲρ μαλλομέταξα	60

Ἐπωφεληθῆτε νὰ ἀγοράσετε τὰ μάλλινά σας, τὰ μεταξωτὰ καὶ κάλτσες μὲ τὰς πλέον χαμηλὰς τιμάς. Προσοχή, βλέπετε

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ „ΑΚΡΟΠΟΛ"
Ἑρμοῦ 18 Α.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ

ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΒΕΞΜΠΕΡΓΚ

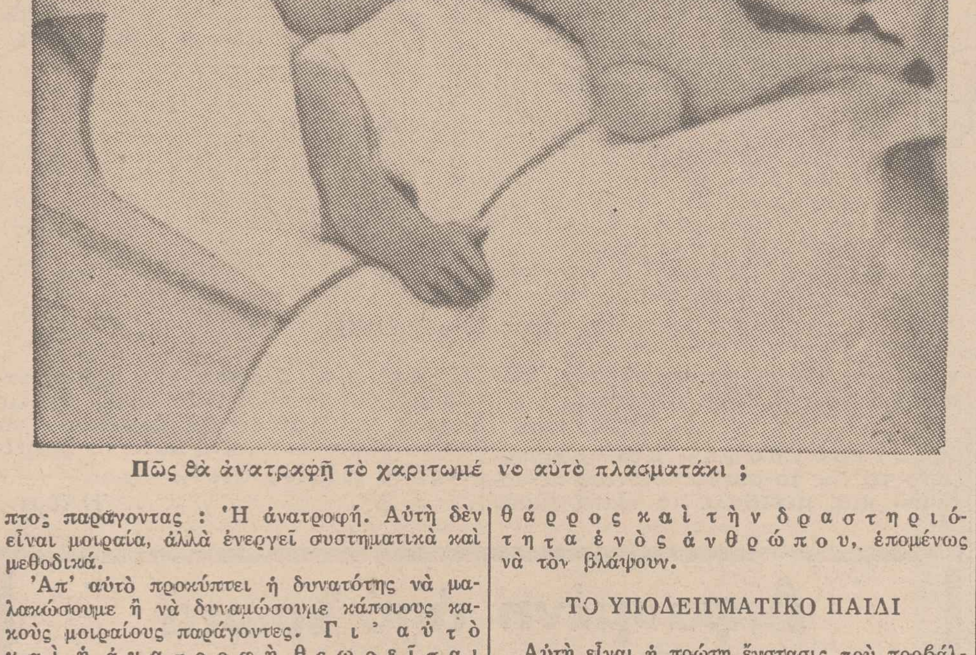
Πῶς θὰ ἀνατραφῆ τὸ χαριτωμένο αὐτὸ πλασματάκι ;

ΣΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ κατασκευὴ τοῦ παιδιοῦ, στὴν κοινωνικὴ καὶ οἰκονομική του κατάστασι, στὴ θέσι του στὴν οἰκογένεια καὶ στὸ φῦλο ἐγνωρίσαμε τοὺς παράγοντας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁρίζεται, σὰ νὰ ποῦμε, μοιραῖα ἡ ψυχικὴ ἀνάπτυξι. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕνας πέμπτος παράγοντας: Ἡ ἀνατροφή. Αὐτὴ δὲν εἶναι μοιραία, ἀλλὰ ἐνεργεῖ συστηματικὰ καὶ μεθοδικά.

Ἀπ' αὐτὸ προκύπτει ἡ δυνατότης νὰ μαλακώσουμε ἢ νὰ δυναμώσουμε κάποιους κακοὺς μοιραίους παράγοντες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀνατροφὴ θεωρεῖται ὁ σπουδαιότατος ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἀναπτύξεως.

Ὅταν μιλοῦμε γιὰ τὰ σφάλματα τῆς ἀνατροφῆς, αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς κατηγοροῦμε τοὺς γονεῖς. Αὐτοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θέλουν τὸ καλύτερο γιὰ τὰ παιδιά τους καὶ ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἀνταποκρίνεται στὶς προσδοκίες των, αὐτὸ ὀφείλεται κυρίως σὲ πλάνη ἢ ὑπερτίμησι τῆς παιδαγωγικῆς των.

Ἀλλὰ συχνὰ εἶναι περισσότερο πλάνη. Ὁ θυμώδης πατέρας τυραννεῖ τὰ παιδιά του, μιὰ γυναῖκα ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὴ ζωή, τὰ παραχαϊδεύει, ὁ φιλήδονος καὶ ὁ ὀκνηρὸς τὰ παραμελεῖ.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΦΗ

Ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι ἀνατροφῆς. Ἂς δοῦμε αὐτὴ ποὺ μπορεῖ σήμερα νὰ θεωρηθῆ ἡ κυριαρχοῦσα μέθοδος: ἡ ὑπάκοη ἀνατροφὴ ἢ ἡ αὐστηρὴ ἀνατροφή. Τὴν ἐπαινοῦν ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς καὶ τὴν ὑπερασπίζουν μὲ δυνατὰ ἐπιχειρήματα.

Τὸ παιδί, λένε, πρέπει προπάντων νὰ μάθῃ νὰ ὑπακούῃ. Ἐπειδὴ δὲν ξέρει τὶς ἀνάγκες τῆς ζωῆς καὶ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀναγνωρίσῃ τοὺς κινδύνους σὰν τέτοιους καὶ νὰ τοὺς ἀποφύγῃ καὶ ἐπειδὴ ἀκόμα δὲν νοιώθει πὼς ἡ ἐργασία πρέπει νὰ ἐκτελῆται καὶ ὅταν ἀκόμα δὲν εἶναι εὐχάριστη, τέλος, ἐπειδὴ τὸ παιδὶ δὲν διαθέτει ἀπὸ τὴν φύσι τοὺς ἠθικοὺς χαλινοὺς ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴ ζωή, πρέπει οἱ γονεῖς καὶ οἱ παιδαγωγοί, μὲ κάθε θυσία, ἔστω καὶ μὲ πίεσι καὶ μὲ τιμωρίες, νὰ ἐπιβάλλουν τὴν χρηστὴ ζωή. Σὰν συνηθίσει μιὰ φορὰ τὸ παιδὶ νὰ ὑπακούῃ, τότε—ἔτσι νομίζουν οἱ παιδαγωγοὶ—εἶναι αὐθυπονόητο πὼς σὰν ἐνήλικος θὰ προσέχῃ τοὺς νόμους τῆς πόλεως καὶ τῆς κοινωνίας καὶ θὰ εἶναι ἐργατικὸς καὶ χρηστὸς ἄνθρωπος.

Ὡς ἐδῶ πάει καλά. Ἐναντίον τοῦ σκοποῦ αὐτῆς τῆς μεθόδου ἀνατροφῆς δὲν ἔχει κανεὶς ἀντίρρησι. Ὅλοι θὰ θέλουμε ν' ἀναθρέψωμε τὰ παιδιά μας γιὰ νὰ γίνουν ἐργατικοὶ καὶ καλοὶ ἄνθρωποι. Μόνο, μοῦ φαίνεται, δὲν εἶναι αὐτὸ ὅλο κι' ὅλο ποὺ ἐλπίζουμε γιὰ τὰ παιδιά μας. Τὰ θέλουμε ἀκόμα αὐτεξούσια, δραστήρια, θαρραλέα, ἱκανὰ νὰ ζήσουν. Καὶ φαίνεται πὼς οἱ σπουδαῖες αὐτὲς ἰδιότητες δὲν κεῖνται στὴν κατεύθυνσι τῆς αὐθεντικῆς ἀνατροφῆς.

Ἀλλά, θὰ μποροῦσε ἡ αὐστηρὴ ἀνατροφὴ ν' ἀπαντήσῃ, αὐτὲς εἶναι ἰδιότητες ποὺ δὲν καλλιεργοῦνται μὲ τὴν ἀνατροφή. Ὑπάρχουν ἐνεργητικοὶ καὶ ἀδύνατοι ἄνθρωποι.

Ἀλλὰ κι' αὐτοὶ κ' ἐκεῖνοι ὀφείλουν νὰ προσαρμόζωνται στοὺς νόμους, νὰ εἶναι πειθαρχικοὶ κι' αὐτὸ κατορθώνει ἡ μέθοδός μας.

Γιὰ τὴν ὑπερεκτίμησι τῆς φυσικῆς προδιαθέσεως εἴπαμε ἤδη πολλὲς φορὲς ὅ,τι ἤτανε νὰ ποῦμε. Δὲν μᾶς φαίνεται λοιπὸν ἐντελῶς βέβαιο ὅτι γεννιέται κανένας ψυχικῶς δυνατὸς ἢ ἀδύνατος. Ἀλλὰ κι' ἂν θελήσωμε νὰ τὸ παραβλέψωμε αὐτό, ἕνα θὰ παραδεχθοῦν μαζί μας παιδαγωγοὶ καὶ γονεῖς: Ὅτι ἐντυπώσεις τῆς ζωῆς καὶ ἑπομένως τῆς ἀνατροφῆς, εἶναι δυνατὸν νὰ κόψουν τὸ θάρρος καὶ τὴν δραστηριότητα ἑνὸς ἀνθρώπου, ἑπομένως νὰ τὸν βλάψουν.

ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΠΑΙΔΙ

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη ἔνστασις ποὺ προβάλλουμε κατὰ τῆς αὐθεντικῆς ἀνατροφῆς. Ἐκεῖ ὅπου ἐπέτυχε κάπως τὸ ἰδεῶδες τῆς ὑπακοῆς, ἐκατάφερε νὰ ὑποσκάψῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν αὐτοπεποίθησι τοῦ παιδιοῦ καὶ νὰ κάμῃ κουτσοφτέρουγα πουλιὰ καὶ ὑποδειγματικὰ παιδιὰ στὴ χειρότερη σημασία.

Ἂς δοῦμε ὅμως ἕνα τέτοιο ὑποδειγματικὸ παιδί. Τέτοιο εἶναι συνήθως τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τ' ἀδέλφια. Τὸ ἰδεῶδες τῆς ὑποταγῆς στὸν νόμο πετυχαίνεται ἀπὸ τὸν αὐστηρὸ πατέρα μόνον ὅταν ὑπάρχουν καὶ μικρότερα ἀδέλφια. Τὸ μεγάλο παιδί, ἐπειδὴ ὑπακούει στοὺς γονεῖς του, τυραννεῖ τὰ μικρότερα ἀδέλφια του. Ὅλη ἡ πιεσμένη θέλησί του γιὰ δύναμι μπορεῖ τώρα νὰ ξεθυμαίνῃ ἐναντίον τῶν μικρῶν. Τὰ μαρτυρᾶ στοὺς γονεῖς ἂν ἔκαμαν κάτι κακὸ καὶ αἰσθάνεται σὰν νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν τιμωρία ποὺ τοὺς ἐπιβάλλεται. Στὸ σχολειὸ τὸ ἴδιο: Τὸ ὑποδειγματικὸ παιδὶ χαίρεται ὅταν τιμωροῦν τὰ ἀμελῆ. Κακία καὶ χαιρεκακία γιορτάζουν τὸν ὡραῖο του θρίαμβο. Γιὰ προσωπικὲς φιλοδοξίες ἔξω τοῦ σχολείου, χειροτεχνία, θεατρικὰ παιχνίδια, ἀνάγνωσι, γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ δὲν ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τοὺς δασκάλους δὲν ἔχει καθόλου καιρό. Ἂν τοῦ τὸ πῆ ὁ δάσκαλος, μαθαίνει ἀπ' ἔξω τὶς μεγαλύτερες κουταμάρες. Ν' ἀμφιβάλῃ στὰ λόγια τοῦ δασκάλου, νὰ σκεφθῆ μόνος του, αὐτὸ εἶναι ἁμαρτία. Καὶ κυρίως ἂν τὸ κάμῃ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι πιὰ ἀρεστὸς σὲ τόσο ὑψηλὰ ὑποκείμενα. Ἔτσι ξεμαθαίνει τὸ παιδὶ νὰ σκέπτεται ἀνεξάρτητα, ἤ, ἀκριβέστερα, δὲν προφθαίνει νὰ μάθῃ, γιατὶ αὐτό, ὅπως κάθε δεξιότης, χρειάζεται γύμνασι.

Ἡ ζωὴ συνεχίζει κατόπιν ὅ,τι ἄρχισε τὸ σχολεῖο καὶ τὸ πατρικὸ σπίτι. Τὰ ὑποδειγματικὰ παιδιὰ συνήθως γίνονται ὑπάλληλοι. Σπάνια καταλαμβάνουν ἀνεξάρτητες θέσεις καὶ ἂν καταλάβουν, πάλι τὸ ὑπεξούσιο τῆς φύσεώς των ἐκδηλώνεται ἔντονα ὡς ἀνεπάρκεια. Καὶ νὰ γίνωνται τοὐλάχιστον καὶ καλοὶ ὑπάλληλοι!... Ἀλλὰ εἶναι οἱ προωρισμένοι φορεῖς τῆς ἐλεεινότερης γραφειοκρατίας, τῆς ὀκνηρίας τῆς σκέψεως καὶ τοῦ φόβου τῆς εὐθύνης ποὺ δὲν τελειώνει τὴ δουλειά, ἀλλὰ τὴν διαβιβάζει «στὴν ἁρμόζουσαν θέσιν» κ' ἔτσι στὴν ἐκπλήρωσι τοῦ καθήκοντος ἐξαντλεῖται σὲ παθητικὴ ἀντίστασι καὶ δὲν κάνει ποτὲ ὅ,τι εἶναι καλὸ καὶ σκόπιμο, ἀλλὰ πάντα ὅ,τι εἶναι κανονισμένο.

Τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι εὐτυχισμένοι; Μοῦ φαίνεται ὄχι. Ὅσο τὸ ὑπαλληλίκι τραβᾶ τὸ δρόμο του καὶ τίποτα δὲν μεσολαβεῖ, μπορεῖ νὰ μὴ τοὺς συμβοῦν μεγάλες κατακεφαλιὲς τῆς τύχης, ἀποτυχίες καὶ ἀπογοητεύσεις. Ἀλλὰ ὅ,τι δὲν θὰ αἰσθανθοῦν ποτὲ εἶναι ἡ πραγματικὴ εὐτυχία τῆς μεγάλης ἐπιτυχίας, ἡ ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν ἴδια τους σκέψι, ποὺ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ζῆ καὶ ὅταν ἐκεῖνος ποὺ τὴ σκέφθηκε θὰ εἶναι πεθαμένος. Ἂν ἀπὸ μιὰ τυχαία σύμπτωσι ἐκτροχιασθοῦν μιὰ φορὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἀνατράφηκαν γιὰ ὑπάλληλοι, τότε τελειώνει μὲ τὴ σκληρότερη τύχη ἡ ἀσφαλισμένη ὕπαρξι. Χωρὶς ἱκανότητα γιὰ αὐτενέργεια, χωρὶς πραγματικοὺς φίλους, γιατὶ ὅποιος κάνει μόνο τὸ τυπικὸ «καθῆκον» του σπάνια ἔχει φίλους, δὲν εἶναι σὲ θέσι νὰ οἰκοδομήσουν μιὰ καινούργια ζωὴ καὶ γίνονται παίγνια τοῦ πιὸ παράξενου καὶ τυραννικοῦ ἀφέντη, τῆς τύχης.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὰ παραχαϊδεμένα παιδιά.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΙ ΦΙΛΙΚΑΙ ΔΕΞΙΩΣΕΙΣ

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ δυσκολίες τῆς ζωῆς ἀνάγκασαν τοὺς ἀνθρώπους νὰ γίνουν πρακτικώτεροι. Σπανίως πιὰ δίνονται γεύματα ἐπίσημα. Οἱ δεξιώσεις γίνονται μεταξὺ φίλων, ἁπλές, πολλὲς φορὲς ἀπροετοίμαστες, ἄλλες φορὲς κατὰ τὸ ἀγγλικὸ σύστημα τῶν «σορπράϊζ πάρτυ». Γιὰ τέτοιες δεξιώσεις καὶ γεύματα δὲν χρειάζεται οὔτε πολὺ ἐπίσημα νὰ εἶναι κανεὶς ἐγκατεστημένος, οὔτε καὶ ὑπερβολικὰ σκεύη νὰ ἔχῃ. Φτάνει λίγη φαντασία καὶ λίγο καλὸ γοῦστο. Τὸ κέφι καὶ ἡ καλὴ συντροφιὰ συμπληρώνουν ὅλα τὰ ἄλλα.

Τραπέζι στὴν ἐξοχή.

ΤΡΑΠΕΖΟΜΑΝΔΗΛΑ

Γιὰ λίγον καιρὸ εἶχε ἐπικρατήσει ἡ μόδα νὰ μὴ σκεπάζεται ὁλόκληρο τὸ τραπέζι, ἀλλὰ νὰ ρίχνωνται μόνο «καρῶ ντὲ τάμπλ», τὰ ὁποῖα ἄφιναν τὸ ξύλο σὲ πολλὰ μέρη νὰ φαίνεται. Τελευταίως τὰ ὁλόκληρα τραπεζομάνδηλα βρέθηκε πὼς εἶναι πρακτικώτερα, γι' αὐτὸ καὶ ξαναγύρισαν στὴ μόδα. Αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει ὅμως κάτω ἀπὸ τὰ πιάτα νὰ τοποθετοῦνται ὡραῖα πετσετάκια κεντημένα ἢ πλεκτά.

Τὰ τραπεζομάνδηλα δὲν εἶναι ὅπως πρὶν οὔτε λινά, οὔτε μεταξωτά. Εἶναι κάτι ἀνάμικτο, εὐκολομεταχείριστα, μὲ ὅλες τὶς καλὲς ἰδιότητες καὶ τῶν δύο, πέφτουν ὡραῖα καὶ δὲν γυαλίζουν ὑπερβολικά.

Σήμερα μάλιστα ἔχουν βρεθῆ εἰδικὰ ὑφάσματα γιὰ τραπεζομάνδηλα, ποὺ δὲν λεκιάζουν ἀπὸ τίποτα, γιατὶ λίγο κρύο νερὸ φθάνει νὰ τὰ ξεπλύνῃ ἀμέσως. Βάζουν, ὅπως μάθαμε, κλωστὴ ἀδιάβροχη μέσα στὸ ὕφασμα αὐτὸ ὅταν τὸ ὑφαίνουν. Τὰ χρωματιστὰ τραπεζομάνδηλα ἀρέσουν σήμερα πολὺ στὸν κόσμο: τὰ ρόζ, τὰ πράσινα, τὰ μπλέ, τὰ μαΐς, τὰ λεμονιὰ κ.τ.λ. Τὰ χρώματα ποὺ πηγαίνουν μὲ τὸ σερβίτσιο τῶν πιάτων σας ἢ μὲ τὶς μπογιὲς τῆς τραπεζαρίας σας εἶναι καὶ τὰ καλύτερα.

ΣΕΡΒΙΣ, ΠΟΡΣΕΛΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΥΗ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ

Ἀναζητοῦν ὅλοι οἱ καλλιτέχνες ἕναν ἁρμονικὸ συνδυασμὸ μεταξὺ τῆς πορσελάνης καὶ τῶν κεραμεικῶν.

Τελευταίως τὰ χρωματιστὰ κεραμεικὰ ἔχουν κατακτήσει ἀληθινὰ τὶς καρδιές, χωρὶς νὰ στερήσουν βέβαια τὴν ὑψηλὴ θέσι ἀπὸ τὶς καλὲς πορσελάνες. Ἡ μονόχρωμη πορσελάνη γιὰ νὰ ἀρέσῃ πρέπει νὰ εἶναι ἐξαιρετικῆς ποιότητος. Ἐνῷ σὲ χρωματιστὰ κεραμεικὰ βρίσκονται πρωτότυπα, φρέσκα, νέα καὶ πολὺ οἰκονομικώτερα σκεύη. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὰ χρωματιστὰ γυαλιά. Τὰ ἀληθινὰ κρύσταλλα δὲν θὰ πάψουν ποτὲ νὰ εἶναι ὡραῖα, ἀλλὰ μένουν πάντοτε ἀκριβά. Γι' αὐτὸ τὰ γυάλινα χρωματιστὰ σκεύη εἶναι ὡραιότατα καὶ γίνονται ἀνάρπαστα: γαλάζια, ρόζ, πράσινα, φυμέ, εἶναι τὰ ἐκλεκτότερα χρώματα.

Τὰ πιάτα σὲ σχῆμα «καρέ», οἱ χρωματιστὲς πιατέλες καὶ τὰ ποτήρια χωρὶς ὑψηλὸ πόδι συνηθίζονται πολύ. Οἱ σουπιέρες, τὰ πιάτα γιὰ φροῦτα καὶ γιὰ λαχανικὰ ὅλο καὶ μιμοῦνται τὴν ὄμορφη ἁπλότητα τῶν «χωριάτικων».

ΤΑ ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ

Ἕνα τραπέζι γιὰ νὰ σὲ διαθέτῃ ὄμορφα πρέπει νὰ εἶναι στολισμένο μὲ ἄνθη ἢ μὲ φροῦτα. Τὰ ἄγρια λουλούδια τοῦ βουνοῦ συνηθίζονται πολὺ τελευταίως. Ἐπίσης ὡραῖα ἄνθη γιὰ τραπέζι εἶναι τὰ γαρύφαλλα, οἱ ντάλιες, οἱ τζίνιες, τὰ τριαντάφυλλα. Κομψότατο θὰ εἶναι τὸ τραπέζι ποὺ ἔχει τραπεζομάνδηλο, σερβὶς καὶ λουλούδια σὲ ἴδιο χρῶμα.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΕΝΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Μιὰ μέρα πεντέξη παιδιὰ τοῦ δρόμου καθόνταν γύρω ἀπὸ ἕνα γλύκυσμα καὶ τὸ κύτταζαν μὲ λαιμαργία, χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίζουν. Ἐκείνη τὴν ὥρα ἔτυχε νὰ περνᾶ ἀπὸ κεῖ κ' ἕνας παπᾶς. Εἶδε τὰ παιδιὰ μαζεμμένα κι' ἀκίνητα καί, κινούμενος ἀπὸ περιέργεια, πῆγε κοντά τους καὶ τὰ ρώτησε:

—Τί κάνετε αὐτοῦ;

—Διαγωνιζόμαστε στὰ ψέμματα, ἀπάντησε τὸ τολμηρότερο ἀπ' τὰ παιδιά. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πῆ τὸ μεγαλείτερο ψέμμα θὰ κερδίσῃ τὸ γλύκυσμα. Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς ἐθεώρησε τότε ὑποχρέωσί του νὰ τοὺς δώσῃ μερικὲς συμβουλές.

—Τέκνα μου, τοὺς εἶπε, μὴν ἀφίνετε τὸν Σατανᾶ νὰ σᾶς κυριέψῃ. Ἐγὼ ὅταν ἤμουν στὴν ἡλικία σας δὲν εἶχα πῆ οὔτ' ἕνα ψέμμα!

Τὸ παιδὶ ποὺ εἶχε μιλήσει προτήτερα, μόλις ἄκουσε τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ παπᾶ ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τὰ χέρια του καὶ νὰ φωνάζῃ:

—Κέρδισε ὁ παπᾶς!... Χάρισμά του τὸ γλυκό!... Εἶπε τὸ μεγαλείτερο ψέμμα!...

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΟΔΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΠΤΙΚΗΣ

Γιὰ παιδικὰ φορέματα

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Η ΧΑΡΑ κάθε μητέρας εἶνε νὰ βλέπη καλοβαλμένα τὰ μικρά της παιδιά. Ἕνα καλὸ ντύσιμο συντελεῖ πολὺ σ' αὐτό. Καλὸ ντύσιμο ὅμως δὲν ἐννοοῦμε τὸ ἀκριβό. Κάνουν πολὺ ἀντιπαθητικὴ ἐντύπωσι τὰ παιδιὰ ποὺ εἶνε ντυμένα μὲ ἀκριβὰ καὶ παραφορτωμένα φορέματα. Νομίζετε πὼς εἶνε σκλαβωμένα μέσα σ' αὐτὰ καὶ δὲν μποροῦν νὰ κινηθοῦν. Τὰ παιδιὰ χρειάζονται ἄνεσι στὶς κινήσεις των καὶ προπάντων δὲν πρέπει νὰ ἔχουν τὸ φόβο πὼς θὰ χαλάσουν τὰ φορέματά των, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ παίζουν ἐλεύθερα. Καὶ εἶνε ἀληθινὰ ἐγκληματικὸ νὰ στεροῦμε ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ παιχνιδιοῦ χάριν τῶν φορεμάτων. Τὸ παιχνίδι δίνει ζωή, ἀναπτύσσει τὸ σῶμα καὶ τονώνει τὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ. Γι' αὐτὸ κάθε μητέρα ποὺ ἀγαπᾶ πραγματικὰ τὰ παιδιά της πρέπει νὰ φροντίζῃ τὰ φορεματάκια των νὰ εἶνε ἁπλᾶ καὶ ἀπὸ ὑφάσματα ποὺ πλένονται καὶ σιδερώνονται, χωρὶς νὰ καταστρέφωνται. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἡ μητέρα θὰ ἔχῃ τὴ χαρὰ νὰ βλέπῃ πάντοτε καθαρὰ καὶ καλοντυμένα τὰ παιδιά της, χωρὶς νὰ τοὺς στερῆ τὴν ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἡλικία των ἐλευθερία τοῦ παιχνιδιοῦ. Τὸ περιοδικό μας θὰ σᾶς βοηθήσῃ πολύ, ἀγαπητὲς μητέρες, στὴν προσπάθειά σας αὐτὴ μὲ τὶς ὁδηγίες ποὺ θὰ σᾶς δίνῃ στὴν παιδικὴ μόδα. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ μᾶς προσέξετε λιγάκι. Τὸ σημερινό μας φορεματάκι, ἁπλὸ καὶ χαριτωμένο, γίνεται ἀπὸ ὕφασμα τομπράλκο καντριγιέ. Ὁ γιακᾶς τὰ ρεβὲρ τῶν μανικιῶν καὶ ἡ μικρὴ πὰτ ἀπὸ τομπράλκο ἄσπρο. Τὶς πιέττες θὰ τὶς κρατήσετε στὸ ἐπάνω μέρος, μὲ τὸ κέντημα ποὺ σᾶς δείχνει ἡ εἰκόνα μας. Τὸ κόψιμο ὅλου τοῦ φορέματος θὰ δῆτε πόσο ἁπλὸ εἶνε μὲ τὸ σχέδιο ποὺ σᾶς παρουσιάζομε. Ἀπὸ αὐτὸ δὲ θὰ ὁδηγηθῆτε νὰ κόψετε πρῶτα ἕνα ἀγνάρι, ἀκριβῶς στὸ σωματάκι τοῦ παιδιοῦ καὶ ὕστερα θὰ ἐπιχειρήσετε νὰ κόψετε τὸ ὕφασμα. 2½ πῆχες ὕφασμα ἀρκεῖ γιὰ παιδάκια 3—4 ἐτῶν.

ΟΔΗΓΙΕΣ

Ἀφοῦ κόψετε τὸ ἀγνάρι στὸ ἀνάστημα τοῦ παιδιοῦ σας, σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιό μας, παίρνετε τὸ ὕφασμα, τὸ διπλώνετε σὲ δύο, ἐφαρμόζετε ἐπάνω τὸ ἀγνάρι καὶ κόβετε συγχρόνως τὸ ἐμπρὸς καὶ τὸ πίσω μέρος τοῦ φορέματος, τὰ ὁποῖα εἶνε ὅμοια. Ὅπως δείχνει τὸ σχέδιο, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ πάρετε τὶς μασχάλες καὶ λίγο λοξὰ τὸν ὦμο καὶ νὰ κάμετε τὸ στρογγύλεμα τοῦ λαιμοῦ. Κάθε ὦμο θὰ τὸν χωρίσετε σὲ τρία ἴσα μέρη, ὅπως δείχνουν τὰ σημεῖα τοῦ σχεδίου, γιὰ νὰ κάμετε τρεῖς πιέττες τὶς ὁποῖες, ὅπως εἴπαμε στὴν ἀρχή, θὰ κρατήσετε στὸ ἐπάνω μέρος μὲ τὸ κέντημα ποὺ δείχνει ἡ εἰκόνα μας καὶ θὰ τὶς τσακίσετε στὸ κάτω μέρος καλὰ μὲ τὸ σίδερο. Ἀφοῦ γίνουν οἱ πιέττες, ἐμπρὸς καὶ πίσω, ράβετε τὰ δύο φύλλα καὶ τοὺς ὤμους καὶ ὕστερα κόβετε τὰ μανίκια, μὲ βάσι τὸ σχέδιο καὶ τὰ μέτρα ποὺ δείχνει ἡ σχετικὴ εἰκόνα μας. Τὰ ρεβὲρ τῶν μανικιῶν θὰ γίνουν διπλᾶ. Καὶ τώρα ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ γιακᾶ. Τὸν κόβετε καὶ αὐτὸν διπλό, μὲ βάσι τὸ σχέδιο καὶ τὰ μέτρα ποὺ δείχνει ἡ σχετικὴ εἰκόνα μας καὶ τὸν προσαρμόζετε στὸ φόρεμα. Κατόπιν προσαρμόζετε ἐμπρὸς τὴν μικρὴ πάτ, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ κάνετε τὶς κουμπότρυπες γιὰ τὰ κουμπιά.

Ὁλόκληρος ἡ κατασκευὴ τοῦ φορέματος αὐτοῦ δὲ θὰ σᾶς ἀπασχολήσῃ παρὰ μόνον μισὴ μέρα, τὰ δὲ ἔξοδά σας θὰ εἶνε σχετικῶς ἀσήμαντα. Μὲ λίγο περισσότερο κόπο καὶ μὲ ἀνάλογα ἔξοδα θὰ μπορέσετε νὰ κάμετε ἄλλα δυὸ-τρία φορεματάκια σὲ διαφόρους χρωματισμούς, γιὰ νὰ ἔχουν τὰ παιδάκια σας νὰ ἀλλάζουν συχνὰ καὶ νὰ εἶνε πάντοτε καθαρὰ καὶ περιποιημένα. Πολὺ πρακτικὸ καὶ ὡραῖο εἶνε ἂν μαζὺ μὲ κάθε φορεματάκι φτιάνετε ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα καὶ μιὰ-δυὸ κυλόττες.

Στὰ προσεχῆ μαθήματά μας θὰ σᾶς δώσουμε καὶ ἄλλα διάφορα σχέδια κομψὰ καὶ χαριτωμένα, τὰ ὁποῖα σᾶς συμβουλεύομε νὰ φτιάσετε, γιὰ νὰ ἔχετε ἔτσι πλήρη τὴν τουαλέττα τῶν παιδιῶν σας σὲ κάθε περίστασι.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

Ὑστερόγραφο.— Στὸ προηγούμενο τεῦχος τὸ συνθετήριο τοῦ περιοδικοῦ μας μετέβαλε τὸ «λινὸ ἐκρὺ» εἰς λινὸ εὐρύ. Διορθώνουμε τὴν παραδρομὴ καὶ ζητοῦμε συγγνώμη ἀπὸ τὶς κυρίες ποὺ ἄδικα θὰ κοπιάσανε νὰ καταλάβουν ποιὸ εἶνε αὐτὸ τὸ νέο εἶδος τοῦ «εὐρέος λινοῦ».

Ἡ ἴδια

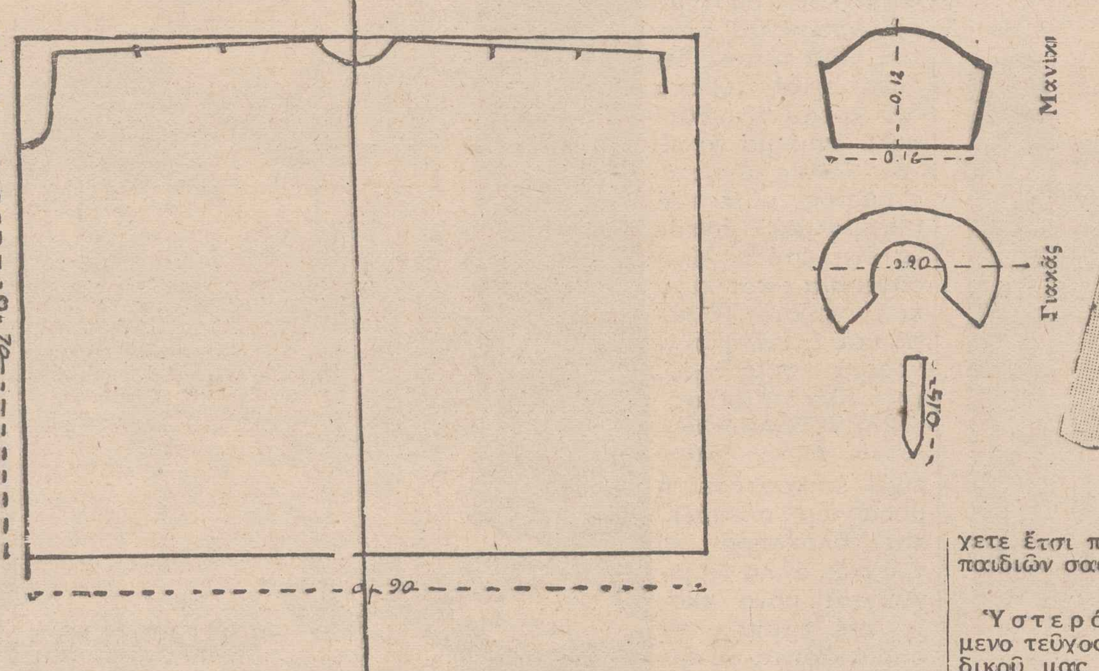

Πῶς θὰ τὸ κόψετε.

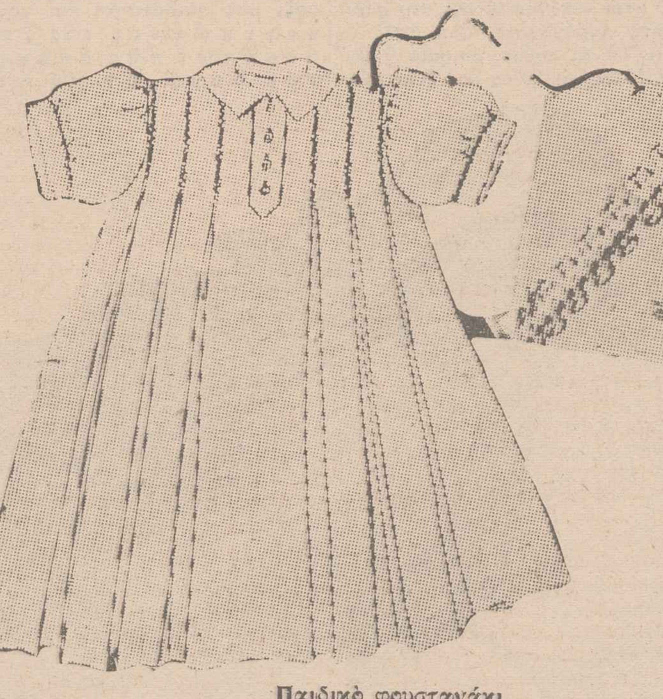
Κέντημα γιὰ τὶς πιέττες

Παιδικὸ φουστανάκι.

Διψασμένη ἀπὸ ἔρωτα ζητᾶ τὸ ταίρι της

Τραγική πραγματική Ἱστορία

Εἶχα πῆ ὅτι μία γυναῖκα μπορεῖ νὰ ποθήσῃ: χρῆμα, κοσμήματα, πολυτελεῖς τουαλέττες, ὅλα... ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγάπη. Εἶμαι ἐκτάκτως δυστυχὴς καὶ κουρασμένη ἀπὸ μία ζωὴ μοναχικὴ εἰς τὰ ξενοδοχεῖα πολυτελείας. Κανεὶς ἄνδρας δὲν μὲ ἐζήτησε ποτὲ εἰς γάμον— καὶ ἐγνώριζα τὸν λόγον... Ἡ ἐπιδερμίς μου ἦτο καλυμμένη ἀπὸ μαῦρα στίγματα καὶ διεσταλμένους πόρους. Τίποτε ἀπὸ ὅ,τι ἐδοκίμαζα δὲν μὲ ἐβοηθοῦσε. Τότε τῇ συστάσει τοῦ Φαρμακοποιοῦ μου ἐδοκίμασα τὴν κρέμαν Tokalon, χρώματος λευκοῦ καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ἡ ἐπιδερμίς μου ἦτο ἤδη φρεσκοτέρα καὶ καθαρωτέρα. Μετὰ παρέλευσιν ἑβδομάδος κάθε διεσταλμένος πόρος καὶ μαῦρο στίγμα ἐξηφανίσθη—ἡ ἐπιδερμίς μου ἔγινε λευκοτέρα, πιὸ γλυκειὰ καὶ βελουτέ. Λίγο ἀργότερα ὑπανδρεύθην τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδιᾶς μου. Ἡ Κρέμα Tokalon, χρώματος λευκοῦ (μὴ λιπαρὰ) περιέχει φρέσκη κρέμα καὶ ἐλαιόλαδον προαφομοιωμένα. Ὑπεισέρχονται εἰς τοὺς πόρους καὶ φέρουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὰς βαθειὰ χωμένας ἀκαθαρσίας, ὅπου τὸ σαποῦνι καὶ τὸ νερὸ δὲν μποροῦν νὰ φθάσουν. Ἄλλα στοιχεῖα τῆς Κρέμας Tokalon, χρώματος λευκοῦ, τρέφουν καὶ ξανανειώνουν τὴν ἐπιδερμίδα, συσφίγγουν τοὺς διεσταλμένους πόρους, καθιστοῦν ἐντὸς τριημέρου λευκή, γλυκειὰ καὶ βελουτὲ τὴν πλέον σκοτεινὴν καὶ σκληρὰν ἐπιδερμίδα. Ἀκόμη οἱ ὁπωσδήποτε μεγάλες γυναῖκες μποροῦν νὰ ξαναποκτήσουν τὴν φρεσκάδα τῆς ἐπιδερμίδος, ποὺ κάνει τὰ κορίτσια ὑπερήφανα. Ἐγγυώμεθα καλὰ ἀποτελέσματα, ἄλλως τὰ χρήματα ἐπιστρέφονται.

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ
τότε καὶ μόνον θὰ ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὸν
ΣΚΩΡΟΝ
ὅταν θὰ χρησιμοποιήσητε τὸ
ΙΑΠΩΝΙΚΟΝ
ἐντόνως σκωροκτόνον ΜΟΘ-ΜΠΗΤΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ-ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΑΛ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ
ΟΔΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗ 5 (ΠΑΡΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ) ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 31.232

ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΠΩΣ ΕΦΘΑΣΕ ΩΣ ΕΚΕΙ

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ ἀπὸ βαθιὰ ἡ πόρτα. Κανείς τους δὲ σάλεψε.

— Ἡ πόρτα, μουρμούρισε ὁ ἄντρας σὰ χτύπησε γιὰ δεύτερη φορά. Ἡ Λευκὴ δὲν ἔδειξε νἄκουσε, μήτε ἄνοιξε τὰ μάτια. Ξανακούστηκαν τρία δυνατά, ἀπανωτὰ χτυπήματα. Τινάχτηκε μονομιᾶς ὀρθός, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ ντουλαπιοῦ ποὺ ἦταν σκαμμένο στὸν τοῖχο κ' ἔσυρε ἕνα βαρὺ μπαοῦλο ἀπὸ μέσα. Ὕστερα μὲ τὰ νύχια ἀνασήκωσε τὸ κομμάτι τῆς πατωσιᾶς. Εἴταν τόσο καλὰ καὶ τεχνικὰ πριονισμένο, ποὺ κανενοῦ τὸ μάτι δὲ θἄπαιρνε τὴν κοψιά. Ἀπὸ κάτω φάνηκε ἕνα σκοτεινό, βαθὺ χάσμα.

Μ' ἕνα γοργό, σίγουρο πήδημα χώθηκε μέσα. Μετὰ ἔσυρε ἀπάνω του τὸ κομμάτι τοῦ πατώματος. Ἡ Λευκὴ σηκώθηκε βογγώντας ἀπ' τὸ κρεββάτι κ' ἔβαλε τὰ δυνατά της γιὰ νὰ σπρώξει πάλι τὸ μπαοῦλο στὴ θέση του. Ἔπειτα ἔκλεισε τὸ ντουλάπι μὲ τὸ παλιό, χοντρὸ μάνταλο.

Ἔξω ἀκόμα χτυποῦσαν.

Στάθηκε μιὰ στιγμὴ νὰ πάρη τὴν ἀναπνοή της. Κοίταξε τὸ μωρὸ ποὺ σάλευε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ κουρέλια του, ἔσκυψε τοῦ σκέπασε προσεχτικὰ τὸ πρόσωπο καὶ βγῆκε.

— Ποιὸς εἶναι; ρώτησε χωρὶς ν' ἀνοίξη.

— Ἐγώ.

— Ποιὰ εἶσαι ἐσύ;

— Ἡ Μαριόγκα μαθές, ἡ παραπλαγινή... σὲ καλό σου, παιδάκι μου, τί ρωτᾶς ἔτσι;

Ἡ πόρτα μισάνοιξε καὶ ἡ γυναῖκα ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Τί εἴταν αὐτὸ ποὺ βλέπανε τὰ μάτια της, φάντασμα ἢ ἄνθρωπος; Τῆς κοπέλας τὸ μοῦτρο ἀλλαξομυσιδιασμένο. Τὰ μάτια βουλιαγμένα, ρουφηγμένα τὰ μάγουλα. Καὶ μέσα σ' ὅλα μισόγυμνη, μ' ἕνα παλιό, τρύπιο σκέπασμα τοῦ τραπεζιοῦ ριχμένο στὶς πλάτες.

— Τί ἔπαθες, καλὲ Λευκή, τί ἔχεις, κορίτσι μου; ρώτησε συγχισμένη ἡ Μαριόγκα κ' ἡ φωνή της ἔτρεμε.

— Τί θέλεις; ἔκαμε ἐκείνη σὰ νὰ μὴν ἄκουσε.

— Ἔφερα τὸ ψωμί σου, ἔχεις ὀχτὼ μέρες νὰ τὸ πάρεις. Δὲ μὲ φώναζες νὰ σοῦ τὸ φέρω, ἀφοῦ δὲν μποροῦσες; Μιὰ πόρτα εἴμαστε... Τί ἔχεις, γρίππη;... Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ μιαουρίζει σὰ μωρό!

Ἡ Λευκὴ ἔβγαλε τὸ χέρι ἀπ' τὴ μισάνοιχτη πόρτα, πῆρε τὸ ψωμὶ κ' ἔκλεισε μεμιᾶς.

— Δὲν ἔχω παράδες, φώναξε ἀπὸ μέσα. Σὰ γίνω καλὰ σοῦ τὶς δίνω.

Βαστῶντας μὲ τὸ ἕνα χέρι τὸν τοῖχο, σύρθηκε πάλι ὣς τὴ χαμηλοτάβανη καμαρίτσα ποὺ εἴταν ἀπ' τὸ πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ. Δὲν εἶχε παρὰ ἕνα μόνο καγκελόφραχτο παραθυράκι σὰ φυλακῆς. Γι' αὐτὸ ἀπ' ὅλη τὴ σπιταρόνα διάλεξαν τούτη ἐδῶ καὶ στριμώχτηκαν. Κανένα μάτι δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς δεῖ ἐκεῖ.

Τὸ μωρὸ πάνω στὸ κρεβάτι ἔκλαιγε μὲ ψιλή, ἀδύναμη φωνίτσα. Κάθησε, τὸ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ ξεχάστηκε. Ἀπὸ κάτω ἀνέβηκε ἕνα πνιγμένο μουρμουρητό. Ξανασηκώθηκε. Σφίγγοντας τὰ δόντια βάλθηκε νὰ σέρνει τὸ βαρὺ μπαοῦλο μὲ τὰ χοντρά, μπρούτζινα καρφιά.

— Ποιὸς εἴτανε; ρώτησε μόλις ἔβγαλε τὸ κορμί του ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα.

Τὰ μαῦρα, γουρλωμένα μάτια τὴν κοίταξαν γιομάτα κακία καὶ ὑποψία. Ἡ στρατιωτικιὰ παλιὰ μαντύα ποὺ φοροῦσε εἶχε γεμίσει ὅλο ἀράχνες. Στὰ μπερδεμένα μακριὰ μαλλιά του μπλέχτηκαν κλωστές, σκόνες, ξυλάκια. Εἶχε τὸ φοβισμένο μάτι ζώου ποὺ βγαίνει ἀπ' τὴ σπηλιά του καὶ δὲν εἶναι σίγουρο τί θ' ἀντικρύσει.

— Ποιὸς χτύπησε, μωρή; θὰ μιλήσεις; εἶπε καὶ σήκωσε ἀγριεμένος τὴ γροθιά του.

— Ἡ Κυρία Μαριόγκα...

— Τί ἤθελε;

— Ἔφερε τὸ ψωμί.

— Τί σοῦ εἶπε, τί τῆς εἶπες;

Δὲν ἀπάντησε μήτε γύρισε καθόλου νὰ τὸν δεῖ καθὼς μιλοῦσε. Ἐκεῖνος πῆρε τὸ ψωμί, τ' ἀκούμπησε στὸ γόνατο, ἔκοψε καὶ κάθησε σταυροπόδι κατάχαμα μὲ τὸ κεφάλι χωμένο στὶς πλάτες.

Τὸ μωρὸ γκρίνιαζε.

— Κάμε το νὰ σωπάσει, εἶπε σιγανά, γιατὶ θὰ τὸ πνίξω καμμιὰν ὥρα. Ξαίρε το.

Ἔβγαλε τὸ στῆθος της κ' ἔδοσε στὸ νιογέννητο νὰ βυζάξει. Ἅρπαξε τὴ ρόγα κι ἄρχισε νὰ βυζαίνει βιαστικά, γρήγορα, ἀγκομαχῶντας ἀπ' τὴν προσπάθεια. Σὲ λίγο τὴν παράτησε. Ἔπιασε νὰ κλαίει πιὸ δυνατά.

— Δὲν τὸ ποτίζεις τίποτα νὰ ψοφήσει, νὰ πάει λέω γώ... Τί τὸ θέλεις; μούγκρισε πάλι ὁ ἄντρας.

— Ἔπρεπε νὰ τὸ συλλογιστεῖς πιὸ πρίν, ἔκαμε ἐκείνη καὶ στὸ κατάχλωμο πρόσωπό της γράφτηκε τὸ μίσος.

Ἀνασηκώθηκε μὲ κόπο κ' ἔβρεξε ἕνα κουρέλι στὸ νερό. Τὄβαλε στὸ στόμα τοῦ μωροῦ. Ἐκεῖνο γελασμένο ἄρχισε πάλι νὰ βυζαίνει βιαστικά.

— Ἄκουσέ με, εἶπε μὲ ἀπόφαση καὶ τυλίχτηκε στὸ παλιὸ σκέπασμα τοῦ τραπεζιοῦ. Θὰ κατεβῶ νὰ τοῦ βράσω κάτι. Μὴ τυχὸν καὶ τὸ πειράξεις... Μὴν τ' ἀγγίξεις... γιατὶ ξαίρε το, θὰ βγῶ καταμεσὶς τοῦ δρόμου νὰ τὰ φωνάξω ὅλα. Ὕστερα θὰ τραβήξω στὴν ἀστυνομία νὰ σὲ μαρτυρήσω.

— Δὲ θὰ προλάβεις γιατὶ θὰ σοῦ πατήσω μιὰ στὸ καρύδι...

— Ἄδικα φοβερίζεις... δὲν θὰ κάνῃς τίποτα... Ἔχεις τὴν ἀνάγκη μου. Χωρὶς ἐμένα θὰ ψοφήσεις σὰν τὸν ποντικὸ στὴ φάκα. Ἂν δὲν εἴτανε ἡ ἀνάγκη θὰ μὲ εἶχες ξεπαστρέψει ποιὸς ξαίρει ἀπὸ πότε.

— Ναί... Θἄτανε καλλίτερα... θὰ γλύτωνα ἀπὸ τὰ βάσανα, δὲ θὰ σ' ἔβλεπα, δὲ θὰ σ' ἄκουα.

Μιλοῦσαν σιγά. Εἶχαν πάρει τὴ συνήθεια τρία χρόνια τώρα νὰ μιλοῦν ἔτσι πνιχτὰ ἀναμεταξύ τους ἀπ' τὸ φόβο μὴν ἀκουστοῦνε. Καὶ τώρα οἱ φωνὲς τῶν δύο τρέμανε, χαμηλές, πνιγμένες ἀπὸ μῖσος.

Μετρήθηκαν μὲ μιὰ ματιά. Ἀντικρυστοί. Τὸ ἴδιο μακρύ, χλωμὸ πρόσωπο. Τὰ ἴδια μεγάλα, πεταγμένα μάτια. Τὰ ἴδια κατάμαυρα μαλλιά. Ἀκόμα τὸ σχῆμα τῶν κορμιῶν τους ἔδειχνε πὼς χύθηκαν σὲ ὅμοιο καλούπι.

— Κ' ἔπειτα τί ἔχεις νὰ χάσεις πιὰ ἂν φανερωθεῖς; Τί; εἶπε ἐκείνη κ' ἡ φωνὴ βγῆκε σφυρίζοντας ἀπ' τὰ σφιγμένα δόντια. Πᾶς πιά, τέλειωσες... τὴ ζωή σου τὴν ἔχασες ἔτσι κι ἀλλοιῶς...

— Ἐγώ, ἐγώ;

— Ναί, ἐσύ. Ξαίρε το... δὲν εἶσαι πιὰ ἄνθρωπος. Εἶσαι ἕνα ψόφιο πράμα... Ὁ τάφος σου εἶναι αὐτὸ ἐδῶ τὸ καμαράκι... δὲ θὰ βγεῖς πιὰ ζωντανὸς ἀπ' αὐτοῦ μέσα.. Τέλειωσες.. Δὲν ὑπάρχεις.

Κόπηκε· δὲν εἶχε δύναμη νὰ πεῖ τὰ ὅσα κοχλάζαν μέσα της.

Ἡ τρομάρα πὼς αὐτὰ ποὺ τοὔλεγε μποροῦσε νἆναι ἀλήθεια τοῦ παράλυσε τὸ κορμί. Οἱ σφιγμένες μασέλες χαλάρωσαν, τὰ δόντια ξεμάγγωσαν.

Διάβασε τὴν ἀγωνία στὰ μάτια του καὶ πῆρε δύναμη.

— Ὅταν τελειώσει ὁ πόλεμος ἐσὺ θὰ εἶσαι πιὸ νεκρὸς ἀπ' αὐτουνοὺς ποὺ λυώσανε... Σὰ θὰ πατήσεις ἔξω τὸ φῶς τῆς μέρας θὰ στὸ δείξει... Τότε μπορεῖ ν' ἀναστηθεῖς γιὰ μιὰ στιγμή... μόνο ἔτσι, ποὺ νὰ καταλάβεις τὴν κατάντια σου...

— Σώπα! οὔρλιασε.

Ἡ κραυγή του γέμισε τὸ καμαράκι καὶ χτύπησε στὸ τζάμι ὅπως μιὰ γροθιά. Εἶδε γύρω του φοβισμένος. Ὁ παλμὸς τοῦ πόνου ποὺ χύθηκε στὰ σωθικά του τὸν τρόμαξε. Ζάρωσε...

— Φοβᾶσαι ἀκόμη... εἶπε πάλι ἐκείνη μὲ περιφρόνηση κι ἄνοιξε τὴν πόρτα γιὰ νὰ βγεῖ. Ἂν σὲ πιάνανε στὴν ἀρχή... μπορεῖ νὰ ζοῦσες τώρα...

— Φεύγα, φεύγα! ἔκαμε ἀγριεμένος κι ὅρμησε ἐπάνω της.

— Δὲ σὲ φοβοῦμαι... Ἂν εἶσουν ἄνθρωπος... ἂν σοῦ εἶχε μείνει ψυχή, τότες—χαμήλωσε τὴ φωνὴ καὶ κοίταξε κατὰ τὸ κρεβάτι— ὅταν ἔκαμες αὐτὸ τὸ φοβερό... θ' ἀνέβαινες ἐπάνω... καὶ θὰ τέλειωνες... Δὲν τὄκαμες. Εἶσαι ἕνα σκουπίδι...

Κατέβασε κοντυλῶντας τὰ σκαλιὰ νὰ πάει γιὰ τὴν κουζίνα. Στὸ τελευταῖο κάθησε νὰ συνεφέρει. Εἶχε ξοδέψει ἔτσι μονομιᾶς ὅλη τὴ δύναμή της, τὴν ἔχτρα, τὴν κακία. Ἀπὸ τὴν ταραχὴ ἔτρεμε.

Ἤθελε νὰ βράσει λίγες πατάτες, τὸ μόνο πράμα ποὺ τῆς βρίσκουνταν καὶ νὰ δόσει τὸ χυλό τους ἀντὶ γάλα στὸ μωρό.

Καθισμένη ἀντίκρυ στὸ τζάκι μὲ τὰ μάτια δακρυσμένα ἀπ' τὸν καπνό, συλλογίστηκε πάλι τὴ δυστυχία της.

Γιατί νὰ τοῦ ἀνοίξει; Γιατί νὰ τὸν κρύψει ἔτσι βαθιὰ τότε ποὺ ἦρθε λιποτάχτης ἀπ' τὸν πόλεμο!

Ποιὸς νὰ τῆς τὄλεγε καὶ νὰ τὸ πίστευε πὼς θἄφτανε στὴν ἀνάγκη νὰ καταριέται τὴ στιγμὴ ποὔκρυψε τὸν ἀδελφό της! Καὶ μόνο μιὰ φορά; Χιλιάδες!... Τί εὐτυχία ἂν εἶχε σκοτωθεῖ ἐκεῖ σὰν τόσους ἄλλους. Θὰ εἶχε νὰ τὸν κλαίει, νὰ τὸν θυμᾶται ἀδελφὸν ὅπως εἴτανε πρίν. Ὄχι ἔτσι... Καὶ πάλι ἂς ἔφταναν αὐτὰ ποὺ τράβηξε τρία χρόνια στὴ σειρά, μέρα μὲ τὴ μέρα, στιγμὴ στὴ στιγμή, κι' ἂς μὴν γίνουνταν ἡ ἁμαρτία...

Κάθε φορὰ ὅταν ἀναθυμιούνταν τὴ νύχτα ποὺ χύμηξε μουγγρίζοντας ἐπάνω της σὰν τὸ θηριό, ἡ καρδιά της σταματοῦσε. Ποιανοῦ ὁ νοῦς θὰ τὄβαζε πὼς τὸ λεπτὸ παιδὶ ἐκεῖνο, τὸ μορφωμένο κατάντησε ἔτσι! Ἕνα ἀγρίμι! Ἕνα ζῶο χωρὶς σκέψη ἄλλη παρὰ νὰ φάει καὶ νὰ κρυφτεῖ μὴν τύχει καὶ τὸ βροῦνε!

Τὸ μυαλό της βρέθηκε γερό. Δὲν τῆς ἔφυγε. Βάστηξε τὸ αἶσχος, τὴ φρίκη, τὸ μῖσος τὸ ἀπέραντο. Ἔπειτα μετὰ τὴν ἁμαρτία, τὸν ἀγῶνα νὰ τοῦ ξεφεύγει. Τῆς νύχτας τὴ λαχτάρα ὅταν ἔνιωθε τ' ἄγρυπνο μάτι ποὺ τὴν παραμόνευε γιομάτο ὑποψία. Κάποτες—φρίκη— κάτι πιὸ συχαμερὸ ἀκόμα.

Ὅταν πρωτόεθε ἄρρωστος, βρώμικος, ἐλεεινός, δὲν ἤξαιρε τί νὰ κάνει. Προσπαθοῦσε ὅσο μποροῦσε νὰ ὀμορφαίνει τὴ ζωὴ τοῦ τυφλοπόντικα ποὺ ἀπὸ τὸ φόβο ζοῦσε. Θαμμένος κάτω ἀπ' τὸ πάτωμα τῆς κάμαρας μὴ λάχει κάνουν ἔρευνα καὶ δὲν προλάβει νὰ κρυφτεῖ.

Φρόντιζε αὐτὴ γιὰ ὅλα. Ἂς εἴταν κι' ἀμάθητη. Ἡ ἀνάγκη ὅλα τῆς τὰ δασκάλεψε. Γιὰ τὸν καπνό του μόνο πήγαινε παράχωρα μὴν τὴ δεῖ κανένας γνώριμος καὶ ὑποπτευθεῖ. Ἔπειτα τί θυσίες γιὰ τὸ φαγί! Τοῦ ἔκρυβε τὴν ἀκρίβεια, τὰ μαρτύρια τοῦ κόσμου μὴν τ' ἀκούει καὶ τρομάζει.

Πόσες φορὲς ἔμνησκε νηστικὴ γιὰ νὰ δόσει κάτι παραπάνω ἐκεινοῦ. Νὰ μὴν τὸν νιώσει νὰ πεινᾶ!

Ὕστερα μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὰ χρόνια τσακισμένη ἀπὸ τὴν πεῖνα, τὰ βάσανα, τὴ φτώχια, εἶπε μέσα της: Ἂν δὲν τὸν εἶχα ἐδῶ, ἐγὼ μονάχη μου θὰ νοίκιαζα τὸ σπίτι, θἄφευγα νὰ δουλέψω κι' ὄχι ἔτσι νἆμαι σκλάβα, δεμένη πίσω του...

Ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη πὄδιωξε ντροπιασμένη τὴ σκέψι αὐτή, τὸν ἀποξένωσε. Τὸν εἶδε σὰν ἐχτρὸ ἀντίκρυ της. Σὲ κάθε κακομεταχείρησή του ἢ τυραννία καινούργια, ἡ σκέψη πάλι ἔρχουνταν: Ἂν δὲν τὸν εἶχα θἄμουν λεύτερη... Δὲ θὰ μοιραζόμουν τὸ ψωμί μου, θὰ τὄτρωγα μονάχη...

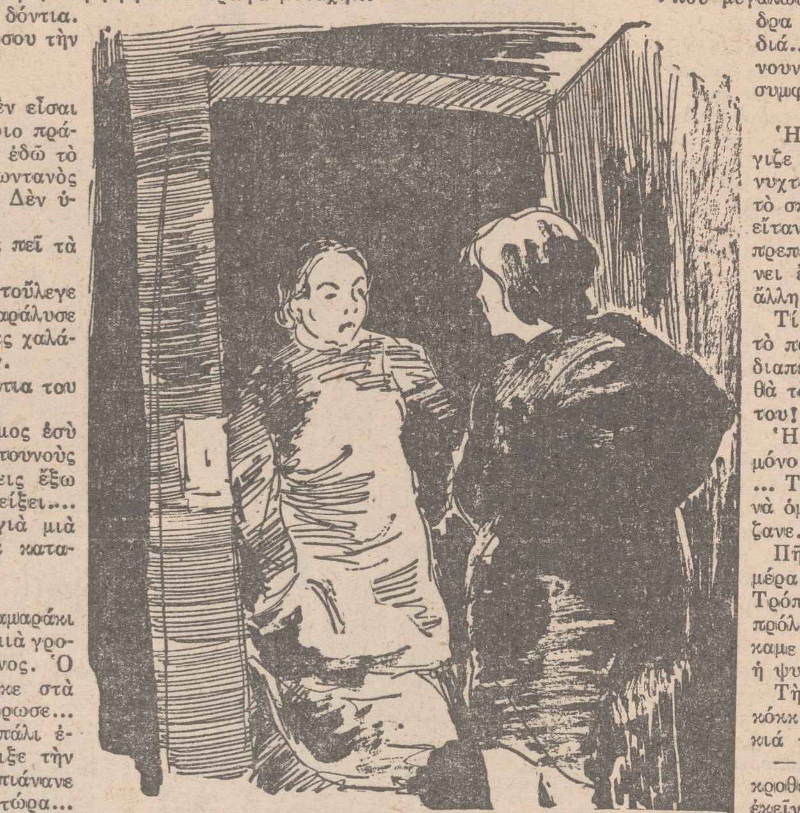
«Ἔφερα τὸ ψωμί σου... Ἔχεις ὀκτὼ μέρες νὰ τὸ πάρης...»

Κ' ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ τὴν ὑποπτεύεται. Ὅλο θαρροῦσε πὼς κάτι θὰ τοῦ ἔκρυβε. Τοῦ μπῆκε ἡ ἰδέα ὅτι κρατοῦσε τὰ λεφτὰ ἀπὸ τὰ πράματα ποὺ πουλοῦσε τοῦ σπιτιοῦ. Κι' ἀκόμη πὼς δὲν τοῦ ἔδινε νὰ φάγει.

Ὅλα τοῦ φταίγανε, ὅλα! Κ' ἡ ἀφορμὴ γιὰ ὅλα αὐτὰ κατάντησε νὰ εἶναι ἐκείνη. Ἡ μεγάλη, ἡ πρώτη αἰτία τῆς δυστυχίας του ξεχάστηκε. Τὴν παραμέρισε ὁ καιρός. Μείναν ἡ ἀθλιότητα, ὁ ξεπεσμὸς καὶ χιλιάδες μικρὲς ταπείνωσες μαζωμένες ὅλες σὲ μιὰν ἔχτρα γιὰ τὴν ἀδελφή.

Ἔτσι ἔφταξε τὸ σκοτεινό, χαμηλοτάβανο καμαράκι νὰ περισφίγγει μέσα του δυὸ πλάσματα ὕποπτα, ἐχτρικὰ καὶ πεινασμένα. Δὲ μποροῦσαν πιὰ νὰ ὑποφέρουν τὸ ἕνα τ' ἄλλο.

Ἐντός του ἔβραζε ἡ κακία. Καὶ τότε σὰ μείναν ὁλόξενοι μεταξύ τους, ἔγινε τὸ κακό.

Ἕνα χτῆνος ἐξαγριωμένο ὅρμησε σὲ μιὰ γυναῖκα ἐπάνω σὲ μιὰ ξένη, ἕτοιμο νὰ τὴ σπαράξει ἂν τοῦ ἀντιστεκότανε. Τώρα τὸ ἴδιο χτῆνος φοβέριζε πὼς θὰ πνίξει τὸ παιδὶ μὴ λάχει κ' οἱ κλάψες του τὸν προδόσουν.

Ἐκείνη δὲ θὰ τἄφηνε αὐτὸ νὰ γίνει. Ποτές! Δὲν εἶχε γάλα νὰ τὸ θρέψει μὰ ἀγωνίζουνταν ὅσο μποροῦσε. Φτάναν οἱ ἁμαρτίες τους.

⁂

Ἔπρεπε νὰ κοιτάξει πῶς θὰ ζούσανε.

Ἔκαμε καιρὸ νὰ συνεφέρει ὥστε νὰ βγεῖ στὸν κόσμο. Ἀπὸ τὸ περιβόλι μάζωνε τὰ χόρτα καὶ τρώγαν μὴν πεθάνουν τῆς πεῖνας κ' οἱ τρεῖς. Μὲ τὸ ζουμί τους ἔθρεφε τὸ μωρό.

Τὴ μέρα ποὺ βρέθηκε ἔξω κ' εἶδε τὸ γλυκὸ φῶς, τοὺς ὁλοκάθαρους δρόμους, τὰ σπίτια μὲ τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα, ἔνιωσε πιὸ μαύρη τὴ δυστυχία της. Θἄθελε νὰ χτυπήσει τὶς πόρτες στὴ σειρά. Νὰ διαλαλήσει τὸν πόνο της. Ἴσως νὰ ξαλάφρωνε.

Ὅλες δὲν ἔχουμε νὰ φᾶμε, θἄλεγε στὶς γυναῖκες. Ἐσὺ ποὺ ἔπιασες ἀγαπητικὸ τὸν κουτσὸ ψαρᾶ γιὰ μιὰ χουφτιὰ ψάρια, εἶσαι εὐτυχής. Ἡ ἄλλη ποὺ δέχεται σὰ βραδυάζει τὸν Κοῦρδο τὸν ξυλὰ μὲ τὰ σαλβάρια καὶ τὴ γκρίζα γενειάδα, τὴ ζουλεύω!

Δὲν εἶναι τίποτα αὐτό... Ἂς λείπουνε οἱ ἄντρες σας στὸν πόλεμο. Ἂς κλαῖτε κάθε νύχτα ποὺ πέφτετε νὰ κοιμηθεῖτε κι ἂς παρακαλεῖτε νἆναι ζωντανοί. Καμμιά σας δὲν ξαίρει τί θὰ πεῖ καημός!

Ἡ πεῖνα; Τὴ γνωρίζω. Τὶς ξαίρω τὶς νύχτες ποὺ ξυπνᾶς μὲ τ' ὄνειρο ἑνὸς φαγιοῦ... Ξαίρω τὸ σφίξιμο τῶν ματιῶν γιὰ νὰ συνεχιστεῖ τ' ὄνειρο... Τὸν ἐφιάλτη ἑνὸς γλυκοῦ... Τὴ λαχτάρα νὰ πλυθεῖς μὲ λίγο κἂν σαπούνι, ν' ἁπλώσεις τὰ χέρια σου παγωμένα στὴ γλυκειὰ πυρὰ ἑνὸς μαγκαλιοῦ... Τὰ ξαίρω ὅλα, ὅλα.... Τὰ ροῦχα ποὺ γενήκανε κλωστές. Τὸ κρεβάτι μὲ δίχως σεντόνι, τὴν κάλτσα μὲ χωρὶς πατούσα...

Εἶδαν τὰ μάτια μου ὅ,τι εἴδανε καὶ τὰ δικά σας. Ξαίρω τὸ τριγύρισμα στὸ ἄδειανὸ σαραβαλιασμένο σπίτι μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς κάτι θἄβρεις ἀκόμα νὰ πουλήσεις. Κάτι του νὰ ξεγδάρεις ἀκόμα γιὰ νὰ κάψεις! Βυθίστηκα στὴ φτώχεια σὰ σὲ ὑγρό, βαθὺ πηγάδι... Γνώρισα τὸν πυρετὸ τῆς πεῖνας...

Τ' ἀφτιά μου ἄκουσαν βρωμόλογα, βρισιές... Ἐγὼ ἡ Λευκή, ἡ κόρη τοῦ δασκάλου ποὺ μεγάλωσα καθισμένη δίπλα του στὴν ἕδρα μὴ μὲ πειράξουνε τ' ἄλλα παιδιά... Καὶ πάλι ὅλα αὐτὰ μοῦ φαίνουνται μικρὰ μπροστὰ στὴν ἄλλη συμφορά μου...

Ἡ ἔννοια τοῦ παιδιοῦ ποὺ στράγγιζε ὅσο πήγαινε τὴ βασάνιζε μερόνυχτα. Τὸ μοῦτρο του ζάρωσε σὰν τὸ σκουληκιασμένο στιφοκύδωνο. Δὲν εἴτανε γιὰ ζωή, τὸ καταλάβαινε. Ἔπρεπε νὰ τὸ βαφτίσει μὴν τῆς πεθάνει ἔτσι καμμιὰν ὥρα καὶ γίνει κι' ἄλλη ἁμαρτία.

Τί νἄλεγε στὸν κόσμο... Πῶς νὰ τὸ παρουσίαζε! Φοβούνταν τὰ μικρά, διαπεραστικὰ ματάκια τοῦ παπᾶ ποὺ θὰ τὸ βλέπανε. Ἂν πήγαινε ἡ σκέψη του!

Ἡ ψυχή της φτερούγιζε νὰ φύγει μόνο ποὺ τὸ ἀναλογίζουνταν. Τὄξαιρε. ... Τὰ χείλη της δὲ θὰ σμίγανε ποτὲς νὰ ὁμολογήσει. Ὄχι, καὶ νὰ τὴ σφάζανε.

Πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ βγεῖ μιὰ μέρα καὶ νὰ τὸ πάει στὴν ἐκκλησιά. Τρόπος δὲν εἴταν ἄλλος. Ὅμως δὲν πρόλαβε. Ἕνα ἀπόγεμα τὸ μωρὸ ἔκαμε νὰ κλάψει. Ἀντὶς φωνὴ βγῆκε ἡ ψυχούλα του ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ στόμα.

Τὴ νύχτα τὸ τύλιξε σ' ἕνα μπόγο κόκκινο ποὺ εἶχε κρυμμένα τὰ προικιά της ἄλλοτες.

— Εἶμαι ἡ μάνα, ἡ θειὰ κι ὁ νεκροθάφτης τοῦ παιδιοῦ μου, εἶπε σ' ἐκεῖνον καθὼς ἔβγαινε. Ἐπάνω σου ἡ ἁμαρτία!

Μέσα στὴν ταραχή της οὔτε ἄκουσε ἂν ἀπάντησε. Μόνο ποὺ ἔσκυψε τὸ κεφάλι. Μπορεῖ καὶ νὰ αἰσθάνθηκε γιὰ μιὰ στιγμή. Ποιὸς ξαίρει...

Ἔσκαψε στὴ γωνίτσα τοῦ περιβολιοῦ κάτω ἀπὸ τὴ μεγάλη βυσσινιά. Νὰ τὸ ραντίζουν τἄνθη της τὴν ἄνοιξη.

Ἡ λιπαρή, νωπὴ γῆ δὲν τὴ βασάνισε. Ἄνοιξε καλόβολη τὰ σπλάχνα νὰ κρύψει μέσα της τὸ μυστικό.

Σήκωσε τὸ δέμα καὶ φίλησε γιὰ τελευταία φορὰ τὸ κερένιο προσωπάκι. Τὰ δάκρυά της τὄλουσαν, βάφτισμα ἱερὸ καὶ πονεμένο.

— Παιδάκι μου, μωρό μου, συχώρα με, εἶπε σιγὰ καὶ τὸ ἀπίθωσε στὸ χῶμα.

Σὰν τέλειωσε κάθησε δίπλα ἐκεῖ νὰ τοῦ κρατήσει συντροφιὰ τὴν πρώτη νύχτα. Μὴν παραπονεθεῖ μονάχο.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

—Στὴ Βιέννη ὑπάρχει ἕνα ὡρολογοποιεῖο, τὸ ὁποῖο ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσι ἀπέναντι κάθε ἀγοραστοῦ ἑνὸς ρολογιοῦ... νὰ τὸν ξυπνάῃ κάθε πρωΐ μ' ἕναν ὑπάλληλό του ὁποια ὥρα τοῦ ὁρίσῃ ὁ πελάτης του.

—Τὰ καλλίτερα κινέζικα κομψοτεχνήματα κατασκευάζονται ἀπὸ χαρτὶ ποὺ παράγεται ἀπὸ μπαμπού.

—Τὸ νερὸ ποὺ πέφτει ἀπὸ τὸν καταρράκτη τοῦ Νιαγάρα ἔχει ὑπολογισθῆ σὲ 25.000 τόννους τὸ δευτερόλεπτο.

ΧΕΙΡΟΜΑΝΤΕΙΑ

Θέλετε νὰ γνωρίζετε ἀσφαλῶς τὸν χαρακτῆρα οἱουδήποτε ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν χειρῶν του; Νὰ ἀντιλαμβάνεσθε τὸ πῶς κρίνει, πῶς σκέπτεται, πῶς ἐνεργεῖ; Καὶ νὰ βρίσκετε ἀκόμη τὸ πεπρωμένον; Μελετήσατε τὸ περίφημον βιβλίον τῆς Κυρίας de Thebes «Χειρομαντεία». Κοσμεῖται μὲ ἑβδομήκοντα περίπου ἐπεξηγηματικὰς εἰκόνας. Ἀποστέλλεται ἀντὶ δραχ. 35. Ἐμβάσατε εἰς τὸν Ἐκδοτικὸν Οἶκον ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ, Κολοκοτρώνη 27, Ἀθῆναι.

ΠΑΛΑΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΑΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

ποὺ ἔβαζαν στὶς πάστες των ἀνθρώπινον κρέας !....

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

ΑΠΟ ἕνα γαλλικὸν περιοδικὸν παραλαμβάνομεν τὸ κάτωθι ἄρθρον, τὸ ὁποῖον δεικνύει μέχρι ποῦ μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἡ κακουργία τῆς ψυχῆς ἑνὸς ἀνθρώπου, προκειμένου οὗτος νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ ὑλικά του συμφέροντα.

Πόσοι ἀπὸ μᾶς, γράφει ὁ συντάκτης τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου, δὲν ἤκουσαν, τοὐλάχιστον μιὰ φορὰ κατὰ τὴν παιδικήν των ἡλικίαν, τὴν ἱστορία ἑνὸς ζαχαροπλάστου, τοῦ ὁποίου τὰ ὑπέροχα γλυκύσματα εἶχαν μεταξὺ τῶν ἄλλων ὑλικῶν των καὶ ἀνθρώπινη σάρκα ; Μέχρι τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ αἰῶνος μας ἀκόμη, οἱ Παρισινοὶ συνήθιζαν νὰ πειράζουν τοὺς διαφόρους κατασκευαστὰς γλυκυσμάτων λέγοντάς τους ὅτι χρησιμοποιοῦν καὶ κρέας ἀνθρώπου. Ἀπὸ ποῦ προῆλθε, ἆρα γε, ἡ κατηγορία αὐτή ; Νὰ στηρίζεται ἴσως σὲ καμμιὰ φοβερὴ πραγματικὴ ἱστορία, ἢ νὰ πρόκειται γιὰ κανένα παραμύθι, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ λέγονται γιὰ νὰ τρομάξουν μερικὰ δύστροπα καὶ ἀτίθασα μικρὰ παιδιά ; Ἰδοὺ τί ἠθέλησα νὰ ἐξακριβώσω ἀναδιφῶντας παμπαλαίους τόμους ἐφημερίδων καὶ κνισαλέων βιβλίων. Ἀνεκάλυψα λοιπὸν τὰ ἑξῆς : Σὲ μιὰ παληὰ ὁδὸ τοῦ Παρισιοῦ, ποὺ δὲν ὑπάρχει πλέον ἀπὸ τὸ 1867, στὴν ὁδὸ Μαρμουζέτ, ἦταν περὶ τὸ 1500 τὸ κατάστημα ἑνὸς ζαχαροπλάστου. Ἦσαν ἀφαντάστως εὔγευστα καὶ καλοφτιαγμένα τὰ γλυκὰ ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ ἐπιμελητοῦ τῶν τέρψεων τοῦ ἀνθρωπίνου λάρυγγος καὶ τοῦ στομάχου. Μίαν ὅμως ἡμέραν, μᾶς πληροφορεῖ τὸ σχετικὸν χρονικὸν ἀπὸ τὸ ὁποῖον παραλαμβάνω τὰς πληροφορίας μου καὶ τὸ ὁποῖον ἀνήκει σ' ἕνα κάποιον Ζὰκ ντὲ Μπρέλ, ποὺ τὸ ἐδημοσίευσε στὰ 1612, ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐν λόγῳ ζαχαροπλάστης εἶχε συνεταιρισθῆ μ' ἕνα κουρέα, στὸν ὁποῖον εἶχε μισθώσῃ ἕνα μικρὸ μέρος τοῦ καταστήματός του. Ὁ κουρεὺς αὐτὸς ἐξύριζε καλὰ καὶ πρόθυμα τοὺς πελάτας του, ὅταν ὅμως τοῦ ἐπήγαινε νὰ ξυρισθῇ κανεὶς ξένος, ἄγνωστος καὶ μόνος, χωρὶς συντροφιά, τοῦ ἔκοβε, ξυρίζοντάς τον, τὸν λαιμό, καὶ ἀπὸ μιὰ καταπακτή, ποὺ ὑπῆρχε σχεδὸν κάτω ἀπὸ τὴν πολυθρόνα, ἐξαπέστελλε τὸ σφαδάζον ἀκόμη καὶ ζεστὸ σῶμα τοῦ δολοφονηθέντος στὰ ὑπόγεια τοῦ ζαχαροπλάστου διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ...τερψιλαρυγγείων προϊόντων τοῦ τελευταίου. Τὸ χρονικὸν προσθέτει ὅτι τόση ὑπῆρξεν ἡ φρίκη ποὺ ἐνέσπειρε εἰς ὅλην τὴν Γαλλίαν τὸ ἀποτρόπαιον ἔργον —ἅλυσσις ὁλόκληρος δολοφονιῶν— τῶν δύο αὐτῶν ἀνθρωπομόρφων θηρίων, ὥστε ἐκτὸς τῆς εἰς θάνατον καταδίκης τούτων, διετάχθη ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ δικαστήριον καὶ ἡ κατεδάφισις τοῦ κτιρίου καὶ ἡ ἀνέγερσις ἐπὶ τόπου μιᾶς ἀτιμωτικῆς στήλης, ποὺ νὰ ἐνθυμίζῃ καὶ νὰ στηλιτεύῃ στοὺς αἰῶνας τὰς βδελυρὰς τῶν δύο ἐκείνων τεράτων πράξεις. Ἐν τέλει ἀπὸ μίαν ἐφημερίδα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐσταχυολόγησα τὴν συμπληρωματικὴν πληροφορίαν, ὅτι ἡ στήλη αὐτὴ ὑπῆρχε μέχρι τοῦ 1536, ὁπότε κατερρίφθη, —κατόπιν ἀδείας τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου τοῦ 1ου,— ἀπὸ κάποιον Πέτρον Μπελύ, δημοτικὸν σύμβουλον, ὅστις καὶ ἀνέγειρε στὸ ἴδιο μέρος μίαν μεγαλοπρεπῆ οἰκίαν πρὸς ἰδίαν του χρῆσιν.

ΕΤΙΜΩΡΗΘΗ Ο ΙΔΙΟΣ

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα χρονικὰ σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτό, ποὺ, μολονότι μοιάζουν σημαντικὰ μὲ τὸ προηγούμενον, ἔχουν ὡς τόσον ἀρκετὰς διαφοράς. Ἓν ἐξ αὐτῶν, λέγει τὰ ἑξῆς : Ἕνα βράδυ, στὰ 1837, ἀκούσθηκαν ἀπὸ τὸ μαγαζάκι ἑνὸς κουρέως σπαρακτικὲς κραυγές. Οἱ διαβάτες, ποὺ ἔτυχε νὰ περνοῦν ἀπ' ἔξω τὴν ὥρα ἐκείνη, δὲν ἐπρόφθασαν καλὰ καλὰ νὰ καταλάβουν περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ εἶδαν νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ κουρεῖον ἀλλόφρων ἀπὸ τὸν τρόμον του καὶ μὲ σοβαρὲς πληγὲς στὸ λαιμό του, στὰ δυό του μάγουλα καὶ στὸ σαγῶνι ἕνας νέος ἄνδρας, ἡλικίας 30 περίπου ἐτῶν, ποὺ ἐφώναζε :

— Θέλησε νὰ μὲ σφάξῃ!... Εἶνε δολοφόνος !.... Βοηθῆστε με!..

Καὶ ἐκυλίσθη κατὰ γῆς, ἐξηντλημένος ἀπὸ τὴν αἱμορραγίαν.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς διαβάτες ἔσπευσαν νὰ σώσουν τὸν μυστηριώδη τραυματίαν. Μερικοὶ ὅμως, —οἱ τολμηρότεροι,— σχηματίσαντες μίαν ἀποφασιστικὴν ὁμάδα, ὥρμησαν στὴν παράγκα τοῦ κουρέως δολοφόνου, ἐπειδὴ δὲ δὲν βρῆκαν κανένα μέσα σ' αὐτήν, κατέβηκαν σὲ μιὰ καταπακτὴ ποὺ εἶδαν ἀνοικτὴ στὸ πάτωμα. Καὶ τότε ἕνα φοβερὸ θέαμα παρουσιάσθη στὰ μάτια των : Ἕνας ἄνθρωπος ἡλικίας σαράντα περίπου ἐτῶν, κρατῶντας μιὰ πολὺ κοφτερὴ λεπίδα, ἐτεμάχιζε τὸ σῶμα ἑνὸς ἄλλου ἀνθρώπου, ποὺ ἦταν ὁλόκληρος ὁ ...κουρεὺς καὶ συνεταῖρος τοῦ ζαχαροπλάστου. Τί εἶχε συμβῆ ; Ἰδού : Ὅταν ὁ κουρεὺς ἀπεπειράσθη νὰ κόψῃ τὸν λαιμὸ τοῦ πελάτου του, ὁ τελευταῖος ἀντελήφθη ἐγκαίρως τὰς προθέσεις τοῦ κακούργου Φιγκαρώ. Καὶ ὑπερήσπισε τὸν ἑαυτόν του κατὰ τρόπον ἡρωϊκόν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀρκετὰ χειροδύναμος, κατώρθωσε ὄχι μόνον νὰ γλυτώσῃ μὲ μερικὲς ἀδέξιες ξυραφιὲς ποὺ τὸν ἐτραυμάτισαν ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ καταβάλῃ τὸν ξυραφοφόρον ἐχθρόν του, τὸν ὁποῖον, —ἐπάνω στὸν καυγᾶ— καὶ ἔρριψε μέσα στὴν καταπακτή, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ ξέρῃ καὶ τί κακὸ εἶχε κάνει στὸν παρ' ὀλίγον φονέα του. Ὁ ζαχαροπλάστης ὅμως εἰδοποιημένος ἀπὸ τὸν κουρέα μὲ τὸ συνθηματικὸ κτύπημα ποὺ εἶχαν, ἐνήδρευε κάτω ἀπὸ τὴν καταπακτή, μὲ τὴν ...μαχαίρα, καὶ ὅταν ὁ κουρεὺς ἔπεσε κάτω, —λιπόθυμος ἴσως,— ἄρχισε νὰ τὸν τεμαχίζῃ, εὐχαριστημένος διότι καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχε ἐξασφαλίσει τὸ πολυτιμώτερον ἀπὸ τὰ ὑλικά του διὰ νὰ παρασκευάσῃ τὶς γλυκύτατες καὶ τόσο φημισμένες τοῦρτες του !...

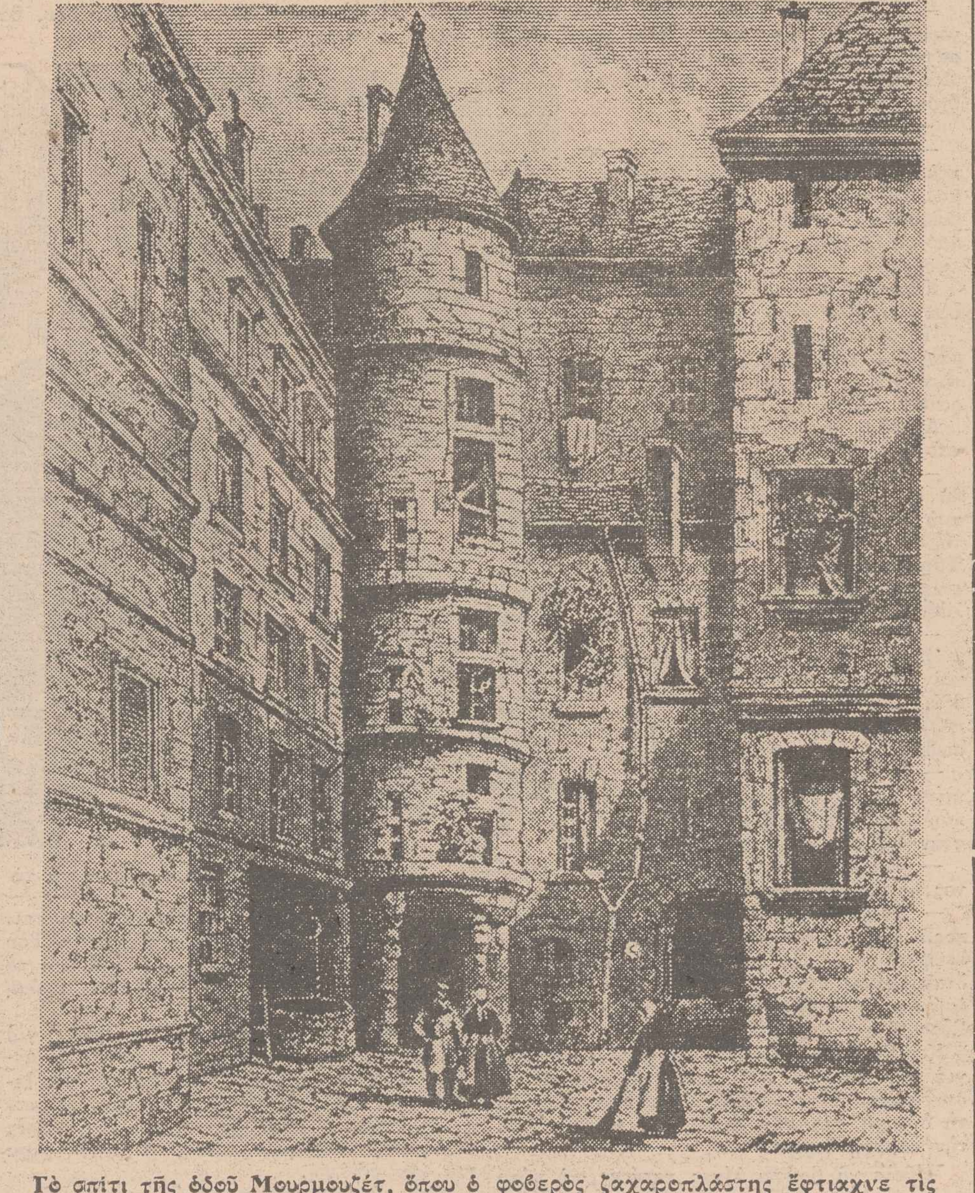

Τὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Μουρμουζέτ, ὅπου ὁ φοβερὸς ζαχαροπλάστης ἔφτιαχνε τὶς πάστες του

ΤΟ ΠΙΣΤΟ ΣΚΥΛΙ

Καὶ τώρα ἂς ἔλθωμε στὸ τρίτο χρονικόν, ποὺ ἀνήκει στὸν ἱστορικὸν Πουαριὲ λὲ Μπουατέ, καὶ ὁ ὁποῖος τοποθετεῖ τὸ φρικιαστικὸν ἐκεῖνο ἔγκλημα ὄχι στὴν ὁδὸν Μαρμουζὲ ἀλλὰ στὴν ὁδὸν τῶν Καλογήρων, ποὺ ἔχει ἐπίσης ἐξαφανισθῆ τώρα, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι (ὁ ἱστορικὸς αὐτὸς) παρίστατο κατὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν φοβερῶν ἐγκλημάτων τοῦ ζαχαροπλάστου καὶ τοῦ κουρέως καὶ τὴν ἀνεύρεσιν τῶν σκελετῶν τῶν ἀναριθμήτων θυμάτων των. Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ ἡ ἀποκάλυψις ὠφείλετο σ' ἕνα πιστὸ σκυλὶ ποὺ εἶχε τὸ τελευταῖον θῦμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐννοοῦσε μὲ κανένα τρόπο νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μοιραίου κουρείου, μέσα στὸ ὁποῖον μπῆκε ὁ κύριός του, γιὰ νὰ μὴ ξαναβγῇ. Τὸ νοημονέστατο καὶ πιστότατο αὐτὸ τετράποδο ἐγαύγιζε μὲ τόση λύσσα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, ὥστε ἔδωσε ἀφορμὴ στοὺς χωροφύλακες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ κάνουν μιὰ ἔρευνα στὸ κουρεῖο καὶ στὸ συνεχόμενον ζαχαροπλαστεῖον. Στὰ ὑπόγεια τοῦ κουρείου εὑρέθησαν τότε πολλοὶ ἀνθρώπινοι σκελετοί. Οἱ δύο κακοῦργοι ἐξετελέσθησαν, γιὰ νὰ ἐπιζήσῃ δὲ στοὺς μεταγενεστέρους ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ πιστοῦ σκυλιοῦ, ἐχαράχθησαν σὲ στίχους στὴν πρόσοψι τοῦ κτιρίου τὰ ἀκόλουθα λόγια: «Ἐδῶ, στὴν ὁδὸν τῶν Καλογήρων, ὑπῆρξαν δυὸ καταραμένες ψυχές, ἑνὸς αἱμοβόρου κουρέως καὶ ἑνὸς τρομεροῦ ζαχαροπλάστου, ποὺ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ ἕνα πιστὸ σκυλὶ καὶ οἱ ὁποῖοι ἔδιναν στὸν κόσμο νὰ φάῃ, μὲ ἀπίστευτη θηριωδία, ἀνθρώπινη σάρκα».

ΠΟΙΑ Η ...ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

Φυσικά, δὲν ἔλειψαν καὶ τὰ χρονικὰ ποὺ προσεπάθησαν νὰ ...ἐξαγνίσουν τοὺς φιλησύχους καὶ εἰρηνικοὺς Παρισινοὺς ἀπὸ τὴν ντροπὴ τῶν φρικιαστικῶν αὐτῶν ἐγκλημάτων, ὡσὰν νὰ εἶχαν καὶ ἐκεῖνοι φταίξει διὰ τὰς κακουργίας τοῦ θλιβεροῦ ντουέττου, μεταφέροντα τὸν τόπον τῶν ἐγκλημάτων σὲ διάφορα προάστεια τοῦ Παρισιοῦ. Τὰ χρονικὰ αὐτὰ εἶνε «πλαστά», καὶ δὲν περιέχουν τὴν ...ἱστορικὴν ἀλήθειαν. Δι' ὃ καὶ θὰ παραθέσωμεν ἕνα ἄλλο χρονικόν, τὸ τέταρτον κατὰ σειράν, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἡ πολύκροτος ἐκείνη ὑπόθεσις ἐξετυλίχθη στὰ 1415 ἐπάνω στὸ βουνὸ τοῦ Σαὶντ—Ἰλαίρ, ὄχι μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Γενεβιέβης. Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτό, ὁ κουρεὺς Βαρνάβας Καμιὰρ ἐξύριζε τόσον φθηνὰ καὶ μὲ τόση τέχνη, ὥστε τὸ μαγαζί του ἦταν πάντα γεμᾶτο ἀπὸ πελάτας. Δίπλα ἀπὸ τὸ κουρεῖον ἦταν ἐγκατεστημένος ἕνας ζαχαροπλάστης, ὀνομαζόμενος Πέτρος Μικελόν, τοῦ ὁποίου κάθε γλύκυσμα ἦταν καὶ ἀπὸ ἕνα θαῦμα τῆς ζαχαροπλαστικῆς. Τὸ τέλος τοῦ χρονικοῦ εἶνε πανομοιότυπον μὲ τὰ προηγούμενα : Ὁ κουρεὺς παρεῖχε τὰς ...πρώτας ὕλας καὶ ὁ ζαχαροπλάστης τὰς ...μετεσχημάτιζε, ὅπως θὰ ἔλεγε, κάνοντας μακάβριον πνεῦμα, σύγχρονος ...οἰκονομολόγος τοῦ γλυκοῦ νεροῦ. Ἐπηκολούθησε θανατικὴ ἐκτέλεσις καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπά.

ΚΑΙ ΕΝΑΣ ΙΣΠΑΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ

Ἰδοὺ τώρα καὶ τὸ τελευταῖον χρονικόν, τοῦ ὁποίου αἱ διαφοραί, ὡς πρὸς τὰ γεγονότα τῆς ὅλης ὑποθέσεως, εἶνε ἀρκετὰ σημαντικαί. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15ου αἰῶνος, γράφει τὸ ἐν λόγῳ χρονικόν, ζοῦσε στὸ Παρίσι ἕνας φτωχὸς κλειδαρᾶς μὲ ὀκτὼ παιδιά. Ἐπειδὴ ἡ ἐργασία του δὲν τοῦ παρεῖχε τὰ μέσα νὰ θρέψῃ τὴν οἰκογένειά του, συνεπλήρωνε τὸ μεροκάματο μὲ ζητιανιὰ στοὺς γύρω δρόμους. Ἕνα βράδυ, στὰς 8 Ὀκτωβρίου τοῦ 1415, εἶδε νὰ μπαίνῃ στὸ γειτονικὸ κουρεῖο ποὺ ἀνῆκε στὸν Καμπάρ, ἕνας νέος μεγαλοπρεπέστατος, μὲ ὕφος πολὺ ἀριστοκρατικό, ποὺ ἔμοιαζε σὰν Ἱσπανὸς εὐγενής. Ἐπειδὴ ὁ κλειδαρᾶς δὲν ἐπρόφθασε νὰ τοῦ ζητήσῃ ἐλεημοσύνη, —ποὺ τὴν ἐφαντάζετο πολὺ γενναιόδωρο,— ἔκρινε καλὸ νὰ περιμένῃ τὴν ἔξοδο τοῦ ξένου. Ἐπερίμενε μιὰ ὥρα, ἐπερίμενε δυό, τίποτα. Ὅταν τὸ ρολόϊ μιᾶς γειτονικῆς ἐκκλησίας κτύπησε μεσάνυκτα ὁ φτωχὸς κλειδαρᾶς, ἂν καὶ γεμᾶτος περιέργεια, ἐπῆγε νὰ κοιμηθῇ. Τὸ πρωΐ, κατὰ σύμπτωσιν, ἦλθαν καὶ τὸν ἐκάλεσαν ἀπὸ ἕνα ἀριστοκρατικὸ ξενοδοχεῖο γιὰ ν' ἀνοίξῃ τὶς βαλίτσες ἑνὸς πολὺ πλουσίου Ἱσπανοῦ, ποὺ εἶχε ἐξαφανισθῆ τὴν ἴδια νύκτα. Καθὼς ἀνοίγοντο τὰ μπαγκάζια, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐξαφανισθέντος, σὰν νὰ προῃσθάνετο ὅτι εἶχε συμβῆ κάτι τὸ ἀνεπανόρθωτον, κλαίγοντας ἐπανελάμβανε :

— Ἄχ, ἀδελφούλη μου, ποιὸς κακοῦργος νὰ σὲ σκότωσε !...

Τότε ὁ κλειδαρᾶς εἶπε μὲ ἀπόλυτο βεβαιότητα :

— Ἐγὼ ξεύρω ποιὸς ἐσκότωσε τὸν ἀδελφό σας.

Καὶ διηγήθη τί ἀκριβῶς εἶχε συμβῆ τὴν προηγουμένη νύκτα ἔξω ἀπὸ τὸ κουρεῖο τοῦ Καμπάρ. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ξενοδοχείου εἰδοποίησαν ἀμέσως τὴν ἀστυνομία ἡ ὁποία ἐνήργησε αἰφνιδιασμὸν τόσο μέσα στὸ μπαρμπέρικο ὅσο καὶ στὸ διπλανὸ ζαχαροπλαστεῖο τοῦ Πέτρου Μικελόν. Ὁ ἀτυχὴς Ἱσπανός, κατὰ τὰς διεξαχθείσας τότε ἀνακρίσεις, ἦταν τὸ ἑκατοστὸν τεσσαρακοστὸν τρίτον θῦμα!... Ὅπερ σημαίνει ὅτι ἑκατὸν σαράντα τρία πρόσωπα μυστηριωδῶς δολοφονηθέντα ἀπὸ τὸν κουρέα, εἶχαν χρησιμοποιηθῆ ἐν συνεχείᾳ γιὰ παραγέμισμα στὰ θαυμάσια βὸλ—ὤ—βὰν τοῦ προγόνου ἐκείνου τοῦ Σαβαρέν.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δύο κακούργους, μᾶς πληροφορεῖ τὸ αὐτὸ χρονικόν, αὐτοὶ ὡδηγήθησαν ζῶντες στὴν πλατεῖαν τῆς Κρὲβ καὶ ἐκρεμάσθηκαν στὰς 24 Δεκεμβρίου 1415 ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπιδοκιμασίας τοῦ Παρισινοῦ κοινοῦ, ποὺ εὕρισκε ἀρκετὰ ἐπιεικῆ καὶ τὴν ἐσχάτην ἀκόμη τῶν ποινῶν.

ΤΟ ΔΑΚΤΥΛΑΚΙ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

...Καὶ νὰ ἐμεῖς τώρα στὸ Ντιζόν, στὴν πλατεῖαν Μποσσουέ, ὅπου ὑπῆρχε ἄλλοτε τὸ περίφημο «ξεσκέπαστο σπίτι». Ἀλλὰ γιατὶ ξεσκέπαστο; Διότι, λέγει ἕνα παμπάλαιον χρονικόν, ζοῦσε στὸ σπίτι αὐτὸ (πρὶν τοῦ ἀφαιρεθῇ ἡ στέγη) ἕνας ζαχαροπλάστης ποὺ τὸν ἔλεγαν Καρκελέν. Τὰ γλυκά του, ποὺ τὰ ἐπρομηθεύετο μόνον ἡ ὑψηλὴ κοινωνία τοῦ Ντιζόν, εἶχαν μίαν θαυμασίαν γεῦσιν. Ὥσπου μίαν ἡμέραν, μέσα σὲ μιὰ γευστικώτατη καὶ σκανδαλιστικώτατη τοῦρτα, βρέθηκε τὸ δακτυλάκι ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ. Ἔγινε ἀμέσως ἔρευνα καὶ ἀπεκαλύφθη μία σειρὰ ἐγκλημάτων εἰς βάρος πολλῶν ἀτυχῶν μικρῶν παιδιῶν. Ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος ἐγκληματίας, ποὺ διέπραττε τὰ ἐγκλήματά του μόνο καὶ μόνο διὰ νὰ κάνῃ τὰ γλυκά του πιὸ εὔγευστα, προσείλκυε στὸ κατάστημά του διάφορα ξεμοναχιασμένα παιδάκια μὲ τὸ δέλεαρ λίγων καραμελλῶν ἢ ἄλλων γλυκυσμάτων. Καὶ στὰ ὑπόγειά του τὰ ἐσκότωνε. Ὁ Καρκελὲν ἀπεκεφαλίσθη, ἡ αὐτὴ δὲ ποινὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου ἐπεβλήθη καὶ στὸ ...σπίτι του, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀφῃρέθη ἡ στέγη !

Διὰ πολλοὺς μῆνας, προσθέτει τὸ χρονικόν, τὰ ζαχαροπλαστεῖα τῆς γαλλικῆς ἐκείνης πόλεως εἶχαν τελείως ἐρημωθῆ, ἀφοῦ κανείς, ἀπὸ ἀηδίαν, δὲν ἤθελε νὰ βάλῃ στὸ στόμα του γλύκυσμα, πρὸς μεγάλην χαρὰν τῶν πτωχοτέρων τάξεων, αἱ ὁποῖαι, ἔστω καὶ ἀκουσίως των, εἶχαν ἀφήσει ὅλες τὶς ...ἀνθρωπογέμιστες πάστες τοῦ Καρκελὲν διὰ τὴν «ὑψηλὴν κοινωνίαν τοῦ Ντιζόν».

ΤΟΝ ΚΑΤΗΓΓΕΙΛΕ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Καὶ ἐπειδὴ πρόκειται νὰ τελειώσωμε τὸ ἄρθρον μας, —κάθε γραμμὴ τοῦ ὁποίου κατήντησε νὰ στάζῃ ..αἷμα,— θὰ σταματήσωμε στὸ Μπεζανσόν, μιὰ γειτονικὴ πόλι τοῦ Ντιζόν. Ἐκεῖ, —ὅπως μᾶς πληροφοροῦν πολλοὶ καὶ ὀνομαστοὶ συγγραφεῖς,— τὴν 18ην Μαΐου 1618 ἐξετελέσθη ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ κατάστημά του ἕνας ζαχαροπλάστης, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιοῦσε διὰ τὰ γλυκύσματά του τὸ αἷμα καὶ τὴ σάρκα μικρῶν παιδιῶν. Τὸν ζαχαροπλάστην αὐτὸν τὸν κατήγγειλε ἡ ἴδια ἡ βασίλισσα ποὺ βρῆκε μέσα σὲ μιὰ τοῦρτα ἕνα δακτυλάκι μικροῦ παιδιοῦ. Τὸ κατάστημά του ὄχι μόνον κατεδαφίσθη, —δι' ἀποφάσεως καὶ ἐδῶ τοῦ δικαστηρίου ποὺ κατεδίκασε εἰς θάνατον τὸν θηριώδη ἐκεῖνον τεχνίτη τῶν γλυκῶν, —ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ ποὺ κατελάμβανε ἀνεσκάφη κυριολεκτικῶς.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡ

ΝΤΟΜΝΙΚΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ

ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΝΤΕΣΤΡΕ

4ον

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΟΥ ΦΟΝΤΕΝΕΜΠΛΩ

ΠΡΕΠΕΙ τώρα ν' ἀναδράμωμε τρεῖς μέρες πίσω. Ὅταν ἡ Ντόμνικα εἶχε ἀνεβῆ στὸ αὐτοκίνητο τοῦ ψευτοδιπλωμάτη, ἦταν μεσημέρι. Ὁ ὑπηρέτης ποὺ τῆς εἶχεν ἀνοίξει τὴν πόρτα, ἦταν ἕνα ψηλὸ καὶ γερὸ παλληκάρι, καμμιὰ 25αριὰ ἐτῶν.

Ἂν ἡ νεαρὴ κόρη δὲν ἦταν τόσο πολὺ ταραγμένη, θὰ παρατηροῦσε πὼς ὑπῆρχε κάποια ὁμοιότης μεταξύ της καὶ τοῦ ταπεινοῦ αὐτοῦ ὑπηρέτη. Κάποια ὁμοιότης στὰ χαρακτηριστικά. Ἀλλὰ ἡ Ντόμνικα οὔτε μιὰ ματιὰ δὲν τοῦ ἔρριξε κι' οὔτε ἀντελήφθη τὸ χαμόγελό του, ὅταν ἐκάθησε δίπλα στὸν σωφέρ.

— Μόλις σὲ δυὸ ὧρες θὰ φθάσωμε στὸ Σάρτρ, εἶπε ὁ κ. Μασσέσκο. Δὲν θὰ γευματίσατε βέβαια;

— Ὄχι, ἀπάντησε ἡ Ντόμνικα, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Σᾶς παρακαλῶ, ἂς μὴ σταματήσωμε πουθενά.

— Αὐτὸ σκέφθηκα κι' ἐγώ, εἶπε ὁ κ. Μασσέσκο. Γιὰ νὰ κερδίσωμε καιρὸ, θ' ἀποφύγωμε νὰ περάσωμε ἀπ' τὸ Παρίσι.

Πραγματικῶς, ἀντὶ νὰ πάρουν τὴν ὁδὸν ἀπ' τὸ Μοασσέλ καὶ τὸ Σαὶν Ντενὶ, τὸ αὐτοκίνητο πῆρε τὸ δρόμο τοῦ Ποντοάζ. Πέρασαν γοργὰ ἀπ' τὸ Ποντοάζ, τὸ Σαὶν Ζερμαὶν-ἀν-Λάϊγ, τὶς Βερσαλλίες.

Ἐκεῖ, ὁ σωφὲρ θὰ ἔπρεπε νὰ κατευθυνθῇ δεξιὰ πρὸς τὸ Ραμπουγιέ. Ἔστριψε ἀριστερά. Ἡ Ντόμνικα βυθισμένη στὶς σκέψεις της, οὔτε εἶδε πὼς περνοῦσαν ἀπ' τὸ Κορμπέϊγ, ἔπειτα ἀπ' τὸ Μελούν.

Καὶ ξαφνικά, μέσα στὸ δάσος, τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε ἡ Ντόμνικα, ξυπνῶντας ἀπ' τὶς ἀνήσυχες σκέψεις της.

— Κάποια «πάν», χωρὶς ἄλλο, ἀπάντησε ὁ κ. Μασσέσκο, ποὺ παρατηροῦσε προσεκτικὰ τριγύρω του.

Τότε ἡ δὶς Ταβερέσκο, εἶδε πὼς τὸ αὐτοκίνητο εἶχε ἐγκαταλείψει τὸ μεγάλο δρόμο καὶ εἶχε ἀκολουθήσει ἕνα μικρὸ δρομάκι μέσ' στὸ δάσος.

— Θεέ μου! φώναξε, ποῦ βρισκόμαστε;

Ὁ ὑπηρέτης καὶ ὁ σωφὲρ εἶχαν κατεβῆ. Στέκονταν ὁ καθένας τους σὲ μιὰ πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου, μὲ τὸ ρεβόλβερ στὸ χέρι.

— Μὴν πῇς λέξι, μὴ φωνάξῃς, εἶσαι ἀμέσως νεκρή, εἶπε ὁ Μασσέσκο, ποὺ εἶχε ἁρπάξει στὰ χοντρά του χέρια τὰ ἁπαλὰ χέρια τῆς νέας καὶ τὴν κύτταζε κατάματα.

— Μὰ τί σᾶς ἔκανα; Τί θέλετε ἀπὸ μένα; ἐψιθύρισε τότε ἡ Ντόμνικα.

— Θὰ τὸ μάθῃς ἀργότερα, τῆς εἶπε ὁ Μασσέσκο. Αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ κάνῃς εἶναι νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃς, νὰ μὴ μιλήσῃς σὲ κανένα ὥς ποὺ νὰ φθάσωμε ἐκεῖ ποὺ πᾶμε. Θὰ μᾶς χρειασθοῦν τρεῖς ἡμέρες, ἐπρόσθεσε μὲ ἕνα κακὸ μειδίαμα. Ἂν φωνάξῃς εἰς βοήθειαν, ἂν ἀφήσῃς νὰ καταλάβῃ κανεὶς πὼς δὲν ἀκολουθεῖς ἑκούσια αὐτὸν τὸν κύριο ποὺ θὰ σὲ συνοδεύσῃ — καὶ ἔδειξε τὸν ὑπηρέτη — θὰ σὲ σκοτώσῃ σὰν σκυλί.

Ἡ δὶς Ταβερέσκο κύτταξε γιὰ πρώτη φορὰ τὸν νέο. Ἦταν κάτωχρη, ἕτοιμη σχεδὸν νὰ λιποθυμήσῃ.

— Μὴ φοβᾶσθε, εἶπε ὁ ὑπηρέτης κατεβάζοντας τὸ ὅπλο του. Δὲν θὰ πάθετε κανένα κακὸ ἂν ὑπακούσετε.

Καὶ μὲ χαμηλὴ φωνή, σὰν ταπεινωμένος :

— Εἶμαι ὁ ἐξάδελφός σας Κωνσταντῖνος Ταβερέσκο. Δὲν γνωρισθήκαμε ποτέ. Θὰ προτιμοῦσα νὰ σᾶς εἶχα συναντήσει ὑπὸ ἄλλες συνθῆκες. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι λάθος τοῦ πατέρα σας, αὐτοῦ τοῦ παληανθρώπου...

Ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε ἀρχίσει νὰ μιλῇ γαλλικά, ἀλλὰ ἄσχημα γαλλικά, γεμᾶτα λάθη. Τὶς τελευταῖες του φράσεις τὶς εἶπε ρουμανικά.

Ἡ φωνή του ἦταν ἀπότομη, ἀλλὰ εἰλικρινής. Τὰ λόγια του ἐπλήγωσαν βαθειὰ τὴν Ντόμνικα.

Ὁ θυμὸς ἀντικαθιστοῦσε τώρα τὸ φόβο καὶ ἡ νέα τοῦ φώναξε, στὴ μητρική της ἐπίσης γλῶσσα :

— Ψεύδεσθε! Ὁ πατέρας μου εἶναι ἕνας τίμιος ἄνθρωπος καὶ σᾶς ἀπαγορεύω...

Ἀλλὰ ὁ Μασσέσκο τῆς ἔκλεισε τὸ στόμα μὲ τὸ χέρι του.

— Μὴ φωνάζῃς ἔτσι δυνατά. Σοῦ εἶπα νὰ σωπάσῃς. Σὲ προειδοποίησα. Ξέρεις τί σὲ περιμένει ἂν μᾶς πιάσουν. Ὁ ἐξάδελφός σου παίζει τὴ ζωή του. Ἡ δική σου ἐξαρτᾶται ἀπὸ σένα.

Ἐπηκολούθησε μιὰ σιωπὴ γεμάτη ἀπειλή. Οἱ δύο ἄνδρες σήκωσαν πάλι τὰ ρεβόλβερ των. Ἡ Ντόμνικα σωριάσθηκε κάτω κλαίοντας.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο της.

— Πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσετε, νὰ μὲ ὑπακούσετε. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο γιὰ ὅλους μας, ἐξαδέλφη μου.

— Μὴ μὲ λέτε ἔτσι, τοῦ ἀπήντησε ἐκείνη μὲ ὑπερηφάνεια. δὲν σᾶς γνωρίζω.

Ὁ νέος ἀνεσήκωσε τοὺς ὤμους.

— Μὰ ὡστόσο εἶσθε ἐξαδέλφη μου. Εἶμαι ὁ γυιὸς τοῦ Δημητρίου Ταβερέσκο, γιὰ τὸν ὁποῖον σίγουρα θὰ σᾶς ἔχουν μιλήσει. Ἀκοῦστε με Ντόμνικα...

Ἐκείνη σήκωσε τὸ κεφάλι της:

— Δὲν ἔχετε οὔτε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ φωνάζετε Ντόμνικα...

Τώρα ὅμως θύμωσε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος.

— Ἔννοια σας, δὲν θὰ σᾶς φωνάξω πιὰ Ντόμνικα. Τώρα θὰ εἶσθε ἡ Φλόρικα Παβέσκο, μιὰ μικρή, καλὴ Ρουμάνα χωριάτισσα, ἡ φιλενάδα μου, ἡ ἐρωμένη μου...

Τὰ μάτια τῆς νέας ἄστραψαν.

— Ποτέ! Καλλίτερα νὰ πεθάνω!

Ὁ Κωνσταντῖνος Ταβερέσκο ὠχρίασε :

— Ἡσυχᾶστε, τῆς εἶπε μὲ ἕνα μελαγχολικὸ μειδίαμα, δὲν παίρνω τὶς δεσποινίδες διὰ τῆς βίας. Πρόκειται ἁπλῶς νὰ περάσετε γιὰ ἐρωμένη μου, στὸ ταξεῖδι μας. Θὰ εἴμαστε δυὸ νύχτες μαζὺ στὸ τραῖνο. Καταλαβαίνετε, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀφήσω οὔτε στιγμή. Θὰ μείνω μαζύ σας στὸ «βαγκὸν-λί». Λοιπὸν, δέχεσθε; Αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο γιὰ ὅλους μας, ἐπίσης γιὰ τὸν πατέρα σας, ξαναεῖπε ὁ νέος.

Ἡ Ντόμνικα τὴ στιγμὴ αὐτὴ θυμήθηκε γιὰ ποιὸ λόγο εἶχε ἀφήσει τὸ κολλέγιο.

— Ὁ πατέρας μου! ἐφώναξε κλαίοντας. Ὁ πατέρας μου κινδυνεύει, μοῦ εἴπατε. Θὰ σᾶς ὑπακούσω, ἀλλὰ ἀφῆστε με νὰ τὸν ἰδῶ, νὰ τὸν φιλήσω...

— Πιστεύεις ἀκόμα σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία τοῦ δυστυχήματος; τῆς εἶπε ἄγρια ὁ Μασσέσκο. Ὁ πατέρας σου δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνο, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι τὸ ἴδιο ἂν δοκιμάσῃς νὰ φύγῃς.

Ἡ Ντόμνικα συνεκράτησε τὸ θυμό της. Μαζεύθηκε στὸ βάθος τοῦ αὐτοκινήτου καὶ κύτταξε τοὺς τρεῖς ἄνδρες μὲ περιφρόνησι:

— Κάνετε ὅ,τι θέλετε. Ὁ Θεὸς θὰ σᾶς τιμωρήσῃ.

— Ναί, ὡραία μου, ἀπήντησε ὁ ἀπαίσιος Μασσέσκο. Λοιπὸν, ἔλα νὰ φᾶς μαζύ μας. Αὐτὲς οἱ συγκινήσεις μοῦ ἄνοιξαν τὴν ὄρεξι.

— Δὲν πεινῶ.

— Ὅπως θέλεις. Ἀλλὰ ἂν περάσῃ κανεὶς, μὴν ξεχνᾷς πὼς εἶσαι ἕνα καλὸ κορίτσι ποὺ κάνει ἕνα «πὶκ-νὶκ» στὸ δάσος μὲ τρεῖς εὐχάριστους φίλους.

Ὅταν οἱ τρεῖς ἄνδρες πῆραν γοργὰ ἕνα ἐλαφρὸ πρόγευμα, ὁ Μασσέσκο ἔδωσε στὴ νέα μιὰ βαλίτσα ποὺ ἦταν κρυμμένη κάτω ἀπ' τὸ κάθισμα.

— Ἐδῶ μέσα εἶναι ὅ,τι σοῦ χρειάζεται γιὰ ν' ἀλλάξῃς. Ἂν εἰδοποιήθηκε ἡ ἀστυνομία, δὲν πρέπει νὰ μείνῃς μὲ τὴ στολὴ τοῦ κολλεγίου. Αὐτὰ τὰ φορέματα δὲν εἶναι τόσο κομψὰ σὰν τὰ δικά σου, θὰ μᾶς συχωρέσῃς, ἀλλὰ δὲν εἴμαστε πλούσιοι σὰν τὸν πατέρα σου.

— Πολὺ καλά, ἀφῆστε με μόνη...

— Τί λές! Γιὰ νὰ μᾶς τὸ σκάσῃς!... Ἔλα, κάνε γρήγορα...

Ὁ Μασσέσκο καὶ ὁ σωφέρ, αὐτὸς πάντα μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι, παρηκολούθησαν τὸ γδύσιμο τῆς νέας. Οἱ λευκοί της ὦμοι φάνηκαν γιὰ μιὰ στιγμὴ στὰ μάτια τῶν δύο ἀνδρῶν. Ὁ Κωνσταντῖνος ὅμως, χωρὶς ν' ἀπομακρυνθῇ, εἶχε γυρίσει τὴ ράχη.

— Ὡραῖα, εἶπε ὁ Μασσέσκο ὅταν ἡ Ντόμνικα τελείωσε, βλέπω πὼς εἶσαι τόσο φρόνιμη ὅσο καὶ ὡραία. Προβλέπω πὼς δὲν θὰ κακοπεράσῃ μαζύ σου ὁ Κωνσταντῖνος. Βλέπεις ἄλλωστε, ἐπρόσθεσε χαμογελῶντας, τί καλὸς ποὺ εἶναι, τί διακριτικός... Θὰ κάνετε ἕνα ταξειδάκι σὰν ἐρωτευμένοι...

Ὁ Κωνσταντῖνος φαινόταν δυσαρεστημένος :

— Εἶναι περιττὸ νὰ μιλᾶτε ἔτσι στὴν δεσποινίδα, εἶπε κυττάζοντας αὐστηρὰ τὸν Μασσέσκο.

Ὁ ἄλλος ἀνεσήκωσε τοὺς ὤμους.

— Καλά... Ἀλλὰ μὴν εἶσαι τόσο καλὸς μαζύ της. Οἱ γυναῖκες εἶναι πονηρές, ἀκόμα καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία. Καὶ τώρα, δεσποινίς, εἶπε μὲ εἰρωνικὸ σεβασμὸ, τὸ αὐτοκίνητο θὰ σᾶς ὁδηγήσῃ στὴ Ντιζόν, μαζὺ μὲ τὸν Κωνσταντῖνο βέβαια. Ἐκεῖ ἐμεῖς θὰ σᾶς ἀφήσωμε καὶ σεῖς οἱ δυὸ θὰ πάρετε τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Βουκουρέστι.

Τὸ ἁμάξι ξεκίνησε. Ἡ Ντόμνικα παρατηροῦσε πὼς τὸ φόρεμα ποὺ εἶχε φορέσει τῆς πήγαινε θαυμάσια. Εἶχαν λοιπὸν τὰ μέτρα της; Μόνο τὰ παπούτσια ἦταν κάπως μεγάλα.

Τὸ ἴδιο βράδυ, τὰ μεσάνυκτα, τὸ «Σεμπλὸν-Ὀριὰν-Ἐξπρές» ἔπαιρνε τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὴν Ντόμνικα γιὰ νὰ τοὺς πάῃ στὴν πατρίδα τους.

ΣΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

Πρᾶγμα παράξενο, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Ντόμνικα εἶχε μείνει μόνη μὲ τὸν ἐξάδελφό της, αἰσθανόταν λιγώτερο φόβο. Τὸ θερμὸ αἷμα τῶν γέρων Ρουμάνων χωρικῶν ποὺ στὰ παληὰ χρόνια εἶχαν ἀγωνισθῆ ἐναντίον τόσων κατακτητῶν, ἔτρεχε στὶς φλέβες της. Ὁ ἀγῶνας δὲν τὴν τρόμαζε κι' ἔννοιωθε πὼς εἶχε μπροστά της ἕνα ἀντίπαλο ἀποφασιστικό, ἀλλὰ τίμιο.

— Φροντίσατε βλέπω γιὰ ὅλα, τοῦ εἶπε περιφρονητικά, ὅταν ὁ ὑπάλληλος τῶν «βαγκὸν-λὶ» τοὺς ἄνοιξε στὸ σταθμὸ τῆς Ντιζὸν, τὸ διαμέρισμα τῆς δευτέρας θέσεως, κρατημένο ἀπὸ πρωτήτερα.

Ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε ποὺ μποροῦσε ν' ἀνησυχήσῃ τὸν Κωνσταντῖνο ἢ νὰ προκαλέσῃ ὑποψίες στὸν ὑπάλληλο.

— Θὰ πάρετε τὸ ἐπάνω κρεββάτι, τῆς εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος. Σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι δὲν θὰ βγῆτε ἀπὸ τὸ διαμέρισμα χωρὶς ἐμένα.

Ἔσβυσε τὸ φῶς καὶ ξαπλώθηκε ντυμένος στὸ κρεββάτι του.

* * *

Οἱ νύχτες τοῦ Ἰουνίου τελειώνουν σύντομα. Ξημέρωσε. Ἡ Ντόμνικα ποὺ κι' αὐτὴ εἶχε μείνει ντυμένη, εἶχε ἀνοίξει τὴν κουρτίνα καὶ κύτταζε τὸ θαυμάσιο τοπεῖο.

Τὸ εἶχε ἰδῆ καὶ ἄλλη φορά, ὅταν πήγαινε στὰ χειμερινὰ σπὸρ μὲ τὶς συμμαθήτριές της τοῦ κολλεγίου Μαιντενόν. Τόσο εὔθυμο ἦταν τότε τὸ ταξεῖδι! Θυμόταν τὰ πειράγματα ποὺ ἔκαναν στὴν ἐπιμελήτριά τους, τὰ τσιγάρα ποὺ ἐκάπνιζαν κρυφά, τὶς ἐκμυστηρεύσεις μιᾶς φίλης της ποὺ ἤλπιζε πὼς θὰ ξανάβρισκε στὰ σπὸρ, ἕνα φλὲρτ της ἀπὸ τὴν περυσινὴ χρονιά.

— Καὶ σύ, τὴν εἶχε ρωτήσει αὐτὴ ἡ φίλη της, δὲν εἶσαι ἐρωτευμένη;

Ἡ Ντόμνικα δὲν εἶχε τολμήσει τότε νὰ ὁμολογήσῃ πὼς ἔξη μῆνες νωρίτερα ἡ καρδιά της εἶχε κτυπήσει γιὰ τὸν Ζὰν Λὲ Μετριὲ καὶ πώς, ἀπὸ τότε, στὸ μικρό της κρεββάτι τοῦ οἰκοτροφείου, συχνὰ ἀναπολοῦσε τὶς ἡμέρες τοῦ Μπιαρρὶτς, ὅταν ἦσαν ξαπλωμένοι καὶ οἱ δύο των κοντὰ-κοντὰ στὴ ζεστὴ ἀμμουδιὰ τοῦ Πὸρ-Βιέ.

Τί θὰ ἔλεγε ὁ Ζὰν ἂν μάθαινε τὴν περιπέτειά της; Ἀλλὰ ὄχι, δὲν ἔπρεπε τώρα νὰ σκέπτεται κανένα ἄλλο παρὰ μόνον τὸν πατέρα της. Καταλάβαινε πολὺ καλὰ πὼς ἐκεῖνον ἐκδικοῦντο οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ποὺ τὴν εἶχαν ἀπαγάγει. Τί τοὺς εἶχε κάνει λοιπόν;

— Ὁ πατέρας σας, αὐτὸς ὁ παληάνθρωπος...

Τὰ τρομερὰ λόγια τοῦ Κωνσταντίνου Ταβερέσκο ἀντηχοῦσαν ἀκόμα στὰ αὐτιά της. Ἡ εἰλικρίνεια τοῦ τόνου τοῦ ἐξαδέλφου της τὴν τρόμαζε ἀκόμη πιὸ πολὺ ἀπ' τὶς ἀπειλὲς ποὺ ὑπονοοῦσε.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΡΑΒΒΙΝΟΥ

Κατὰ τὸν μεσαίωνα ζοῦσε στὴν Ἱσπανία ἕνας Ἑβραῖος ραββῖνος, ὁ Μαίρ, διάσημος ἑρμηνευτὴς καὶ κῆρυξ τῶν Γραφῶν. Ὁ Μαὶρ εἶχε μιὰ γυναῖκα πολὺ ὄμορφη καὶ πολὺ μυαλωμένη καὶ δυὸ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐκτάκτου καλλονῆς. Ἀλλὰ κάποιο Σάββατο, ποὺ ὁ πατέρας τους ἔλειπε στὴ Συναγωγή, οἱ δυὸ του γυιοὶ προσεβλήθησαν ἀπὸ μιὰ κεραυνοβόλο ἀσθένεια καὶ μέσα σὲ λίγες ὧρες πέθαναν.

Τότε ἡ μητέρα τους, σφίγγοντας τὴ σπαραγμένη της καρδιά, ἔβαλε τοὺς δύο νεκροὺς ἀπάνω στὸ νυφικό της κρεββάτι καὶ τοὺς ἐσκέπασε μ' ἕνα ἄσπρο σεντόνι. Ὅταν κατὰ τὸ βράδυ ὁ ραββῖνος γύρισε στὸ σπίτι του, ρώτησε ποῦ ἦσαν τὰ παιδιά του. Ἡ γυναῖκα του τοῦ ἀπάντησε ὅτι ἔλειπαν καὶ δὲν θ' ἀργοῦσαν νἄρθουν. Ἀλλ' ὁ γέρος πεινοῦσε καὶ ζήτησε νὰ φάῃ. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ δεῖπνο του ἡ γυναῖκα του τοῦ εἶπε:

—Ραββῖνε. μοῦ ἐπιτρέπεις μιὰ ἐρώτησι;

— Ὅ,τι θέλεις, ἀγαπητή μου.

—Ἐδῶ καὶ κάμποσο καιρὸ ἕνας γείτονάς μου μοῦ ἐμπιστεύθηκε μερικὰ διαμάντια του καὶ τώρα μοῦ τὰ ζητεῖ. Τί λές, πρέπει νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέφω;

—Καὶ εἶν' ἀνάγκη νὰ γυρέψῃς τὴ συμβουλή μου γιὰ ἕνα τόσο ἁπλὸ ζήτημα; Φυσικὰ πρέπει νὰ τὰ ἐπιστρέψῃς ἀφοῦ εἶνε ξένα.

—Ραββῖνε, ἐξακολούθησε ἐκείνη δακρυσμένη, ὁ Θεὸς μᾶς ἐμπιστεύθηκε δυὸ διαμάντια καὶ μᾶς τὰ πῆρε πίσω!...

Καὶ λέγοντας αὐτὰ σήκωσε τὸ σεντόνι καὶ τοῦ ἔδειξε τὰ δυὸ παιδιά τους ποὺ ἐκοίτοντο τὸν αἰώνιο ὕπνο τὸ ἕνα δίπλα στ' ἄλλο.

—Ἂς εἶνε εὐλογημένο τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! ἀναφώνησε τότε ὁ ραββῖνος, ξεσπῶντας σὲ κλάματα κι' ἀγκαλιάζοντας τὴ μεγαλόψυχη γυναῖκα του, ποὺ εἶχεν ἀρχίσει τώρα κι' αὐτὴ νὰ κλαίῃ ἀκράτητα.

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ
Διὰ φορέματα καὶ παλτὰ
ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗ—ΝΕΑ ΣΧΕΔΙΑ
ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑΤΡΕ;

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΣΕ ΜΙΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΠΟΛΛΕΣ γυναῖκες στὴν ἐποχή μας δὲν μποροῦν ν' ἀνθέξουν στὴ ζωὴ ποὺ κάνουν, παρὰ μόνο μὲ τὸ νὰ ἀπαρνιῶνται ὅλες τὶς διασκεδάσεις ποὺ ἡ τύχη ἢ ἡ εὐκαιρία τοὺς προσφέρουν.

Δὲν τολμοῦν νὰ πιοῦν ἕνα ποτῆρι κρασί, ἐπειδὴ θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς φέρη «ἡμικρανία», οὔτε νὰ καπνίσουν ἕνα τσιγάρο, οὔτε νὰ χάσουν τὴν πολύτιμη ὥρα τους μὲ γλυκοὺς ρεμβασμούς. Ἀρκοῦνται στὸ γάλα, στὰ ὄσπρια, στὰ ψάρια καὶ στὸ νερό, γιὰ τὸ φαγητό τους. Μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα βγαίνουν καὶ δειπνοῦν ἔξω ἢ πηγαίνουν νὰ χειροκροτήσουν ἕνα ἔργο τῆς μόδας. Καὶ γυρίζουν ἀπὸ κεῖ μὲ πονοκέφαλο, μὲ πόνο στὸ στομάχι ἢ νευριασμένες.

Ἡ ἀναγκαστικὴ δουλειά, στὴν ὁποία τὶς ὑποχρεώνει ἡ σύγχρονη ζωή, φθείρει τὶς δυνάμεις τους, καὶ ἰδιαιτέρως τὴν νευρική τους ἀντοχή. Ἡ δύναμις τῶν νεύρων μας ἐξασφαλίζεται μὲ μιὰν ἀληθινὰ θαυμαστὴν ἀλχημεία τῶν τροφῶν ποὺ μᾶς συντηροῦν, τοῦ ἀέρος ποὺ ἀναπνέομε καὶ τοῦ φωτὸς ποὺ μᾶς λούζει. Ἕνα προϊὸν ἐκλεκτὸ τῆς ζωῆς, ἡ δύναμη αὐτὴ εἶνε ἡ ἴδια ἡ ζωή. Ὅταν ἐξαντλῆται ὁ ὀργανισμὸς σταματάει. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς φαίνεται παράξενο ἂν ὑποκύπτη σιγὰ-σιγὰ στὶς τόσες ἐπιθέσεις ποὺ ὑφίσταται. Δὲν ὑποκύπτει ὅμως τελικὰ παρὰ μόνο ἔπειτα ἀπὸ μιὰ παρατεταμένη πολιορκία, γιατὶ αὐτὴ εἶνε, σὰν νὰ ποῦμε, ἡ δύναμις τῶν δυνάμεων.

Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ μᾶς φαίνεται παράξενο τὸ γεγονός, ὅτι γιὰ νὰ ἀναλάβη κανεὶς ἀπὸ τὴν λεγομένη νευρικὴ ἐξάντλησι, ἡ φύσις, ὅταν ξεφύγη μιὰ φορὰ ἀπὸ τὴν ὁμαλή της κατάστασι, χρειάζεται ἀρκετὸν καιρό, ποὺ φαίνεται πάντα πολὺ-πολὺ μακρύς, σχεδὸν ἀτελείωτος σὲ κάθε ἄρρωστη.

Μιὰ μοντέρνα γυναῖκα θὰ βρεθῆ πάντα ζημιωμένη, ἂν δὲν κρατῆ τοὺς λογαριασμούς της μὲ τὴν προσοχὴ καὶ τὴν τάξι ποὺ δείχνει καὶ ἡ φύσις στὸν κανονισμὸ τῶν δικῶν της λογαριασμῶν. Ἐλπίζει πάντα ὅτι θὰ φανῆ καὶ ἡ φύσις ἐξ ἴσου ἀμελής, ἐξ ἴσου ἀδύνατη, ἐξ ἴσου ἐπιεικής, ὅπως ἡ ἴδια, καὶ ὅτι θὰ περάση τὸ σφουγγάρι της ἐπάνω ἀπὸ ὅλα τὰ μικροσφάλματα ἢ τὶς ἀπροσεξίες ποὺ ἔχει κάμει.

Ἡ φύσις ὅμως ἐνεργεῖ μὲ ἄλλον τρόπο, καὶ ἡ ἀπρόσεκτη γυναῖκα θὰ τὸ μάθη πολὺ γρήγορα μὲ ζημία της. Ἡ φύσις δὲν ἀκολουθεῖ ποτὲ τὸν πολύπλοκο δρόμο τῆς ἐπιεικείας, ἀπεναντίας προχωρεῖ πάντα στὸν ἄκαμπτο δρόμο τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ἡ τιμωρία γιὰ τὶς ἀλλεπάλληλες παραβάσεις τῶν διαταγῶν της εἶνε κάποτε τρομερὰ ξαφνικὴ καὶ βιαία.

Οἱ πονηρὲς δοκιμάζουν νὰ ξεγελάσουν τὴν φύσι μὲ διάφορα ἐλιξήρια καὶ τονωτικά, μὲ τὸ ἀλκοὸλ καὶ τὸν καφέ. Αὐτὰ ὅμως εἶνε ἁπλᾶ κεντήματα τοῦ σπηρουνιοῦ στὰ πλευρὰ ἑνὸς ἐξαντλημένου ἀλόγου. Δὲν προσθέτουν καὶ δὲν θὰ προσθέσουν ποτὲ τίποτε στὴν πραγματικὴ δύναμί μας. Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ διατηρήσωμε τὴ δύναμι αὐτή, εἶνε αὐτὸς ποὺ εἶνε σύμφωνος μὲ τὶς ἀπόψεις τῆς φύσεως: νὰ τὴν ἀφήνωμε νὰ βρίσκη τὴν χαλάρωσί της ὅταν πρέπει, νὰ ξεκουραζόμαστε κανονικά, νὰ κοιμόμαστε ὅσο χρειάζεται.

Ὅταν ἐξαντλήσουν τὴν πίστωσί τους στὴν Τράπεζα τῶν νευρικῶν δυνάμεων, οἱ σημερινὲς γυναῖκες πρέπει νὰ σταματοῦν. Στὸν βαθὺν ὕπνον, ἡ κατανάλωσις σημαντικῶν δυνάμεων περιορίζεται στὸ ἐλάχιστον, ἐνῷ ἐξακολουθοῦν νὰ λειτουργοῦν οἱ ἐπανορθωτικὲς δυνάμεις. Ποιὰ δὲν ξέρει τὴν εὐεξία ποὺ αἰσθάνεται κανεὶς ἔπειτα ἀπὸ μιὰ νύχτα καλοῦ ὕπνου;

Φυσικά, δὲν μποροῦμε νὰ βρίσκωμε τὴ γαλήνη ὅποτε θέλομε, ἀλλὰ ὅλες ἐσεῖς ποὺ ἔχετε ἀνάγκη νὰ ἀποθησαυρίζετε τὴν νευρική σας ἐνέργεια, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσετε τὸ παράδειγμα τοῦ γέρου φιλαργύρου. Ὅτι σᾶς ἀνήκει πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἐν τάξει. Ὅ,τι ἐξοικονομοῦμε σὲ χρόνο καὶ σὲ κόπο, διατηρῶντας τὸ ἐπιβαλλόμενο μέτρον, εἶνε ἀνεκτίμητο. Ἡ τάξις ἀσκεῖ ἐπάνω στὸ πνεῦμα μιὰ δυνατὴ ἀντανακλαστικὴν ἐπίδρασι.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ἄλλη μορφὴ σχετικῆς ἀναπαύσεως, ποὺ τὴν ξέρουν καλὰ οἱ γυναῖκες ποὺ ἐπιδίδονται στὰ σπόρ, καθὼς καὶ οἱ διανοητικῶς ἐργαζόμενες. Ἡ ἀνάπαυσις αὐτὴ ἐξασφαλίζεται ἀπὸ τὴν ἐναλλαγὴ τῆς ἐργασίας. Ἀλλάξετε τὴν μορφή, μὲ τὴν ὁποία δαπανᾶται ἡ ἐνέργειά σας. Περνῶντας ἀπὸ τὸ ἕνα θέμα μελέτης στὸ ἄλλο μπορεῖτε πραγματικῶς νὰ ξεκουράζεσθε, ὅπως ἕνας ἐργάτης ποὺ ἀλλάζει χέρι, ὅταν σηκώνη ἕνα βάρος.

Ἡ ποικιλία στὴ σωματικὴ ἐργασία, καθὼς καὶ στὴν πνευματική, εἶνε ἀπαραίτητος ὅρος, ἂν ὄχι ἀναπαύσεως, τοὐλάχιστον μιᾶς ἐλαττώσεως καὶ ἐπιβραδύνσεως τοῦ κόπου.

Ἡ ἐναλλασσομένη δαπάνη τῶν δυνάμεων ἔχει πολὺ μεγάλη σπουδαιότητα γιὰ τὸ μυαλὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἐναλλαγὴ τῶν θεμάτων τῆς μελέτης εἶνε ἕνας ὅρος ξεκουράσματος διανοητικοῦ, ὅπως καὶ ἡ ἐναλλὰξ χρησιμοποίησις ὡρισμένων μυῶν τοῦ σώματος εἶνε μία μέθοδος σωματικοῦ ξεκουράσματος.

Δὲν ὑπάρχει χειρότερο πρᾶγμα ἀπὸ τὴν ἔμμονη ἰδέα, ποὺ καταλαμβάνει καὶ βασανίζει συνήθως τὶς γυναῖκες ποὺ ἐργάζονται κοπιαστικά, ἀφιερωμένες ἀποκλειστικὰ σὲ ἑνὸς εἴδους ἐργασία. Ἡ ἔμμονη αὐτὴ ἰδέα γίνεται συχνὰ πιὸ δυνατὴ κι' ἀπὸ τὴν θέλησι. Στὴν περίπτωσι αὐτὴν τὸ ἀποτελεσματικώτερο φάρμακο συνίσταται στὴν ἀλλαγὴ τῆς ἐπικρατούσης ἰδέας μὲ τὴν μετατόπισι τῆς προσοχῆς, πάσῃ θυσίᾳ, δηλαδὴ εἰς ἕνα λογικὸν συνδυασμὸν τῆς διασκεδάσεως καὶ τῆς ἐργασίας.

Δρ ΜΩΡΙΣ ΛΕΜΠΟΝ

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Τὸ Διαζύγιον

ΕΙΣ ΤΗΝ πλέον ἀρχαιοτέραν ἐποχήν, ἐφ' ὅσον καὶ ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου ἦτο ἄτυπος, καὶ ἡ ἔννοια τοῦ διαζυγίου ἦτο ἄγνωστος. Μόλις ἤρχισε νὰ λαμβάνη ὁριστικωτέραν μορφὴν ὁ τύπος τῆς οἰκογενείας, διαμορφοῦται καὶ ὁ θεσμὸς τοῦ διαζυγίου, τὸ ὁποῖον διῆλθε τόσην ἐξέλιξιν, ὥστε νὰ καταστῇ ἀγνώριστον ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς του μέχρι τῆς σημερινῆς τελικῆς μορφῆς του.

Εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλλάδα (Ἀθῆνας), ὁ σύζυγος ἠδύνατο εὔκολα ὁποσδήποτε, νὰ ἀποπέμψῃ τῆς οἰκίας τὴν γυναῖκα του. Ἐὰν αὐτὴ ἢ οἱ συγγενεῖς της δὲν ἔστεργον εἰς τοῦτο, ἤρχιζαν δίκην. Καὶ ἡ γυναῖκα ὅμως ἐξ ἴσου ἐδικαιοῦτο νὰ ἀφήσῃ τὸν ἄνδρα της καὶ νὰ φύγῃ, ἐγείρουσα πάλιν δίκην. Εἰς τὸ παλαιότερον δίκαιον ὁ ἄνδρας εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ παντρέψῃ τὴν γυναῖκα του μὲ ἄλλον ποὺ διάλεξε ἐκεῖνος. Πάντως ὁ σύζυγος ἀποδιώκων τὴν γυναῖκα του, ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν προῖκα της, γιατὶ ἀλλοιῶς πλήρωνε τόκο 1 ½ % τὸν μῆνα, δηλ. 18 % τὸν χρόνο. Ἐὰν ἡ γυναῖκα του κατηγορεῖτο γιὰ μοιχεία, τότε ἡ προῖκα ἔμενε στὸν ἄνδρα.

Εἰς τὴν Σπάρτην ὄχι μόνον ἐπετρέπετο, ἀλλ' ἐπεβάλετο μάλιστα τὸ διαζύγιον ἐὰν ἡ γυναῖκα ἦτο στεῖρα.

Εἰς τὰς πολιτείας τῆς Κρήτης καλλιτέρα δὲν ἦτο ἡ κατάστασις, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ἡ μελέτη τοῦ καθηγητοῦ Μομφεράτου. Καὶ ἐκεῖ ἐγίνετο τὸ διαζύγιον ἢ μὲ κοινὴν συμφωνίαν τῶν συζύγων ἢ καὶ μὲ τὴν θέλησιν τοῦ ἑνὸς μόνον, συνήθως ἐὰν ὑπῆρχε μοιχεία.

Οἱ νόμοι τῆς Ἑλλάδος ἦσαν πιὸ συντηρητικοὶ καὶ πιὸ πολιτισμένοι, σχετικῶς, ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς Ρώμης. Ἐκεῖ, στὴν ἀρχαία ἐποχὴ μόνον ὁ ἄνδρας εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ χωρίσῃ τὴν γυναῖκα του χωρὶς κανένα λόγο. Ἐπίσης ὁ πατέρας εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ χωρίσῃ τὴν κόρη του καὶ νὰ τὴν πάρῃ ὀπίσω. Ἀργότερα ἤρχισε νὰ ζητῆται λόγος ἀπ' τὸν ἄνδρα γιὰ τὸ διαζύγιο. Στὸ τέλος ὅμως ἡ νομοθεσία ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ δεχθῇ ὅτι γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, καὶ τὸν πιὸ ἀστεῖο ἀκόμη, οἱ σύζυγοι μποροῦσαν ἐξ ἴσου νὰ χωρίσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ὁ ἄνδρας ἔπαιρνε ἕνα κομμάτι χαρτὶ (τῆς ἐποχῆς ἐκείνης) ἔγραφε ἐπάνω «γυνή, πράττε τὰ σά», τὸ ἔστελνε στὴ γυναῖκα κι' ὁ γάμος εἶχε διαλυθῇ. Τὸ ἴδιο δικαίωμα εἶχε καὶ ἡ γυναῖκα.

Στὴν Ρώμη συνέβη καὶ τοῦτο τὸ ἀπίστευτο: Στὴν πιὸ παληὰ ἐποχὴ ὁ ἄνδρας χωρίζων τὴν γυναῖκα, κατακρατοῦσε δικαιωματικὰ ὅλη τὴν προῖκα της. Αὐτὸ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ δημιουργηθῇ τότε καὶ μία τάξις Ζιγκολὼ ποὺ πανδρευόνταν γιὰ νὰ χωρίσουν σὲ μιὰ ἑβδομάδα καὶ νὰ σφετερισθοῦν τὴν προῖκα τῆς γυναίκας. Ἡ ἱστορία μάλιστα ἀναφέρει ὅτι αὐτὸ τὸ ἔκαμε καὶ ἕνας Ὕπατος ἀκόμη! Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀργότερα κατάλαβαν ὅτι ἡ παγίδα αὐτὴ τῶν γυναικῶν ἔπρεπε νὰ λείψῃ καὶ ὡρίσθη ὅτι ὁ ἄνδρας δικαιοῦται νὰ κρατήσῃ τὴν προῖκα μόνον ὅταν διώχνῃ τὴ γυναῖκα γιὰ σφάλμα της. Στὸ τέλος δὲ τέτοιο σφάλμα ἐθεωρεῖτο ἡ μοιχεία.

Ὁ Χριστιανισμός, εἶναι γνωστόν, ὅτι κηρύχθηκε ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας. Περιώρισε τὴν ἐλευθερία αὐτὴ τοῦ διαζυγίου καὶ στὸ τέλος ἔφθασε νὰ κηρύξῃ ὅτι «οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω». Τὸ Εὐαγγέλιον ὡς μόνο λόγο διαζυγίου ἀναγνωρίζει τὴν μοιχείαν καὶ γενικὰ τὴν παράβασιν τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως, δίδοντας τὰ ἴδια δικαιώματα στὸν ἄνδρα καὶ στὴν γυναῖκα πάντα.

Οἱ Βυζαντινοὶ φάνηκαν προοδευτικώτεροι, ἀλλὰ πάντως ὥρισαν στὸ νόμο τοὺς λόγους τοῦ διαζυγίου. Στὸ τέλος κάποτε μάλιστα ἀπηγορεύθη τελείως.

Στὴν σύγχρονη ἐποχὴ δὲν ὑπάρχει ὁμοιογένεια καὶ ὁμοιομορφία στὸν θεσμὸ τοῦ διαζυγίου. Πάντως, γενικά, μποροῦμε νὰ διακρίνωμε τὰς ἑξῆς κατηγορίας μεταξὺ τῶν διαφόρων νομοθεσιῶν:

α) Τὸ σύστημα τῆς τελείας ἀπαγορεύσεως τοῦ διαζυγίου ποὺ ἰσχύει στὴν Ἰταλία. Μόνος τρόπος λύσεως τοῦ γάμου ἐκεῖ εἶναι ὁ θάνατος. Τὸ σύστημα αὐτό, πιὸ ἀπηρχαιωμένο, ἀναγκάζεται νὰ παραδεχθῇ σήμερα τὸν «χωρισμὸ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης», γιὰ νὰ συμβιβάσῃ τὴν ἀναπόφευκτη κάποτε ἀνάγκη τοῦ διαζυγίου.

β) Τὸ σύστημα τῆς τελείας ἐλευθερίας, ποὺ ἰσχύει στὴ Ρωσσία καὶ σχετικῶς στὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Στὴν πρώτη χώρα παίρνει διαζύγιο ὅποιος ἀπὸ τοὺς δύο συζύγους θέλει, χωρὶς νὰ δίδῃ λογαριασμὸ στὸν ἄλλον. Στὴ δεύτερη χώρα εἶναι ἀνάγκη ἁπλῶς νὰ ἰσχυρισθῇ ἕνα ἀστεῖο λόγο (ὅτι ὁ ἄλλος τὴν νύχτα ροχαλίζει π.χ.)...

γ) Τὸ μικτὸ σύστημα, ποὺ ἰσχύει καὶ στὴν Ἑλλάδα, καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον ἀναγνωρίζεται μὲν τὸ διαζύγιον, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ ὑπάρχῃ μία εὔλογος ἀφορμή. Ἂν ξεκινήσωμε ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὅτι πρέπει νὰ διατηρήσωμε τὴν οἰκογένεια πρὸς χάριν τῶν παιδιῶν τοὐλάχιστον, πρέπει νὰ δεχθοῦμε ὅτι τὸ τελευταῖο τοῦτο σύστημα εἶναι τὸ καλλίτερο.

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ὁ Ἑλληνικὸς νόμος περὶ διαζυγίου.

ΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

πρῶτα στὴν Ἀθῆνα κ' ὕστερα στὸ Παρίσι.

Τὰ μεγάλα καλλυντικὰ μέσα που μεταχειρίζονται οἱ ἀστέρες τοῦ Χόλλυγουντ, γιὰ τὴν καλλονὴ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος εἶναι τὰ ραδιενεργὰ λασπόλουτρα που λέγονται καὶ καλλυντικὲς μάσκες (ὄχι βέβαια λαστιχένιες). Στὸ Παρίσι μετεδόθη ἡ χρῆσις των πρὸ διετίας περίπου καὶ ἔχουν διαδοθεῖ ἐξαιρετικά, χάρις εἰς τὰ ἐξαίρετα ἀποτελέσματά των. Ἐσχάτως ἀνεκαλύφθη νέα μάσκα στὸ Χόλλυγουντ, ἡ μάσκα που χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἐρυθρόδερμοι τοῦ Μεξικοῦ. Ἡ Mme Ketty ἐπρομηθεύθη τὴ μάσκα αὐτὴ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν πηγῶν — ὅπως πάντοτε — καὶ πρὶν τὴν προμηθευθεῖ ἀκόμη τὸ Παρίσι. Χρῆσις ἁπλουστάτη, ἀποτελέσματα ὑπέροχα. Ζητήσατέ μας πληροφορίας δωρεάν. Académie de Beauté Mme Ketty — Ἀθῆναι — Ἑρμοῦ 35 — Τηλέφ. 22-0-88.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ Δ. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
Ἐξετάζει τὴν καρδιαν διὰ τοῦ ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΟΥ
Δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του ΠΑΤΗΣΙΩΝ 107, Στάσις Ἀγγελοπούλου, Ιραμ 2 καὶ 3.
Ὧραι ἐπισκέψεων: 10—12 καὶ 3—7 μ. μ. καὶ ἐπὶ συνεντεύξει. ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 81-503.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Ἡ «Μέθοδος Κοπτικῆς Σιλουὲτ» εἶνε ἀπαραίτητος διὰ κάθε γυναῖκα, διότι θὰ διδαχθῆ νὰ κόβῃ μόνη της τὰ φορέματά της. Εἶνε γραμμένο κατόπιν πολυετοῦς πείρας σὲ ἁπλῆ γλῶσσα μὲ σύστημα εὔκολον καὶ ἀλάνθαστον. Πωλεῖται παρὰ τῇ ἐκδοτρίᾳ κ. Ἀγάθη Ἄντωνι, ἀντὶ δραχ. 150 εἰς τὸν Οἶκον

ΣΙΛΟΥΕΤ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ 25

Αἱ πολύπλοκοι λεπτομέρειαι τῆς ΚΟΠΤΙΚΗΣ καὶ ΡΑΠΤΙΚΗΣ διδάσκονται ὑπὸ τῆς ἰδίας τῆς καθηγητρίας καὶ Διευθυντρίας τοῦ Οἴκου, προσφερούσης τὸ σύγγραμμά της δωρεὰν εἰς τὰς μαθητρίας της. —Πλὴν τῶν γυναικείων φορεμάτων διδάσκονται ὑπὸ τῆς ἰδίας: ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ, ΠΡΟΙΚΕΣ, ΑΝΔΡΙΚΑ ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ, ΠΥΤΖΑΜΕΣ, κλπ. κλπ. Ἐγγυώμεθα τελείαν κατάρτισιν, ἄλλως τὰ χρήματα ἐπιστρέφονται. Τὸ πλῆθος τῶν μαθητριῶν, τὸ ὁποῖον συρρέει ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, μαρτυρεῖ τὴν ἠγγυημένην καὶ ταχεῖαν ἐκμάθησιν. — ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν. Ζητήσατε κανονισμόν.

ΚΥΡΙΑ, θέλετε νὰ ἐξασφαλίσετε τελείαν ἐφαρμογήν, ἀνάπαυσιν συγχρόνως καὶ ἐλευθερίαν στὰς κινήσεις σας, καὶ πρὸ παντὸς τὴν πραγματικὴν κλασσικὴν γραμμὴν τὴν ὁποίαν ὀνειρεύεται κάθε Κυρία.
Τὰ ἐπιτυγχάνετε ἀσφαλῶς ὅλα αὐτὰ ἐὰν παραγγείλετε μίαν Ζώνην ἢ ἕνα Κορσὲ καὶ ἕνα Στηθόδεσμο στὸ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Κ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ
ΣΤΑΔΙΟΥ 15 γ, παραπλεύρως Κινηματογράφου «ΑΤΤΙΚΟΝ».
«ΔΙΤΣ»

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΣ — ΘΕΟΔΩΡΑ — ΕΙΡΗΝΗ — ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ — ΘΕΑΝΩ — ΖΩΗ Η ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ — ΑΝΝΑ ΔΑΛΑΣΗΝΗ

ΙΔ'.

ΕΞ ΑΛΛΟΥ ἡ Εἰρήνη κρατοῦσε προσεκτικὰ τὸ γυιό της μακρυὰ ἀπ' ὅλες τὶς ὑποθέσεις τοῦ κράτους. Ὁ αὐτοκράτωρ ἦταν ἀπομονωμένος στὴ δική του Αὐλή, χωρὶς φίλους, χωρὶς ἐπιρροή, ἐνῷ ὁ παντοδύναμος Σταυράκιος κυβερνοῦσε κατὰ τὶς ἰδιοτροπίες του, βάρβαρος καὶ ὑπερόπτης καὶ καθένας ὑποκλείνονταν ταπεινὰ μπροστὰ στὸν εὐνοούμενο αὐτόν. Τέλος, ὁ νεαρὸς ἡγεμόνας ἐπαναστάτησε ἐναντίον μιᾶς τέτοιας ἡγεμονίας καὶ μὲ μερικοὺς φίλους του συνώμοσε ἐναντίον τοῦ πρωθυπουργοῦ. Ἡ συνωμοσία δυστυχῶς ἀνεκαλύφθη καὶ ἡ Εἰρήνη αἰσθάνθηκε πὼς ἀπειλεῖτο καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια: Ἀπ' τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ φιλοδοξία σκότωσε μέσα της τὴ μητρικὴ στοργή. Ἐκτύπησε βάρβαρα. Οἱ συνωμότες συνελήφθησαν, ἐβασανίσθησαν, ἐξορίσθησαν, ἐφυλακίσθησαν, καί, πρᾶγμα πιὸ σοβαρό, ὁ ἴδιος ὁ αὐτοκράτωρ ἐδάρθηκε σὰν νὰ ἦταν ἀνυπότακτο παιδί, καὶ περιωρίσθηκε γιὰ πολλὲς ἡμέρες στὰ διαμερίσματά του ἀφοῦ πρὶν ἡ μητέρα του τὸν ἐπέπληξε καὶ τὸν εἰρωνεύθηκε μὲ μεγάλη σκληρότητα. Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ ἡ αὐτοκράτειρα πίστεψε πὼς μποροῦσε νὰ ἦταν σίγουρη γιὰ τὸν θρίαμβό της — ἄλλως τε οἱ αὐλοκόλακες τὴν ἐβεβαίωναν πὼς «κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε νὰ βασιλεύσῃ ὁ Κωνσταντῖνος», καθὼς γράφει ὁ Θεοφάνης. Δεισιδαίμων καὶ εὔπιστη, ὅπως ὅλοι οἱ σύγχρονοί της, παρεσύρετο ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια, ἐπίστευε στοὺς χρησμοὺς τῶν μάγων ποὺ τῆς προέλεγαν πὼς ὁ θρόνος εἶναι δικός της, καὶ γιὰ νὰ τὸν ἐξασφαλίσῃ ἐρριψοκινδύνευσε τὸ πᾶν. Ἐζήτησε νέο ὅρκο πίστεως ἀπὸ τὸ στρατό. Οἱ στρατιῶτες ὑπεχρεώθησαν νὰ ὁρκισθοῦν μ' αὐτὸν τὸν ἀνήκουστο καὶ παράξενο τρόπο: «Ἐφ' ὅσον ζῇς δὲν θὰ ἀναγνωρίσωμε καθόλου τὸν γυιό σου γιὰ αὐτοκράτορα», καὶ στὶς ἐπίσημες ζητωκραυγὲς τὸ ὄνομα τῆς Εἰρήνης προηγεῖτο ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου

Ἀλλὰ καὶ τώρα ὅπως στὰ 786, ἡ ὁρμητικὴ καὶ φιλόδοξη βασίλισσα εἶχε ἐνεργήσει πολὺ βιαστικά. Στὰ 790 ἕνα κίνημα ἐξερράγη στὰ συντάγματα τῆς Ἀσίας ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ αὐτοκράτορος ποὺ τὸν κρατοῦσαν ὑπὸ κηδεμονίαν. Ἀπὸ τὸ στρατὸ τῆς Ἀρμενίας ἡ ἐξέγερσις μετεδόθη καὶ στὰ ἄλλα σώματα καὶ σὲ λίγο ὅλος ὁ στρατὸς συνενώθηκε καὶ ἀπήτησε τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ Κωνσταντίνου 6ου καὶ τὴν ἀναγνώρισί του ὡς μοναδικοῦ καὶ πραγματικοῦ βασιλέως. Ἡ Εἰρήνη ἐφοβήθηκε καὶ ὑπεχώρησε. Ἀναγκάσθηκε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ γυιό της καὶ νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἀνίσχυρη καὶ μανιώδης ὑποχρεώθηκε νὰ ἰδῇ νὰ ἀπομακρύνουν ὅλους τοὺς πιὸ ἀγαπητούς της φίλους. Ὁ Σταυράκιος, ὁ πρωθυπουργός της, ἐξωρίσθηκε στὴν Ἀρμενία ἀφοῦ πρῶτα τοῦ ἐξύρισαν τὸ κεφάλι, ὁ Ἀέτιος, ἕνας ἄλλος εὐνοούμενός της ὑπέστη τὴν ἴδια τύχη, κι' αὐτὴ ἡ ἴδια ἀναγκάσθηκε ν' ἀποσυρθῇ στὸ θαυμάσιο ἀνάκτορό της τοῦ Ἐλευθερίου, ἐνῷ τριγύρω ἀπ' τὸν νέο ἡγεμόνα ποὺ εἶχε ἀναγνωρισθῇ ἐπισήμως, εἶδε νὰ ἐπανακτοῦν τὴν εὔνοιάν του, ὅλους ἐκείνους ποὺ αὐτὴ εἶχε καταδιώξει, ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῶν εἰκόνων ποὺ αὐτὴ εἶχε ἀναστηλώσει, καὶ στὴν πρώτη γραμμὴ τὸν γέρο Μιχαὴλ Λαχανοδράκοντα, ποὺ ὁ νέος αὐτοκράτωρ ἀνηγόρευσε μάγιστρο.

Ἀλλὰ ὁ Κωνσταντῖνος 6ος δὲν μισοῦσε καθόλου τὴν μητέρα του. Μόλις πέρασε ἕνας χρόνος ἀπὸ τὴν πτῶσι τῆς Εἰρήνης, τὸν Ἰανουάριο τοῦ 792, ὁ νεαρὸς αὐτοκράτωρ ὑπακούοντας στὶς παρακλήσεις της, τῆς ἀπέδωσε τὸν τίτλο τῆς αὐτοκρατείρας, τὴν ἀνεκάλεσε στὸ Ἱερὸ Παλάτι καὶ τὴν κατέστησε μέτοχο στὴν ἀρχή. Συγχρόνως, ὁ ἀνίσχυρος βασιλεὺς ἀνεκάλεσε στὶς ὑποθέσεις τοῦ κράτους καὶ τὸν εὐνοῦχο Σταυράκιο, τὸν εὐνοούμενό της. Ἡ Εἰρήνη ὅμως ξαναγύριζε διψῶντας ἐκδίκησι, ποθῶντας νὰ τιμωρήσῃ αὐτοὺς ποὺ τὴν εἶχαν προδώσει, ἐπιδιώκοντας μὲ ὅσο ποτὲ παρόμοιο πάθος τὴν πραγματοποίησι τῶν φιλοδόξων ὀνείρων της. Ἀλλὰ τὴ φορὰ αὐτὴ γιὰ νὰ τὰ πραγματοποιήσῃ θὰ μεταχειριζόταν μεγαλείτερη ἐπιτηδειότητα. Στὰ 790 εἶχε πιστεύσει πολὺ σίγουρα στὴν ἐπιτυχία, εἶχε ἐπισπεύσει τὰ πράγματα, εἶχε ἁρπάξει τὸ θρόνο, ἀλλὰ μὲ τὶς σκαιότητές της πρὸς τὸν γυιό της εἶχε σκανδαλίσει τὴ δημοσία γνώμη καὶ εἶχε ἐξεγείρει τὸ στρατό. Τώρα ὅμως ἡ ἧττα τὴν εἶχε διδάξει καὶ χρειάσθηκε πέντε ὁλόκληρα χρόνια γιὰ νὰ προετοιμάσῃ ὑπομονητικὰ τὸν θρίαμβόν της μὲ τὶς πιὸ λεπτὲς καὶ τὶς πιὸ ἐπιδέξιες ραδιουργίες.

Ὁ Κωνσταντῖνος 6ος εἶχε ἀδιαφιλονείκητες ἀρετές. Ὅπως ὁ πάππος του, ἦταν ἡγεμὼν γενναῖος, δραστήριος, εὐφυὴς καὶ ἱκανός. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἀντίπαλοί του ἀκόμη τὸν ἐπαινοῦν καὶ τοῦ ἀναγνωρίζουν τὶς στρατιωτικές του ἀρετὲς καὶ μιὰ πραγματικὴ πολιτικὴ ἱκανότητα. Οἱ κατηγορίες ἐναντίον του καὶ ἰδίως ὁ ἀκόλαστος βίος ποὺ τοῦ προσάπτουν, ἔχουν μοναδικὴ ἀφορμὴ τὸ σκάνδαλο ποὺ ἐξήγειρε μὲ τὸν δεύτερο γάμο του. Τέλεια ὀρθόδοξος, ἦταν πολὺ δημοφιλὴς στὶς λαϊκὲς τάξεις, ἡ Ἐκκλησία δὲν τὸν ἔβλεπε καθόλου μὲ κακὸ μάτι καὶ ἐπειδὴ ἦταν στρατηγὸς γενναῖος καὶ δραστήριος καὶ διατεθειμένος νὰ ξαναρχίσῃ τὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Ἀράβων, ἄρεσε στὸ στρατό. Ἡ Εἰρήνη ὡστόσο μὲ τὴν μεγάλη της ἐπιτηδειότητα κατώρθωσε νὰ φέρῃ σὲ διάστασι τὸν ἀξιόλογο αὐτὸν αὐτοκράτορα μὲ τοὺς καλλιτέρους φίλους του, νὰ τὸν κάνῃ νὰ φανῇ ἀχάριστος, σκληρὸς καὶ ἄνανδρος, νὰ τὸν διαβάλῃ στοὺς στρατιῶτες, νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ καὶ τὶς συμπάθειες τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν πρώτοις ἡ Εἰρήνη μετεχειρίσθη τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχεν ἐπανακτήσει γιὰ νὰ ἐξεγείρῃ τὶς ὑποψίες τοῦ νεαροῦ Κωνσταντίνου ἐναντίον τοῦ Ἀλεξίου Μωσκλέ, τοῦ στρατηγοῦ ἐκείνου ποὺ εἶχε κάνει τὸ κίνημα τοῦ 790, καὶ τὸν διέβαλε μὲ τέτοιο ἐπιτήδειο τρόπο, ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ἐφυλάκισε κι' ὕστερα τὸν ἐτύφλωσε. Αὐτὸ γιὰ τὴν Εἰρήνη ἦταν διπλῆ ὠφέλεια: Ἐξεδικεῖτο ἕνα ἄνθρωπο ποὺ εἶχε προδώσει τὴν ἐμπιστοσύνη της καὶ ἔκανε τὰ στρατεύματα τῆς Ἀρμενίας, ποὺ ἦταν τὸ καλλίτερο στήριγμα τοῦ Κωνσταντίνου νὰ ἐπαναστατήσουν ἐναντίον του. Γιατὶ μόλις ἔμαθαν τὴν τιμωρία ποὺ ἐπεβλήθηκε σ' ἕνα στρατηγὸ ποὺ ἀγαποῦσαν ἐξαιρετικά, ἐπαναστάτησαν. Χρειάσθηκε νὰ πάῃ ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς στὰ 793, γιὰ νὰ συντρίψῃ τὴν ἀνταρσία: Τὸ ἔκανε μὲ ὑπέρτατη σκληρότητα κι' αὐτὸ συνέτεινε ὥστε νὰ χάσῃ ὁλοκληρωτικὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὶς συμπάθειες τῶν στρατιωτῶν. Συγχρόνως ἐπειδὴ ἕνα κόμμα ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐνεργῇ ὑπὲρ τῶν θείων τοῦ Κωνσταντίνου, κατὰ συμβουλὴν τῆς Εἰρήνης, ὁ αὐτοκράτωρ κατεδίκασε τὸν μεγαλείτερον νὰ χάσῃ τὰ μάτια του καὶ στοὺς ἄλλους τέσσαρας ἔκοψε τὴ γλῶσσα, σκληρότης ἀρκετὰ ἀνωφελὴς ποὺ τὸν ἔκανε ἀντιπαθῆ στὸ λαὸ καὶ μισητὸ ἰδίως στοὺς εἰκονοκλάστες, ποὺ στὰ πρόσωπα τῶν θυμάτων ἐκείνων ἀναπολοῦσαν καὶ ἐλάτρευαν τὴν ἀνάμνησι τοῦ πατέρα των Κωνσταντίνου τοῦ 5ου. Τέλος, ἡ αὐτοκράτειρα γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀντιδημοτικότητα τοῦ γυιοῦ της, γιὰ νὰ τὸν κάνῃ τελειωτικὰ ἀντιπαθητικὸ στὸ λαό, σοφίστηκε ἕνα τελευταῖο μέσο, τὸ πιὸ μακιαβελικὸ ἀπὸ ὅλα.

Ὁ Κωνσταντῖνος 6ος δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὴν σύζυγόν του, παρ' ὅλο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει δυὸ θυγατέρες, τὴν Εὐφροσύνη καὶ τὴν Εἰρήνη. Εἶχε ἐρωμένες. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴ τῆς Εἰρήνης στὸ παλάτι, δὲν ἄργησε νὰ ἐρωτευθῇ μιὰ ἀπὸ τὶς δεσποινίδες τῆς τιμῆς τῆς βασιλομήτορος. Ὀνομαζόταν Θεοδότη, κατήγετο ἀπὸ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια τῆς πρωτευούσης ποὺ συγγένευε μὲ πολλοὺς ἀπ' τοὺς πιὸ διάσημους ἄνδρες τοῦ ὀρθοδόξου κόμματος, μὲ τὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς τῶν Σακκουδίων Πλάτωνα καὶ τὸν ἀνεψιό του, τὸν περίφημο Θεόδωρο τὸν Στουδίτη. Ἡ Εἰρήνη ὑπέθαλψε τὸ πάθος τοῦ γυιοῦ της γιὰ τὴν ἀκόλουθό της καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Εἰρήνη τοῦ ὑπέβαλε τὴν ἰδέα νὰ χωρίσῃ τὴν γυναῖκα του καὶ νὰ πανδρευθῇ τὴ νέα. Δὲν ἀγνοοῦσε τὸ σκάνδαλο ποὺ θὰ ἐξήγειρε ἕνα τέτοιο διάβημα τοῦ αὐτοκράτορος καὶ προεξοφλοῦσε μάλιστα τὰ ἀποτελέσματά του γιὰ τὰ σχέδιά της. Ὁ Κωνσταντῖνος 6ος ἄκουσε εὐχαρίστως αὐτὲς τὶς συμβουλὲς καὶ τότε στὸ παλάτι γιὰ ν' ἀπαλλαχθοῦν ἀπ' τὴ Μαρία, ἄρχισε νὰ πλέκεται μιὰ πολὺ παράξενη ραδιουργία, ἐντελῶς χαρακτηριστικὴ γιὰ τὶς βυζαντινὲς ἠθικὲς ἀντιλήψεις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Τέλος ὁ αὐτοκράτωρ, παρὰ τὴν ἀντίστασι τοῦ Πατριάρχου, ἔκλεισε τὴν γυναῖκα του σ' ἕνα μοναστῆρι, καί, τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 795, πανδρεύθηκε μὲ τὴν Θεοδότη.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

20 τοῖς 100

Στοὺς 100 ἄνδρας οἱ 20 μόνον ἔχουν κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας των τὰ μαλλιά, τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδωκεν ἡ φύσις. Τί θλιβερὰ παρατήρησις, ἡ ὁποία ὅμως δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς τῶν εὐφυῶν ἐπιχειρηματιῶν, ποὺ διαφημίζουν σκανδαλωδῶς διάφορα ἀντιεπιστημονικὰ παρασκευάσματα κατὰ τῆς πιτυρίδος καὶ τῆς τριχοπτώσεως. Προσέξατε μὴν ἀπατηθῆτε καὶ σεῖς! Διότι τὰ προϊόντα αὐτὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν καμμίαν ἀποτελεσματικότητα, ἐπειδὴ ἁπλούστατα δὲν ἐπενεργοῦν ἐπὶ τῆς ΑΙΤΙΑΣ ποὺ προκαλεῖ τὴν τριχόπτωσιν καὶ τὴν πιτυρίδα. Ἀντιθέτως τὸ Γερμανικὸν βιολογικὸν προϊὸν ἡ ΤΡΙΛΥΖΙΝ, περιέχουσα κατὰ βάσιν χολεστερίνην (ἤτοι τὴν οὐσίαν ἐκείνην ποὺ λόγῳ ἐλλείψεως ἀρκετῆς ποσότητος ἀπὸ τὸ τριχωτὸν τῆς κεφαλῆς μας προκαλεῖ κατ' ἀρχὰς τὴν πιτυρίδα καὶ κατόπιν τὴν τριχόπτωσιν καὶ τὴν φαλάκραν), στηρίζεται ἐπὶ δεδομένων ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ καὶ εἶναι κατὰ συνέπειαν θετικῶς ἀποτελεσματική. Μὲ καθημερινὴν χρῆσιν τῆς ΤΡΙΛΥΖΙΝ

Ἡ πυτιρίδα ἐξαλείφεται
Ἡ τριχόπτωσις σταματᾷ
Νέα μαλλιὰ ξαναφυτρώνουν

TRILYSIN

Ὁ Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος κ. ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑ.Ι.ΔΗΣ, Ἀλκαίου 1, Ἀθῆναι, ἀποστέλλει δωρεὰν εἰς πάντα αἰτοῦντα τὴν ἐπιστημονικὴν βιβλιογραφίαν τῆς Τριλυζίν.

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ

Πολυτελείας, Τραπεζαρίαι, Κρεββατοκάμαραι, Σαλόνια. Ἐκτελοῦνται παραγγελίαι παντὸς εἴδους καὶ ρυθμοῦ μὲ τιμὰς λογικὰς καὶ εὐκολίας πληρωμῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ
Β. ΚΑΡΑΤΖΑ
Τηλέφ. 32-487. Ὁδὸς Λέκκα 7.

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ ΗΘΟΠΟΙΟΥ

Κάποιος Ἰταλὸς ἠθοποιός, ὁ ὁποῖος ἦταν καταχρεωμένος στοὺς πάντας, ἀρρώστησε κάποτε βαρειὰ καὶ κάλεσε κοντά του τὸν πνευματικὸ γιὰ νὰ ἐξομολογηθῇ.

—Τὸ μόνο πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο θἄθελα, πάτερ μου, τοῦ εἶπε, νὰ παρακαλέσῃς τὸν Θεὸ εἶνε νὰ μοῦ παρατείνῃ τὴ ζωὴ ὥσπου νὰ μπορέσω νὰ πληρώσω τὰ χρέη μου...

—Ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τέτοιο σκοπό, ἀπάντησε ὁ πνευματικός, εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Πανάγαθος θὰ εἰσακούσῃ τὴν ἐπιθυμία σου.

—Ἄ, πάτερ μου, εἶπε τότε ὁ ἀσθενής, ἂν μὲ εἰσακούσῃ δὲν θὰ πεθάνω ποτέ. Τὰ χρέη μου εἶνε τόσο πολλά, ποὺ οὔτε στοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὰ ἐξοφλήσω ὅλα!...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Η ΚΟΥΖΙΝΑ

ΜΠΙΖΕΛΙΑ ΓΑΡΝΙΤΟΥΡΑ

Καθαρίζομε τὰ μπιζέλια (ἀρακᾶ) τὰ βράζομε σὲ ἀλατισμένο νερό, προσθέτομε 1-2 πρέζες σόδα, τὰ στραγγίζομε στὴν κατσαρόλα καὶ τοὺς βάζουμε λίγο βούτυρο φρέσκο ἢ κοινὸ ἀλάτι ἀνάλογο, 1—2 κουταλιὲς τοῦ γλυκοῦ ζάχαρι, ἀνακινοῦμε τὴν κατσαρόλα στὴν φωτιὰ γιὰ νὰ ἀναμιχθοῦν καλὰ καὶ τὰ σερβίρουμε.

Κολοκυθάκια μουσακᾶ

Δόσεις: 1 ὀκ. κολοκυθάκια μεγάλα, 200 δράμ. κιμᾶ βωδινὸ, 50 δρ. βούτυρο, 100 δρ. κρασὶ ἄσπρο, 2 κρεμμύδια μέτρια, 1—2 αὐγὰ, ντομάτα ἀνάλογη, 7—8 κουταλιὲς σούπας γαλέτα, 1 χούφτα τυρὶ τριμμένο, ἀλάτι, πιπέρι κλπ. Σάλτσα μπεσαμὲλ γιὰ κρούστα.

Ἐκτέλεσις

Παρασκευάζουμε τὸν κιμᾶ τοῦ μουσακᾶ ἀκριβῶς ὅπως γιὰ τὰ μακαρόνια παστίτσιο. Στὸ μεταξὺ σχίζουμε τὰ κολοκυθάκια φέτες, πάχους δύο ταλλήρων, τὶς ἀλατίζουμε, τὶς ἀλευρώνουμε ἀμέσως καὶ τὶς τηγανίζουμε μὲ λάδι ἢ λαδο-βούτυρο ἀνάμικτο. Ἔχουμε τὸ ταψὶ ἕτοιμο, πασαλειμμένο μὲ βούτυρο καὶ γαλέττα, βάζουμε πρῶτα μιὰ στρῶσι κολοκυθάκια καὶ ἔπειτα μιὰ στρῶσι κιμᾶ πάχους μισοῦ πόντου, καὶ συνεχίζουμε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο μέχρις ὅτου μποῦν ὅλα στὸ ταψί. Ἑτοιμάζουμε τὴν ἄσπρη σάλτσα μπεσαμὲλ, πολὺ πυκνή, στὴν ὁποία προσθέτουμε 1—2 αὐγὰ, τὴν στρώνουμε ἀπὸ πάνω, πασπαλίζουμε μὲ τυρί, γαλέττα καὶ βούτυρο καὶ τὰ ψήνουμε σὲ δυνατὸ φοῦρνο ὡς μισὴ ὥρα, ὥστε νὰ πάρη ἡ κροῦστα ξανθὸ χρῶμα.

Κροκέτες

Οἱ κροκέτες ἠμπορεῖ νὰ παρασκευασθοῦν μὲ ὅ,τι δήποτε τεμάχια κρεάτων ψημένων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐννοεῖται ἐκλέγομεν τὰ ψαχνὰ καὶ μᾶλλον τρυφερὰ μέρη, ἀπορρίπτοντες τὰ τυχὸν κόκκαλα, νεῦρα, ἐπιδερμίδες (πετσέτες) κλπ.

Εἰς περίπτωσι λοιπὸν ποὺ μᾶς ἀπέμεινε κρέας ψημένο ἀρνιοῦ, μοσχαριοῦ, βωδινὸ (τοῦτο ὄχι κατάλληλο) πουλερικῶν κτλ. ἢ καὶ ψαριῶν, δυνάμεθα νὰ τὰ χρησιμοποιήσωμε διὰ τὴν παρασκευὴν κροκετῶν. Εἰς ταῦτα δὲ συνήθως ἀναμιγνύομεν καὶ ζαμπὸν, μανιτάρια, τροῦφες κτλ.

Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ἠμποροῦμεν νὰ παραλείψωμεν αὐτὰ καὶ νὰ κάνωμε τὶς κροκέτες μόνον ἀπὸ κρέας ἢ νὰ θέσωμε ἕνα εἶδος μόνον ἐξ αὐτῶν, π. χ. μανιτάρια μόνον ἢ τροῦφες ἢ ζαμπόν. Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀρέσκεια ἑκάστου καὶ ἀπὸ τὴ δαπάνη ποὺ ἠμπορεῖ νὰ διαθέσῃ.

Δόσεις διὰ 6—8 ἄτομα

Διὰ τὴν μᾶζαν: 100 δράμια κρέας ψημένο, 25 δράμια ζαμπὸν, 25 δράμια μανιτάρια.

Διὰ τὴν σάλτσαν: 250—300 δράμια γάλα ἢ ζωμὸν κρέατος, 6 κουταλιὲς ἀλεῦρι, 5—6 κουταλιὲς βούτυρο, 1 κρόκο αὐγοῦ, ἀλάτι, πιπέρι, μοσχοκάρυδο.

Ἕως 100 δράμια γαλέττα κοπανισμένη, 1 αὐγὸ ὁλόκληρο καὶ τὸ περισσεῦον ἀσπράδι διὰ τὸ πανάρισμα καὶ φριτοῦρα διὰ τηγάνισμα.

Ἐκτέλεσις

Κόπτομε ψιλὰ τεμάχια τὸ ψημένο κρέας, τὸ ζαμπὸν, τὰ μανιτάρια κτλ. (ψιλὰ ἐννοεῖται νὰ ἔχουν τὸ μέγεθος ἴσον μὲ τὸ τῆς φακῆς, ὡς ἀναφέρω δὲ, δυνάμεθα νὰ παραλείψωμε τὰ μανιτάρια ἢ καὶ τὸ ζαμπὸν, ἀντὶ αὐτῶν δὲ ἠμπορεῖ νὰ προστεθοῦν 2—3 αὐγὰ σφικτὰ βρασμένα.

Μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι θὰ προσθέσωμε τότε περισσότερο κρέας ἀνάλογο μὲ τὴν δόσιν ποὺ παραλείπομε.

Συνιστῶ ὅμως τὸ ζαμπὸν ἐὰν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ παραλείπεται, καθότι προσδίδει τοῦτο καλλιτέραν γεῦσιν εἰς τὶς κροκέτες.

Ἀφοῦ τὰ κόψωμε, [illegible]ννύομε καὶ ἐν τῷ μεταξὺ θέτομεν σὲ κατάλληλη κατσαρόλα ἐπὶ τῆς φωτιᾶς τὸ βούτυρο μὲ τὸ ἀλεῦρι καὶ ἀνακατεύομε μὲ κουτάλα ξύλινη εἴτε μὲ σύρμα (τοῦτο εἶνε προτιμότερο, διότι δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ σβωλιάση ἡ σάλτσα). Ἅμα δὲ ζεσταθοῦν καλὰ ρίπτομε βραστὸ τὸ γάλα ἢ τὸν ζωμὸν, δουλεύοντες συγχρόνως μὲ τὸ σύρμα, προσθέτομε ἀνάλογο ἀλάτι, μοσχοκάρυδο καὶ πιπέρι.

Καὶ ἀφοῦ πάρη βράση καὶ πήξη τὴ δουλεύομε ἀκόμη 1-2 λεπτὰ τῆς ὥρας. Τὴν ἀποσύρομε τότε τῆς φωτιᾶς ρίπτομε τὸν κρόκον τοῦ αὐγοῦ, δουλεύομε ν' ἀναμιχθῇ καὶ προσθέτομε τὸ κομμένο κρέας κλπ., ἀνακατεύομε πάλι (μὲ ξύλινη κουτάλα ὅμως τώρα) νὰ ἀναμιχθοῦν καλὰ καὶ τὰ ἀδειάζομε ἐντὸς πιατέλας, τὴν ὁποίαν ἔχομε ἀλείψει μὲ ὀλίγο βούτυρο διὰ νὰ μὴν κολλήση καὶ ἀφίνομε 1-2 ὥρας νὰ κρυώσουν.

Καλὸν εἶνε δὲ νὰ σκεπάζεται ἀπ' ἐπάνω μὲ ἕνα φύλλο χάρτου ἀλειμμένο μὲ βούτυρο, διὰ νὰ μὴ ξηραίνεται καὶ μαυρίζη, μέχρις ὅτου κρυώση. Ἐννοεῖται ὅτι καλὸν εἶνε ἐπίσης ἡ μᾶζα αὐτὴ νὰ παρασκευάζεται πολλὰς ὥρας πρὶν καὶ νὰ μὴν ἀναμένωμε τὴν τελευταία ὥρα. Οὕτω καὶ ἡ μᾶζα ἔχει καιρὸ νὰ κρυώση καὶ σφίγγει περισσότερο, ὁπότε εἶνε εὐκολώτερο τότε τὸ πλάσιμο αὐτῶν.

Ἀφοῦ κρυώσουν, πασπαλίζομε μὲ ἀλεῦρι τὸ τραπέζι, εἴτε πλαστῆρι ἢ μάρμαρο καὶ κόπτομε μὲ κουτάλι ἀπὸ τὴ μᾶζα καὶ ἀρχίζομε τὸ πλάσιμον ὅπως ὁ φελλὸς μιᾶς μποτίλιας. Ἀφοῦ τὶς σχηματίσωμε ὅλες τὶς πανάρομεν ὡς ἑξῆς:

Πανάρισμα λέγεται (ἐκ τοῦ γαλλικοῦ panée) τὸ τύλιγμα τῶν κροκετῶν ἢ ἄλλου εἴδους φαγητοῦ μέσα σ' αὐγὸ καὶ γαλέττα κοπανισμένη, γίνεται δὲ ὡς ἑξῆς: Σπάζομε μέσα σὲ πιάτο 1—2 αὐγὰ, προσθέτομε 2 κουταλιὲς τῆς σούπας νεροῦ καὶ 1—2 πρέζες ἀλάτι, τὰ κτυποῦμε μὲ πηροῦνι (σιγὰ ὅμως διὰ νὰ μὴ ἀφρίσουν) καὶ θέτομε μέσα 1—2 κροκέτες, τὶς γυρίζομε προσεκτικὰ μὲ τὸ πηροῦνι διὰ νὰ μὴ χαλάση τὸ σχῆμα των καὶ τὶς βγάζομε πάλι μὲ τὸ πηροῦνι καὶ τὶς θέτομε στὴ γαλέττα, τὴν ὁποία ἔχομεν ἁπλώσει ἐπὶ χάρτου. Ἀνασηκώνομε ἀπὸ τ' ἄκρα τὸ χαρτὶ μὲ τρόπον ὥστε ἡ γύρω γαλέττα νὰ σκεπάση τὶς κροκέτες καὶ νὰ τυλιχθοῦν καλὰ μέσα σ' αὐτή. Λαμβάνομεν ἀνὰ μίαν, τὴν περιστρέφομε πάλι ὅπως πρὶν ἐπὶ τοῦ πλαστηρίου, ἔχοντες ἐπὶ τοῦ μέρους ὅπου τὶς περιστρέφουμε λίγη γαλέττα, διορθώνομεν ἐπίσης μὲ μαχαίρι τὶς δύο πλευρὲς καὶ ἀφοῦ τελειώσουν τὶς τηγανίζομεν ὡς ἑξῆς: Βάζομε σὲ τηγάνι βαθὺ ἢ καραβάνα φριτοῦρα καὶ ἀφοῦ κάψη καλὰ (ὅπως διὰ τοὺς λουκουμάδες) ρίπτομε ἀνὰ 4—5 κινοῦντες στὸ τηγάνι καὶ γυρίζοντες αὐτὲς προσεκτικὰ μὲ πηροῦνι μεγάλο ἢ κουτάλα εἶδος φτυαράκι μέχρις ὅτου λάβουν χρῶμα χρυσόξανθο, τοῦτο δὲ γίνεται εἰς διάστημα 2—3 λεπτῶν.

Τὶς βγάζομε τότε καὶ τὶς ἀποθέτομεν ἐπὶ ἀπορροφητικοῦ χάρτου (ἢ στρατσοχάρτου) νὰ στραγγίσουν καὶ τὶς σερβίρομε σὲ πιατέλα, στὴν ὁποίαν ἔχομε διπλωμένη μιὰ καθαρὴ πετσέτα, ἐπάνω δὲ θέτομεν λίγες φοῦντες μαϊντανοῦ ὠμοῦ ἢ καὶ τηγανισμένου, τὸν ὁποῖον ἐπίσης τηγανίζομε ὡς ἑξῆς:

Ἔχομεν φοῦντες μαϊντανοῦ καθαρισμένες καὶ πλυμένες καλὰ, τὶς στραγγίζομεν ἐπίσης καλὰ διὰ νὰ μὴ μένη καθόλου νερὸ καὶ ἀφοῦ τελειώση τὸ τηγάνισμα τῶν κροκετῶν λαμβάνομε μιὰ χοῦφτα ἀπ' αὐτὸν καὶ τὸν ρίπτομεν εἰς τὸ τηγάνι, προσέχοντες νὰ μὴ πλησιάσωμε τὸ χέρι μας πολὺ ἄνωθεν τοῦ τηγανιοῦ, διότι δυνατὸν μὲ τὸ κοχλάρισμα τοῦ βουτύρου νὰ πάθωμε ἐγκαύματα. Μόλις δὲ τὸ ρίψωμεν, ἀμέσως ἀποσύρομε τὸ τηγάνι ἐκ τῆς φωτιᾶς καὶ ἀνακατεύομεν αὐτὸν μὲ κουτάλα τρυπητὴ καὶ τὸν βράζομεν σχεδὸν, καθότι τὸ τηγάνισμά του συντελεῖται ἐντὸς 8—10 δευτερολέπτων, τὸν θέτομεν καὶ αὐτὸν ἐπὶ χαρτίου, τὸν ἀλατίζομεν λίγο καὶ τὸν θέτομεν ἐπὶ τῶν κροκετῶν. Ἐννοεῖται δὲ οὕτω πῶς ὁ μαϊντανὸς εἶνε φαγώσιμος.

Τὸ τηγάνισμα τοῦ μαϊντανοῦ ἀπαιτεῖ κυρίως πεῖραν μεγάλην, πρῶτον διὰ νὰ τὸν ἐπιτύχωμεν εἰς τὸ ψήσιμό του καὶ νὰ διατηρήση καὶ τὸ πράσινο χρῶμα του, δεύτερον δὲ διὰ νὰ μὴ πάθη ἐγκαύματα, εἴτε ἀπὸ ἀδεξιότητα εἴτε ἐὰν δὲν εἶνε ὁ μαϊντανὸς καλὰ στραγγισμένος ἢ μᾶλλον στεγνωμένος.

Διὰ τοῦτο συνιστῶ εἰς τοὺς πρωτοπείρους τὴν παράλειψι τοῦ τηγανισμένου μαϊντανοῦ.

ΣΗΜ. Ἀντὶ γαλέττας δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμε καὶ ψίχα ψωμιοῦ (μπαγιάτικη διὰ νὰ τρίβεται εὐκολώτερον), τὴν ὁποίαν κάμνομεν ὡς ἑξῆς: Τὴν τρίβομεν εἰς τὸν τρίφτην ὅπως τὸ τυρὶ καὶ τὴν κοσκινίζομεν ἀπὸ τρυπητὸ ψιλὸ ἢ κόσκινο χονδρό.

Ἢ ἀντὶ νὰ τρίψωμε στὸν τρίφτη, τὴν κόπτομεν εἰς μικρὰ κομμάτια, τὴν θέτομεν ἐντὸς πετσέτας καὶ μαζεύοντες τὶς ἄκρες τῆς πετσέτας τρίβομεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ ὅλον, καθ' ὃν τρόπον δηλαδὴ πλάθομε τὴν ζύμην τοῦ ψωμιοῦ, τὴν κοσκινίζομεν ἀπὸ τρυπητὸ καὶ ἐπαναλαμβάνομε τὸ τρίψιμο μέχρις ὅτου περασθῇ ὅση χρειαζόμεθα.

αισθηματική αλληλογραφία

Στὴ Νίνα Γ. καὶ Μαρῖνον Χ. Θεσσαλονίκην.— Μοῦ γράφετε νὰ σᾶς ἀπαντήσω ἂν συμφωνῶ μὲ κάποιο κοινωνιολόγο Χ. ποὺ διϊσχυρίζεται πὼς οἱ κοπέλλες καὶ τὰ παλληκάρια πρέπει νὰ παντρεύωνται νέοι. Μοῦ λέτε: «Ὁ γάμος εἶνε ἡ κρισιμώτερη ἐποχὴ τῆς ζωῆς μας. Γιὰ τὴ γυναῖκα ὁ γάμος εἶνε ἕνα στάδιο. Πῶς εἶνε δυνατὸν ἕνα παιδὶ εἴκοσι χρόνων καὶ ἕνας ἄνδρας δεκαοκτὼ νὰ δημιουργήσουν ἕνα καλὸ σπίτι; Δὲν ἔχουν οὔτε τὴν πεῖρα τῆς ζωῆς, οὔτε τὴν ἀνάλογη φρόνησι. Εἶνε δυὸ ἀνεύθυνα παιδιὰ ποὺ παίζουν μὲ τὴ ζωὴ καὶ ποὺ ἀσυναίσθητα καταστρέφουν τὴν οἰκογενειακή τους γαλήνη, γιατὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ πεῖρα. Θεωροῦν τὸ γάμο παιχνίδι, δὲν ξέρουν τί θὰ πῇ συζυγικὴ πίστις, δὲν ἔχουν συναίσθησι τῶν καθηκόντων τους.

—Ποιὸς θ' ἀπορήσῃ ὕστερα—γράφετε—ἅμα τὰ πράγματα γυρίσουν ἄσχημα; Κανένας. Τὸ νέο κορίτσι ἐνθουσιάζεται μὲ τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν τοῦ νέου, ποὺ θὰ τοῦ πῇ δυὸ ὡραῖα λόγια, καὶ τὸ παλληκάρι μὲ τὴ σιλουέττα ἑνὸς ὤμορφου κοριτσιοῦ.

Δὲ βρίσκετε, κυρία Διάνα, πὼς τὰ παλληκάρια ἅμα παντρευτοῦν πολὺ νέοι καὶ ποὺ δὲν ἔζησαν βαρυοῦνται τὴν γυναῖκα τους καὶ πὼς τὸ κορίτσι σκλαβώνει τὰ ὡραιότερα χρόνια τῆς ζωῆς του, πὼς τὴν λιγοστεύει; Οἱ στενοχώριες, οἱ φροντίδες καὶ τὰ βάσανα πετᾶνε γύρω μας σὰν τὰ κακὰ πουλιὰ ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποφασίσαμε νὰ ποῦμε τὸ «ναὶ» καὶ νὰ φορέσωμε τὸ νυφικό μας φουστάνι.

Τὸ θέμα μας αὐτὸ ἐνδιαφέρει πολὺ τὶς ἄλλες ἀδελφές μας καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο σᾶς παρακαλοῦμε θερμότατα νὰ ἀπαντήσετε λίγο διεξοδικώτερα. Εὐχαριστοῦμε».

Δὲ συμφωνῶ, ἀγαπητές μου φίλες, ἀπόλυτα μὲ τὴ γνώμη σας. Βεβαίως ἕνας ἄνδρας 20 χρόνων εἶνε ἀκόμα παιδὶ καὶ δὲν ἔχει συμπληρώσει τὶς σπουδές του. Ἕνα δὲ κορίτσι δεκαοχτὼ εἶνε ἀδύνατο ν' ἀντιληφθῇ τὴ σοβαρότητα τοῦ γάμου. Βρίσκω ὅμως πὼς ἕνας ἄνδρας 25 καὶ ἕνα κορίτσι εἴκοσι χρόνων εἶνε ταιριασμένο ζευγάρι.

Ὁ γάμος στὴν πρώτη νεότητα—κατὰ τὴ γνώμη μου—γίνεται μ' ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ πίστι καὶ δημιουργεῖ μεταξὺ τῶν συζύγων δεσμοὺς καὶ ἀναμνήσεις πολὺ δυνατές, ποὺ βαστοῦν ὁλόκληρη τὴ ζωή.

Τὸ παλληκάρι ποὺ δὲν ἔχει ζήσει καὶ ποὺ δὲν εἶνε χαλασμένο ἀπ' τὴ ζωή, θὰ ἐνθουσιασθῇ μὲ τὴ νέα του συντρόφισσα, θὰ συνηθίσῃ στὴν οἰκογενειακὴ ζωή, θὰ παρακολουθῇ τὰ σπόρ... θὰ συνδεθοῦν στενώτερα. Τὸ ἔνστικτο τῆς πολυγαμίας ποὺ εἶνε ἔμφυτο σὲ κάθε ἄνδρα θὰ μετριασθῇ καὶ θ' ἀτροφήσῃ. Ἡ ἀγάπη ζυμωμένη ἀπὸ ἀφοσίωσι καὶ τρυφερότητα, νικάει καὶ ὑποδουλώνει τὶς καρδιὲς στὸ γλυκό της νόμο, τῆς δίνει σιγὰ-σιγὰ τὴ συνήθεια τῆς συζυγικῆς της πίστης. Οἱ ἄνδρες ποὺ παντρεύονται νέοι γίνονται φίλοι τῶν παιδιῶν τους, μοιράζουν τὰ παιχνίδια τους, παρακολουθοῦν τὰ μαθήματά τους, διαπλάθουν τὶς παιδικὲς ψυχές, μεγαλώνουν μαζὺ μὲ τὰ παιδιά τους. Ἡ πρόωρη πατρότητα εἶνε κατὰ τὴ γνώμη μου τὸ ἐχέγγυο τῆς συζυγικῆς εὐτυχίας. Ἕνα κορίτσι ποὺ παντρεύεται νέο δὲ λιγοστεύει—ὅπως λέτε—τὰ καλλίτερα χρόνια τῆς ζωῆς του, καλές μου φίλες. Μοῦ φαίνεται πὼς συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Σπαταλάει κανένας ἄδικα τὶς ὡραῖες ἡμέρες ἅμα διώξῃ τὴν ἀγάπη τὴν εὐλογημένη στιγμὴ ποὺ οἱ ἐρωτευμένοι εἶνε ἕτοιμοι νὰ δεχθοῦν τὸ πολύτιμο δῶρο της νὰ ἑνωθοῦν γιὰ ὅλη τους τὴ ζωή, νὰ μοιρασθοῦν μαζὺ τὶς καλὲς καὶ κακὲς ἡμέρες.

Νέο Κάστρο.— Τὸ γράμμα ποὺ στείλατε στὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀγαπήσατε τόσο πολύ, ποὺ θὰ κανόνιζε τὴ ζωή σας καὶ ποὺ μοῦ στείλατε τὸ ἀντίγραφο, ἦταν αἰνιγματικὸ καὶ κάπως περίεργο. Ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀντίφασις ποὺ ἔβλεπε κανένας στὴν κάθε φράσι τὸ ἔκαναν κάπως δυσκατάληπτο. Ἴσως καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲ λάβατε καμμιὰν ἀπάντησι. Τὴν τακτικὴ τῆς ψυχρότητος καὶ τῆς ἀδιαφορίας τὴν κρατήσατε πολὺν καιρό. Σᾶς συμβουλεύω, ἀφοῦ τὴν ὑποφέρετε, νὰ ζητήσετε ἀπ' τὸν ἴδιο μιὰ εἰλικρινῆ ἐξήγησι καὶ ἀναλόγως νὰ κανονίσετε τὴ στάσι σας. Ἂν καταλάβετε πὼς ἐκεῖνος δὲ σᾶς ἀγαπάει, μὴν ἐπιμένετε... μὴ ματαιοπονεῖτε. Ἡ πεθαμένη ἀγάπη δὲν ζωντανεύει, πιστέψτε με... Ἅμα πάρετε τὴν ἀπόφασι πὼς δὲν τοῦ ἀρέσετε πιά, σᾶς συμβουλεύω νὰ ἐπιβληθῆτε στὸν ἑαυτό σας καὶ νὰ προσπαθήσετε νὰ βγάλετε τὸ ἀγκάθι τῆς ἀγάπης ἀπ' τὴν καρδιά σας. Διαφορετικὰ θὰ εἶσθε δυστυχισμένη καὶ θὰ δημιουργήσετε τὴν ἠθικὴ κατάπτωσι, τὸ μαρασμὸ ποὺ θὰ σᾶς σκοτώσῃ σιγὰ-σιγά. Αὐτὴ τὴ συμβουλὴ σᾶς δίνει ἡ αἰσθηματική φίλη σας.

Στὴν Ἰσμήνη Α.— Ὅλες σας μοῦ ζητᾶτε συμβουλή, ἀλλὰ τὴν θέλετε ν' ἀνταποκρίνεται μὲ τοὺς πόθους σας καὶ τὰ ὄνειρά σας. Ἡ Διάνα ὅμως ποτὲ δὲ θὰ δώσῃ μιὰ τέτοια συμβουλή. Ἀνέλαβε τὴ στήλη τῆς αἰσθηματικῆς ἀλληλογραφίας μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθεια σὲ ὅλες ποὺ τὴ συμβουλεύονται—ὠμὴ τὴν ἀλήθεια, καὶ ἂν ἀκόμη τοὺς εἶνε δυσάρεστη.

Ἡ κατάστασις αὐτὴ ποὺ ἐκνευρίζει τοὺς γονεῖς σας καὶ σᾶς, πρέπει νὰ παύσῃ. Μιλῆστε του ἡ ἴδια στὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀγαπᾶτε καὶ τότε θὰ βεβαιωθῆτε ἂν σᾶς σκέπτεται καὶ ἂν σᾶς συμπαθεῖ. Γιὰ νὰ αἰσθάνεται ὅμως τόσο βαθὺ αἴσθημα καὶ νὰ μὴ σᾶς τὸ ἐκμυστηρευθῇ στὸ διάστημα τριῶν ἐτῶν, συμπεραίνω ἕνα ἀπ' τὰ δυό: Ἢ εἶνε ἕνας ἐξαιρετικὸς ἄνθρωπος ποὺ γιὰ νὰ μιλήσῃ θέλει νὰ κανονίσῃ τὴ θέσι του πρίν, ἢ ἡ μεγάλη σας ἀγάπη πρὸς αὐτὸν σᾶς κάνει νὰ νομίζετε πὼς σᾶς ἀγαπᾷ. Κατὰ τὴ γνώμη μου, πρέπει νὰ βγῆτε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀβεβαιότητα, ποὺ φθείρει τὴν ὑγεία σας καὶ γίνεται ἀφορμὴ νὰ δημιουργοῦνται σκηναὶ μὲ τοὺς γονεῖς σας.

Σφὶγξ, Ἐνταῦθα.— Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη σας καὶ τὰ καλά σας λόγια. Ὅσο «λογικὲς» καὶ νἆνε οἱ ἀπαντήσεις ποὺ δίνω στὶς ἀγαπητὲς φίλες ποὺ καταφεύγουν σὲ μένα, δὲν εἶνε, ὅπως εἶπα καὶ πρίν, γιὰ ὅλες ἱκανοποιητικές. Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; Τὸ νυστέρι τοῦ χειρούργου ποὺ καθαρίζει τὴν πληγή, τὴ γιατρεύει. Αὐτὸ προσπαθῶ νὰ κάνω κι' ἐγὼ στὴν αἰσθηματική μου ἀλληλογραφία. Μοῦ λέτε πὼς εἶσθε αἰσθηματικὴ γυναῖκα καὶ δὲν ἔχετε χαρακτῆρα... Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνω ἀπ' τὸ πονεμένο γράμμα σας... Μοῦ λέτε πὼς εἴχατε σύζυγο τέλειο καὶ πὼς ζήσατε στὸ ἐξωτερικὸ πανευτυχισμένη. Ἀπηλαύσατε τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κόσμου καὶ ὅμως γιὰ μιὰ τρέλλα ἐγκαταλείψατε τὸ σπίτι σας καὶ φύγατε μ' ἕνα νέο ἀσυνείδητο, δελεασθήκατε ἀπ' τὰ γλυκά του λόγια καὶ ἀπὸ τὴν ὑποκρισίαν του καὶ καταστρέψατε τὴ ζωή σας... Ἂν προσπαθῶ στὴ στήλη μου νὰ κρατήσω τὰ κορίτσια ποὺ μὲ συμβουλεύονται στὸ κατῶφλι τῆς περιπέτειας, ἂν θέλω νὰ τὰ σώσω μὲ τὴν πεῖρα μου ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς στιγμῆς, εἶνε γιατὶ ἔχω ὑπ' ὄψει μου, ἀγαπητὴ δυστυχισμένη μου φίλη, τὴ δική σας καὶ τόσες ἄλλες παρόμοιες ἀτυχεῖς περιπτώσεις. Ὑποφέρατε τέσσαρα ὁλόκληρα χρόνια καὶ ἐξαγνισθήκατε — τὸ καταλαβαίνω... Σᾶ συμβουλεύω ὅμως νὰ μὴν ἐξευτελισθῆτε περισσότερο. Τὰ λόγια τῆς παρηγοριᾶς ποὺ μοῦ ζητᾶτε εἶνε νὰ ἐγκαταλείψετε τὸ φίλο σας καὶ νὰ ζητήσετε ἀνακούφισι στὴν ἐργασία... Ἂν θελήσετε νὰ τὸν συγκινήσετε—ὅπως μοῦ λέτε—δὲ θὰ μετανοήσῃ γιὰ τὴ στάσι του. Ἂν συγκινηθῇ γιὰ λίγο, ἡ μετάνοιά του θὰ εἶνε ἐντελῶς προσωρινή. Προτιμότερο εἶνε νὰ τὸν περιφρονήσετε... καὶ νὰ προσπαθήσετε πάνω στὰ ἐρείπια νὰ ξανακάνετε τὴ ζωή σας... Ἂν εἶσθε ἀνεξάρτητη οἰκονομικῶς, ἐπιδοθῆτε στὴν κοινωνικὴ πρόνοια, βοηθήσετε τοὺς ἀποκλήρους τῆς Τύχης, ἂν ὄχι, τότε ζητῆστε μιὰ ἀξιοπρεπῆ ἐργασίαν. Ἐπιβληθῆτε στὸν ἑαυτό σας καὶ θὰ γιατρευθῆτε ἀσφαλῶς.

Αὐτὴ τὴ συμβουλή, ὅσο καὶ νὰ σᾶς εἶνε δυσάρεστη, σᾶς δίνει ἡ

ΔΙΑΝΑ

Οἱ ἀπαντήσεις στὰ γράμματα ποὺ παίρνω κατὰ σειρὰν στὸ ἑπόμενο φύλλο τῆς «Γυναίκας».

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ
ΚΟΠΤΙΚΗΣ - ΡΑΠΤΙΚΗΣ
ΔΕΣΠΩ ΓΙΟΒΑ
ΕΡΜΟΥ & ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΤΕΝΑ 4) ΤΗΛ 31-926

Σύστημα διδασκαλίας γεωμετρικῆς κοπτικῆς ἁπλοῦν καὶ λίαν πρακτικόν. Εὔληπτον διὰ πᾶσαν νέαν ἔστω καὶ μὴ ἀσχοληθεῖσαν ποτὲ εἰς τὴν ραπτικήν. Ταχυτάτη καὶ τελεία κατάρτισις. Εἰδικὰ τμήματα ἀρχαρίων, προχωρημένων, πρακτικῶν ραπτριῶν. Ἐπαγγελματικὴ ἐξάσκησις τόσον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ραπτρίας ὅσον καὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν ἐργαστηρίου. Αἱ ἤδη ἐξασκοῦσαι τὸ ἐπάγγελμα τῆς ραπτρίας πρακτικῶς, τελειοποιοῦνται ταχύτατα καὶ ἀκόπως. Μαθήματα συνεχῆ κατὰ τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ ἐργαστηρίου. Νυκτερινὰ μαθήματα διὰ τὰς ἐργαζομένας. Εἰδικαὶ ὧραι διδασκαλίας ραπτριῶν. Αὐστηρῶς οἰκογενειακὸν οἰκοτροφεῖον. Ζητήσατε κανονισμόν

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΣΑΣ

ΣΕΡΒΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΤΑΦΒΕΛ ΚΑΙ Η ΑΔΕΛΙΝΑ

Ὁ Τάφβελ κ' ἡ πολυαγαπημένη του Ἀδελίνα παίζουνε σ' ἕνα νησὶ χρυσᾶ ζάρια. Τὴν πρώτη φορὰ ποὔρριξαν τὰ ζάρια κέρδισε ὁ Τάφβελ.

— Ἄκουσε, περήφανη Ἀδελίνα, τῆς εἶπε, αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. Πόσον καιρὸ θὰ μείνῃς κόρη καρτερῶντας με νὰ γυρίσω;

—Θἄπρεπε νὰ ζητήσω τὴ συμβουλὴ τῶν γονιῶν μου. Μὰ ἂς εἶνε, θὰ σὲ περιμένω ὀχτὼ χρόνια...

Ὁ Τάφβελ καβαλλικεύει τ' ἄλογό του κι' ἀποχαιρετάει χίλιες φορὲς τὴν Ἀδελίνα τὴν περήφανη.

Τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ πὼς θὰ τὸν καρτεροῦσε ὀχτὼ χρόνια, μὰ αὐτὴ δὲν μπόρεσε νὰ περιμένῃ οὔτε δυὸ μῆνες. Ὁ Τάφβελ ἔφυγε μὲ τὸ καΐκι του κ' ἡ Ἀδελίνα παντρεύτηκε ἕναν ἔμπορα.

Ἀπάνω στὰ ὀχτὼ χρόνια ὁ Τάφβελ ξεκινάει γιὰ τὴν πατρίδα του καὶ σὲ λίγον καιρὸ φτάνει στὸν τόπο του. Ἀράζει τὸ καΐκι του στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ βλέπει ἕναν ἔμπορο ποὺ στέκεται κοντὰ στὸν ἄσπρο ἄμμο.

—Γιὰ πές μου, καλὲ καὶ πλούσιε ἔμπορα, τὸν ρωτάει, τί γίνεται ἡ Ἀδελίνα, ἡ ἀγαπημένη μου ἀρραβωνιαστικιά;

—Σήμερα δὲν ξέρω τί γίνεται. Χθὲς ὅμως κοιμήθηκα μέσα στὴν ἀγκαλιά της τὴ χιονάτη!...

Ὁ Τάφβελ βγάζει τότε τὸ φοβερὸ σπαθί του καὶ κόβει τὸ κεφάλι καὶ τὰ χέρια τοῦ ἔμπορα. Ἔπειτα τραβάει κατὰ τὸ σπίτι τῆς Ἀδελίνας καὶ σὲ λίγο βρίσκεται μπροστά της.

—Γιὰ πές μου, περήφανη Ἀδελίνα, τῆς λέει, τί ἔχεις καὶ τρέχει γάλα ἀπὸ τὸν κόρφο σου;

—Ὁ ἀδελφός μου θέλησε νὰ μὲ κακοκαρδίσῃ καὶ μοὔχυσε ἀπάνω στὸν κόρφο μπύρα, τοῦ ἀποκρίνεται.

—Αὐτὰ τὰ πράματα δὲν μοιάζουν, Ἀδελίνα... Ἡ μπύρα εἶνε ξανθὴ καὶ τὸ γάλα εἶνε ἄσπρο!...

Κι' ὁ Τάφβελ βγάζει τὸ φοβερὸ σπαθί του καὶ μὲ μιᾶς σκοτώνει τὴν Ἀδελίνα τὴν περήφανη. Ἔπειτα καβαλλικεύει τὸ κόκκινο ἄλογό του καὶ τρέχει γρηγορώτερα ἀπὸ πουλί.

Τρέχει γρηγορώτερα ἀπ' τὸν ἀέρα! Πιὸ γρήγορα κι' ἀπὸ τὴν ἀστραπή! Τρέχει καὶ φτάνει σ' ἕνα ἔρημο νησί...

Πέφτει ἀπάνω στὴ χλόη, πέφτει ἀπελπισμένος καὶ μπήγει τὸ φοβερὸ σπαθί του στὴν πληγωμένη του καρδιά!...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΝ.— Οἱ γνῶμες σας γιὰ τὸν προορισμὸ τῆς γυναίκας θὰ δημοσιευτοῦν κατὰ σειρὰν προτεραιότητος, γιατὶ ἤδη ἔφθασαν ἀπὸ ἀναγνώστριες καὶ γνωστὲς διανοούμενες τοῦ τόπου μας ἀπαντήσεις πρὸς τοὺς λογοτέχνας ποὺ ἐχειρίσθησαν τὸ ζήτημα αὐτό. Γράψτε μας καθαρώτερα τὸ ὄνομά σας καὶ τὴν ἰδιότητά σας.

Τὸ ἴδιο ἀπαντοῦμε σὲ ὅσους ἔστειλαν γράμματα ἐπάνω στὴν καμπάνια αὐτή.

Σ.Σ.Σ.— Ζητᾶτε, ἀγαπητὴ φίλη, νὰ σᾶς ποῦμε τί ἐργασία νὰ βρῆτε μὲ τὰ προσόντα ποὺ διαθέτετε. Νομίζετε πὼς εἶνε ζήτημα ἐκλογῆς σήμερα ἡ ἐξεύρεσις ἐργασίας; Ὅλα αὐτὰ ποὺ σκεφθήκατε γιὰ βοηθὸς κανενὸς χημικοῦ, γιὰ βιβλιοθηκάριος, γιὰ ὑπάλληλος σωματείου δὲν εἶνε κακά. Μπορεῖτε ἴσως νὰ κυττάξετε καὶ γιὰ δασκάλα μικροῦ παιδιοῦ τὴν μισὴ μέρα ἢ τὸ καλλίτερο ἐὰν μπορεῖτε νὰ μάθετε μιὰ τέχνη: καπέλλα π. χ. Ἐμεῖς πάντως ποὺ σὰν γυναικεῖο περιοδικὸ πονοῦμε τὸν πόνο κάθε γυναίκας καὶ ἀνησυχοῦμε μπρὸς στὶς ἀνησυχίες της, πήραμε τὴν ἀπόφασι νὰ ἀνοίξωμε μιὰ στήλη εὑρέσεως ἐργασίας. Ἐὰν θέλετε γράψτε μας λεπτομέρειες.

ΑΓΝΩΣΤΗ.—Μᾶς ζητᾶτε νὰ βάλωμε στὸ περιοδικό μας τὸ βιβλίο τοῦ Βενιαμὶν Γουαλεϊφόρ: Τρῶτε γιὰ νὰ εἶσθε ὡραῖες. Δὲν εἶνε κακὴ ἡ σκέψις σας, τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶνε ὑψίστης σημασίας καὶ δίνει πρακτικὰ καὶ ἁπλᾶ ὁδηγίες ποὺ κάθε γυναῖκα τὶς ἔχει ἀνάγκη. Μᾶς μαθαίνει ἀπὸ τί ἀποτελοῦνται οἱ τροφές. Ποιὰ τροφὴ ὠφελεῖ τὰ μάτια, τὸ δέρμα, τὰ μαλλιὰ κτλ., ποιὰ βλάπτει. Ἡ σοβαρότητα τοῦ γιατροῦ αὐτοῦ εἶνε μεγάλη. Εἶνε ὁ σύμβουλος τῶν ἀστέρων τοῦ Χόλλυγουντ.

Μ. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΝ, Σάμον.—Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Τὸ περιοδικό μας εἶνε ὑπερήφανο νὰ διαβάζῃ λόγια «συζύγων ποὺ μᾶς εὐγνωμονοῦν». Ὥστε ἔτσι ἐξ αἰτίας τῆς Τεχνικῆς σελίδας μας ἡ γυναῖκα σας ἔγινε «μεγάλη δουλεύτρα»; Πολὺ εὐχάριστο αὐτό, ἀγαπητὲ κύριε.

Κ. Δ. Ἐνταῦθα.—Τὸ ποίημά σας γιὰ τὴν ἄνοιξι δὲν εἶνε κακό. Μὰ πρὸς Θεοῦ φροντίστε τὴν γλῶσσα σας.

ΡΟΔΗ.—Τὸ μικρό σας πεζογράφημα ἔχει πολλὰ ψεγάδια. Πρῶτα-πρῶτα κάνετε κατάχρησι ἐπιθέτων. Αὐτὸ εἶνε ἀδυναμία. Κι' ἔπειτα προσέχετε τὶς εἰκόνες καὶ τὶς παραβολές.

Η ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 22

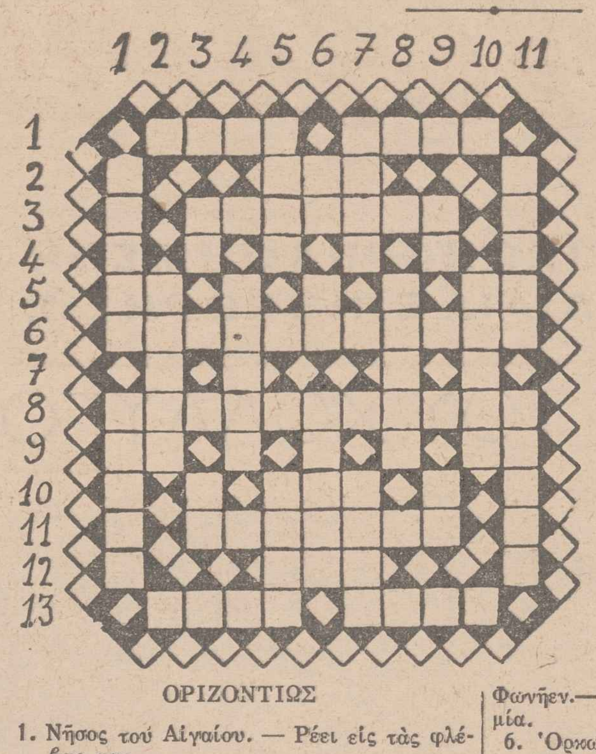

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. — Ρέει εἰς τὰς φλέβας μας.
2. Σύμφωνον.— Ἐπίρρημα (τοπ.)—ἀντίθετον τοῦ «Κάτω».— Σύμφωνον.
3. Φωνῆεν.— Ἐκεῖ ἐστέλλοντο οἱ Ρῶσσοι ἐξόριστοι.— Φωνῆεν.
4. Σύμφωνον.— Τρία φωνήεντα.— Δύο σύμφωνα.
5. Μουσικὸς φθόγγος.— Δύο φωνήεντα.— Σύμφωνον.— Μουσικὸς φθόγγος.
6. Ὁ μὴ ἐξαρτώμενος.
7. Σύμφωνον.— Φωνῆεν.— Δύο σύμφωνα.
8. Ἥρως τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.
9. Ἐπίρρημα.— Σύμφωνον. — Φωνῆεν.— Σύμφωνον.— Προσωπικὴ ἀντωνυμία.
10. Δύο σύμφωνα.— Πρόθεσις. — Φωνῆεν.— Σύμφωνον.
11. Φωνῆεν.— Ποταμὸς Θεσσαλίας.— Φωνῆεν.
12. Φωνῆεν.— Τρία γράμματα τῆς λέξεως «Θάνατος».— Σύμφωνον.
13. Ἱστορικὴ πόλις τῆς Ἰουδαίας δι' ἕνα θαῦμα τοῦ Χριστοῦ.— Μονὴ Χαλκιδικῆς.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Πόλις τῆς Πελοποννήσου.— Κράτος.
2. Σύμφωνον. — Ἐπίρρημα (τοπ.) ἀντίθετον τοῦ «Ἐκτός».— Σύμφωνον.
3. Φωνῆεν.— Προσωπικὴ ἀντωνυμία.— Φωνῆεν.— Σύμφωνον.— Μουσικὸς φθόγγος.— Φωνῆεν.
4. Δύο φωνήεντα.— Ξύλα εἰδικὰ δι' ἔπιπλα.— Δύο σύμφωνα.
5. Χώρα ἱστορικῆς βασιλίσσης ποὺ ἠγάπησε τὸν Σολομῶντα.— Φωνῆεν.— Σύμφωνον.— Προσωπικὴ ἀντωνυμία.
6. Ὁρκωτικὸν μόριον (ἀρχ. διάλ.)— Ἐλλείπει ἕνα «Α» διὰ νὰ σημάνῃ Ἄνοιξιν.— Γραμματικὴ στίξις ἀκολουθοῦσα τὴν τελείαν.
7. Τὰ μὴ ὥριμα.— Σύμφωνον.— Φωνῆεν.— Τὰ ὀπίσθια.
8. Δύο ὅμοια φωνήεντα.— Ἐλλείπει ἡ κατάληξις «ωνον» διὰ ν' ἀποτελεσθῇ ὄργανον συνδιαλέξεως.— Φωνῆεν.— Σύμφωνον.
9. Σύμφωνον.— Σύνδεσμος (ὑποθ.).— Δύο σύμφωνα.— Ἐπίρρημα. — Φωνῆεν.
10. Νῆσος Δωδεκανήσων.— Σύμφωνον.
11. Ὄνομα Ἀεροδρομίου Μακεδονίας.—Φροῦτον.

ΗΡΩΪΔΕΣ ΤΟΥ 1821

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

Κι' ἡ ἐπίθεση τοῦ Ἀλῆ ἔγινε. Τρεῖς χιλιάδες Ἀλβανοὶ ὥρμησαν, μὲ τὰ ξίφη στὰ χέρια ἐνάντια στοὺς Σουλιῶτες. Αὐτοὶ τοὺς ὑποδέχτηκαν μὲ γενναῖο τουφεκίδι, μὰ τὸ σχέδιο ἦταν νὰ ὑποχωροῦν καὶ νὰ παρασύρουν τὸν ἐχθρὸ στὴν Κιάφα. Ἐκεῖ γίνηκε τετράωρη μάχη. Οἱ Σουλιῶτες δὲν ἔπαιρναν ἀναπνιά. Ὁ ἕνας πυροβολοῦσε κι' ὁ ἄλλος γέμιζε. Μέρα καφτικὴ καλοκαιρινή! Ἡ δίψα βασάνιζε τοὺς πολεμιστὲς καὶ τὰ ντουφέκια συχνὰ δὲν πυροβολοῦσαν, στομωμένα ἀπὸ τὴ ζέστη. Ἄξαφνα πάψαν οἱ πυροβολισμοὶ κι' ἀπ' τὰ δυὸ μέρη. Ἀπὸ τὴ ράχη τῆς Κιάφας πρόβαλε τότε ἡ Μόσχω Τζαβέλλα μὲ τὶς γυναῖκες της. Νόμισε πὼς ὁ ἐχθρὸς εἶχε νικήσει καὶ στὴ νεκρικὴ ἐκείνη σιγὴ σφάζονταν οἱ Σουλιῶτες.

— Ἀδερφές, φώναξε, κι' οἱ βράχοι τῆς Κιάφας ἀντηχήσανε στὴ φωνή της, ὁ πόλεμος ἐσταμάτησε! Τί πρέπει νὰ κάμωμε; Οἱ ἄντρες μας σφάζονται. Νὰ πέσωμε σκλάβες ἢ νὰ πεθάνωμε κι' ἐμεῖς σὰν κι' αὐτούς;

— Νὰ μὴν πέσωμε ζωντανές! ὄχι! φώναξαν ὅλες. Θάνατος κι' ὄχι σκλαβιά.

— Πάρετε τότε τ' ἅρματα καὶ τρέχτε μαζύ μου. Κι' οἱ γερόντισσες καὶ τὰ παιδιὰ ἂς μείνουν ἐδῶ κι' ἂν ἀποθάνουμε μεῖς ἂς πέσουν καὶ τὰ παιδιά μας ἀπὸ τοῦτο τὸ βράχο κι' ἂς σκοτωθοῦν νὰ μὴ ζήσουν σκλάβοι.

Κι' ἔσπασε ἕνα κιβώτιο φυσέκια μὲ τὸ πελέκι της, ἐγέμισε τὴν ποδιά της, ἐμοίρασε καὶ στὶς ἄλλες καὶ παίρνοντας ὅλες τὰ ὅπλα, ὥρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν! Καὶ σὰν εἶδαν ζωντανοὺς τοὺς ἄντρες δὲν ἀνάκοψαν τὴν ὁρμή τους. Ἀποτελείωσαν αὐτὲς τὸ ἔργο ποὺ εἶχαν ἀρχίσει ἐκεῖνοι. Ὥρμησαν στοὺς Τούρκους καὶ τοὺς ἔτρεψαν σὲ φυγή. Τρακόσιοι Σουλιῶτες κατακουρασμένοι, βγαίνουν ἔξω ἀπὸ τὰ προχώματα κι' ἀκολουθοῦν τὶς ἀλαλάζουσες ἀπὸ πολεμικὸ μένος γυναῖκες. «Ἀπάνω τους», φώναζε ἡ Μόσχω καὶ προχωροῦσε πρώτη. Οἱ Τοῦρκοι χώθηκαν στὰ φαράγγια κι' οἱ γερόντισσες καὶ τὰ παιδιά, ποὺ κύτταζαν τοὺς γκρεμοὺς σὰν βέβαιο μνῆμα τους, τοὺς εἶδαν ἄξαφνα πλημμυρισμένους ἀπὸ πανικόβλητους Τούρκους. Ἄρπαξαν κι' αὐτὲς τότε πέτρες καὶ κοτρῶνες καὶ τοὺς ἀποτέλειωσαν. Ἐλάχιστοι γύρισαν πίσω. Κι' ὁ Ἀλῆς γιὰ νὰ κρύψῃ τὶς ἀπώλειες τοῦ στρατοῦ του, διάταξε νὰ μὴν ἀνοίξῃ πόρτα, οὔτε παράθυρο καὶ νὰ μὴ φανῇ μάτι πολίτη καθὼς θἄμπαινε ὁ στρατός του στὰ Γιάννενα.

Ὡστόσο ἡ Μόσχω συνεχίζει τὴν πορεία της ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνὸ, μὲ τὶς γυναῖκες της τώρα παρηγορήτριες καὶ νοσοκόμες γιὰ τοὺς πληγωμένους. Σ' ἕνα πύργο βρίσκει σκοτωμένο τὸν ἀνηψιό της Κίτσο Τζαβέλλα.

— Ἀργὰ φτάνω ἀγαπητέ μου Κίτσο, εἶπε, μὰ σὰν δὲν πρόφτασα νὰ σώσω τὴ ζωή σου, θὰ ἐκδικήσω τὸ θάνατό σου.

Μέτρησε τὶς πληγές του, τὸν σκέπασε μὲ τὸ πανωφόρι της κι' ἐξακολούθησε τὴν πορεία. Τέτοιο πρωταρχικὸ ρόλο ἔπαιξε στὴν περίφημη μάχη τῆς Κιάφας ἡ Μόσχω Τζαβέλλα. Σὲ λίγο εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά της τὸ Φῶτο της. Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς συνθηκολόγησε μὲ τοὺς Σουλιῶτες καὶ γύρισε πίσω τοὺς αἰχμαλώτους. Σὲ δυὸ χρόνια πέθανε ὁ ἄντρας της. Ἡ Μόσχω ἐξακολούθησε νὰ διαπρέπῃ σὰν «καπετάνισσα» σ' ὅλους τοὺς κατοπινοὺς πολέμους μὲ τὸν Ἀλῆ.

Δὲν εἶναι γνωστὸ ἂν ἡ ἡρωΐδα μας πέθανε ἐνῷ ἀκόμη ἦταν ἐλεύθερο τὸ Σοῦλι, ἢ συμμερίστηκε μὲ τοὺς ἄλλους Σουλιῶτες τὴν ἐξορία στὴν Πάργα καὶ στὴν Κέρκυρα.

Μὰ ἡ Ἱστορία ἀνάμεσα στὰ ὀνόματα τῶν ὁπλαρχηγῶν τοῦ Σουλίου ἀναφέρει στὴν πρώτη θέση καὶ τὸ δικό της ἡρωϊκὸ ὄνομα.

ΣΟΦ. ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ—ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ θρυλλικὴ Χάϊδω. Ἡ Δέσπω καὶ τ' ὁλοκαύτωμα στὸν Πύργο τοῦ Δημουλᾶ.

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 21

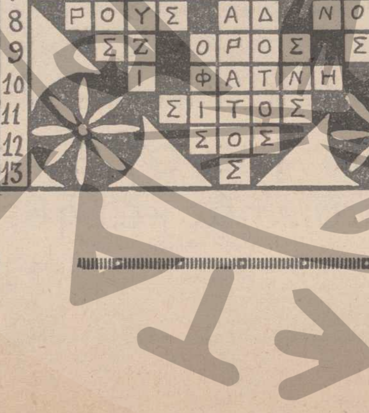

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							Τ						
2						Ο	Ρ	Α					
3					Ο	Λ	Ι	Κ	Η				
4				Ε	Ρ	Ι	Σ			Ν			
5			Α	Ν	Θ	Ο	Κ	Η	Π	Ο	Σ		
6		Ε	Ρ		Ρ		Α	Ρ	Ω	Μ	Α		
7	Κ	Α	Τ	Ρ	Ο	Π	Τ	Ο	Π	Ω	Λ	Η	Σ
8		Ρ	Ο	Υ	Σ		Α	Δ		Ν	Ο	Ν	
9			Σ	Ζ		Ο	Ρ	Ο	Σ		Σ		
10				Ι		Φ	Α	Τ	Ν	Η			
11					Σ	Ι	Τ	Ο	Σ				
12						Σ	Ο	Σ					
13							Σ						

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ἡ μεγαλοψυχία τοῦ μαύρου

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, κάποιος Ἱσπανὸς ἱππότης μάλωσε μιὰ ἡμέρα μ' ἕναν ἐπιφανῆ μαῦρο κι' ἐπάνω στὸ θυμό του τὸν ἐσκότωσε. Καταδιωκόμενος λοιπὸν ἀπ' τὴν ἀστυνομία, ἄρχισε νὰ τρέχῃ στοὺς δρόμους. Ἔξαφνα, καθὼς ἔτρεχε, εἶδε ἕναν κῆπο μπροστά του καὶ πήδησε μέσα γιὰ νὰ γλυτώσῃ.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἔτυχε νὰ βρίσκεται στὸν κῆπο ὁ ἰδιοκτήτης του, ὁ ὁποῖος ἦταν μαῦρος. Ὁ Ἱσπανὸς μόλις τὸν εἶδε ἔπεσε στὰ πόδια του, τοῦ διηγήθηκε σύντομα τί εἶχε συμβῆ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν κρύψῃ.

Ὁ μαῦρος ἀκούοντας τὴν διήγησί του συγκινήθηκε καὶ ἀνέλαβε νὰ προστατεύσῃ τὸν ἄγνωστο. Τὸν ὡδήγησε λοιπὸν σὲ κάποιο ξεχωριστὸ περίπτερο τοῦ κήπου καὶ τὸν ἄφησε ἐκεῖ, ἀφοῦ προηγουμένως τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ πήγαινε τὸ βράδυ νὰ τὸν ἰδῇ καὶ νὰ τὸν διευκολύνῃ νὰ φύγῃ.

Σὲ λίγο ὅμως, ὁ μαῦρος εἶδε νὰ τοῦ φέρνουν τὸν γυιό του σκοτωμένο, λέγοντάς του ὅτι ὁ φονηᾶς εἶχε δραπετεύσῃ. Τοῦ περιέγραψαν ἐν τούτοις λεπτομερῶς τὰ χαρακτηριστικά του κι' ἀπ' αὐτὰ ὁ μαῦρος βεβαιώθηκε ὅτι ὁ δολοφόνος ἦταν ὁ Ἱσπανὸς ποὺ εἶχε κρύψῃ ὁ ἴδιος.

Τότε, χωρὶς ν' ἀνακοινώσῃ σὲ κανένα τίποτε, ἀποσύρθηκε στὸ ἰδιαίτερο δωμάτιό του κι' ἔμεινε ἐκεῖ σκεπτικὸς ὡς τὰ μεσάνυχτα. Ὕστερα, παίρνοντας μὲ μιᾶς ἀπόφασι, κατέβηκε στὸν κῆπο, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ περιπτέρου, καὶ πλησιάζοντας τὸν ἀνύποπτο ἱππότη, τοῦ εἶπε:

— Ὁ ἄνθρωπος ποὺ σκότωσες, ἦταν ὁ μοναχογυιός μου! Ἔπρεπε νὰ σὲ τιμωρήσω σκληρὰ γιὰ τὸ ἔγκλημά σου, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐδέχθηκα νὰ σὲ φιλοξενήσω καὶ ἀνέλαβα νὰ σὲ προστατεύσω, δὲν θέλω νὰ παραβῶ τὴν ὑπόσχεσί μου...

Ἔπειτα ὡδήγησε τὸν ξένο του στὸ σταῦλο κι' ἀφοῦ τοῦ ἔδωσε τὸ καλλίτερο ἄλογό του, τοῦ εἶπε:

— Κάνε φτερὰ καὶ φύγε, ὅσο σὲ κρύβει τὸ σκοτάδι. Τὰ χέρια σου ἔχουν βαφῆ μ' ἀνθρώπινο αἷμα, ὁ Θεὸς ὅμως εἶνε δίκαιος καὶ θὰ σὲ τιμωρήσῃ ὅπως σοῦ ἀξίζει....

Ὁ Ἱσπανὸς τὸν ἀποχαιρέτησε κι' ἔγινε ἄφαντος μέσα στὴ νύχτα, μὲ τὴν καρδιὰ πλημμυρισμένη ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν σωτῆρα του...

ΟΙΚΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ
ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ
ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 31α
Τηλέφωνον 53.039

Ντουλάπες φίξ	Δρχ.	1.100.—
Ντουλάπες φίξ	»	1.300.—
Ντουλάπες λυόμενες	»	2.000.—
Ντουλάπες πομπὲ	»	2.500.—
Ντουλάπες τρίφυλλες	»	3.800.—
Σιφονιέρες	»	1.200.—
[illegible]σηκες τρίφυλλες	»	1.200.—
Πολυθρόνες περιστρ.	»	600.—
Τραπέζια μέσης	»	600.—
Σαλονάκια	»	6.000.—
Ντουλάπες μοντέρνες	»	2.000.—
Γραφεῖα Π	»	1.200.—

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Τέως ἰατρὸς Μαιευτηρίου Ἐλ. Βενιζέλου, δέχεται καθ' ἑκάστην 8—10 π.μ. καὶ 3—6 μ. μ. καὶ ἐπὶ συνεντεύξει.
Ἁγίας Ζώνης 66.
Τηλέφ. 81.682.

ΔΙΑ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ

Η ΜΠΡΙΓΙΑΝΤΙΝΗ
"ΑΝΘΗ ΛΕΜΟΝΙΑΣ,
συγκρατεῖ καὶ γυαλίζει τὰ μαλλιὰ, ἀλλὰ καὶ δὲν λεκιάζει τὰ μαξιλάρια.
Ζητήσατέ την στὸ Φαρμακεῖο
ΒΟΣΥΝΙΩΤΗ
Ἔναντι Βασιλικοῦ Θεάτρου

ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΦΟΡΕΜΑ

Τ' ἀποκτᾶτε ἂν βάφετε ἕνα ἀπὸ τὰ περσινά σας φορέματα μὲ τὰς γερμανικὰς βαφὰς ARTI, ποὺ κάθε παληὸ φόρεμα τὸ μεταβάλλουν σὲ καινούργιο καὶ μοδέρνο. Ἐπιτυχία ἀφάνταστος. Οὐδέποτε ἀναγνωρίζεται ὡς βαμμένον.